

หลากหลายแนวทาง
แบ่งปันประสบการณ์
การจัดการเรียนรู้
ฐานสมรรถนะ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

หลากหลายแนวทาง
แก้ปัญหาประสพการณ์
การจัดการเรียนรู้
ฐานสมรรถนะ

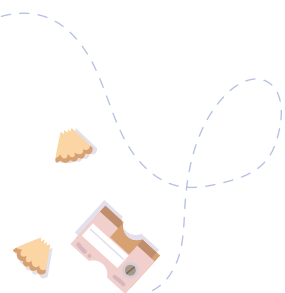

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
หลากหลายแนวทางแบ่งปันประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ
กรุงเทพฯ: 2566
ISBN: 978-616-270-449-9
1. การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ 2. สมรรถนะ 3. ชื่อเรื่อง

หลากหลายแนวทางแบ่งปันประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

สิ่งพิมพ์ สกศ.	อันดับที่ 58/2566
ISBN	978-616-270-449-9
พิมพ์ครั้งที่ 1	ธันวาคม 2566
จำนวนพิมพ์	1,000 เล่ม
พิมพ์เผยแพร่โดย	กลุ่มมาตรฐานการศึกษา สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 99/20 ถนนสุขุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทรศัพท์ : 0 2668 7123 ต่อ 2528, 2530 โทรสาร : 0 2243 1129 Web site : www.onec.go.th
สำนักพิมพ์	บริษัท เอส.บี.เค. การพิมพ์ จำกัด 92/6 หมู่ที่ 3 ตำบลบางพลีใหญ่ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 10540 โทรศัพท์ 0 2178 8794-5 โทรศัพท์ 098 794 1644 โทรสาร 0 2178 8796

คำนำ

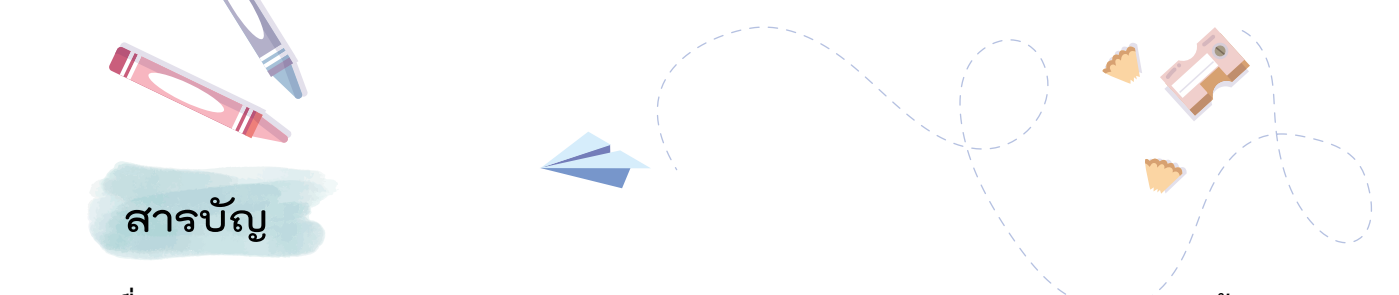

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 บัญญัติไว้ว่า การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ กอปรกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570 ประเด็นหมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต มุ่งตอบสนองเป้าหมายหลักในการพัฒนาคนสำหรับยุคใหม่ โดยการพัฒนาในทุกมิติ การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงสอดคล้องกับความต้องการภาคการผลิตเป้าหมาย สามารถสร้างงานอนาคต และสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างอย่างยิ่งในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะและขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ ตลอดจนมีการประเมินการเรียนรู้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล ออกแบบการจัดการเรียนการสอนโดยอิงฐานสมรรถนะ ให้สอดคล้องตามบริบทของสถานศึกษาที่มีความแตกต่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะ มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง เป็นไปตามเป้าหมายของการพัฒนาประเทศภายใต้ระบบเศรษฐกิจ และสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในโลกปัจจุบัน ซึ่งการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของสถานศึกษา จำเป็นต้องอาศัยระบบกลไกการหนุนเสริมการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกเพื่อสนับสนุนให้เกิดการออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะหน่วยงานนโยบายด้านการศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ดำเนินการโครงการวิจัยศึกษาและพัฒนา ระบบกลไกการหนุนเสริมฐานสมรรถนะเชิงรุก ของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาระบบกลไกการหนุนเสริมการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของสถานศึกษา จัดทำแนวทาง วิธีการ กระบวนการส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกซึ่งเอกสารฉบับนี้ นำเสนอผลผลิตจากการดำเนินโครงการดังกล่าวฯ โดยได้นำเสนอเนื้อหา 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แนวคิดพื้นฐาน นำเสนอแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสมรรถนะและการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ ตอนที่ 2 หลากหลายแนวทาง นำเสนอ ความต่อเนื่องในการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และตอนที่ 3 แบ่งปันประสบการณ์ นำเสนอประสบการณ์การพัฒนาสมรรถนะของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ และองค์ความรู้ต่าง ๆ สำหรับเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้นำไปปรับประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน คณะผู้ร่วมวิจัย และคณะผู้บริหาร ครู จากสถานศึกษาทุกแห่งที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่มีความตั้งใจอย่างแรงกล้าที่จะแบ่งปันประสบการณ์อันมีค่ายิ่ง รวมทั้งแบ่งปันความสุขที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนแก่ผู้อ่านและผู้สนใจทั่วไป

(สุเทพ แก่งสันเทียะ)
เลขาธิการสภาการศึกษา

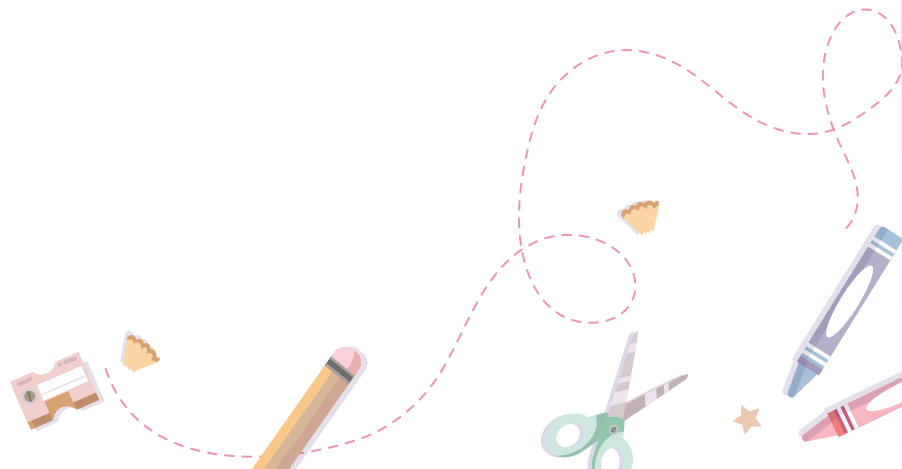
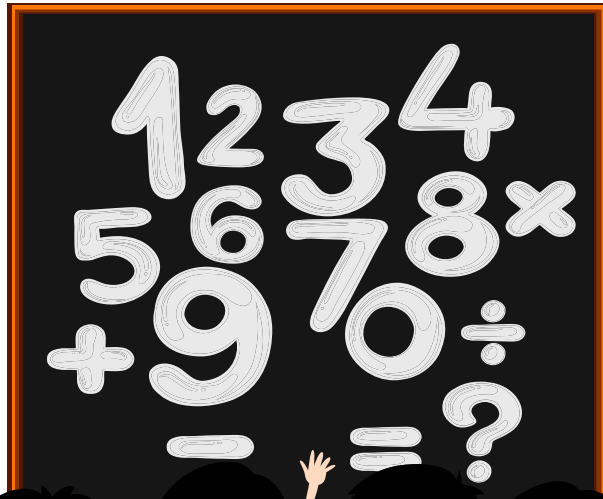
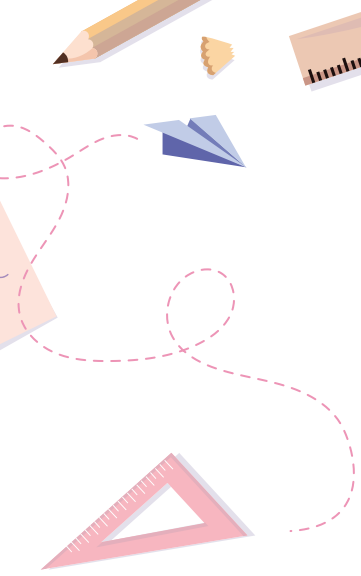

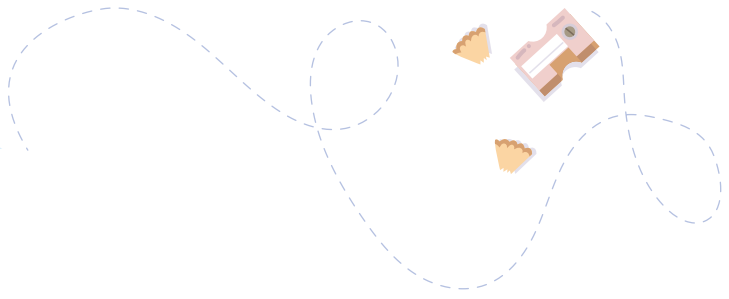
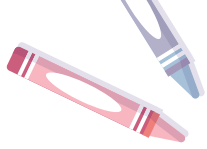
สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทนำ	1
1 ตอนที่ 1 แนวคิดพื้นฐานสมรรถนะ การจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ	5
1. สมรรถนะ: ที่มา แนวคิด และความหมายและประเภทของสมรรถนะ	6
2. การจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ	9
2 ตอนที่ 2 หลากหลายแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน	13
รายละเอียดแนวทาง/ลักษณะการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ	25
3 ตอนที่ 3 แบ่งปันประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	37
ส่วนที่ 1 การใช้รูปแบบการเรียนรู้สู่การพัฒนาสมรรถนะ:การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบเปิด (Open Approach): โรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา	38
ส่วนที่ 2 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทางการบูรณาการ ผสานหลายสมรรถนะ: โรงเรียนปรีชาธร กรุงเทพมหานคร	49
ส่วนที่ 3 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทางสมรรถนะชีวิตในกิจวัตรประจำวัน: 7 Habits โรงเรียนปรีชาธร กรุงเทพมหานคร	81
ส่วนที่ 4 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง Whole School Learning: สงขลาบ้านฉาน : โรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา	109
• ประเด็นการเรียนรู้ร่วมกัน ในประเด็น “สงขลาบ้านฉาน”	111
• ประสบการณ์การพัฒนาสมรรถนะหน่วยไข่ครอบ	122
ส่วนที่ 5 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะโดยใช้ทฤษฎีพหุปัญญา: โรงเรียนศิริพงษ์วิทยาและโรงเรียนสุทธีรัักษ์ จังหวัดสงขลา	131
• แนวทางการพัฒนาการร่ามนรธา	135
• แนวทางการพัฒนาการกระโดดเชือก	146
• ประเด็นพัฒนาความสามารถในการประดิษฐ์หุ่นยนต์: ของโรงเรียนสุทธีรัักษ์ จังหวัดสงขลา	156

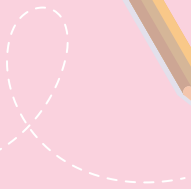
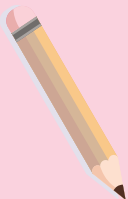
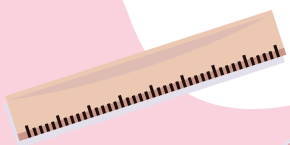
ส่วนที่ 6 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทางการพัฒนาสมรรถนะ สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ: โรงเรียนวัดปุณณवास กรุงเทพมหานคร	169
ส่วนที่ 7 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ตามแนวทางการพัฒนาสมรรถนะ บนความต้องการ/ความสนใจของผู้เรียน โรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา	181
บรรณานุกรม	196
ภาคผนวก	197
• คณะผู้วิจัยในโครงการวิจัยศึกษาและพัฒนาระบบกลไกหนุนเสริม การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	197
• รายชื่อคณะกรรมการระดับพื้นที่/สถานศึกษา	198
รายชื่อผู้รังสรรค์ผลงานแบ่งปันประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ	201
คณะผู้จัดทำ	205

บทนำ

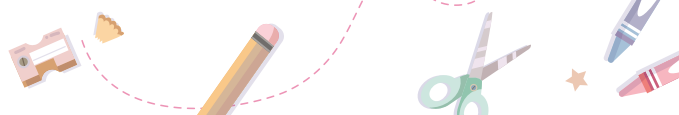

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 สังคมมีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะความเจริญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (information and communication technology) ทำให้เกิดผลกระทบอย่างยิ่งยวดทั้งการค้าขายสินค้าที่เน้นการค้าในรูปแบบใหม่ที่ใช้เทคโนโลยี การผลิตนวัตกรรมที่อาศัยเทคนิคความชำนาญและความคิดสร้างสรรค์ การพึ่งพากันในลักษณะเครือข่ายเพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและพลังงานซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือกันของคนทั้งโลก นอกจากนี้ความเปลี่ยนแปลงสำคัญที่จะเกิดขึ้นคือ การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งเกิดจากความเจริญด้านคมนาคมและการติดต่อ สื่อสาร และความก้าวหน้าด้านการแพทย์ เกี่ยวกับวิทยาการด้านสุขภาพทำให้คนอายุยืน สังคมจึงมีผู้สูงอายุเป็นจำนวนมาก สภาพแวดล้อม และลักษณะกิจกรรมการอยู่ร่วมกันในสังคมจึงต้องเปลี่ยนแปลงตามไป ทำให้บุคคลต้องมีคุณลักษณะสำคัญหลายอย่างที่จะสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างดี มีความสุข และมีความสำเร็จ

การที่บุคคลจะอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงดังกล่าว การจัดการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการวางแผนกำหนดนโยบายเพื่อเตรียมพร้อมบุคคลในสังคม ประเทศไทยก็เป็นเช่นเดียวกับประเทศต่าง ๆ ที่มีความตระหนักต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงได้มีการปรับเปลี่ยนแนวคิด มุมมอง และแนวทางการจัดการศึกษาในลักษณะการกำหนดจุดเน้นในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนมากยิ่งขึ้น มีการศึกษาแนวคิดแนวทางการจัดการศึกษา แนวคิดเบื้องหลังการกำหนดกรอบสมรรถนะของผู้เรียนที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนในระดับต่าง ๆ และเตรียมยกร่างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน

เพื่อการเตรียมพร้อมในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ร่วมกับคณะผู้วิจัยได้กำหนดให้มีการศึกษาวิจัยในโครงการวิจัยศึกษาและพัฒนาระบบกลไกหนุนเสริมการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุกของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระบบกลไกที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถออกแบบและการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน 2) พัฒนาระบบกลไกของสถานศึกษาที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถออกแบบและการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน 3) ศึกษาแนวทางการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนของสถานศึกษา และ 4) จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับระบบกลไกที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน โดยมีสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และมีสังกัดแตกต่างกัน ได้แก่ สพฐ. กทม. สข. และสังกัดเทศบาล เป็นสถานศึกษานำร่องที่เข้าร่วมการวิจัยใน 4 จังหวัด จำนวน 8 แห่ง คือ 1) จังหวัดสงขลา ได้แก่ โรงเรียนศิริพงศวิทยาและโรงเรียนสุทธิรักษ์ 2) จังหวัดสระแก้ว ได้แก่ โรงเรียนบ้านโนนจิกและโรงเรียนบ้านหนองแสง 3) จังหวัดปทุมธานี ได้แก่ โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1 และโรงเรียนบางหวดอนุสรณ์ และ 4) กรุงเทพมหานคร ได้แก่ โรงเรียนวัดบูรณาวาสและโรงเรียนปรีชชาธร การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะดังนี้ 1) ระยะการเตรียมความพร้อม 2) ระยะปฏิบัติการของสถานศึกษาโดยการสนับสนุนของนักวิจัย ระยะนี้เป็นการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยการสนับสนุนของนักวิจัย มีการดำเนินการโดยใช้กระบวนการดำเนินการ 4 ขั้นตอน (4 P) คือ

ขั้นตรวจสอบเบื้องต้น (Preliminary Verification) ขั้นเตรียมการทำงาน (Preparation) ขั้นการปฏิบัติงาน สร้างสมรรถนะ (Practicing/Practical) และขั้นการเผยแพร่ผลผลิต (Production/Publishing) การดำเนินการดังกล่าว ก่อให้เกิดผลผลิตหลากหลายทั้งระบบกลไกหนุนเสริมการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของสถานศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของสถานศึกษา รวมทั้งแผนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทางต่าง ๆ ที่พัฒนาขึ้นใหม่ตามบริบทของสถานศึกษา

เอกสารฉบับนี้ นำเสนอผลผลิตจากการดำเนินโครงการวิจัยศึกษาและพัฒนาระบบกลไกหนุนเสริมการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้จัดทำมีความตั้งใจอย่างแรงกล้าที่จะแบ่งปันประสบการณ์อันมีค่ายิ่ง อีกทั้งแบ่งปันความสุขที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนแก่ผู้อ่านและผู้สนใจทั่วไป โดยได้นำเสนอเนื้อหา 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดพื้นฐาน นำเสนอแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสมรรถนะและการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ

ตอนที่ 2 หลากหลายแนวทาง นำเสนอ ความต่อเนื่องในการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

ตอนที่ 3 แบ่งปันประสบการณ์ นำเสนอประสบการณ์การพัฒนาสมรรถนะของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ 7 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทางการใช้รูปแบบการเรียนรู้สู่การพัฒนาสมรรถนะ: การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบเปิด (Open Approach) โรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 2 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทางการบูรณาการผลงานหลายสมรรถนะ: โรงเรียนปรีชาธร กรุงเทพมหานคร

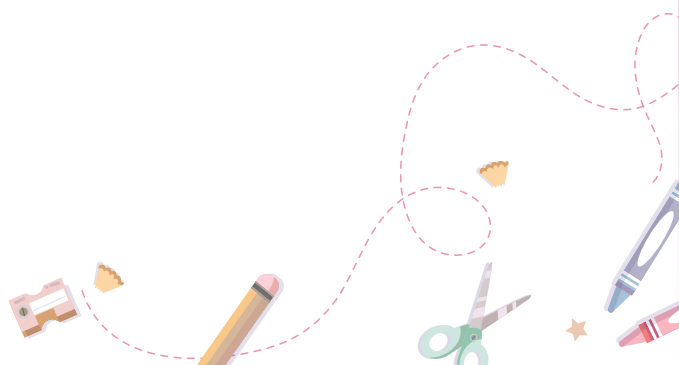
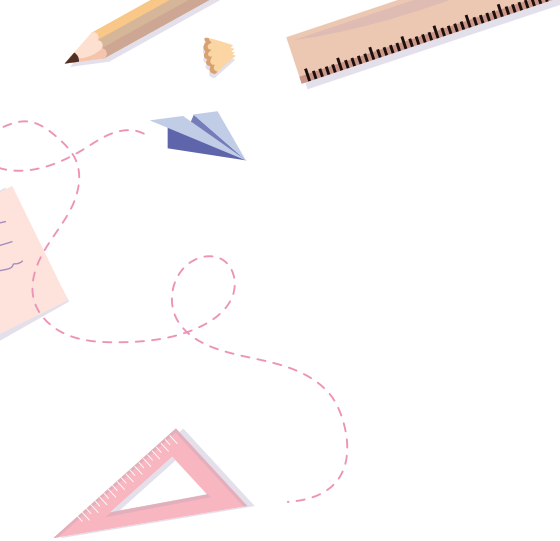
ส่วนที่ 3 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทางสมรรถนะชีวิตในกิจวัตรประจำวัน: 7 Habits โรงเรียนปรีชาธร กรุงเทพมหานคร

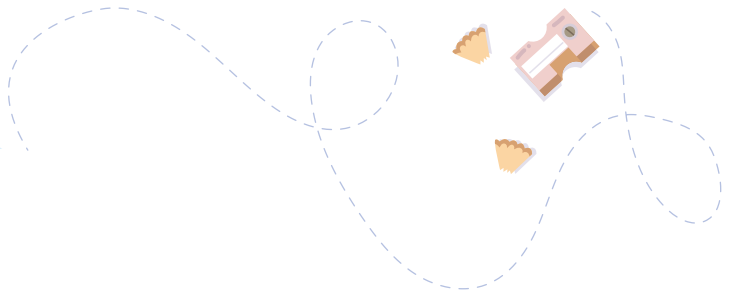
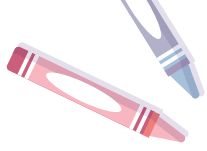
ส่วนที่ 4 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง Whole School Learning: สงขลาบ้านฉวน โรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 5 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะโดยใช้ทฤษฎีพหุปัญญา: โรงเรียนศิริพงษ์วิทยา และโรงเรียนสุทธิรักษ์ จังหวัดสงขลา

ส่วนที่ 6 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทางการพัฒนาสมรรถนะสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ: โรงเรียนวัดปุระณาวาส สำนักงานเขตทวีวัฒนากรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 7 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทางการพัฒนาสมรรถนะบนความต้องการ/ความสนใจของผู้เรียน: โรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา

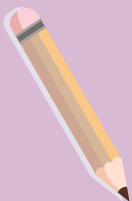
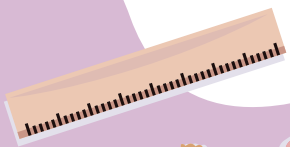

ตอนที่ 1

แนวคิดพื้นฐาน

สมรรถนะ
การจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ

สมรรถนะ

1. ที่มา แนวคิด ความหมาย และประเภทของสมรรถนะ

1.1 ที่มา แนวคิด และความหมายของสมรรถนะ

ศัพท์เฉพาะทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะที่เป็นที่รู้จักและใช้กันทั่วไปในวงการศึกษาคือ **ความรู้** (Knowledge) **ทักษะ** (Skill) **เจตคติและคุณลักษณะ** (Attitude/Attribute) ซึ่งมักเรียกกันสั้นๆ ว่า K S A ครูทั่วไปใช้ K S A เป็นองค์ประกอบหลักในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล

ความสามารถ (Ability) ใน K S A แต่ละด้านประกอบด้วยความสามารถย่อย ๆ อีกจำนวนมาก ซึ่งจากการปฏิบัติที่ผ่านมา รวมทั้งข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิจัยและความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย พบว่า ครูมักจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิด K S A และประเมิน K S A แต่ละด้านแยกจากกัน โดยพบว่า ผู้เรียน (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ได้รับการพัฒนาทางด้าน K มาก ทางด้าน S น้อย และทางด้าน A ไม่ชัดเจน

ความสามารถด้าน K แม้จะมีมากที่สุดแต่ก็เป็น K ในระดับผิว คือ ระดับ จำ เข้าใจ ยังไปไม่ถึง K ในระดับการนำไปใช้ วิเคราะห์ สร้างสรรค์ ประเมินค่า ซึ่งเป็น K ในระดับลึก

ความสามารถด้าน S นอกจากจะมีน้อยแล้วยังเป็น S ในระดับพอทำได้ แต่ยังไม่เกิดเป็นความคล่องแคล่วชำนาญแต่อย่างใด

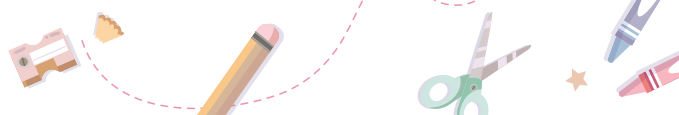
ความสามารถด้าน A ที่เกิดขึ้นก็ยังเป็น A ในระดับเพียงตระหนักรู้ ยังไม่ถึงขั้นการเกิดเป็นค่านิยมและคุณลักษณะที่ติดตัวผู้เรียน

ข้อค้นพบที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ แม้ผู้เรียนจะมี K S A มาก น้อยเพียงใดก็ตาม แต่ก็ยังไม่สามารถนำ K S A ที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการทำงานหรือแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

หลักฐานที่ยืนยันข้อค้นพบดังกล่าวก็คือ คะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้งระดับชาติ (O-NET) และนานาชาติ (PISA) ถ้าข้อสอบถามความรู้โดยตรง นักเรียนพอทำได้ตามความสามารถของแต่ละคน แต่ถ้าข้อสอบวัดการนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ นักเรียนส่วนใหญ่จะทำได้ไม่ดี

สรุปได้ว่าการศึกษาคouldช่วยให้นักเรียนไทย (ในภาพรวม) มี K S A ที่เป็นประโยชน์ แต่ยังมีขาดคุณภาพเพราะยังอยู่ในระดับผิว และยังไม่ถึงระดับที่สามารถนำไปใช้ในการทำงานและการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตจริงได้

การที่ผู้เรียนไม่สามารถนำ K S A ที่ตนมีอยู่และที่ได้เรียนรู้แล้วนำไปมาใช้ร่วมกันอย่างบูรณาการในการทำงาน การดำเนินชีวิต และการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตจริง แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนยังขาดสมรรถนะที่จำเป็นต่อการทำงานและการแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งหมายความว่า พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกในการปฏิบัติงานหรือกระทำการต่าง ๆ ไม่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือไม่มีความเหมาะสมเพียงพอ

ที่จะทำงานนั้น ๆ ให้สำเร็จได้ อันอาจจะเนื่องมาจากการขาด K S A ที่จำเป็น หรือขาดความเหมาะสมกับบริบทที่เกี่ยวข้องหรืออื่น ๆ จากประเด็นที่กล่าวมา จึงสรุปแนวคิดสำคัญ (Concept) ของสมรรถนะ ได้ว่า

สมรรถนะ คือ พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของบุคคลในการทำงาน การใช้ชีวิต และการแก้ปัญหาในสถานการณ์หลากหลายได้สำเร็จ โดยมีการนำความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ร่วมกันอย่างบูรณาการ และอย่างเหมาะสมกับบริบทแวดล้อม

จากนิยามข้างต้นจะเห็นว่า

สมรรถนะ

คือ พฤติกรรมในการทำงาน
สมรรถนะจะเกิดขึ้นได้ ก็ต้องมีการทำงาน
ถ้าไม่มีงาน/การทำงานสมรรถนะจะไม่เกิด
สมรรถนะกับงานจึงเป็นคู่แฝดที่อยู่ร่วมกันเสมอ

การทำงานให้เกิดสมรรถนะ

ต้องอาศัย K S A ในงาน
K S A ในงาน คือ K S A ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานนั้น ๆ
การใช้ K S A ที่จะช่วยให้ทำงานได้สำเร็จ

เคล็ดลับความสำเร็จ

ทฤษฎีภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model) ของ เดวิด ซี แมคเคลแลนด์ (David C. McClelland) กล่าวว่า พฤติกรรมการทำงานของบุคคลขึ้นกับความรู้ และทักษะ ซึ่งเปรียบเสมือนส่วนของภูเขาน้ำแข็งที่อยู่เหนือน้ำ รวมทั้งคุณลักษณะส่วนลึกภายในต่าง ๆ ของบุคคล เช่น เจตคติ แรงจูงใจ อุปนิสัย และภาพลักษณ์ภายใน ซึ่งเปรียบเหมือนส่วนของภูเขาน้ำแข็งที่อยู่ใต้น้ำ

จากการศึกษาวิจัย พบว่า ส่วนที่อยู่ใต้น้ำเป็นปัจจัยสำคัญที่ขับเคลื่อนบุคคลสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน กล่าวสั้น ๆ คือ A เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนให้บุคคลสามารถใช้ K และ S ในการปฏิบัติงานได้สำเร็จ

ด้วยความสำคัญดังกล่าว A จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากในการพัฒนาสมรรถนะ ส่งผลให้เกิดการเรียงลำดับ K S A เป็น A S K เพื่อแสดง **ความสำคัญของ A ในฐานะที่เป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จ**

1.2 ประเภทของสมรรถนะ

สมรรถนะเป็นพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติที่มีจำนวนมาก ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการจัดกลุ่มจัดประเภท จัดชุด เพื่อความสะดวกในการสื่อสารและการนำไปใช้ สมรรถนะที่มีอยู่หลายด้านนั้น สามารถจัดจำแนกได้เป็นหลายประเภท ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่กำหนด ประเภทของสมรรถนะที่บุคลากรของสถานศึกษาจำเป็นต้องทำความเข้าใจ เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน มี 2 ประเภท ดังนี้

1) สมรรถนะหลัก/สมรรถนะทั่วไป (Core Competency)

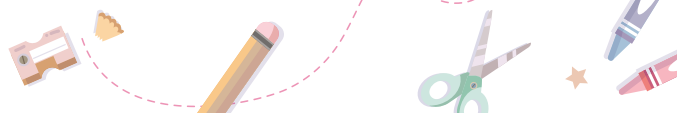
สมรรถนะประเภทนี้ เป็นสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับทุกคนเพื่อนำมาใช้ในการทำงานและการดำเนินชีวิตประจำวัน เป็นสมรรถนะที่ใช้ได้กว้างขวาง ไม่จำกัดเฉพาะเรื่อง/สาระ/วิชา เป็นสมรรถนะที่เป็นอิสระจากเนื้อหา (Content free) หรือไม่เกาะติดเนื้อหา เช่น สมรรถนะการคิด สมรรถนะการสื่อสาร ซึ่งใช้ได้กับทุกเรื่อง ทุกเนื้อหา ทุกวิชา แต่อาจต่างกันเล็กน้อยต่างกัน

2) สมรรถนะเฉพาะ (Specific Competency)

ในทางการศึกษา สมรรถนะเฉพาะ หมายถึง สมรรถนะที่เกิดจากการเรียนรู้เฉพาะเรื่อง สาระวิชา ซึ่งผู้เรียนควรรู้ จำเป็นต้องรู้ เข้าใจและนำไปใช้ได้ หากผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะ ที่ได้จากการเรียนรู้ในเรื่องนั้น ผู้เรียนจะเกิดสมรรถนะเฉพาะในเรื่องนั้น ซึ่งอาจไม่สามารถนำเรื่องนั้นไปใช้กับเรื่องอื่น ๆ อีกจำนวนมากได้ สมรรถนะเฉพาะมีความจำกั้ดมากกว่าสมรรถนะหลัก แต่ก็มีความสำคัญเพราะเป็นสมรรถนะที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมี เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และการเรียนรู้ที่สูงขึ้น รวมทั้งการตอบสนองความสนใจและความถนัดเฉพาะตนที่แตกต่างกันของผู้เรียน

จากข้อมูลที่มา แนวคิด ความหมายและประเภทของสมรรถนะดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าปัญหาความด้อยคุณภาพของการศึกษาของประเทศที่เกิดขึ้น ได้ชี้ให้เห็นว่าการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นเนื้อหา (Content) นั้น ไม่เพียงพออีกต่อไปแล้วสำหรับโลกยุคใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมาก แนวคิดสมรรถนะที่กล่าวมา จะช่วยปรับทิศทางและต่อยอดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการและการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย **ผู้เรียนจำเป็นต้องมีทักษะและสมรรถนะหลากหลายที่ช่วยให้ความฉลาดรู้** สามารถปฏิบัติงานทำงานต่าง ๆ ได้สำเร็จ มีความเข้มแข็งและมั่นคงทั้งทางจิตใจและปัญญา สามารถเผชิญสถานการณ์ แก้ปัญหา เอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ และดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพได้ทั้งในโลกของงาน โลกสังคม และโลกส่วนตัว ดังข้อความในพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2524 ดังนี้

“... การเรียนรู้แม้มากมายเพียงใด บางทีก็ไม่ช่วยให้ฉลาด หรือเจริญได้เท่าไรนัก ถ้าหากเรียนไม่ถูกถ้วน ไม่รู้จริงแท้... การศึกษาหาความรู้จึงสำคัญตรงที่ว่าต้องศึกษาเพื่อให้เกิดความฉลาดรู้ คือ รู้แล้วสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริงโดยไม่เป็นพิษหรือเป็นโทษ...”

การจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะข้างต้น นำมาสู่แนวคิดการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ ที่มีเป้าหมายให้การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการสร้างสมรรถนะ ให้ผู้เรียนสามารถพร้อมรับและเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพตามความสนใจ และความถนัดของตน ซึ่งการจัดการศึกษาดังกล่าวประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน ที่ต้องมีความสัมพันธ์และความสอดคล้องกันตลอดแนว (alignment) ได้แก่

1. หลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-Based Curriculum: CBC)
2. การเรียนการสอนฐานสมรรถนะ (Competency-Based Instruction: CBI)
3. การวัดและประเมินฐานสมรรถนะ (Competency-Based Assessment: CBA)

ความสอดคล้องกันขององค์ประกอบทั้ง 3 ส่วน เป็นความสอดคล้องทั้งในแนวนอน และแนวตั้ง กล่าวคือ จะต้องมีความสอดคล้องภายในองค์ประกอบ และความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนด้วย

1. หลักสูตรฐานสมรรถนะ [Competency-Based Curriculum: CBC]

หลักสูตรฐานสมรรถนะ เป็นหลักสูตรที่ยึดหลักการสำคัญ ดังนี้

- 1) เป็นหลักสูตรที่มีสมรรถนะเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน เป็น**หลักสูตรฐานปฏิบัติ** (action oriented) ที่**มุ่งสู่การทำได้** (able to do) เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะที่สำคัญและจำเป็นให้แก่ผู้เรียน
- 2) เป็นหลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (learner centric) โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัด และก้าวหน้าไปตามความสามารถ รวมทั้งพัฒนาตนเองสู่ความเชี่ยวชาญได้ เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล (personalization)
- 3) เป็นหลักสูตรที่มีความเชื่อมโยงกับชีวิตจริง (related to real life) ของผู้เรียน มีความหมายต่อผู้เรียน เพราะสามารถนำไปใช้ในชีวิตได้จริง
- 4) เป็นหลักสูตรที่ให้ความสำคัญกับบริบทแวดล้อม (contextualized) ที่แตกต่างกันของผู้เรียน ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมและการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 5) เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมการบูรณาการความรู้ข้ามศาสตร์ (multidisciplinary) ช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ ให้เป็นประโยชน์ได้มากขึ้น
- 6) เป็นหลักสูตรที่ยืดหยุ่น (adaptive) สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการของผู้เรียน ครู สังคม และโลก

2. การเรียนการสอนฐานสมรรถนะ [Competency-Based Instruction: CBI]

การจัดการเรียนการสอน
ฐานสมรรถนะมีหลักการและแนวทางที่สำคัญ ดังนี้

- 1) มีการกำหนดสมรรถนะที่
ต้องการพัฒนา
- 2) มีการกำหนดงานที่สามารถใช้
สร้างสมรรถนะผู้เรียนตามที่กำหนด
- 3) มีการกำหนดความรู้ ทักษะ
เจตคติ/คุณลักษณะที่จำเป็น สำหรับผู้เรียน

ในการทำงานนั้น ๆ ให้สำเร็จโดยส่งเสริมการใช้ความรู้ข้ามศาสตร์ (multidisciplinary) อย่างบูรณาการ (integration)

4) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) ที่หลากหลาย สามารถตอบสนอง
ความแตกต่างของผู้เรียน

5) มีการเสริมสร้าง A (attitude/attribute) สร้างแรงจูงใจ แรงบันดาลใจ กระตุ้นความสนใจ
ใฝ่รู้ สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำตนเองและกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้
(self-directed learning) เนื่องจาก A เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ของ
ผู้เรียน

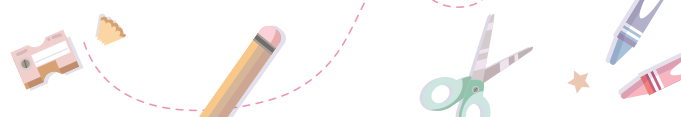
6) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงลึก (deep learning) ให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่
เรียนรู้ให้ถึงระดับที่สามารถประยุกต์ใช้ได้ และเกิดการเรียนรู้แบบรู้จริง (mastery learning) คือ เกิดการ
เรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดได้จริง

7) มีการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานจริง ได้เผชิญสถานการณ์ ปัญหา อุปสรรคที่ท้าทาย
และได้มีโอกาสประยุกต์ใช้ K S A ในการทำงานจนประสบความสำเร็จ

8) มีการให้ผู้เรียนใช้เวลาในการเรียนรู้ การทำงาน ตามความถนัด และความสามารถ
ของตน สามารถก้าวหน้าไปเร็วช้าแตกต่างกันได้ (self-pacing)

9) มีการให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเองระหว่างเรียน (assessment as learning)
เพื่อการปรับปรุงวิธีการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ของตน

10) มีการสังเกตพฤติกรรมและการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยครูให้ข้อมูลย้อนกลับ
(feedback) และให้ความช่วยเหลือตามความต้องการของผู้เรียน

3. การวัดและประเมินฐานสมรรถนะ (Competency-Based Assessment: CBA)

การวัดและประเมินฐานสมรรถนะมีหลักการและแนวทางที่สำคัญ ดังนี้

1) ให้ความสำคัญกับการประเมินเพื่อพัฒนา (formative assessment) โดยถือว่าการประเมินเป็นกิจกรรมในกระบวนการเรียนการสอนตามปกติ ผู้เรียนมีการประเมินตนเองระหว่างเรียน (assessment as learning) เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงวิธีการเรียนรู้ของตนเองให้ดียิ่งขึ้น ก้าวหน้าขึ้น ครูสังเกตและเก็บข้อมูลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการสอนของตน และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดีขึ้น (assessment for learning)

2) การประเมินเพื่อพัฒนาใช้วิธีการประเมินตามสภาพจริง (authentic assessment) จากสิ่งที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง เช่น การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (portfolio) การประเมินจากชิ้นงานจากการปฏิบัติงาน รวมไปถึงการประเมินตนเองและการประเมินโดยเพื่อน

3) การประเมินตัดสินผล (summative assessment) จะมุ่งวัดสมรรถนะองค์รวมที่แสดงถึงความสามารถในการประยุกต์ใช้ K S A ในการปฏิบัติงานในสถานการณ์ต่าง ๆ

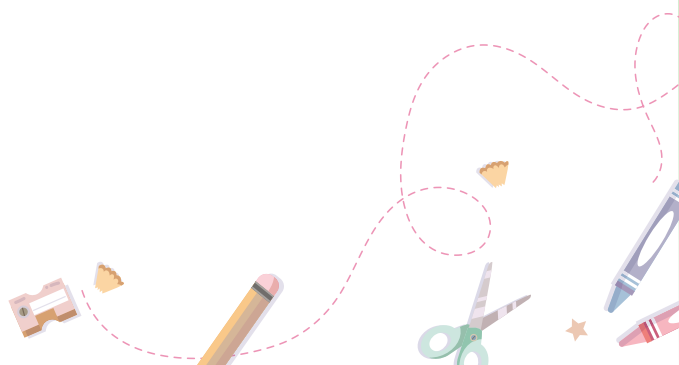
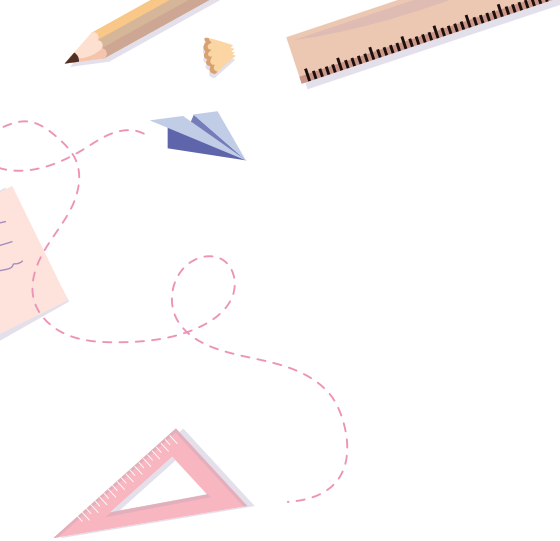
4) การประเมินเพื่อตัดสินผล เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ (assessment of learning) โดยใช้วิธีการวัดจากพฤติกรรม การกระทำ การปฏิบัติของผู้เรียนในสถานการณ์ต่าง ๆ (performance test) ที่แสดงออกถึงความสามารถในการประยุกต์ใช้ K S A ตามเกณฑ์การปฏิบัติ (performance criteria) และหลักฐานการเรียนรู้อื่น ๆ (evidence) เป็นการประเมินแบบอิงเกณฑ์ไม่ใช่อิงกลุ่ม

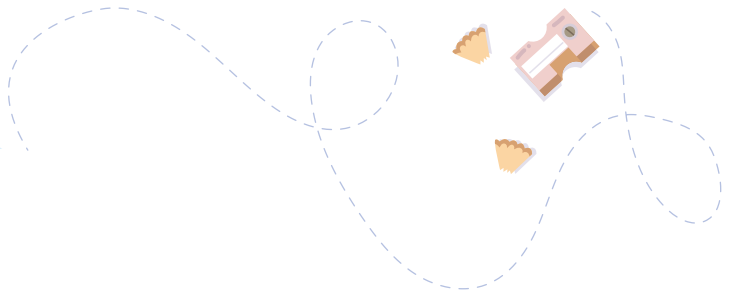
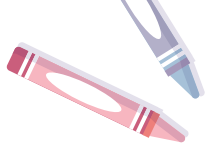
5) การประเมินฐานสมรรถนะ มีการใช้สถานการณ์เป็นฐาน เพื่อให้บริบทการประเมินตามสภาพจริงมากขึ้น

6) ผู้เรียนจะได้รับการประเมินเมื่อพร้อม หากไม่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้เรียนจะต้องได้รับการสอนซ่อมเสริม หรือได้รับความช่วยเหลือ ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับปัญหาและความต้องการของผู้เรียน จนสามารถผ่านได้ตามเกณฑ์ จึงจะก้าวไปสู่การเรียนรู้ในขั้นหรือระดับที่สูงขึ้น

7) การรายงานผลเป็นการให้ข้อมูลพัฒนาการของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องได้ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้และการพัฒนาการของผู้เรียน ตามความเป็นจริงอย่างรอบด้าน ซึ่งแต่ละสถานศึกษาสามารถพัฒนาขึ้นตามความเหมาะสมกับหลักสูตรสถานศึกษา

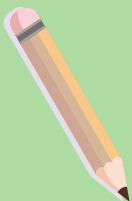

ตอนที่ 2

หลากหลาย
แนวทางการพัฒนา
สมรรถนะผู้เรียน

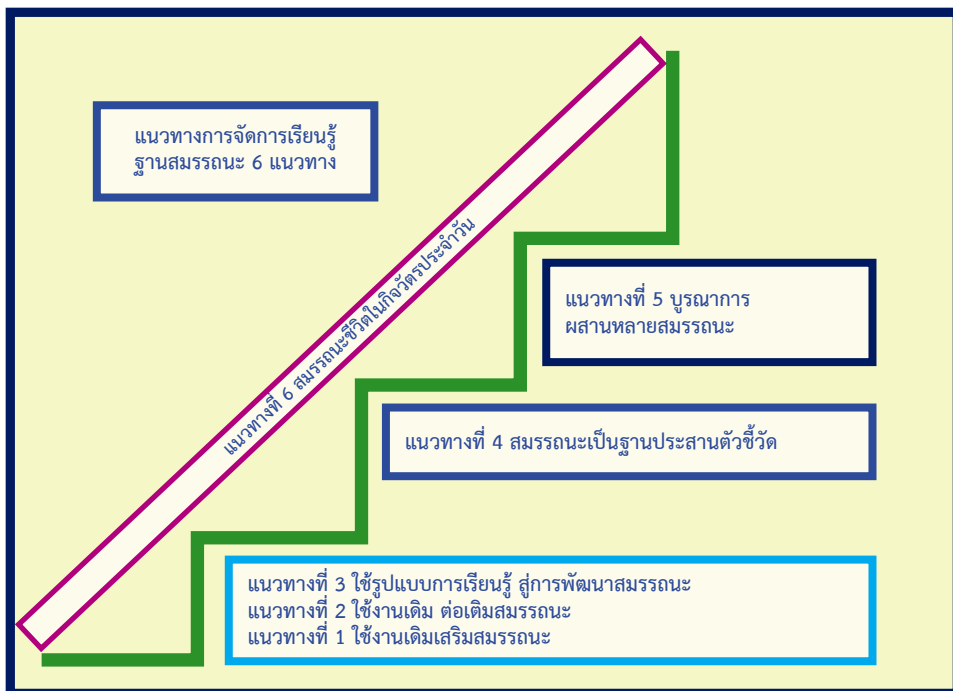

ความต่อเนื่องในการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

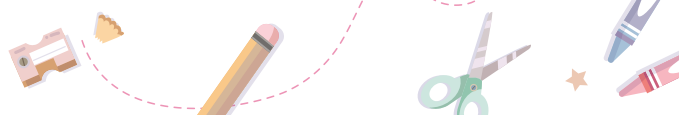
ช่วงแรกเริ่ม ปี 2561

การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะนั้น ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ โดยในช่วงเริ่มแรก ดำเนินการในปี 2561 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้มีการวิจัยและพัฒนากรอบสมรรถนะผู้เรียนระดับประถมศึกษาตอนต้นสำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา และมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในช่วงนี้ รองศาสตราจารย์ทิศนา แคมมณี และคณะทำงานได้ออกแบบแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะขึ้น 5 แนวทาง คือ แนวทางที่ 1 ใช้งานเดิม เสริมสมรรถนะ แนวทางที่ 2 ใช้งานเดิม ต่อเติมสมรรถนะ แนวทางที่ 3 สมรรถนะเป็นฐานผลงานตัวชี้วัด แนวทางที่ 4 บูรณาการผลงานหลายสมรรถนะ และแนวทางที่ 5 สมรรถนะชีวิตในกิจวัตรประจำวัน

เมื่อได้นำแนวทางดังกล่าวไปทดลองใช้ในสถานศึกษาสังกัดต่าง ๆ พบว่า แนวทางทั้ง 5 แนวทางมีความเหมาะสมและสามารถพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนได้เป็นอย่างดี โดยในการทดลองครั้งนั้น คณะทำงานได้พบแนวทางใหม่ 1 แนวทาง คือ แนวทางการใช้รูปแบบการเรียนรู้สู่การพัฒนาสมรรถนะ ซึ่งมีลักษณะเป็นการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ลักษณะต่าง ๆ มาปรับ เติมเต็มและนำมาใช้ในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ลักษณะแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ 6 แนวทาง นำเสนอดังแผนภาพ

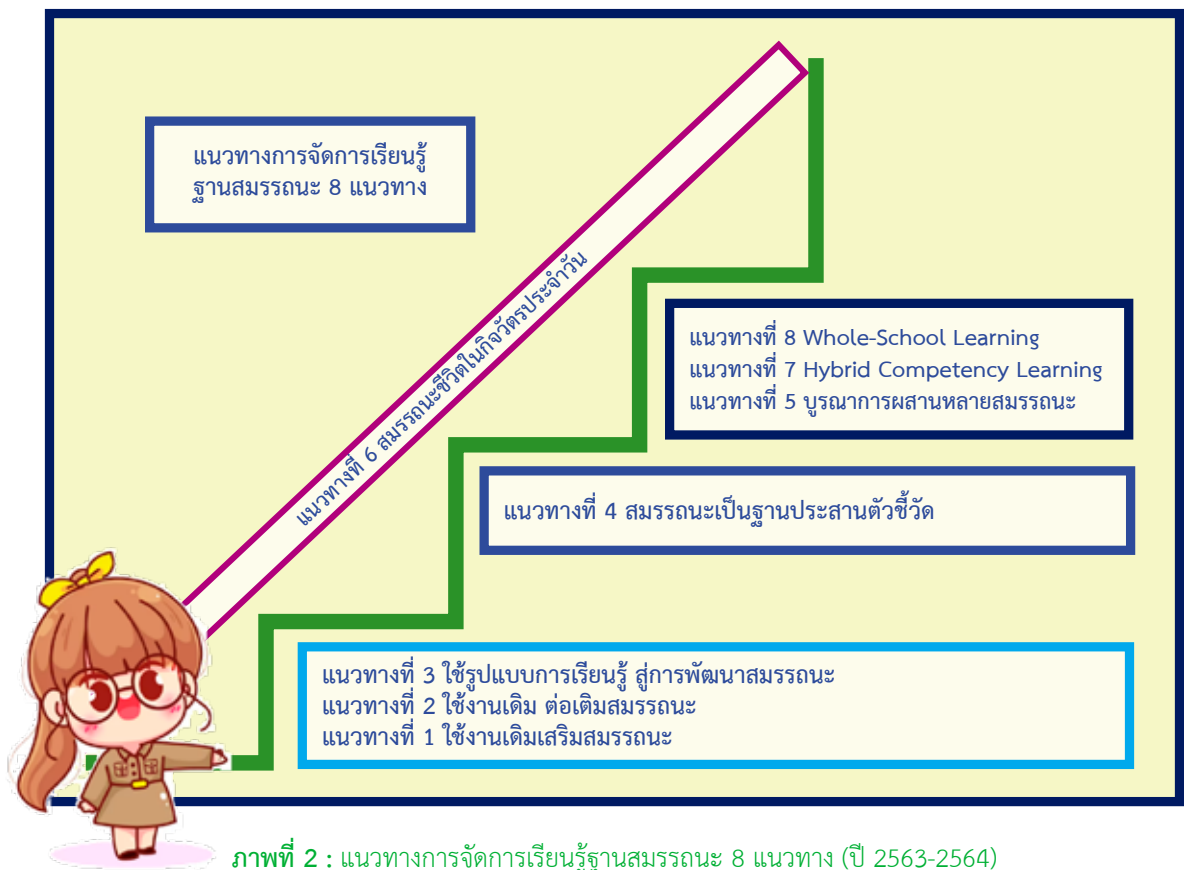

ภาพที่ 1 : แนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ 6 แนวทาง (ปี 2561)

ช่วงพัฒนาต่อเนื่อง ปี 2563-2564

ต่อมาในช่วงปี 2563-2564 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินโครงการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อให้ได้กรอบสมรรถนะที่เหมาะสมครอบคลุมระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน บรรลุผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน รวมถึงข้อเสนอเชิงนโยบายในการนำกรอบสมรรถนะผู้เรียน สำหรับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการนำแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ 6 แนวทาง ไปทดลองใช้ในสถานศึกษาสังกัดต่าง ๆ ผลการทดลองยืนยันว่า ทั้ง 6 แนวทาง มีความเหมาะสมในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนได้เป็นอย่างดีและในการทดลองครั้งนั้น คณะทำงานได้พบแนวทางใหม่ 2 แนวทาง คือ แนวทางที่ 7 Hybrid Competency Learning ซึ่งมีลักษณะเป็นการพัฒนาสมรรถนะร่วมกันระหว่างบ้านและโรงเรียน และแนวทางที่ 8 Whole-School Learning ซึ่งเป็นการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน โดยใช้ประเด็นเรียนรู้ร่วมกันทั้งโรงเรียน จึงได้เกิดแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ 8 แนวทาง ลักษณะแนวทางการพัฒนาสมรรถนะ 8 แนวทาง นำเสนอดังแผนภาพ

ภาพที่ 2 : แนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ 8 แนวทาง (ปี 2563-2564)

ในช่วงปี 2564 รองศาสตราจารย์ทศนา เขมมณี ได้สำรวจและประมวลแนวทาง/รูปแบบการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งสู่การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนที่จัดทำโดยสถานศึกษา ครู องค์กรหน่วยงาน นักการศึกษา และคณะบุคคล พบว่า มีแนวทางที่สามารถจัดกลุ่มได้เป็น 4 แนวทางใหญ่ ๆ ที่สถานศึกษาและครูสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมกับบริบท ดังนี้

แนวทางที่ 1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่เสริมต่อจากแบบเดิม

เป็นแนวทางการออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเบื้องต้นในช่วงเปลี่ยนผ่านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนรู้ของผู้สอน โดยนำแผนการจัดการเรียนรู้/แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ทำอยู่เดิมมาเสริมและเพิ่มเติมต่อยอดกิจกรรมและรายละเอียดต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ซึ่งมี 2 แนวทางย่อย ดังนี้

1) การใช้แผนเดิมเสริมสมรรถนะ

เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เป็นการเสริมสมรรถนะ ซึ่งครูเห็นว่าสอดคล้องกับบทเรียนนั้น และคิดกิจกรรมเสริม เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาสมรรถนะนั้นเพิ่มขึ้น แนวทางนี้เป็นการช่วยเพิ่มการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เข้มข้น มีความหมาย และเกิดสมรรถนะที่ต้องการ

2) การใช้แผนเดิมต่อเติมสมรรถนะ

เป็นการพัฒนาแผนการสอนที่ทำไว้เดิมของครู มาขยายต่อยอดงานเดิม โดยเพิ่มสถานการณ์และประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ได้เรียนรู้ไปแล้วตามแผนเดิมให้เกิดเป็นสมรรถนะได้มากขึ้น

แนวทางที่ 2 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะบนฐานของรูปแบบการเรียนรู้/นวัตกรรมการเรียนรู้

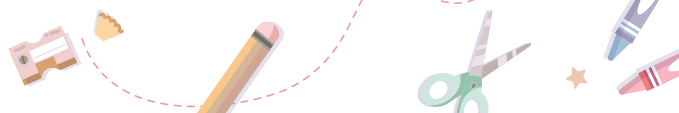
เป็นการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้และนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีหลักการและกระบวนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเสริมสร้างสมรรถนะที่หลากหลายได้ แนวทางนี้ประกอบด้วย 2 แนวทางย่อย คือ

1) การใช้รูปแบบการเรียนรู้ในการสร้างสมรรถนะ

เป็นการนำรูปแบบการเรียนรู้ที่เลือกใช้ วิเคราะห์เชื่อมโยงกับสมรรถนะต่าง ๆ เพื่อเสริมสมรรถนะที่เหมาะสมในขั้นตอนต่าง ๆ ของรูปแบบและปรับหรือเพิ่มเติมขั้นตอนย่อย ๆ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยสร้างสมรรถนะนั้น ๆ ให้แก่ผู้เรียน

2) การใช้นวัตกรรมการเรียนรู้เป็นฐานในการสร้างสมรรถนะ

เป็นการนำนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีการพัฒนาขึ้นเพื่อช่วยแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนตามเป้าหมายเฉพาะของนวัตกรรมนั้น มาใช้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะที่สอดคล้องกับเป้าหมายเฉพาะของนวัตกรรมนั้น ตัวอย่างเช่น นวัตกรรมการสอนภาษาไทยแบบทวิภาษา นวัตกรรมการสอน Brain - Based Learning (BBL) และนวัตกรรม Open Approach

แนวทางที่ 3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอย่างอิสระตามความคิดสร้างสรรค์

เป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะอย่างอิสระตามความคิดสร้างสรรค์ของตน ซึ่งทำให้เกิดลักษณะแผนการจัดการเรียนรู้ในลักษณะที่แตกต่างหลากหลาย เป็นทางเลือกให้สถานศึกษา และครูได้พิจารณานำไปใช้หรือเป็นแนวทางให้คิดพัฒนาแบบแผนที่เหมาะสมกับความต้องการของตน

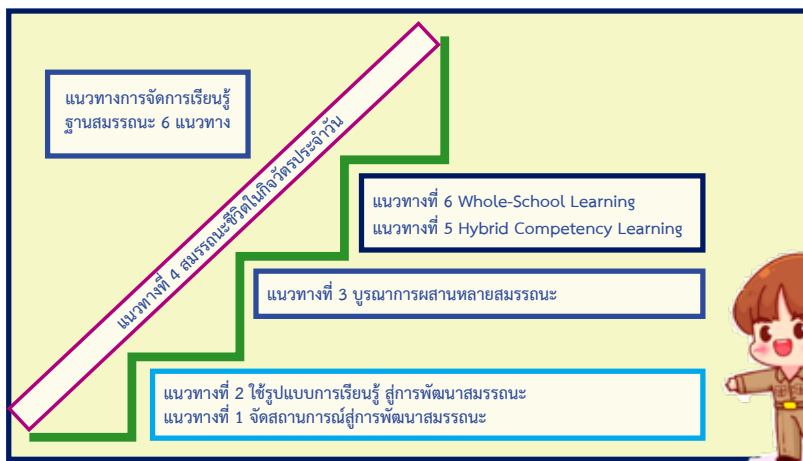
แนวทางที่ 4 การออกแบบการเสริมสร้างสมรรถนะในกิจวัตรประจำวัน

เป็นแนวทางในการส่งเสริมสมรรถนะ ขณะผู้เรียนปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน เป็นวิธีการส่งเสริมสมรรถนะอย่างเป็นธรรมชาติและช่วยปลูกฝังให้สมรรถนะดังกล่าวมีความมั่นคงถาวรจากการปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน

ช่วงปรับใช้และพัฒนาต่อยอด ปี 2565-2566

ในช่วงปี 2566-2566 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการโครงการศึกษาและพัฒนาระบบกลไกหนุนเสริมการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ โครงการนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาระบบกลไกของสถานศึกษา และระบบกลไกอื่น ๆ ที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถออกแบบ และการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับระบบกลไกที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถออกแบบ และจัดการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะและการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน

ในโครงการนี้ได้มีการกำหนดแนวทางในการจัดการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาสมรรถนะ โดยมีการพิจารณาแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ 8 แนวทาง และเลือกเฉพาะบางแนวทางที่เหมาะสม และปรับชื่อแนวทางให้สอดคล้องกับรายละเอียดที่เป็นลักษณะเฉพาะในการพัฒนาสมรรถนะของแนวทางนั้น คณะทำงานในโครงการศึกษาและพัฒนาระบบกลไกหนุนเสริมการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ใช้ในโครงการนี้ 6 แนวทาง รายละเอียดดังแผนภาพ

ภาพที่ 3 : แนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ 6 แนวทาง (ปี 2565-2566)

หลังจากที่ได้ดำเนินโครงการศึกษาและพัฒนาระบบกลไกหนุนเสริมการจัดการเรียนรู้
ฐานสมรรถนะของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสักระยะหนึ่ง คณะทำงานได้ค้นพบ แนวทาง
การพัฒนาสมรรถนะเพิ่มเติม 3 แนวทาง กระบวนการค้นพบแนวทางใหม่มีความน่าสนใจ ดังนี้

1. โรงเรียนเรียนรู้แนวคิดการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ หลักการพัฒนาสมรรถนะ ทำให้
เข้าใจหลักการสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะ

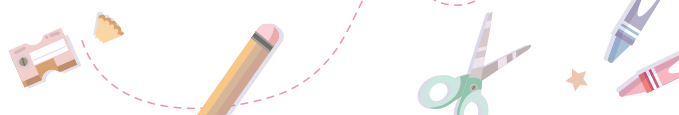
2. โรงเรียนทบทวนต้นทุนการทำงาน พบว่า มีงานหลายอย่างที่ดำเนินการมานานที่สามารถ
เพิ่มเติมรายละเอียด และเชื่อมโยงกับสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน

3. โรงเรียน พี่เลี้ยง และนักวิจัยร่วมกันศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดดังนี้

1) โรงเรียนศิริพงษ์วิทยา และโรงเรียนสุทธิรักษ์ จังหวัดสงขลา เรียนรู้เกี่ยวกับทฤษฎี
พหุปัญญา ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับการพัฒนาสมรรถนะได้หลายส่วนโดยเฉพาะหลักการจัดการเรียนรู้
ฐานสมรรถนะที่กล่าวถึง (1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) ที่หลากหลาย สามารถ
ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน (2) การจัดโอกาสและประสบการณ์เพื่อเสริมสร้าง A (attitude/
attribute) สร้างแรงจูงใจ แรงบันดาลใจ กระตุ้นความสนใจใฝ่รู้ สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียน
สามารถนำตนเองและกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้ (self-directed learning) เนื่องจาก A เป็นปัจจัย
สำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน (3) มีการจัดโอกาสและประสบการณ์ให้ผู้เรียนใช้เวลา
ในการเรียนรู้/การทำงาน ตามความถนัดและความสามารถของตน สามารถก้าวหน้าไปเร็วช้าแตกต่างกันได้
(self-pacing) (4) มีการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานจริง ได้เผชิญสถานการณ์ ปัญหา อุปสรรคที่ท้าทาย และ
ได้มีโอกาสประยุกต์ใช้ K S A ในการทำงานจนประสบความสำเร็จ และ (5) มีการให้ผู้เรียนได้ประเมินการ
เรียนรู้ของตนเองระหว่างเรียน (assessment as learning) เพื่อการปรับปรุงวิธีการเรียนรู้และผลการเรียนรู้
ของตน

2) โรงเรียนบูรณาวาส เรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิดการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความพิเศษ
ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับการพัฒนาสมรรถนะได้หลายส่วนโดยเฉพาะหลักการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่
กล่าวถึง (1) การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนนั้นต้องมีการจัดให้โอกาสให้ผู้เรียนใช้เวลาในการเรียนรู้/การทำงาน
ตามความถนัดและความสามารถของตน สามารถก้าวหน้าไปเร็วช้าแตกต่างกันได้ (Self-Pacing) และ
(2) ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่หลากหลาย สามารถตอบสนองความแตกต่างของ
ผู้เรียน

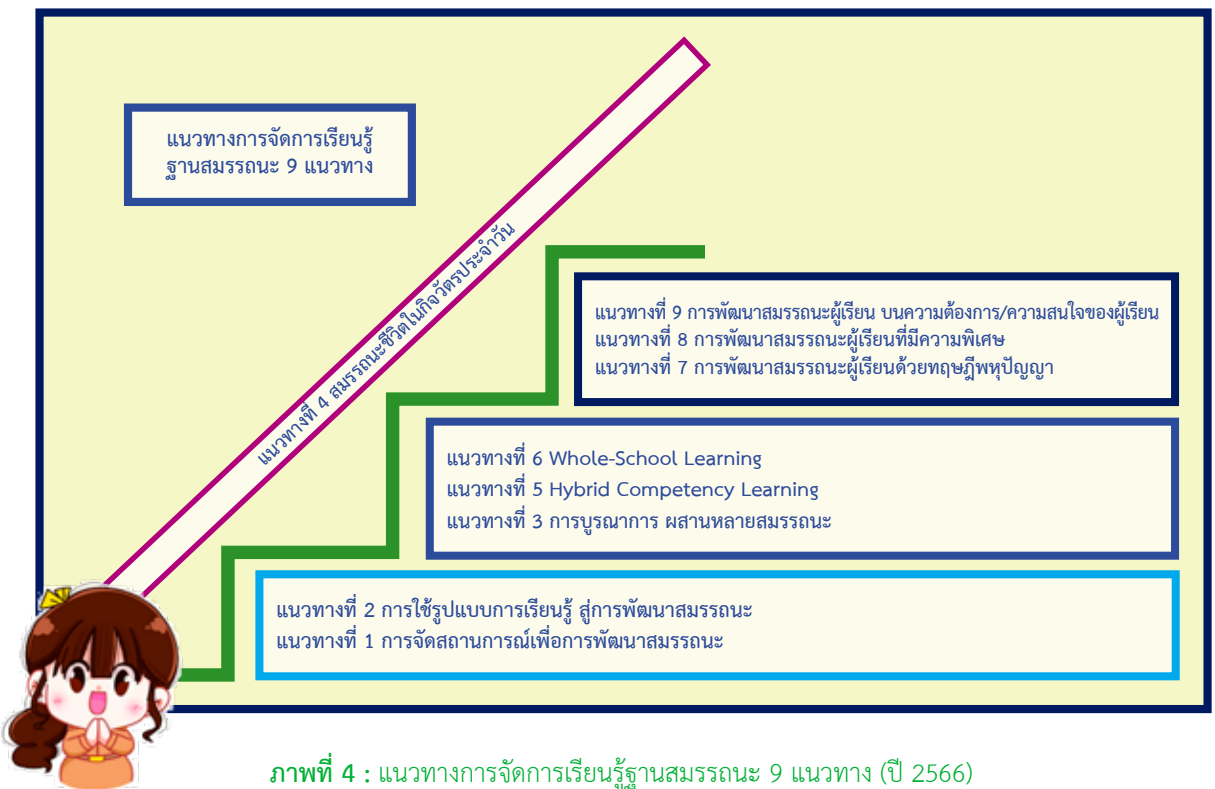
3) ทีมโค้ช และครูผู้สอนวิทยาศาสตร์โรงเรียนศิริพงษ์วิทยา แลกเปลี่ยนประสบการณ์
เกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะที่เริ่มต้นจากความสนใจของผู้เรียน จากโรงเรียน
สุจิตติ จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับการพัฒนาสมรรถนะได้หลายส่วน โดยเฉพาะ
หลักการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่กล่าวถึง ดังนี้ (1) การจัดโอกาสและประสบการณ์เพื่อเสริมสร้าง A
(attitude/attribute) สร้างแรงจูงใจ แรงบันดาลใจ กระตุ้นความสนใจใฝ่รู้ สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ
การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำตนเองและกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้ (self-directed learning)

เนื่องจาก A (attitude/attribute) เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และ (2) มีการจัดโอกาสและประสบการณ์ให้ผู้เรียนใช้เวลาในการเรียนรู้/การทำงาน ตามความถนัดและความสามารถของตน สามารถก้าวหน้าไปเร็วช้าแตกต่างกันได้ (self-pacing)

4) โรงเรียน พี่เลี้ยง และนักวิจัยร่วมกันกำหนดรายละเอียดลักษณะและขั้นตอนการพัฒนาสมรรถนะขึ้น และจัดทำหน่วยการเรียนรู้รองรับ

5) โรงเรียน พี่เลี้ยง และนักวิจัยร่วมกันนำแนวทางต่าง ๆ ไปทดลองพัฒนาผู้เรียน พิจารณาผลการพัฒนาสมรรถนะ ปัญหาที่เกิดขึ้น และนำมาปรับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะให้มีความสมบูรณ์ ซึ่งจากกระบวนการดังกล่าว ทำให้ได้แนวทาง/ลักษณะการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ 9 แนวทาง ดังภาพ

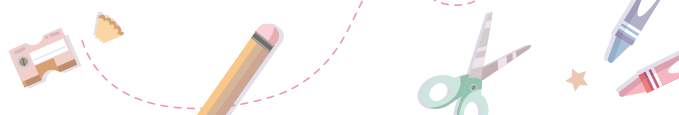
ภาพที่ 4 : แนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ 9 แนวทาง (ปี 2566)

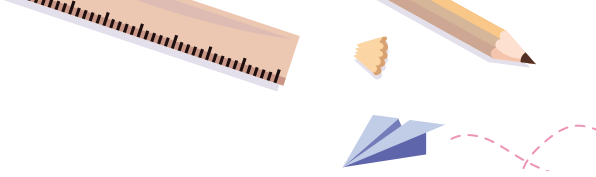
ในส่วนนี้จะนำเสนอข้อมูล 2 ส่วน คือ 1) ภาพรวมแนวทาง/ลักษณะการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ และ 2) รายละเอียดแนวทาง/ลักษณะการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ

ภาพรวมแนวทาง/ลักษณะการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ

ในส่วนนี้จะนำเสนอภาพรวมแนวทาง/ลักษณะการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ ทั้งชื่อแนวทาง ลักษณะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เวลาที่ใช้ และข้อมูลเสริม ดังนี้

ชื่อแนวทาง	ลักษณะ	เวลาที่ใช้	ข้อมูลเสริม
<p>แนวทางที่ 1</p> <p>การจัดสถานการณ์ เพื่อการพัฒนาสมรรถนะ</p>	<p>เน้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา เจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S) ในช่วงต้น และจัดสถานการณ์สำคัญให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้เจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S)</p>	<p>ใช้เวลา 2-3 ชั่วโมง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - อาจจะปรับแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีอยู่เดิม และเติมสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้นำความรู้ ทักษะและคุณลักษณะไปใช้ - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบมีลักษณะแยกเป็นวิชา
<p>แนวทางที่ 2</p> <p>การใช้รูปแบบการเรียนรู้สู่การพัฒนาสมรรถนะ</p>	<p>มีการวิเคราะห์เชื่อมโยงกับสมรรถนะ/ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของรูปแบบการเรียนรู้ และเกิดสมรรถนะ/ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนา โดยอาจจะปรับหรือเพิ่มขั้นตอนย่อยที่เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเตรียมเจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S) และจัดสถานการณ์ที่จะประยุกต์ใช้เจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S) การพัฒนาผู้เรียนโดยเน้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุก ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา เจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S) ในช่วงต้น และจัดสถานการณ์สำคัญให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้เจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S)</p>	<p>อาจจะเป็นแผนสั้น ๆ ใช้เวลา 2-3 ชั่วโมง หรือบางรูปแบบการเรียนรู้ใช้เวลา 5-10 ชั่วโมง</p>	<p>ใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่โรงเรียนเคยใช้ อาจจะ เลือกใช้มากกว่า 1 รูปแบบ โดยมีการเติมสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้นำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะไปใช้มากขึ้น</p>

ชื่อแนวทาง	ลักษณะ	เวลาที่ใช้	ข้อมูลเสริม
<p>แนวทางที่ 3</p> <p>การบูรณาการ ผสานหลาย สมรรถนะ</p>	<p>เป็นการเรียนรู้ในลักษณะ หน่วยบูรณาการที่สามารถพัฒนา สมรรถนะด้านต่าง ๆ ได้หลายด้าน สอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ แนวทางนี้โดยใช้ สมรรถนะหลักหรือ สมรรถนะเฉพาะ หรือ ผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นตัวตั้ง เป็นการจัดการเรียนรู้แบบองค์รวม ที่นำสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในชีวิต สังคม และโลกที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ กับผู้เรียนมาเชื่อมโยงกันเนื้อหา ทักษะ และเจตคติ ทำให้ผู้เรียน สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้กับ ประสบการณ์ในชีวิต</p>	<p>บูรณาการ หลายวิชา/ หลายสมรรถนะ ใช้เวลา 5-10 ชั่วโมง</p>	<p>อาจจะปรับจาก หน่วยบูรณาการเดิม โดยมีการเติม สมรรถนะหลักหรือ สมรรถนะเฉพาะ หรือ ผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่ต้องการพัฒนาให้ ชัดเจนและมีการกำหนด สถานการณ์ให้ผู้เรียน ได้นำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ไปใช้ให้ชัดเจนมากขึ้น</p>
<p>แนวทางที่ 4</p> <p>สมรรถนะชีวิตใน กิจวัตรประจำวัน</p>	<p>เป็นการส่งเสริมสมรรถนะหลัก หรือ สมรรถนะเฉพาะหรือ ผลลัพธ์การเรียนรู้ขณะผู้เรียน ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันจึงเป็นการ ฝึก/พัฒนาสมรรถนะนั้น ๆ ได้อย่างซ้ำ ๆ เป็นวิธีการส่งเสริม สมรรถนะอย่างเป็นธรรมชาติและ ช่วยปลูกฝังให้สมรรถนะดังกล่าว มีความมั่นคงถาวรจากการปฏิบัติ เป็นประจำทุกวัน เป็นการพัฒนา สมรรถนะอย่างสอดคล้องสัมพันธ์ กับการดำเนินชีวิตประจำวันปกติ ของนักเรียนสอดคล้องกับ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดในโรงเรียน</p>	<p>ใช้เวลาออก ตารางเรียน เป็นการพัฒนา สมรรถนะผ่าน สถานการณ์ ที่จัดขึ้นเป็น ประจำทั้งที่บ้าน และที่โรงเรียน</p>	<p>ใช้กิจกรรมเดิม ที่เกิดในโรงเรียน และที่บ้าน เป็นสถานการณ์ สำหรับการ พัฒนาสมรรถนะ และการประเมิน สมรรถนะ</p>

ชื่อแนวทาง

ลักษณะ

เวลาที่ใช้

ข้อมูลเสริม

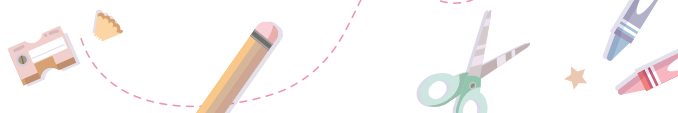
แนวทางที่ 5

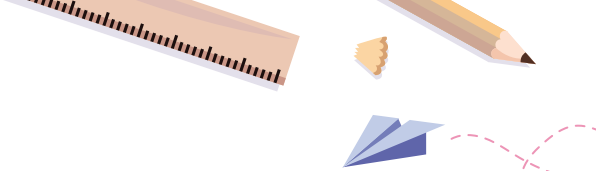
การเรียนรู้
สมรรถนะแบบ
ผสมผสาน

การส่งเสริมสมรรถนะหลัก หรือ สมรรถนะเฉพาะ หรือ ผลลัพธ์การเรียนรู้ในหลากหลาย รูปแบบผสมผสานกัน ทั้งบริบท ของที่บ้านและโรงเรียนโดยการพิจารณา ความพร้อมในการพัฒนา สมรรถนะของนักเรียน ผู้ปกครอง และครูผู้สอน ตลอดจน ความเหมาะสมสอดคล้องกับ สถานการณ์และในชีวิตจริง แนวทางนี้ให้ความสำคัญกับการบูรณาการเรียนรู้ในสถานการณ์ ที่มีความเหมาะสม และสามารถ ผสมผสานวิธีการเรียนการสอนได้ หลากหลาหลาย

ใช้เวลา 5-10 ชั่วโมง ทั้งเรียนรู้ ที่บ้านและ โรงเรียน

โรงเรียนนำเทคโนโลยี มาใช้ในการเป็นสื่อกลาง การเรียนรู้ และประสานงาน กับผู้ปกครองในการพัฒนา สมรรถนะร่วมกัน

ชื่อแนวทาง

ลักษณะ

เวลาที่ใช้

ข้อมูลเสริม

แนวทางที่ 6

การพัฒนา
สมรรถนะ
ผู้เรียนทั้งโรงเรียน
โดยใช้ประเด็น
การเรียนรู้ร่วมกัน
[Whole - School
Learning]

ส่งเสริมสมรรถนะหลักของ
ผู้เรียนได้ทั้งในห้องเรียน
นอกห้องเรียน นอกโรงเรียน
ที่บ้าน ในชุมชนผ่านการปฏิบัติ
กิจกรรมประจำวัน โดยเน้น
การเรียนรู้จากเรื่องราว/ประเด็น/
เนื้อหา/ต้นทุนของโรงเรียน
หรือชุมชน/บทเรียน
ที่มีความหมายร่วมกันที่เป็น
จุดเน้นสำคัญของโรงเรียน
และนำสู่การพัฒนาผู้เรียน
ทั้งโรงเรียน [Whole - School]
สำหรับนักเรียนทุกชั้น ทุกกลุ่ม
ตามลักษณะพื้นฐานความรู้
ที่มีระดับพัฒนาการ และประเด็น
ที่เป็นความสนใจทั้งรายบุคคล
รายกลุ่ม และชั้นเรียน ทำให้เกิด
การเรียนรู้ในเรื่องเดียวกันแต่ต่างกัน
ในประเด็นย่อยและความลุ่มลึก
ในสิ่งที่เรียนส่งผลต่อ
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปัน
ประสบการณ์ระหว่างกัน
เกิดการเรียนรู้เชิงลึก สามารถ
เชื่อมโยงความรู้ ทักษะ และ
คุณลักษณะที่ได้เรียนรู้ไปใช้
ได้จริงผ่านสถานการณ์
หลากหลายทั้งในห้องเรียน
นอกห้องเรียน และชีวิตจริง
ช่วยปลูกฝังสมรรถนะสำคัญ
ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน
ให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน

อาจจะใช้เวลา
ทั้งภาคเรียน
หรือทั้งปี
การศึกษา

- เรียนรู้ผ่านหน่วย
การเรียนรู้ใหญ่
ร่วมกันทั้งโรงเรียน
โดยมีการจัดทำ
หน่วยการเรียนรู้
ย่อย ๆ
- อาจจะมีการนำแนวทาง
การจัดการเรียนรู้
แนวที่ 4 และ 5
มาผสมผสานร่วมกัน

ชื่อแนวทาง

ลักษณะ

เวลาที่ใช้

ข้อมูลเสริม

แนวทางที่ 7

การพัฒนา
สมรรถนะผู้เรียน
ด้วยทฤษฎี
พหุปัญญา

การส่งเสริมสมรรถนะหลักหรือสมรรถนะเฉพาะหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนที่มีความสามารถโดดเด่นด้านต่าง ๆ เป็นการพัฒนาสมรรถนะที่เริ่มต้นจากต้นทุนของผู้เรียนทั้งที่เป็นความสนใจ และความสามารถพิเศษ โดยในการพัฒนาสมรรถนะนั้นผู้สอนออกแบบกิจกรรม และประสบการณ์ที่มีความเฉพาะกับผู้เรียน โดยผสานทฤษฎีพหุปัญญา กับหลักการแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะ ซึ่งแนวคิดและหลักการบางส่วนที่มีความสอดคล้องกัน

จัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ใช้เวลา 10-15 ชั่วโมง หรือจัดกิจกรรมนอกเวลาเรียนเฉพาะผู้เรียนรายบุคคล

- การจัดกิจกรรมมีหลากหลาย ทั้งรายบุคคล รายกลุ่ม
- จัดการเรียนรู้ในห้องเรียนปกติ หรือจัดเป็นชมรม ชุมนุม หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- สิ่งที่สำคัญที่ขาดไม่ได้คือการจัดพื้นที่หรือสถานการณ์ที่หลากหลาย ต่อเนื่องให้ผู้เรียนได้นำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะไปใช้ในการทำงาน หรือแสดงออก

แนวทางที่ 8

การพัฒนา
สมรรถนะผู้เรียน
ที่มีความพิเศษ

เน้นการออกแบบผลลัพธ์กิจกรรม และการวัดประเมินผลที่อยู่บนหลักการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่าง โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนที่ยืดหยุ่นตามลักษณะเฉพาะระดับความสามารถและความสนใจ แนวทางนี้สามารถทำได้ทั้งในห้องเรียนนอกห้องเรียน โดยเน้นการทำงานร่วมกับผู้ปกครองในทุกชั้นตอน

ใช้เวลา 10-15 ชั่วโมง หรือจัดกิจกรรมนอกเวลาเรียนเฉพาะผู้เรียนที่มีความพิเศษเป็นรายบุคคล

อาจจะจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีการจัดกิจกรรมพิเศษแยกตามลักษณะเฉพาะระดับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน

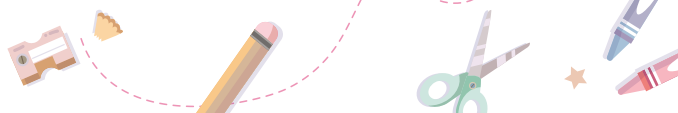
แนวทางที่ 9

การพัฒนา
สมรรถนะผู้เรียน
บนความต้องการ/
ความสนใจ
ของผู้เรียน

เน้นการออกแบบร่วมกันระหว่างผู้สอน และผู้เรียน โดยใช้ประเด็นที่ผู้เรียนสนใจเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ โดยผู้เรียน และผู้สอนมีการเปิดใจ หารือ ปรับแผน และประเมินผลการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ

ใช้เวลา 10-15 ชั่วโมง หรือจัดกิจกรรมเสริมพิเศษนอกเวลาเรียน

อาจจะจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทั้งห้องสนใจร่วมกัน หรือจัดกิจกรรมเสริมพิเศษสำหรับนักเรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่มีความสนใจเรื่องต่าง ๆ นอกห้องเรียน

รายละเอียดแนวทาง/ลักษณะการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ

ในส่วนนี้จะนำเสนอรายละเอียดแนวทาง/ลักษณะการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะในแต่ละแนวทาง ทั้งรายละเอียดลักษณะและขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

แนวทางที่ 1 การจัดสถานการณ์เพื่อการพัฒนาสมรรถนะ

• ลักษณะ

แนวทาง/ลักษณะการพัฒนาผู้เรียนโดยเน้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา เจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S) ในช่วงต้น และจัดสถานการณ์สำคัญให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้เจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S)

• ขั้นตอนการทำงานในช่วงการเตรียมการ

- 1) กำหนด สมรรถนะหลักหรือสมรรถนะเฉพาะ หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา
- 2) กำหนดเนื้อหาสาระ
- 3) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ/ผลลัพธ์การเรียนรู้
- 4) กำหนดเจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S) ที่สำคัญ
- 5) ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่ช่วยพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S)
- 6) เลือกสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้เจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S) ที่ได้เรียนรู้แล้ว
- 7) เลือกสถานการณ์ในการประเมินตามจุดประสงค์เชิงสมรรถนะ

• ขั้นตอนการทำงานในช่วงการจัดการเรียนรู้

- 1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่ช่วยพัฒนาเจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S) โดยเน้นการสร้างเจตคติ/คุณลักษณะ (A) ในช่วงต้น
- 2) ตรวจสอบระดับเจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S) และเติมเต็มส่วนที่ขาด (afl และ aal) โดยผู้เรียน/ผู้สอน
- 3) จัดสถานการณ์ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้เจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S) ที่ได้เรียนรู้แล้ว 2-3 สถานการณ์
- 4) จัดสถานการณ์ในการประเมินผลตามจุดประสงค์เชิงสมรรถนะ

แนวทางที่ 2 การใช้รูปแบบการเรียนรู้สู่การพัฒนาสมรรถนะ

• ลักษณะ

แนวทาง/ลักษณะที่มีการนำรูปแบบการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาสมรรถนะ โดยมีการวิเคราะห์เชื่อมโยงกับสมรรถนะ/ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของรูปแบบการเรียนรู้ และเกิดสมรรถนะ/ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนา โดยอาจจะปรับหรือเพิ่มขั้นตอนย่อยที่เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเตรียมเจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S) และจัดสถานการณ์ที่จะประยุกต์ใช้เจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S) การพัฒนาผู้เรียนโดยเน้นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา เจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S) ในช่วงต้น และจัดสถานการณ์สำคัญให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้เจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S)

• ขั้นตอนการทำงานในช่วงการเตรียมการ

- 1) ศึกษาสมรรถนะหลักหรือสมรรถนะเฉพาะ หรือผลลัพธ์การเรียนรู้และกำหนดสมรรถนะหลักสมรรถนะเฉพาะ หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ที่เลือกใช้
- 2) ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ที่ได้เลือกไว้ ให้เข้าใจถึงหลักการ กระบวนการ วิธีการ จุดอ่อน และจุดแข็งของรูปแบบการเรียนรู้
- 3) กำหนดเนื้อหาสาระที่ใช้ในการสอน
- 4) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ/ผลลัพธ์การเรียนรู้
- 5) กำหนดเจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S) ที่สำคัญ
- 6) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการ/ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนรู้ โดยอาจจะปรับหรือเพิ่มขั้นตอนย่อยที่เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเตรียมเจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S) และจัดสถานการณ์ที่จะประยุกต์ใช้เจตคติ/คุณลักษณะ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S)

• ขั้นตอนการทำงานในช่วงการจัดการเรียนรู้

- 1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ
- 2) ผู้เรียน/ผู้สอนตรวจสอบผลการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอน และเติมเต็มส่วนที่ขาด (afl และ aal)
- 3) จัดสถานการณ์ในการประเมินผลตามจุดประสงค์เชิงสมรรถนะที่กำหนด

แนวทางที่ 3 การบูรณาการ ๘สาขหลายสมรรถนะ

• ลักษณะ

แนวทางการจัดเป็นการเรียนรู้ในลักษณะหน่วยบูรณาการที่สามารถพัฒนาสมรรถนะด้านต่าง ๆ ได้หลายด้าน ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่สอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ แนวทางนี้ใช้สมรรถนะหลัก สมรรถนะเฉพาะ หรือผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นตัวตั้ง จึงเป็นการจัดการเรียนรู้แบบองค์รวมที่นำสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในชีวิต สังคม และโลก ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เรียนมาเชื่อมโยงกับเนื้อหา ทักษะ และเจตคติ ทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้กับประสบการณ์ในชีวิต

• ขั้นตอนการทำงานในช่วงการเตรียมการ

1) กำหนดหน่วยการเรียนรู้ ที่สามารถสร้างความเชื่อมโยงกับเนื้อหาการเรียนรู้ที่สัมพันธ์และ น่าสนใจเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน หรือเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่เป็นภูมิปัญญา วิธีการคัดเลือกหน่วยการเรียนรู้ สามารถทำได้หลายวิธี เช่น

- (1) เริ่มจากสิ่งที่คุณเรียนสนใจหรือสิ่งที่สามารถกระตุ้นให้สนใจได้ง่าย
- (2) เริ่มจากปัญหาที่พบในผู้เรียน ในโรงเรียน ในสังคม และออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ที่เอื้อให้ผู้เรียนได้เกิดประสบการณ์จากกิจกรรมที่จัด และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
- (3) เริ่มจากปัญหาสังคม ประเด็นทางสังคม เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระดับโรงเรียน ระดับชุมชน ระดับชาติ หรือระดับโลก
- (4) เริ่มจากแนวคิดสำคัญ (Concept) ที่ต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ และนำแนวคิดนั้นไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

- 2) กำหนดแนวคิดสำคัญ (Big Idea)
- 3) กำหนดสมรรถนะหลัก หรือ สมรรถนะเฉพาะ หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา
- 4) กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงสมรรถนะรวบยอด/ปลายทาง และผลลัพธ์ การเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงสมรรถนะย่อย/นำทาง
- 5) จัดทำรายการความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ/เจตคติ ที่จำเป็นต้องใช้
- 6) ออกแบบกิจกรรมและเตรียมสื่อที่เปิดโอกาสได้ค้นหาความรู้ ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ร่วมกับเพื่อน ได้คิด ปฏิบัติ และสรุปความรู้
- 7) ออกแบบสถานการณ์ที่หลากหลายเพื่อฝึกทักษะและเพื่อได้ประยุกต์ใช้ความรู้ตั้งแต่ สถานการณ์ที่ง่าย ต่อเนื่องไปจนถึงสถานการณ์ที่ซับซ้อน ทำทาย และเชื่อมโยงกับชีวิต
- 8) กำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้วัด ประเมินผลในระหว่างการเรียนรู้ และหลัง การเรียนรู้ที่เน้นสถานการณ์การใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ/เจตคติ

• ขั้นตอนการทำงานในช่วงการจัดการเรียนรู้

1) จัดกิจกรรมที่มีจุดเน้นให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ ดังนี้

- (1) สืบค้นความรู้ ประมวลจัดระบบความรู้ ความคิด และเรียนรู้ร่วมกัน
- (2) ฝึกทักษะการคิด ทักษะการเรียนรู้สำคัญ ทักษะเฉพาะที่จำเป็น พัฒนาคุณลักษณะสำคัญ
- (3) พบกับสถานการณ์ที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะ ได้ประยุกต์ใช้ความรู้โดยเน้น

เชื่อมโยงกับการใช้จริงในชีวิต และการทำงาน

2) ประเมินผลการเรียนรู้ดังนี้

- (1) ประเมินระหว่างเรียนตามผลลัพธ์การเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงสมรรถนะย่อย/นำทาง
- (2) ประเมินสมรรถนะในช่วงท้ายของการเรียนตามผลลัพธ์การเรียนรู้/จุดประสงค์

เชิงสมรรถนะรวบยอด/ปลายทาง (ในบางหน่วยอาจจะมีการประเมินสมรรถนะหลักที่เป็นจุดเน้น)

แนวทางที่ 4 สมรรถนะชีวิตในกิจวัตรประจำวัน

• ลักษณะ

เป็นการส่งเสริมสมรรถนะหลักหรือสมรรถนะเฉพาะ หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ขณะผู้เรียนปฏิบัติกิจวัตรประจำวันจึงเป็นการฝึก/พัฒนาสมรรถนะนั้น ๆ ได้อย่างซ้ำ ๆ เป็นวิธีการส่งเสริมสมรรถนะอย่างเป็นธรรมชาติและช่วยปลูกฝังให้สมรรถนะดังกล่าวมีความมั่นคงถาวร จากการปฏิบัติเป็นประจำทุกวันเป็นการพัฒนาสมรรถนะอย่างสอดคล้องสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตประจำวันปกติของนักเรียนสอดคล้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดในโรงเรียน

• ขั้นตอนการทำงานในช่วงการเตรียมการ

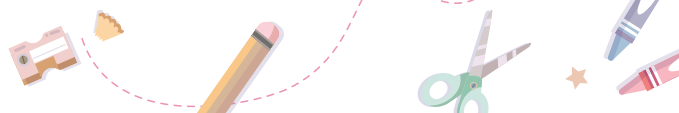
1) สสำรวจกิจวัตรประจำวันของผู้เรียนซึ่งมีทั้งกิจวัตรที่เป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน รายภาค และรายปี จัดทำเป็นรายการไว้

2) จัดทำรายละเอียดของกิจกรรมที่ทำในกิจวัตรต่าง ๆ โดยเริ่มต้นทำไปที่ละกิจวัตร ดังนี้

- (1) ระบุดจุดประสงค์หลักของกิจวัตรนั้น
- (2) พิจารณาว่าสมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/ผลลัพธ์การเรียนรู้อะไรที่สามารถนำมาเพิ่มเติม เพื่อช่วยให้ทำกิจวัตรนั้นได้ดีขึ้น
- (3) นำสมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เพิ่มไปเติมในจุดประสงค์ข้อ 1

3) กำหนดสาระ (K) ทักษะ (P) และคุณลักษณะ (A) ที่จำเป็นต่อการเสริมสร้างสมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้

4) จัดทำเอกสารความรู้เสริมสำหรับครูให้มีความเข้าใจตรงกันในประเด็นที่ต้องการเสริมให้แก่ผู้เรียน เพื่อแก้ปัญหา/สนับสนุนการทำงานในการพัฒนาสมรรถนะเนื่องจากการดูแล ติดตาม กำกับ พฤติกรรมของผู้เรียนนั้น ไม่ได้เป็นหน้าที่ของครูประจำชั้นเพียงผู้เดียว แต่เป็นหน้าที่ของครูทุกคนที่จะต้องเอาใจใส่ดูแล สมรรถนะหลายสมรรถนะอาจไม่ได้อยู่ในความชำนาญของครูทุกคน ดังนั้น ครูจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ

- **ขั้นตอนการทำงานในช่วงการจัดการเรียนรู้**

- 1) ดำเนินการปฏิบัติกิจวัตรตามคู่มือ

- 2) ปฏิบัติการซ่อมเสริมสมรรถนะ

- (1) เริ่มต้นจากการสำรวจพฤติกรรมกิจวัตรของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

- (2) วิเคราะห์ข้อมูลจากผลการสำรวจ พฤติกรรมใดที่ผู้เรียนยังไม่ได้ปฏิบัติ หรือปฏิบัติ

แต่ไม่มีคุณภาพ หรือปฏิบัติแต่ไม่สม่ำเสมอ

- 3) นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล มาออกแบบการจัดกิจกรรมเพื่อซ่อมหรือเสริมสมรรถนะ

- (1) ในกรณีที่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาร่วมของผู้เรียน ควรดำเนินการดังนี้

- (1.1) ครูออกแบบกิจกรรมซ่อมหรือเสริมการเรียนรู้ในเรื่องนั้น โดยอาจสอนในชั้นเรียนในกลุ่มสาระที่เกี่ยวข้อง

- (1.2) จัดในเวลาของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

- (1.3) นัดหมายเรียนนอกเวลา

- (1.4) ใช้กลยุทธ์ให้เพื่อนสอนเพื่อน

- (2) ในกรณีที่ปัญหารายบุคคล การเก็บข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคล

- (2.1) ช่วยให้เห็นภาพรวมของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งสะท้อนจุดอ่อน จุดแข็งของนักเรียน

- (2.2) ช่วยให้รู้ว่าควรให้การดูแลติดตามและกำกับนักเรียนคนใดในเรื่องใด เพื่อช่วยให้ไม่เป็นภาระมากสำหรับครู ในการแก้ปัญหาควรดำเนินการ ดังนี้

- ครูอาจใช้การแนะนำหรือสอนเป็นรายบุคคล

- เพื่อนช่วยเพื่อน

- ให้ผู้เรียนดำเนินการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูเป็นที่ปรึกษา

- ครูสามารถจัดระบบให้นักเรียนเป็นผู้เก็บข้อมูล ติดตามและกำกับพฤติกรรม

ของกันและกัน

- ครูควรมีการติดตามผลเป็นระยะ ๆ และมีการสุ่มตรวจสอบตามความเหมาะสม

แนวทางที่ 5 การเรียนรู้สมรรถนะแบบผสมผสาน

- **ลักษณะ**

การส่งเสริมสมรรถนะหลักหรือสมรรถนะเฉพาะ หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ในหลากหลายรูปแบบผสมผสานกัน ทั้งบริบทของที่บ้านและโรงเรียน โดยการพิจารณาความพร้อมในการพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน ผู้ปกครอง และครูผู้สอน ตลอดจนความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์และในชีวิตจริง แนวทางนี้ให้ความสำคัญกับการบูรณาการเรียนรู้ในสถานการณ์ที่มีความเหมาะสม และสามารถผสมผสานวิธีการเรียนการสอนได้หลากหลาย

• ขั้นตอนการทำงานในช่วงการเตรียมการ

1) สำรวจความพร้อมและบริบทของที่บ้านและโรงเรียน พร้อมศึกษา และเลือกแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่มีความเป็นไปได้และมีความเหมาะสม (On site, On Air, Online, On hand)

2) ศึกษา และกำหนดสมรรถนะหลัก สมรรถนะเฉพาะ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา

3) กำหนดบทเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ พื้นที่การเรียนรู้ และสิ่งสนับสนุนในการเรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน

4) วิเคราะห์สถานการณ์จริงตามบริบทที่บ้านและโรงเรียน เพื่อกำหนดประเด็นที่สามารถจัดให้เป็นจุดเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาออกแบบแนวทางการพัฒนาผู้เรียนร่วมกันระหว่างบ้านและโรงเรียน โดยกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการและจัดให้มีความยืดหยุ่นในวิธีการ และเวลาที่ใช้ในการดำเนินการแต่ละกิจกรรม

5) กำหนดแนวทางการประเมินสมรรถนะหลักของผู้เรียนในแนวทางที่มีความหลากหลายตามสภาพจริงโดยเป็นการประเมินร่วมกัน ระหว่างบ้านและโรงเรียน โดยอาจเป็นการสะท้อนการเรียนรู้ การเขียนบันทึกประจำวัน การสะท้อนจากมุมมองหรือความคิดเห็นของผู้ปกครอง ครู หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

• ขั้นตอนการทำงานในช่วงการจัดการเรียนรู้

1. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนด

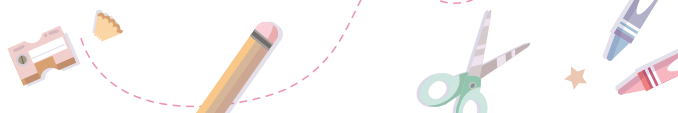
2. ผู้เรียน และผู้สอนตรวจสอบผลการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอน และเติมเต็มพัฒนาส่วนที่ขาดทั้งในลักษณะการประเมินโดยผู้เรียน และการประเมินเพื่อให้ความช่วยเหลือของผู้สอน

3. จัดสถานการณ์ในการประเมินผลตามจุดประสงค์เชิงสมรรถนะที่กำหนด

แนวทางที่ 6 การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนทั้งโรงเรียนโดยใช้ประเด็นการเรียนรู้ร่วมกัน [Whole-School Learning]

• ลักษณะ

แนวทางในการส่งเสริมสมรรถนะหลักของผู้เรียนสามารถทำได้ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน นอกโรงเรียน บ้าน หรือในชุมชน อีกทั้งผ่านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน โดยเน้นการเรียนรู้จากเรื่องราว ประเด็นเนื้อหา ต้นทุนของโรงเรียนหรือชุมชน บทเรียนที่มีความหมายร่วมกันที่เป็นจุดเน้นสำคัญของโรงเรียน และนำสู่การพัฒนาผู้เรียนทั้งโรงเรียน (Whole-School) สำหรับนักเรียนทุกชั้น ทุกกลุ่ม ตามลักษณะพื้นฐานความรู้ที่มีระดับพัฒนาการ และประเด็นที่เป็นความสนใจทั้งรายบุคคล รายกลุ่ม และชั้นเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องเดียวกัน แต่ต่างกันในระดับย่อย และความลุ่มลึกในสิ่งที่เรียน ส่งผลต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปันประสบการณ์ระหว่างกัน เกิดการเรียนรู้เชิงลึก แนวนี้อาจเชื่อมโยงความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ได้เรียนรู้ไปใช้ได้จริงผ่านสถานการณ์หลากหลายทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน และชีวิตจริง ช่วยปลูกฝังสมรรถนะสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวันให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน

• ขั้นตอนการทำงานในช่วงการเตรียมการ

- 1) สำรวจสิ่งที่เป็นประเด็นร่วมที่เป็นจุดเน้นสำคัญของโรงเรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกส่วนมีส่วนร่วมในการคัดเลือก
- 2) กำหนด บทเรียน และหน่วยการเรียนรู้ย่อยสำหรับผู้เรียนแต่ละชั้น แต่ละกลุ่ม ตลอดจนกิจกรรม งานการเรียนรู้ที่ทุกกลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน และกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- 3) กำหนดสมรรถนะหลัก สมรรถนะเฉพาะและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา
- 4) ร่วมกันออกแบบบทเรียน หน่วยการเรียนรู้ย่อยที่มีลักษณะบูรณาการสำหรับผู้เรียนแต่ละระดับชั้น แต่ละกลุ่มโดยเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เชิงรุก ผ่านรูปแบบการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน นอกโรงเรียน ที่บ้าน ในชุมชน อีกทั้งผ่านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน กิจกรรมชุมนุม ชมรม กิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกับประเด็นร่วมที่กำหนด โดยแต่ละบทเรียน หน่วยการเรียนรู้ย่อยต้องกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับจุดเน้น แนวคิด สาระสำคัญ สมรรถนะหลัก สมรรถนะเฉพาะ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา ผลลัพธ์การเรียนรู้ จุดประสงค์เชิงสมรรถนะรวบยอด ปลายทาง และผลลัพธ์การเรียนรู้ จุดประสงค์เชิงสมรรถนะย่อยนำทางสาระการเรียนรู้ กลยุทธ์ หลักการการจัดการเรียนรู้ งานการเรียนรู้ และแนวทางการวัดและประเมินผล

• ขั้นตอนการทำงานในช่วงการจัดการเรียนรู้

- 1) ผู้เกี่ยวข้องทั้งครูผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ผู้ปกครอง และผู้รู้ในชุมชนร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดโดยอาจจะจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับนักเรียนในชั้นต่าง ๆ เป็นระยะ
- 2) ผู้เรียน ผู้สอนตรวจสอบผลการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอน และเติมเต็มส่วนที่ขาด ทั้งในลักษณะการประเมินโดยผู้เรียนและการประเมินเพื่อให้ความช่วยเหลือของผู้สอน
- 3) จัดสถานการณ์ในการประเมินผลตามจุดประสงค์เชิงสมรรถนะที่กำหนด
- 4) ผู้เกี่ยวข้อง ทั้งครูผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ผู้ปกครอง และผู้รู้ในชุมชนร่วมกันถอดบทเรียน และนำข้อมูลมาปรับปรุงพัฒนางาน

แนวทางที่ 7 การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนที่มีความพิเศษ

• ลักษณะ

การส่งเสริมสมรรถนะหลักหรือ สมรรถนะเฉพาะหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนที่มีความสามารถโดดเด่นด้านต่าง ๆ เป็นการพัฒนาสมรรถนะที่เริ่มต้นจากต้นทุนของผู้เรียนทั้งที่เป็นความสนใจ และความสามารถพิเศษ โดยในการพัฒนาสมรรถนะนั้น ผู้สอนออกแบบกิจกรรม และประสบการณ์ที่มีความเฉพาะกับผู้เรียน โดยผสานทฤษฎีพหุปัญญา กับหลักการ แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะ ซึ่งแนวคิดและหลักการบางส่วนที่มีความสอดคล้องกัน

• ขั้นตอนการทำงาน: ช่วงการเตรียมการ

1. ผู้สอนตรวจสอบระดับปัญญาของผู้เรียน โดยอาจจะใช้การสังเกตพฤติกรรม แบบคัดกรอง หรือการสะท้อนคิดของผู้เรียน
2. ผู้สอน ผู้ปกครอง ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องสรุประดับปัญญาแต่ละด้านของผู้เรียนแต่ละคน และร่วมกันกำหนดแนวทางในการพัฒนาปัญญา
3. ออกแบบกิจกรรมพัฒนาปัญญา อาจจะเป็นในลักษณะ 1) การพัฒนาปัญญาทุกด้านในลักษณะหน่วยบูรณาการซึ่งเป็นการพัฒนาปัญญาที่ผสมผสานเชื่อมโยงกับการพัฒนาสมรรถนะ 2) พัฒนาปัญญาเด่นของนักเรียน (รายบุคคล) เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเชื่อมโยงถึงปัญญาด้านอื่นและเชื่อมโยงสู่การพัฒนาสมรรถนะ 3) จัดกิจกรรมชมรม/ชุมนุมเพื่อพัฒนาปัญญาด้านต่าง ๆ
4. ออกแบบการประเมินระดับปัญญาและสมรรถนะ โดยเน้นการสังเกตพฤติกรรม ตรวจสอบผลงาน การสะท้อนคิดของผู้เรียน โดยเฉพาะเน้นการประเมินการเรียนรู้ (assessment as Learning: aal)

• ขั้นตอนการทำงาน: ช่วงการจัดการเรียนรู้และการสรุปผล

1. ผู้สอนจัดกิจกรรมพัฒนาปัญญาและสมรรถนะตามที่กำหนด โดยเน้นการจัดสถานการณ์/พื้นที่/โอกาสให้ได้ฝึกฝนและแสดงความสามารถที่สะท้อนปัญญาด้านนั้น ๆ อย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดสถานการณ์ที่ง่าย ยากขึ้น ทำท่าย และซับซ้อนขึ้นเป็นระยะ
2. ผู้สอน ผู้ปกครอง ผู้รู้ ผู้เรียน และเพื่อน พิจารณาสິงที่ทำได้ สิ่งที่เรียนรู้ระหว่างทางตามเป้าหมายและกิจกรรมที่ได้กำหนดร่วมกัน โดยมีการอภิปราย พูดคุย ปรับเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
3. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวัดประเมินผลหลังจากจบการพัฒนาปัญญาตามกิจกรรมที่กำหนด
4. ผู้สอนและผู้ปกครองร่วมกันถอดบทเรียน และนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบ และจัดกิจกรรมในโอกาสต่อไป

แนวทางที่ 8 การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนที่มีความพิเศษ

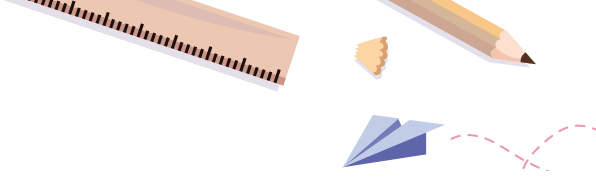
• ลักษณะ

แนวทางในการส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียนที่เน้นการออกแบบผลลัพธ์ กิจกรรม และการวัดประเมินผลที่อยู่บนหลักการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่าง โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนที่ยืดหยุ่นตามลักษณะเฉพาะ ระดับความสามารถและความสนใจ แนวทางนี้สามารถทำได้ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน โดยเน้นการทำงานร่วมกันกับผู้ปกครองในทุกขั้นตอน

• ขั้นตอนการทำงาน

- 1) สำรวระดับสมรรถนะ และความสนใจของผู้เรียน
- 2) กำหนด บทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้
 - (1) เป็นบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนทั้งห้อง/ทั้งหมด

(2) เป็นบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย

(3) เป็นบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนทั้งห้อง/ทั้งหมด แต่ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายตามความสนใจ และระดับความสามารถ ของผู้เรียนแต่ละคน แต่ละกลุ่ม ในแต่ละบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้

3) กำหนดสมรรถนะหลัก สมรรถนะเฉพาะ ผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่ต้องการพัฒนา โดยอาจ กำหนดในลักษณะภาพรวมหรือกำหนดเป็นกลุ่มย่อยหรือรายบุคคล

4) ครูและผู้ปกครองร่วมกันออกแบบบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ย่อยที่มีลักษณะบูรณาการ สำหรับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม แต่ละคน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เชิงรุกทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน นอกโรงเรียน และที่บ้าน

5) จัดทำรายละเอียดบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับ (1) จุดเน้น (2) แนวคิดสำคัญ (3) สมรรถนะหลัก สมรรถนะเฉพาะ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา (4) ผลลัพธ์การเรียนรู้ จุดประสงค์เชิงสมรรถนะรวบยอด/ปลายทาง และผลลัพธ์การเรียนรู้ จุดประสงค์เชิงสมรรถนะย่อย/นำทาง (5) สาร การเรียนรู้ (6) กลยุทธ์หลักการจัดการจัดการเรียนรู้ (7) งานการเรียนรู้ (8) กิจกรรมการเรียนรู้/สถานการณ์ การเรียนรู้ (โดยเน้นการพัฒนาคุณลักษณะ/เจตคติ ในช่วงต้น ผีกทักษะย่อย ๆ และเรียนรู้เนื้อหาสำคัญ ผ่านการปฏิบัติจริงอย่างเป็นลำดับขั้นตอน และให้เรียนรู้ผ่านสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับสมรรถนะ ที่กำหนด สำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น มีการวิเคราะห์ขั้นต้นและกิจกรรมให้ง่ายเป็นลำดับ ขั้นตอน ที่เหมาะสมกับพื้นฐานความสามารถ และน่าสนใจ) และ (9) แนวทางการวัดและประเมินผล

โดยการกำหนดรายละเอียดดังกล่าวอาจจะเป็นบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้รายบุคคล หรือ รายกลุ่มหรือรายห้องเรียน

6) จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ และตรวจสอบความพร้อม

• ขั้นตอนการทำงานในช่วงการจัดการเรียนรู้และการสรุปผล

1) ครู และผู้ปกครองร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนด

2) ครูและผู้ปกครองวัดประเมินผลระหว่างทาง ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ จุดประสงค์เชิง สมรรถนะย่อยนำทางที่กำหนด และมีการสื่อสารความก้าวหน้าในการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ อย่างน้อย สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

3) ครู และผู้ปกครองร่วมกันวัดประเมินผลหลังจากจบหน่วย ผ่านสถานการณ์ตามผลลัพธ์ การเรียนรู้จุดประสงค์เชิงสมรรถนะรวบยอด/ปลายทางที่กำหนด

4) ครู และผู้ปกครองร่วมกันถอดบทเรียน และนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบและจัดกิจกรรม ในโอกาสต่อไป

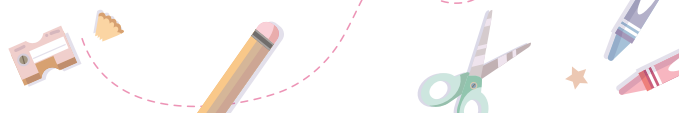
แนวทางที่ 9 การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน บนความต้องการ/ความสนใจของผู้เรียน

• ลักษณะ

แนวทางในการส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียนที่เน้นการออกแบบร่วมกันระหว่างผู้สอน และผู้เรียน โดยใช้ประเด็นที่ผู้เรียนสนใจเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ โดยผู้เรียนและผู้สอนมีการเปิดใจ หาหรือปรับเปลี่ยน และประเมินผลการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ

• ขั้นตอนการทำงาน

- 1) ผู้สอนประมวลผลลัพธ์การเรียนรู้สำคัญในรายวิชา/สาระที่รับผิดชอบ
- 2) ผู้สอนสำรวจสิ่งที่ผู้เรียนสนใจเรียนรู้ (ผู้เรียนห้องใดห้องหนึ่ง ผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยใดกลุ่มย่อยหนึ่งผู้เรียนหลายชั้นเรียน หรือหลายกลุ่ม) โดยอาจจะใช้เทคนิคการระดมสมองและร่วมกันคัดเลือกประเด็นที่สนใจร่วมกัน
- 3) ผู้สอนนำสิ่งที่ผู้เรียนสนใจมาผสานกับผลลัพธ์การเรียนรู้สำคัญในรายวิชา/สาระ
- 4) ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันพิจารณาข้อมูลและตัดสินใจร่วมกันว่าจะเรียนรู้เรื่องใดในลักษณะใด
- 5) ผู้สอนกำหนด บทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้
 - (1) เป็นบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนห้องใดห้องหนึ่ง
 - (2) เป็นบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยใดกลุ่มย่อยหนึ่ง
 - (3) เป็นบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนหลายชั้นเรียน/หลายกลุ่ม
- 6) ผู้สอนกำหนดสมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา ออกแบบบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ที่มีลักษณะบูรณาการ สำหรับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม แต่ละคน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เชิงรุก ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน นอกโรงเรียน และที่บ้าน
- 7) ผู้สอนนำเสนอข้อมูลให้ผู้เรียนรับทราบและร่วมกันวางแผน
- 8) ผู้สอนจัดทำรายละเอียดบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับ (1) จุดเน้น (2) แนวคิดสำคัญ (3) สมรรถนะหลัก สมรรถนะเฉพาะ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา (4) ผลลัพธ์การเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงสมรรถนะรายย่อย/ปลายทาง และผลลัพธ์การเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงสมรรถนะย่อย/นำทาง (5) สาระการเรียนรู้ (6) กลยุทธ์/หลักการการจัดการเรียนรู้ (7) งานการเรียนรู้ (8) กิจกรรมการเรียนรู้/สถานการณ์การเรียนรู้ (โดยเน้นการพัฒนาคุณลักษณะ/เจตคติ ในช่วงต้น ผีกทักษะย่อย ๆ และเรียนรู้เนื้อหาสำคัญผ่านการปฏิบัติจริงอย่างเป็นลำดับขั้นตอน และให้เรียนรู้ผ่านสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับสมรรถนะที่กำหนด สำหรับกิจกรรมการเรียนรู้นั้น มีการวิเคราะห์ขั้นตอนและกิจกรรมให้ง่าย เป็นลำดับขั้นตอนที่เหมาะสมกับพื้นฐานความสามารถและนำเสนอใจ) และ (9) แนวทางการวัดและประเมินผล
- 9) ผู้สอนจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ และตรวจสอบความพร้อม

- **ขั้นตอนการทำงานในช่วงการจัดการเรียนรู้และการสรุปผล**

- 1) ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนด
- 2) ผู้สอนและผู้เรียนพิจารณาสิ่งที่ได้เรียนรู้ระหว่างทาง ตามผลลัพธ์การเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงสมรรถนะย่อย/นำทางที่กำหนด และมีการอภิปราย พูดคุย ปรับเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- 3) ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวัดประเมินผลหลังจากจบหน่วย ผ่านสถานการณ์ตามผลลัพธ์การเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงสมรรถนะรวบยอด/ปลายทาง ที่กำหนด
- 4) ผู้สอน และผู้ปกครองร่วมกันถอดบทเรียน และนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบ และจัดกิจกรรมในโอกาสต่อไป

“

แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน
ทั้ง 9 แนวทางข้างต้น

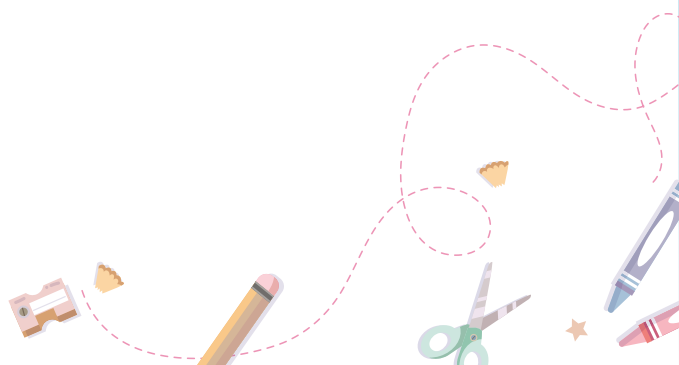
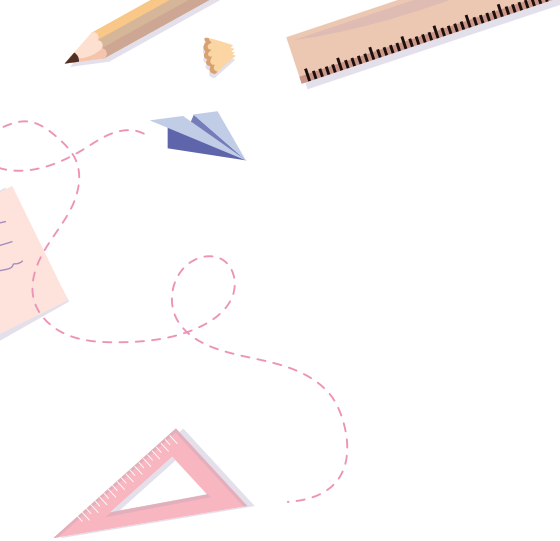
ได้นำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนจนมั่นใจว่า

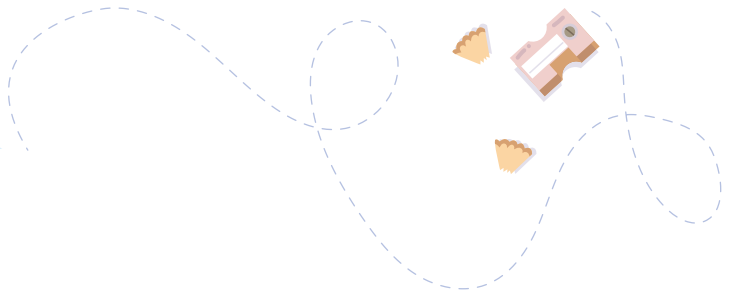
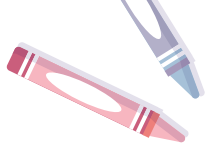
เกิดผลในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน

ผู้สอนสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมตามประสบการณ์

ลักษณะผู้เรียน ลักษณะเนื้อหาและบริบทของโรงเรียน

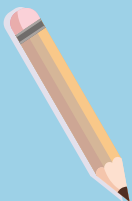
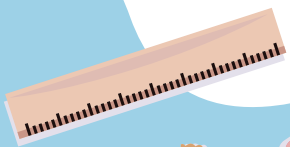
”

ตอนที่ 3

แบ่งปันประสบการณ์
การจัดการการเรียนรู้
ฐานสมรรถนะ

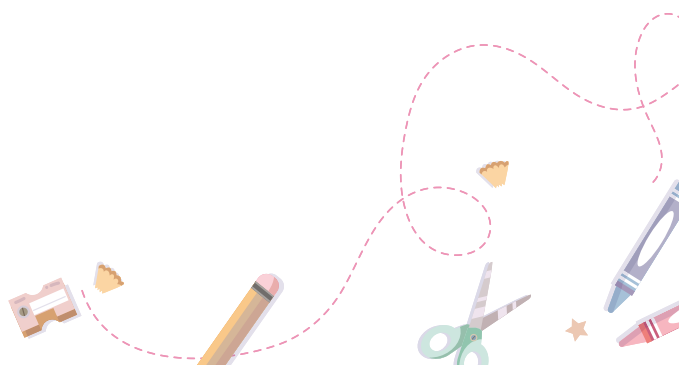

ส่วนที่ 1

แบ่งปันประสบการณ์

การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง
การใช้รูปแบบการเรียนรู้สู่การพัฒนาสมรรถนะ:
การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบเปิด
(Open Approach)

โรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา

บริบทโรงเรียน

โรงเรียนศิริพงศ์วิทยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก เปิดสอนระดับชั้นอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 6 มีแนวคิดว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ จึงมีความพยายามในการเลือกสรรนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนาครูและพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ที่มุ่งเน้นในการพัฒนาการคิดและแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

จากการถอดบทเรียนในอดีตที่ผ่านมา พบว่า ชั้นเรียนคณิตศาสตร์เป็นชั้นเรียนที่เคร่งเครียด ทั้งครูและนักเรียนมีความวิตกกังวลสูง ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ แม้จะมีครูคณิตศาสตร์หลายคน แต่ก็ทำงานแบบแยกส่วน บรรยากาศในชั้นเรียนไม่ท้าทาย นักเรียนขาดโอกาสและขาดอิสระในการคิด

ด้วยความตระหนัก ความตั้งใจ และความมุ่งมั่นในการแก้ปัญหาดังกล่าว ผู้บริหารและครูผู้สอนคณิตศาสตร์ ได้ร่วมกันศึกษาแนวคิดและหลักการของนวัตกรรมการศึกษาชั้นเรียนด้วยวิธีการแบบเปิด (Lesson Study and Open Approach) ของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งรองศาสตราจารย์ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์ (ผู้อำนวยการศูนย์วิจัย คณิตศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น) ได้นำมาประยุกต์และทดลองใช้ศึกษาวิจัยและพัฒนาในโรงเรียน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ด้วยวิธีการศึกษาเอกสาร ศึกษาดูงาน ทั้งในประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น รวมทั้งขอคำปรึกษาชี้แนะจากอาจารย์เกษม เปรมประยูร และอาจารย์สุวรรณี เปลี่ยนรัมย์ จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยนำมาทดลองใช้และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการผสมผสานกับแนวคิด หลักการต่าง ๆ จนมีลักษณะเฉพาะของโรงเรียน

การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบเปิด (Open Approach) เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้หนึ่ง ที่นำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ ปี 2558 รูปแบบนี้มีจุดเน้นสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน ควบคู่กับการพัฒนาวิชาชีพครูซึ่งโรงเรียนพิจารณาแล้ว พบว่า เป็นรูปแบบที่เหมาะสมเป็นอย่างมาก ในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน หากได้มีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้สะท้อนการนำความรู้ไปใช้จริงให้มากขึ้น และเมื่อนำแนวคิดนี้ไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนก็ทำให้ผู้บริหารและคณะครูเกิดการเรียนรู้ มีการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมรรถนะผู้เรียน และพัฒนางานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะมากขึ้น

แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบเปิด (Open Approach)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบเปิด (Open Approach) ตามแนวคิดของ รองศาสตราจารย์ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์ แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นการนำเสนอปัญหาปลายเปิด** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนนำเสนอปัญหาปลายเปิดให้ผู้เรียนได้เผชิญปัญหาหรือสถานการณ์ในชีวิตจริงหรือใกล้ตัวนักเรียน

2. **ขั้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง** เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนต้องหาวิธีการที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา โดยผู้เรียนแต่ละคนเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่แตกต่างกันออกไปตามความสามารถและศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

3. **ขั้นการอภิปรายและเปรียบเทียบรวมทั้งชั้นเรียน** เป็นขั้นตอนที่แต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายในกลุ่มย่อยถึงแนวทางในการแก้ปัญหาที่ได้ว่ามีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัญหาที่กำหนดให้หรือไม่เพียงใด เมื่อมีการอภิปรายกลุ่มย่อยแล้วก็ได้มีการนำเสนอวิธีการแก้ปัญหามาหน้าชั้นเรียน เพื่อให้เพื่อนในห้องเรียน ได้รับทราบถึงแนวทางในการแก้ปัญหา

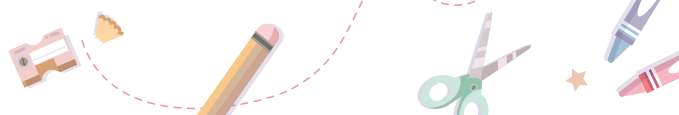
4. **ขั้นการสรุป** เป็นการเชื่อมโยงแนวคิดทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเป็นขั้นตอน สุดท้ายของกิจกรรมที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปแนวทางในการแก้ปัญหาที่เหมาะสม กับสถานการณ์ปัญหานั้นมากที่สุด เป็นข้อสรุปแนวคิดร่วมกันของทุกคนในชั้นเรียน ซึ่งจุดเด่นของขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ประการหนึ่งที่ใช้วิธีการแบบเปิด คือ สามารถดึงเอากระบวนการทางคณิตศาสตร์ ออกมาจากตัวนักเรียนได้มากและสามารถนำนักเรียนไปสู่การค้นพบสูตร กฎ และหลักการทางคณิตศาสตร์ด้วยตนเอง เป็นการช่วยขยายความ **“ความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง”** ของนักเรียนที่เป็นรูปธรรมที่สุด

การผสมรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบเปิด (Open Approach) สู่การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบเปิด (Open Approach) มีแนวคิดสำคัญ 2 ประการที่ผสมรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย

1. **การจัดการเรียนรู้แบบจิตตปัญญา** ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้เกิดสติ เพื่อให้นักเรียนมีความชำนาญในการกลับมารู้ตัวได้เสมอ ๆ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญ ที่จะทำให้นักเรียนได้รู้เท่าทันอารมณ์และการกระทำที่กำลังเกิดขึ้นในแต่ละขณะ เพื่อจะได้รู้ว่าควรหยุดหรือควรดำเนินกิจกรรมนั้นต่อ เป็นกิจกรรมที่นำมาใช้ในการเตรียมความพร้อมของนักเรียนก่อนเริ่มเรียน ด้วยกิจกรรมการฝึกสติ 14 จังหวะ 1 รอบ และทำสมาธิปิดตารับรู้ลมหายใจต่อเนื่อง 3 นาที ทำสมาธิแบบลืมตา 1 นาที ในช่วงต้นก่อนเริ่มเรียนหรือทำกิจกรรม

2. **หลักการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ** โดยหลักการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่มีความสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบเปิด มีดังนี้ 1) มีการกำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนา 2) มีการกำหนดงานที่สามารถใช้สร้างสมรรถนะผู้เรียนตามที่กำหนด 3) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) ที่หลากหลายสามารถตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน 4) มีการเสริมสร้างเจตคติ (A-attitude/attribute) สร้างแรงจูงใจ แรงบันดาลใจ กระตุ้นความสนใจใฝ่รู้ สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำตนเองและกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้ (self-directed learning) 5) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงลึก (deep learning) ให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่เรียนรู้ให้ถึงระดับ

ที่สามารถประยุกต์ใช้ได้ และเกิดการเรียนรู้แบบรู้จริง (mastery learning) คือ เกิดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดได้จริง 6) มีการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานจริง ได้เผชิญสถานการณ์ ปัญหา อุปสรรคที่ท้าทาย และได้มีโอกาสประยุกต์ใช้ K S A ในการทำงานจนประสบความสำเร็จ 7) มีการสังเกตพฤติกรรมและการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยครูสร้างโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนแนวคิดและเชื่อมโยงแนวคิดโดยไม่ละเลยนักเรียนหลังห้อง และให้ความช่วยเหลือตามความต้องการของผู้เรียน

การผสมผสาน 2 หลักการดังกล่าว ส่งผลให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบเปิด (Open Approach) **สู่การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน** ที่มีการดำเนินการ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1
ขั้นจัดปัญหา

ใช้กิจกรรมการฝึกสติ 14 จังหวะ 1 รอบ และทำสมาธิปิดตารับรู้ลมหายใจต่อเนื่อง 3 นาที ทำสมาธิแบบลืมตา 1 นาที จนสามารถรับรู้และจัดการอารมณ์ในระหว่างนั่งสมาธิได้อย่างสง่างามและสงบ

2
ขั้นสถานการณ์ปัญหา

ครูนำเสนอสถานการณ์ปัญหาปลายเปิดที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงตามบริบทของผู้เรียน และสอดแทรกคุณธรรม ใช้การสนทนาเพื่อเข้าสู่สถานการณ์ปัญหาอย่างมีความหมาย โดยนักเรียนร่วมกันสังเกต สืบถาม และรวบรวมข้อมูล ครูไม่แทรกแซงการคิดของผู้เรียน สังเกตเลือกแนวคิดที่จะนำเสนอเข้าสู่หลักการทางคณิตศาสตร์

3
ขั้นเรียนรู้ด้วยตนเอง

นักเรียนคิดแก้ปัญหารายบุคคล คู่ และกลุ่มย่อย มีการวางแผน คิดออกแบบวิธีการแก้ปัญหาและลงมือแก้ปัญหา พร้อมแสดงเหตุผล โดยคำนึงถึงความเหมาะสม สามารถบอกข้อมูลวิธีการด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ครูไม่แทรกแซงการคิดของนักเรียน สังเกตและเลือกแนวคิดที่จะนำเสนอเข้าสู่หลักการทางคณิตศาสตร์

4
ขั้นอภิปราย

ครูสุ่มเลือกแนวคิดของนักเรียนให้ออกมานำเสนอหน้าชั้นเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการเตรียมสื่อเสริมเพื่อขยายแนวคิดของนักเรียนให้เกิดความชัดเจนแต่ไม่ตัดสินผิดถูก นักเรียนสังเกตแนวคิดจำแนก ระบุความสัมพันธ์ และเปรียบเทียบข้อมูลจากการรับส่งสารอย่างตั้งใจ สามารถจับประเด็น ตามวัตถุประสงค์ของแนวคิดของผู้อื่น สามารถตรวจสอบแนวคิดของตนเองเหมือนหรือต่างกับเพื่อน

5
ขั้นสรุปและเชื่อมโยงแนวคิด

นักเรียนประเมินแนวคิดที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา มีการสังเกต รวบรวมข้อมูล และแปลความหมายของข้อมูลด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ พร้อมประเมินความถูกต้อง นำมาสรุปหลักการทางคณิตศาสตร์ โดยเชื่อมโยงจากแนวคิดของนักเรียน

6
ขั้นนำไปใช้

ครูให้สถานการณ์ปัญหาใหม่ที่สามารถใช้แนวคิดจากข้อสรุปไปแก้ปัญหา โดยเชื่อมโยงความรู้ที่ได้เรียนรู้มาสร้างสถานการณ์ปัญหาใหม่มาใช้แก้ปัญหา เพื่อให้เกิดสมรรถนะ

ประสบการณ์การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบเปิด (Open Approach) และผลการจัดการเรียนรู้

จากการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบเปิด (Open Approach) สู่การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในวิชาคณิตศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในช่วงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบเปิด (Open Approach) สู่การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเกิดผลอย่างชัดเจนในการพัฒนาสมรรถนะหลัก และสมรรถนะเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในส่วนนี้จะเสนอตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้และผลการจัดกิจกรรม รายวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชื่อหน่วยการ: ทารด้วยเลขหนึ่งหลัก ชื่อแผนการเรียนรู้: มาแบ่งลอตเตอรี่ เวลา 2 ชั่วโมง โดยครูผู้สอนมีการทำงานร่วมกันของครูผู้สอนในการออกแบบ วางแผน และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูคณิตศาสตร์ โค้ช และผู้บริหาร รายละเอียดของแผนการเรียนรู้ ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาคณิตศาสตร์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วย การหารด้วยเลขหนึ่งหลัก **ข้อแผน** มาแบ่งลอตเตอรี่ เวลา 2 ชั่วโมง

เป้าหมายของการสอน	กิจกรรมการเรียนรู้	การคาดการณ์แนวความคิด/สื่อ	วิธีการวัดและประเมินผล/ผลการเรียนรู้
<ul style="list-style-type: none"> ● จุดประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ นักเรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์และเสนอแนวทางการแก้ปัญหาของจำนวนนับ โดยใช้การหารได้ รวมทั้งการพิจารณาข้อจำกัดของข้อมูลอย่างรอบคอบ มีมารยาทในการเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี ● จุดประสงค์ <ol style="list-style-type: none"> 1) นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการแบ่งกระดาษจากรูปภาพที่กำหนดให้ได้ อย่างมั่นใจ และถูกต้อง ● สมรรถนะ <p>การคิดขั้นสูง : นักเรียนเสนอแนวทางการแก้ปัญหาอย่างง่ายพร้อมแสดงเหตุผล และประเมินความเหมาะสมของคำตอบของตนเอง</p> <p>การสื่อสาร : นักเรียนสามารถรับ – ส่งสารที่เป็นข้อมูลข้อเท็จจริง ความรู้สึก ที่มีรายละเอียดมากขึ้นในสถานการณ์การเรียนรู้</p> 	<p>ขั้จติดปัญหา นักเรียนฝึกสมาธิ 14 จังหวะ ทำสมาธิปิดตาับรู้ลมหายใจ ต่อเนื่อง 3 นาที และทำสมาธิเบสิมตา 1 นาที</p> <p>ขั้นสถานการณ์ปัญหา ครูนำเข้าสู่สถานการณ์ปัญหาโดยการเชื่อมโยงจากชื่อกิจกรรมว่าวันนี้จะมาขายลอตเตอรี่ ลอตเตอรี่ที่แม่ครูมีอยู่จำนวนหนึ่ง (ขึ้นภาพกระดาษแสดงจำนวนลอตเตอรี่) นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนลอตเตอรี่ทั้งหมดว่ามีเท่าไร และสังเกตเห็นอะไรบ้าง ครูเสนอสถานการณ์ปัญหา “ลอตเตอรี่ 69 ใบ แบ่งให้ครู 3 คน คนละเท่า ๆ กัน” ครูพูดเชื่อมโยงการจัดการลอตเตอรี่ชุดสิบ และลอตเตอรี่ที่ขายเป็นใบกับแผนภาพ ครูเล่าการขายลอตเตอรี่ให้ครูท่านอื่นอีก 3 คน พร้อมติดคำสั่ง “หาวิธีการแบ่งลอตเตอรี่ให้ครู 3 คน จากรูปภาพที่กำหนดให้” ครูถามเพื่อทวนความเข้าใจในคำสั่ง</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ขั้นเรียนรู้ด้วยตนเอง นักเรียนคิด วิธีการแบ่งลอตเตอรี่จากรูปภาพ ครูเดินสังเกตและรวบรวมแนวคิดนักเรียน โดยไม่แทรกแซงแนวคิดของนักเรียน ● ขั้นอภิปราย ครูสุ่ม (แบบเจาะจง) ให้นักเรียนออกมานำเสนอวิธีการแบ่งกระดาษจากภาพ ครูใช้คำถามตั้งแนวคิดในประเด็น - มีวิธีการแบ่งกระดาษอย่างไร - สามารถเขียนเป็นการหารได้หรือไม่ 	<p>การคาดการณ์แนวความคิด/สื่อ</p> <p>คำสั่ง 1: นักเรียนใช้แผนภาพในการแบ่งโดยไม่ใช้การคำนวณ</p> <p>2) นักเรียนคำนวณโดยการที่ละหลัก</p> <p>3) นักเรียนใช้การหารในแนวตั้ง (หารยาว)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● สื่อหลัก <ul style="list-style-type: none"> - แถบคำสั่ง - ใบกิจกรรม (คู) ● สื่อเสริม <ul style="list-style-type: none"> - ภาพตารางการจัดหน่วยแบบแบ่งหลัก 	<p>วิธีการวัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - สังเกตการบอกแนวคิดของแต่ละคู่ - สังเกตความตั้งใจและกระตือรือร้นขณะร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ - สังเกตความกล้า ความมั่นใจในการอธิบายแนวคิดของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของตนเอง

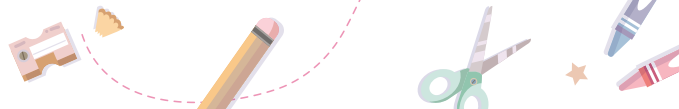

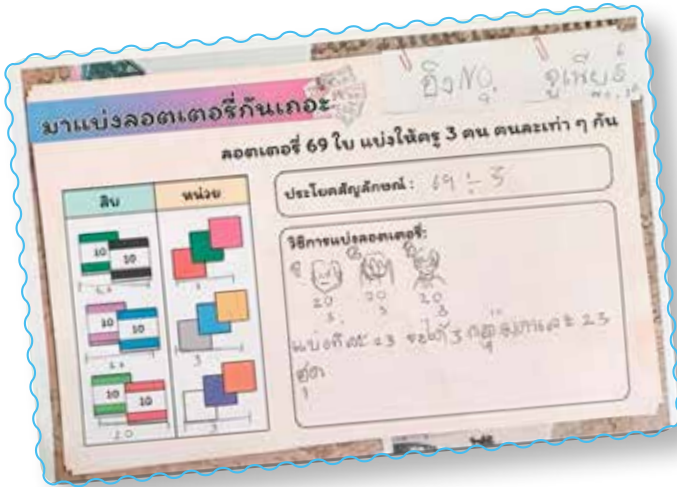
แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาคณิตศาสตร์ (ต่อ)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วย การหารด้วยเลขหนึ่งหลัก ข้อแผน มาแบ่งลอตเตอรี่ เวลา 2 ชั่วโมง

เป้าหมายของการสอน	กิจกรรมการเรียนรู้	การคาดการณ์แนวคิด/สื่อ	วิธีการวัดและประเมินผล/ผลการเรียนรู้
	<ul style="list-style-type: none"> • ขั้นสรุปและเชื่อมโยงแนวคิด ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ <ul style="list-style-type: none"> - แบ่งกระดาษเป็นหลักที่ละหลักแล้วนำมารวมกันได้ - การหารในแนวตั้งต้องตั้งหารทีละหลัก (ใช้ในกรณีที่มีแนวคิดที่ 2, 3 เกิดขึ้นพร้อมกัน) • ขั้นนำไปใช้ ครูนำสถานการณ์การแบ่งไข่เพื่อทำไข่ครอบ (เป็นการนำความรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมในประเด็นเรียนรู้ร่วมกันเรื่องหน่วยสงขลาบ้านฉวน ในหน่วยย่อย การทำไข่ครอบ) โดยมีสถานการณ์คือ “มีไข่เป็ดอยู่ 4 แผง ต้องการแบ่งให้นักเรียน 8 กลุ่มเพื่อทำไข่ครอบ จะได้ไข่เป็ดกลุ่มละกี่ฟอง” คำสั่ง ให้นักเรียนแสดงวิธีการการแบ่งไข่เป็ด 		

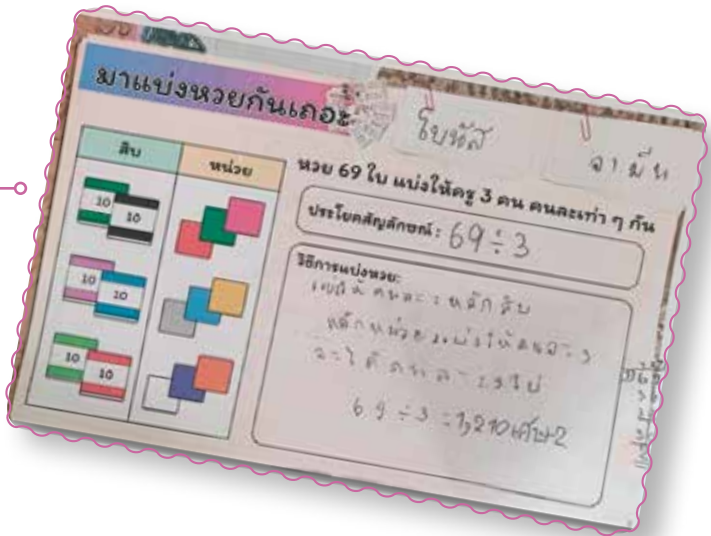

ผลงานผู้เรียนสะท้อนผลการเรียนรู้

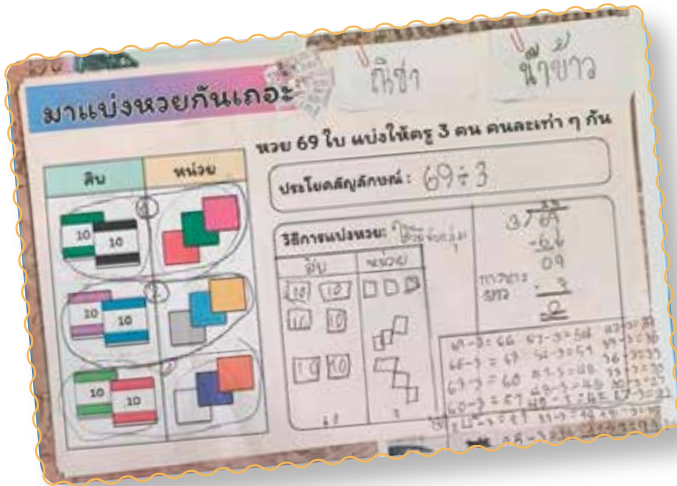

นักเรียนใช้ความรู้เกี่ยวกับค่าประจำหลักในการแบ่งเป็นกลุ่มละ 20 จำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 3 จำนวน 3 กลุ่ม

นักเรียนใช้ความรู้เกี่ยวกับค่าประจำหลักในการแบ่งให้คนละ 2 ในหลักสิบ 10 หลักหน่วยแบ่งให้คนละ 3 จะได้คนละ 23 ใบ

นักเรียนใช้ความรู้เกี่ยวกับค่าประจำหลักในการแบ่งเป็นกลุ่มละ 20 จำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 3 จำนวน 3 กลุ่ม

นักเรียนใช้ความรู้เกี่ยวกับค่าประจำหลักในการแบ่งเป็นกลุ่มละ 20 จำนวน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 3 จำนวน 3 กลุ่ม

กระดานการเรียนรู้เมื่อจบคาบเรียน

กิจกรรม **บันทึกงานมอบหมาย**

สถานการณ์ปัญหา หนว 69 ใบ แบ่งให้ครู 3 คน คนละเท่า ๆ กัน

$$69 \div 3 = 23$$

หนว 23 ใบ

คิดวิธีการหาคำตอบของ $69 \div 3$ โดยการดูจากภาพ

แนวคิด

ฟิวส์ - วัสดุเพื่อแบ่ง

แบ่งของหนว

- ไม้ค้ำ 2 อัน
- กิ๊บ 3 อัน
- ไม้ค้ำ 23 อัน

ฟิวส์, หนว - รวมกลุ่มแล้ว 10 3 39

- รวมหลักหนว 30 3 คน
- หนว 30
- เอา 10 ใน 30 ไปใส่ใน
- อันที่รวมกลุ่มไว้
- ได้ค้ำ 23 ใบ

ฐาน, ไม้ค้ำ

รวม 3 39

แต่ละวงมี 23 ใบ

20 3

แบ่งหลัก 10 และหลักหน่วย

สิ่งที่ได้เรียนรู้

วิธีการแบ่งกระดาษ

- แบ่งแบบเป็นกลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน
- แบ่งแบบการลบ
- แบ่งทีละหลัก

หลักสิบ หลักหน่วย

หน้าบท, หนว

69 - 3 = 66

66 - 3 = 63

63 - 3 = 60

60 - 3 = 57

57 - 3 = 54

...

6 - 3 = 3

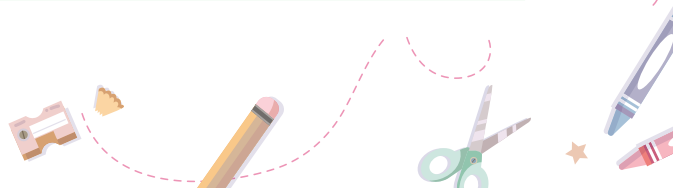
3 - 3 = 0

3 เศษ

แบ่งโดยใส่ค้ำลง

ลบ 3 23 ครั้ง

ครู 3 คน

บทเรียน/องค์ความรู้สำคัญของครูผู้สอน

จากการที่ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ในทีมทุกคนทำงานแบบรวมพลังเป็นทีม ร่วมกันพัฒนาชั้นเรียนคณิตศาสตร์ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันตั้งแต่การร่วมกันประชุมวางแผนการสอนซึ่งถือเป็นแผนร่วมที่จะต้องรับผิดชอบร่วมกัน การจัดทำสื่อการเรียนรู้ทั้งในส่วนของครูผู้สอน และสื่อของนักเรียน การร่วมกันสังเกตชั้นเรียน และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การปรับสิ่งที่บกพร่องและเติมสิ่งที่ต้องเพิ่มเติมให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นที่ทุกคนมีความตระหนักในการยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น และมีการให้และรับข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา โดยไม่ถือเป็นการผิดหรือการตำหนิ ตลอดจนมีเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนไปในทิศทางเดียวกัน ที่สำคัญคือมีการส่งต่อข้อมูลในแต่ละระดับชั้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาร่วมกันอย่างต่อเนื่องทำให้สามารถทำงานแทนกันได้เมื่อขาดครูคนใดคนหนึ่ง ครูที่เหลือจะสามารถดำเนินการต่อได้ทันที การทำงานพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนอย่างต่อเนื่องทำให้วัฒนธรรมชั้นเรียนที่ปรับเปลี่ยนไป นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงในชั้นเรียนได้ดี ทำให้เห็นมารยาทในการฟังการพูดมากกว่าเดิม กล้าคิดอย่างอิสระ สามารถแก้ปัญหาและคิดตัดสินใจด้วยตนเอง เพราะผู้เรียนรับรู้ว่าคุณค่าตอบได้รับการใส่ใจ

ปัจจัยหนุนเสริมสำคัญ

- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันของครู และผู้บริหาร อย่างต่อเนื่อง
- การเปิดชั้นเรียนเพื่อเรียนรู้จากหน้างานจริง

ส่วนที่ 2

แบ่งปันประสบการณ์

การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง
การบูรณาการผสานหลายสมรรถนะ:

โรงเรียนปรัชชาธร กรุงเทพมหานคร

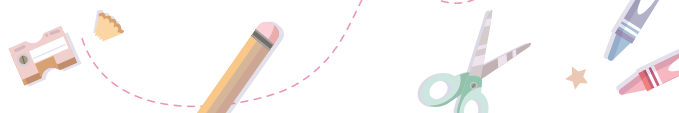

บริบทโรงเรียน

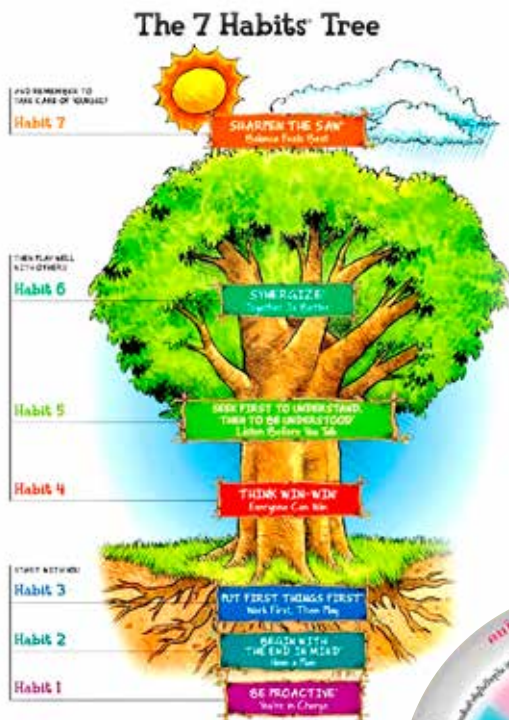
โรงเรียนปรัชชาธร เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่ขยายมาจากโรงเรียนอนุบาลสวนสยาม ซึ่งเปิดสอนในระดับการศึกษาปฐมวัย เนื่องจากต้องการให้ “ลูก” ที่กำลังเรียนในระดับปฐมวัยได้เรียนรู้ต่อในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ที่มีสิ่งแวดล้อมอบอุ่น เป็นธรรมชาติ เหมือนบ้าน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ ทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน จึงอาจกล่าวได้ว่า “โรงเรียนปรัชชาธร เป็นโรงเรียนเพื่อลูก” อีกทั้งยังมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งโรงเรียน เพื่อให้บริการด้านการศึกษาแก่บุคคลในชุมชน โดยมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีศีลธรรม เป็นพลเมืองดีของสังคม ให้เป็นผู้มีความรู้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้อย่างชาญฉลาด และหวังให้เยาวชนเป็นคนดี มีความรู้ รู้จักคิดเป็นระบบ มีความสุข และดำรงความเป็นไทย จึงกำหนดวิสัยทัศน์ คือ **“สร้างผู้นำ รักวัฒนธรรม พัฒนานวัตกรรมสู่สังคมโลก”** และเพื่อมุ่งพัฒนาสมรรถนะสำคัญและภาวะผู้นำ จึงเริ่มใช้ โปรแกรม The Leader in Me ในปีการศึกษา 2556 ซึ่งโปรแกรมนี้เป็นกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำ ในตนเองที่พัฒนาขึ้นโดย Dr. Stephen R. Covey เน้นการสร้างอุปนิสัยของผู้มีประสิทธิผลสูงทั้ง 7 หรือ 7 Habits และนำแนวคิด 7 Habits มาใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำในโรงเรียน ตั้งแต่ผู้บริหาร ครู นักเรียน และ ผู้ปกครอง นำสู่กระบวนการสร้างภาวะผู้นำระดับสากล ในปีการศึกษา 2559 โรงเรียนปรัชชาธรได้รับการรับรองให้เป็นโรงเรียนต้นแบบผู้นำ (the Leader in Me Lighthouse School) จาก Franklin Covey ประเทศสหรัฐอเมริกา และได้รับการรับรองให้เป็นโรงเรียนต้นแบบผู้นำอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

โรงเรียนปรัชชาธรมีสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยตั้งอยู่บริเวณหมู่บ้านจัดสรร ชุมชน ตลาด โรงพยาบาล สวนสนุก และห้างสรรพสินค้า ซึ่งนักเรียนบางส่วนเดินทางมาโรงเรียนด้วยจักรยาน และเดินทางด้วยการเดินจากบ้านมาโรงเรียน และในส่วนของ ผู้ปกครองประกอบอาชีพที่หลากหลาย อาทิ ค้าขาย เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล พนักงานบริษัท ข้าราชการ แม่บ้านและธุรกิจส่วนตัว เป็นต้น โดยผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของ บุตรหลานในลักษณะ Parent Lighthouse Team ซึ่งมีการจัดโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับโรงเรียน ในแต่ละเดือน เช่น กิจกรรมเล่นิทานเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง การคิดวิเคราะห์ และการสื่อสาร กิจกรรม อาชีพในฝันโดยแบ่งปันประสบการณ์ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ คุณลักษณะเฉพาะและการเตรียมตัวเพื่อ ให้นักเรียนค้นหาความสนใจในอาชีพและวางแผนอนาคตของตน เป็นต้น

ในด้านการพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนปรัชชาธรมีความตระหนักว่า **การจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ เป็นการจัดการศึกษาในอนาคตของประเทศไทย** และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน จึงมีการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรควบคู่กับการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 โดยเข้าร่วม โครงการวิจัยและพัฒนากรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับประถมศึกษาตอนต้นสำหรับหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูป การศึกษา และมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในปีการศึกษา 2561 ทั้งนี้โรงเรียนได้ทบทวนหลักสูตร

สถานศึกษาโดยนำกรอบ The Leader in Me Framework ของ Frankin Covey และกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่วิจัยและพัฒนาโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะให้กับผู้เรียน จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการนำกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะแก่ผู้เรียน พร้อมนำความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ครูภายในโรงเรียน และร่วมกันออกแบบหน่วยการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในแต่ละระดับผ่านกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้แห่งวิชาชีพ (Professional Learning Community) ในการสร้างนวัตกรรมการทำงานแบบเรียนรู้ร่วมกันและพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้ครูและบุคลากรมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญวิชาชีพ และพัฒนาการออกแบบการเรียนการสอนให้นักเรียนบรรลุตามเป้าหมายร่วมกัน พร้อมทั้งนำข้อเรียนรู้พัฒนาตนเองและแบ่งปันกับเพื่อนร่วมงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งมีการติดตามความเคลื่อนไหวในการพัฒนากรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียนของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และ (ร่าง) กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช... ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

ตัวอย่างหน่วยการเรียนรู้โดยใช้แนวทางการบูรณาการผลงานหลายสมรรถนะ

โรงเรียนปรัชชาธร มีแนวทางการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเริ่มจาก

1. ตั้งคำถามว่า “นักเรียน เรียนแล้ว จะนำไปใช้ได้อย่างไร ครูจะทำงานอย่างไรให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะ”

- เริ่มต้นที่ครูต้องมองให้ออกว่าสิ่งที่นักเรียนได้เรียนนั้น นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง แล้วเราจะพัฒนานักเรียนอย่างไร โดยคำนึงถึงความสนใจ วัย และพัฒนาการของนักเรียนเป็นสำคัญ

- ครูต้องเชื่อว่านักเรียนทุกคนมีของ มีเพชรที่อยู่ข้างใน แต่แต่ละคนมีไม่เหมือนกัน ถ้ามีทุนเดิมน้อยครูต้องพัฒนานักเรียนให้มีเพิ่มขึ้น ถ้านักเรียนมีเยอะอยู่แล้วต้องทำให้เจิดจ้ามากขึ้น

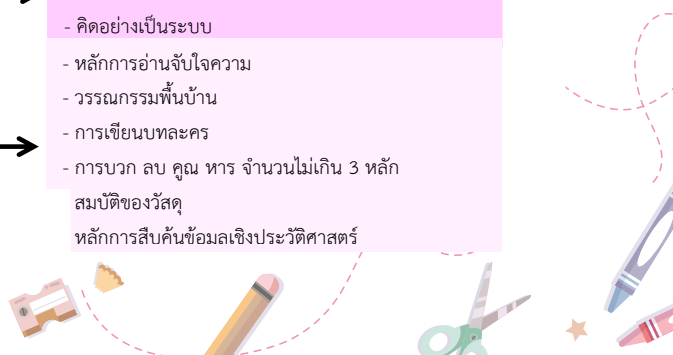
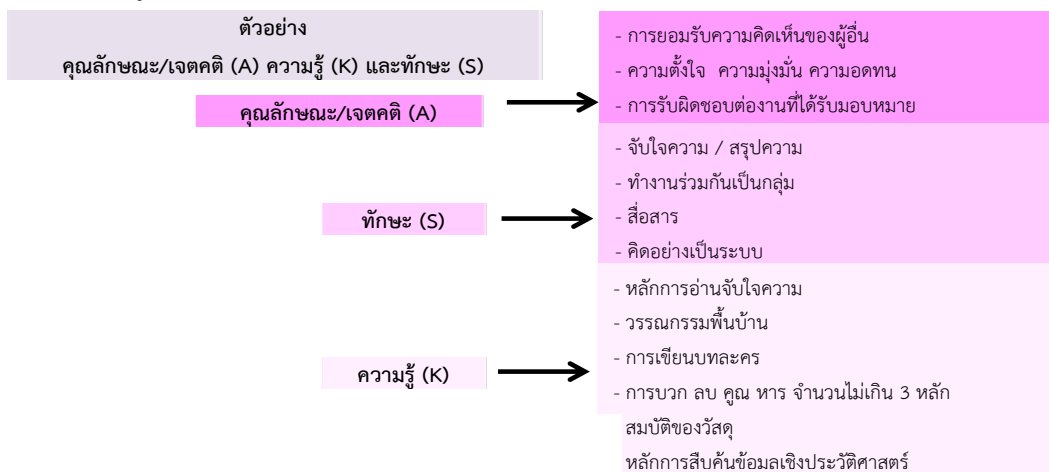
- ครูต้องมีตาที่พิเศษ ไข่มองความพิเศษที่อยู่ในตัวนักเรียน ครูมีหน้าที่ดึงออกมาให้หลากหลายรูปแบบ

- ครูออกแบบกิจกรรมที่สามารถดึงประสบการณ์ของนักเรียนออกมา ช่วยเพิ่มทักษะ/ความคิด มุมมอง/ สร้างทัศนคติที่ดีให้เกิดขึ้นภายในตัวนักเรียน

2. คิดเสมอว่า “สมรรถนะเป็นคู่แฝดกับงาน”

- ครูต้องออกแบบงาน ให้งาน/กิจกรรมอยู่ในชีวิตจริงของนักเรียน และสร้างสถานการณ์จำลอง หรือให้นักเรียนได้เผชิญกับสถานการณ์จริง

- ในการจัดการเรียนรู้ ครูถามตัวเองว่า “นักเรียน เรียนแล้ว ไปทำอะไรต่อ” จากนั้นจึงจัดงานหรือออกแบบงานที่เป็นการพัฒนานักเรียน เน้นจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้นักเรียนเกิดการพัฒนาคุณลักษณะ/เจตคติ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S) รวมทั้งจัดสถานการณ์เพื่อให้ผู้เรียนนำคุณลักษณะ/เจตคติ (A) ความรู้ (K) และทักษะ (S) ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยสิ่งแวดล้อมรอบตัว: ตัวเรา สัตว์ พืช

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปรีชาธรรม

ที่มาของหน่วย

หน่วยสิ่งแวดล้อมรอบตัว: ตัวเรา สัตว์ พืช เป็นหน่วยที่อยู่ในวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีจุดเน้น (Course Focus) คือ นักสำรวจน้อย โดยการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า จึงมีการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ให้นักเรียนใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า คือ ตา หู จมูก ลิ้น ผิวหนัง ในการรับรู้ สังเกต สำรวจ สัมผัส และจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ตามเกณฑ์ที่นักเรียนกำหนด ทั้งสิ่งที่มีชีวิต ได้แก่ คน พืช สัตว์ และสิ่งไม่มีชีวิต ได้แก่ สิ่งของ เครื่องใช้ สถานที่ต่าง ๆ รวมทั้งฝึกให้นักเรียนรู้จักการตั้งคำถาม เพื่อให้รู้จักสังเกต สำรวจ และหาคำตอบ เพื่อให้สอดคล้องกับจุดเน้นและแนวคิดหลักของรายวิชา

**โรงเรียนปรีชาธรรม
วิทยาเขตท่าศาลา ป.1**

สมรรถนะ

ผลึก : 1. การจัดการตนเอง 2. ทักษะการคิดขั้นสูง
3. การสื่อสาร 4. การรวมพลังทำงานเป็นทีม
5. การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

MOEC : 1. สืบค้นปรากฏการณ์และวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต
2. บรรลุเป้าหมายและออกแบบการสืบเสาะทางวิทยาศาสตร์
3. มุ่งเป้าเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และกระบวนการ
4. มุ่งเป้าเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และกระบวนการ
5. ใช้และเข้าใจกระบวนการวิทยาศาสตร์

K ใช้ความรู้ที่ตนเองมีอยู่อย่างเหมาะสมในการตั้งคำถาม ใช้ความรู้ในและส่วนต่างๆ ของสิ่งมีชีวิต ความเข้าใจและประสบการณ์จากความรู้เดิมในการอธิบายหรืออธิบาย

S มีใจรัก มีแรง มีนิสัย มีสติ มีสมาธิ มีวินัย ปฏิบัติตนที่สุจริต ตามหลักคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม ใช้เหตุผล มีคุณธรรม มีวินัย มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริต

A มีความสุขสบาย กระตือรือร้นในการเรียนรู้ เป็นคนดีมีคุณธรรมมีวินัยและซื่อสัตย์

การประเมิน

วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน
- สังเกตพฤติกรรม	- แบบทดสอบ
- ประเมินผลงานและการนำเสนอ	- แบบทดสอบความเข้าใจ
- ประเมินตนเองและประเมินผู้อื่น	- แบบทดสอบเขียน

ตัวเรา สัตว์ พืช
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

ใช้ประสาทสัมผัสในการสังเกต สืบเสาะและระบุถึง การทำงานร่วมกันของสัตว์ ปืช และคน

เปรียบเทียบความเหมือน-ต่าง และข้อดี-ข้อเสียของ สัตว์ พืช และคน และแยกแยะกับ พืช สัตว์ และคน

นำสิ่งที่ได้มาใช้ในการตั้งคำถามและการ บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเอง

Summative

ภารกิจ: โครงงานสำรวจสิ่งมีชีวิตรอบตัว

สิ่งดีต่างๆ จากคน คำตอบเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตรอบตัว รวมถึงการสำรวจ รวบรวมข้อมูล ในความตั้งใจ และสรุปผลในแผนรายงาน โครงงาน

1. งานการเรียนรู้

ฉันหน้าเหมือนใคร

อธิบายและหน้าที่ของอวัยวะต่างๆ การทำงานที่สัมพันธ์กันของอวัยวะ การดูแลรักษาอวัยวะ

ใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการสังเกต สืบเสาะ สัมผัส และคาดคะเนจากข้อมูลที่เก็บ

เตรียมโครงงานโครงงานโครงงาน

แยกแยะความเหมือน-ต่าง

ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ โครงงานโครงงานโครงงานโครงงาน

2. นิชและสัตว์ คำจำกัดความ

โครงงานโครงงานที่เกี่ยวกับ นิชและสัตว์

ใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการสังเกต สืบเสาะ สัมผัส และคาดคะเนจากข้อมูลที่เก็บ

นำสิ่งที่ได้มาใช้ในการตั้งคำถามและการบรรลุเป้าหมาย

นำสิ่งที่ได้มาใช้ในการตั้งคำถามและการบรรลุเป้าหมาย

3. โครงงานสำรวจ สิ่งมีชีวิตรอบตัว

สำรวจสิ่งมีชีวิตรอบตัว และจำแนกเปรียบเทียบ ความเหมือน-ต่างของคน สัตว์ พืช เกี่ยวกับโครงงานโครงงาน

และหน้าที่ส่วนต่างๆ ภาพยนตร์ต่างๆ

เรื่องเล่า...จากห้องเรียน

การเรียนรู้ในวิชาวิทยาศาสตร์ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะเน้นให้นักเรียนใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ซึ่งมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

งานการเรียนรู้ จับหน้าเหมือนใคร

นักเรียนจะใช้ประสาทสัมผัสในการสังเกตอวัยวะภายนอกเปรียบเทียบความเหมือน-ต่างของอวัยวะตนเองกับผู้อื่น รวมทั้งฝึกการทำงานร่วมกับเพื่อนผ่านกิจกรรม "กีฬาที่ฉันชอบ" โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเลือกอุปกรณ์กีฬาที่ครูเตรียมไว้ให้ 1 ชนิด เพื่อนำไปเล่นด้วยกันและสังเกตว่าในการเล่นกีฬานั้นใช้อวัยวะอะไรบ้างและใช้อย่างไร จากนั้นให้แต่ละกลุ่มมาเล่าให้เพื่อนฟัง พร้อมสาธิตให้เพื่อนดู และครูตั้งคำถามเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำไปสู่ความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของอวัยวะต่างๆ ในการทำงานอย่างเป็นระบบ

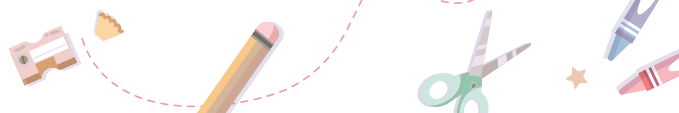
นักเรียน

แบ่งกลุ่มและช่วยกันคิดว่า จะนำอุปกรณ์กีฬาที่เลือก มาใช้ทำกิจกรรมอะไรกันดี โดยครูเข้าไปชวน

นักเรียนแต่ละกลุ่มคุยและ ให้นักเรียนช่วยกันเสนอ ความคิด จากนั้นให้แต่ละกลุ่ม ทดลอง สังเกต และออกมา สาธิตพร้อมกับเล่าให้เพื่อน กลุ่มอื่นฟัง

งานการเรียนรู้พืชและสัตว์ต่างกันอย่างไร

เมื่อนักเรียน เรียนรู้เกี่ยวกับตัวเองแล้ว จะเริ่มเรียนรู้เกี่ยวกับพืชและสัตว์รอบ ๆ ตัว โดยเรียนรู้เกี่ยวกับโครงสร้าง หน้าที่ และส่วนต่าง ๆ ของพืชและสัตว์ ฝึกการตั้งคำถาม และสำรวจพืชและสัตว์ ในบริเวณโรงเรียนผ่านการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อสรุปข้อมูลและตอบคำถาม/ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐานการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การแบ่งกลุ่มทำ “โครงการสำรวจสิ่งมีชีวิตรอบตัว” โดยให้แต่ละกลุ่มตั้งคำถาม/ปัญหาที่กลุ่มสนใจ พร้อมใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการดำเนินการและนำเสนอผลงานให้ผู้อื่นฟัง

ครูชวนนักเรียน สังเกตต้นไม้และสิ่งมีชีวิตรอบๆ ตัว

นักเรียน สังเกตเห็นต้นมะม่วงมีน้ำสีแดง ๆ
ที่เปลือก นักเรียนพูดว่า “ต้นไม้เลื้อยออก” แต่มีนักเรียนคนหนึ่งบอกว่า “ไม่ใช่ นี่เป็นยางของมัน บ้านเราก็มี”

นักเรียน
สังเกตเห็นเมล็ดต้นต้นเปิดน้ำ
ที่หล่นอยู่ใต้ต้น งอกต้นอ่อนออกมา
นักเรียนเริ่มสงสัย และตั้งคำถาม
“ไม้มีต้น ต้นไม้จะโตไหม”
นำไปสู่การชวนนักเรียน
ทดลองปลูกต้นไม้
ในกระถางที่ใช้ดินกับใบไม้

เรื่องเล่า...จากห้องเรียน

จากการเรียนรู้ในหน่วยนี้ ครูสังเกตได้อย่างชัดเจนว่านักเรียน มีการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม สมรรถนะการสื่อสาร โดยนักเรียน ได้ร่วมกันคิดออกแบบ วางแผนการเล่นกีฬาจากอุปกรณ์ที่ครูให้ได้ลงมือทำกิจกรรมและสามารถพูดสื่อสารในการสาธิตการเล่น พร้อมอธิบายให้เพื่อนๆ ฟังว่ากิจกรรมที่ทำนั้นใช้วอร์ว่ะส่วนใดบ้างและวอร์ว่ะต่างๆ มีการทำงานสัมพันธ์กันอย่างไร นักเรียน ได้พัฒนาสมรรถนะการคิดขั้นสูง รวมทั้งพัฒนาสมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน จากการได้สำรวจ สังเกตสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว เช่น สัตว์ พืช มีการคิด ตั้งคำถาม เปรียบเทียบ จำแนก รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์หาคำตอบร่วมกัน ในกิจกรรมที่ทำ รู้จักถามในสิ่งที่ตนเองอยากรู้และสามารถทำความเข้าใจในการอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้

อย่างไรก็ตามครูสังเกตได้ว่ามีนักเรียน ในชั้นเรียนพัฒนาสมรรถนะได้แตกต่างกัน นักเรียนบางส่วนแสดงออกถึงสมรรถนะได้อย่างชัดเจนจากการทำกิจกรรม แต่นักเรียนบางส่วนยังต้องมีการพัฒนาเพิ่มเติม

ในส่วนของผู้สอน มีความประทับใจในตัวนักเรียน ที่สามารถร่วมกันทำกิจกรรมต่างๆ และสามารถเป็นผู้นำในการออกแบบกิจกรรม วางแผน การทำงานร่วมกันเป็นทีมได้ ถึงแม้ว่านักเรียนแต่ละคนอาจจะไม่เกิดสมรรถนะแบบเต็ม 100% แต่นักเรียนก็ได้ฝึกทักษะตามกระบวนการวิทยาศาสตร์ในระดับของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ดี

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยฟังดีดี มีรางวัล

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปรัชชาธร

ที่มาของหน่วย

ในช่วงต้นเทอมแรก เป็นระยะเชื่อมต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เลื่อนชั้นมาจากระดับอนุบาล นักเรียนยังต้องปรับตัวด้านทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง การฟังเพื่อจับใจความและทำความเข้าใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ในทุกวิชา วิชาภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จึงเริ่มด้วยหน่วยฟังดีดีมีรางวัล เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จัก **“การฟังอย่างเข้าใจ”** โดยบูรณาการด้านการพูด การอ่าน การเขียน รวมทั้งพัฒนาสมรรถนะการสื่อสาร การคิดขั้นสูง การจัดการตนเอง การรวมพลังทำงานเป็นทีม และการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ผ่านกิจกรรมเพลง เกม นิทาน เรื่องเล่า ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน

งานการเรียนรู้ สมองไว ฟังคิดทำให้กัน

เริ่มด้วย “กิจกรรม เพลงวันเกิดพยัญชนะ” โดยครูสร้างข้อตกลงว่า ให้นักเรียนร่วมกันเลือกพยัญชนะที่ชอบที่สุด 1 ตัว ฝีกออกเสียงและนำมาร้องเป็นเพลงโดยใช้ทำนองเพลง Happy birthday เช่นนักเรียน เลือกเสียงพยัญชนะ ม. ทุกคนก็จะออกเสียง ม. และร้องเพลง HBD. โดยใช้ ม. เป็นพยัญชนะต้น ดังนี้ “แมบ มี เม็ด เม มู๋ มู.....” และเปลี่ยนเสียงพยัญชนะอื่นไปเรื่อย ๆ หรือให้นักเรียนคิดทำนองเพลงด้วยตนเอง ต่อด้วย “เกมส์ตัวของใคร” กิจกรรมแสนสนุกที่นักเรียน ๆ ชอบ คือ การไปเที่ยวสวนสัตว์ และมักจะนำมาพูดคุยกันเสมอ ๆ คุณครูจึงชวนนักเรียน ทบทวนความรู้เดิมร่วมกัน จินตนาการและคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับ “สวนสัตว์ ของหนู” นักเรียนจะเลือกเขียนชื่อสัตว์ลงในกระดาษแผ่นน้อย แล้วนำมาใส่รวมกันในกล่อง เพื่อให้นักเรียนเลือกทุกคน คนละ 1 ใบ จากนั้นอ่านชื่อสัตว์ที่ได้แล้วลองทายว่าเพื่อนคนไหนเป็นคนเขียนชื่อสัตว์ตัวนี้ เป็นการฝึกการคาดคะเนและเพิ่มความสนุกสนาน แล้วสรุปด้วยการนำชื่อสัตว์ต่าง ๆ เขียนไว้บนกระดาน พร้อมกับให้นักเรียนเลือกชื่อสัตว์แล้วนำมาเขียนแต่งประโยค คนละ 3 ประโยค โดยมีคำกริยาที่คุณครูและนักเรียน ตกลงร่วมกัน เช่น คำว่า กิน เลี้ยง ให้อาหาร เป็นต้น

นักเรียน เขียนชื่อสัตว์ แต่งประโยค และทำการ์ดประกอบ

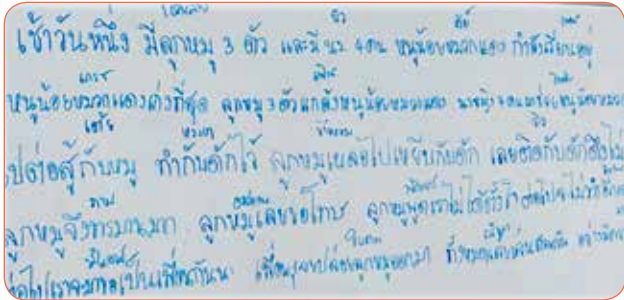

งานการเรียนรู้จับใจให้ได้ความ

นักเรียนเรียนรู้ทักษะการฟังผ่านนิทานหรือเรื่องเล่าของครูที่มีการเติมแต่งสถานการณ์ และคำถามชวนนักเรียนคิดแก้ปัญหา ครูสังเกตว่าแม้ในยุคปัจจุบันจะมีภาษาใหม่ ๆ ที่ใช้เป็นภาษาเพื่อการสื่อสาร มีเครื่องมือช่วยในการเข้าถึงและเข้าใจภาษามากขึ้น แต่โลกของนิทาน จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ก็ยังเป็นสิ่งที่สำคัญและแหล่งการเรียนรู้ที่ดีมาก ๆ สำหรับนักเรียนเล็ก ๆ อยู่เสมอ และจากกิจกรรมหนูน้อยนักเล่าที่จะมีทุกเช้าวันศุกร์ในช่วงของการเช้าแถว ซึ่งจะมีนักเรียน ในระดับต่าง ๆ หมุนเวียนกัน

มาเป็นักเล่าตัวน้อย นักเรียน ก็ได้แสดงความสามารถกันเต็มที่ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และคุณครู สังเกต พบว่า มีนักเรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อีกหลายคนก็พร้อมจะปลดปล่อยศักยภาพของตนเอง ในด้านที่แต่ละคนถนัด จึงชวนคุย ชวนคิดร่วมกันแตงนิทาน พร้อมกับออกแบบวาดรูปประกอบ เพื่อสร้างสรรค์ให้เป็นนิทานเล่มน้อย โดยทุกคนตั้งเป้าหมาย กำหนดกติกา และออกแบบการทำงานร่วมกัน เป็นทีมเมื่อทุกคนพร้อมตั้งใจ และพยายามผสมผสานกับความสนุก ความคิดสร้างสรรค์ก็เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เป็นลำดับจนมาถึงการวาดภาพระบายสีประกอบภาพ ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียน ชอบมากเช่นกัน ครูเปิดโอกาส ให้นักเรียนเลือกกลุ่มการทำงานของตนเอง และในระหว่างการทำงานนั้น คุณครูพบความมุ่งมั่นตั้งใจ ร่วมแรงร่วมใจ ร่วมกันคิดออกแบบ หาทางออกในข้อขัดแย้งอย่างน่ารัก และแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ได้เป็นอย่างดี นักเรียน เกิดการเรียนรู้ เพิ่มพูนทักษะในด้านต่าง ๆ และมีความภูมิใจในความสำเร็จครั้งนี้ ไปด้วยกัน

นักเรียนฟังนิทาน จับใจความ และตอบ

นักเรียน ร่วมกันแตงนิทาน พร้อมกับ ออกแบบวาดรูปประกอบ เพื่อสร้างสรรค์ให้เป็น นิทานเล่มน้อย

จากกิจกรรมเหล่านี้ นักเรียน จะได้ฝึกทักษะการฟัง การจับใจความ ปฏิบัติตามคำสั่ง และการสื่อสาร โดยฝึกการสร้างข้อตกลงร่วมกัน การฟังและเข้าใจผู้อื่น Synergize และ Think win-win กับเพื่อน เช่น การร้องเพลงร่วมกับเพื่อนตามความคิดที่นักเรียนและเพื่อนตกลงร่วมกัน นักเรียน สนุกสนานและได้เรียนรู้เกี่ยวกับตัวพญูษณะ และการออกเสียง รวมทั้งได้ฝึกสมรรถนะในการรับสารและส่งสารจากการฟัง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน การทำงานร่วมกับผู้อื่น ยอมรับฟังความคิดเห็นจากเพื่อน มีความคิดสร้างสรรค์ และรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองได้

ครูสังเกตเห็นว่า ในขณะที่ทำกิจกรรม นักเรียนทุกคนควบคุมตนเอง รอคอย เพื่อที่แสดงความคิดเห็นตามความพร้อมในการคิดเรื่องราวตามที่ตกลงกัน และเมื่อพบปัญหา นักเรียนก็กล้าที่จะถามพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นถึงความคิดในเรื่องที่เหมาะสมหรือมีทางเลือกที่ดีกว่า ส่วนเพื่อนก็รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และยินดีที่จะปรับเนื้อหาได้เหมาะสมไปพร้อมกัน อีกทั้งในระหว่างกิจกรรมจะมีเสียงชื่นชมจากเพื่อน ๆ ในเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละคน และทุกคนมีความภูมิใจเมื่อทำได้สำเร็จ

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยนักเรียนนำรู้ทันสื่อ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปรีชาธรรม

ที่มาของหน่วย

หน่วยนักเรียนนำรู้ทันสื่อ มีเป้าหมายให้นักเรียนนำหลักการในการพูดโน้มน้าวไปใช้ในการเชิญชวนให้ผู้อื่นช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ จึงเน้นการพัฒนาสมรรถนะในด้านการสื่อสาร การคิดขั้นสูง การรู้เท่าทันสื่อ เพื่อให้นักเรียนเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล คัดเลือกข้อมูล วิเคราะห์-สังเคราะห์ข้อมูล ผลิตสื่อต่าง ๆ ในการนำเสนอข้อมูล อย่างมีวิจรณญาณ รู้เท่าทันสื่อ และคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นต่อส่วนรวม

นักไต่มน้ำ

รู้เท่าทันสื่อ

2. สมรรถนะหลักด้านการคิดขั้นสูง
 2.1 สามารถรวบรวม รวบรวมข้อมูลเชิงวิเคราะห์ และความสามารถของบุคคล ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ และสรุปข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบ ประเมิน ตัดสินใจ หรือเสนอแนะทาง
 2.2 สามารถจินตนาการและแสดงความคิดได้อย่างสร้างสรรค์หลากหลาย โดยใช้ความคิดที่แปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร

4. สมรรถนะหลักด้านการรวมพลังทำงานเป็นทีม

4.1 มีความรับผิดชอบและใช้จุดเน้นในการทำงานไม่ซ้ำใคร วิจารณ์การทำงาน
 4.2 เป็นสมาชิกที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทรนทนเป็นทีมขยาย การสร้างข้อตกลงและการทำงานของตน แสดงออกถึงความเข้าใจต่อเพื่อนในเชิงความเป็นมิตรตามค่าเป็นค่า

3. สมรรถนะหลักด้านการสื่อสาร

3.1 ระบุและสื่อสารที่เป็นข้อมูลเชิงจริง และความรู้ที่ปราศและยึดตามหลักที่เป็นสมการคณิตศาสตร์

6. สมรรถนะหลักด้านการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิถีการอยู่อย่างยั่งยืน

6.1 รับผิดชอบและรับผิดชอบต่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำผู้ใช้งานทำงานและรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมืออย่างชาญ

สมรรถนะเฉพาะ: สาธารณสุขการเรียนรู้ภาษาไทย (สมรรถนะหลักด้านการสื่อสาร)

1. สืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน คุณสมบัติและข้อบกพร่องของสิ่งต่าง ๆ วัตถุประสงค์ รวมทั้งแสดงความรู้ด้านสุขภาพและความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
2. พูดในน้ำ พูดปฏิเสธ และพูดได้อย่างถูกต้อง สุภาพถูกกาลเทศะและน่าใจ ทั้งในโลกจริงหรือโลกเสมือนจริงด้วยความเข้าใจ และเคารพในความแตกต่างเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น
3. สามารถแลกเปลี่ยนความรู้ความความคิดเห็น และประสบการณ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเคารพในความหลากหลาย

สมรรถนะเฉพาะ: สาธารณสุขการเรียนรู้สังคมศึกษา (สมรรถนะหลักด้านการใช้สื่อ)

1. เลือกใช้สื่อสารสนเทศและดิจิทัล อย่างรู้เท่าทัน
2. ใช้วรรณกรรมและความรู้ด้านสื่อ ประกอบการตัดสินใจในการกระทำต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน
3. สร้างและส่งต่อสื่อให้เป็นที่ประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว

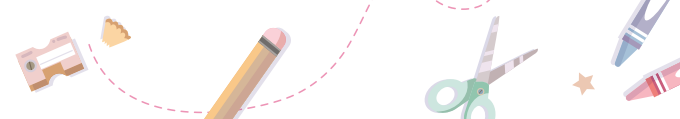

โรงเรียนปทุมราชพลีมหาวิทยาลัย

ผลลัพธ์การเรียนรู้

วิเคราะห์ วิจัยข้อมูล จากเรื่องที่ตนเองสนใจ และสามารถเขียนรายงานสรุปเพื่อนำเสนอความรู้ที่ศึกษาเพื่อพูดในน้ำไปทั่วให้ผู้อื่นฟังอย่างน่าสนใจและคล้อยตามได้อย่างมีเหตุผล อีกทั้งผู้เรียนยังมีความเข้าใจเกี่ยวกับมารยาทการพูด การฟังและการดู ใฝ่หาความรู้ สามารถทำงานร่วมกับเพื่อนในการวางแผนและพูดในน้ำไปทั่วให้ผู้อื่นช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมในประเด็นที่กลุ่มสนใจ

ความรู้ (K)	ทักษะ (S)	คุณลักษณะ (A)
หลักการพูดสู่คนรู้และพูดในน้ำ	จับใจความจากเรื่องสั้น	มีวินัยในการใช้ภาษา
หลักการแสดงความคิดเห็น	พูดในน้ำอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งมีทั้ง ๑ และ ๒	เคารพในความแตกต่างเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น
หลักการชี้คำทวน ตอบคำทวนเชิงคุณค่า	สำรวจ วางแผน รวบรวมข้อมูล แปลความหมายข้อมูล ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ และสรุปข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบ ประเมิน ตัดสินใจ หรือเสนอแนะทาง	มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น
หลักการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงข้อสังเกตและเชิง	เลือกใช้และสร้างสื่ออย่างรู้เท่าทัน คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์	
หลักการเลือกใช้สื่อและสร้างสื่อ	ชี้ให้เห็นที่ไม่ถูกต้อง ทำตกและรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมืออย่างชาญ	
	ทำงานร่วมกับผู้อื่น	

นักไต่มน้ำ รู้เท่าทันสื่อ

โรงเรียนราชภัฏ

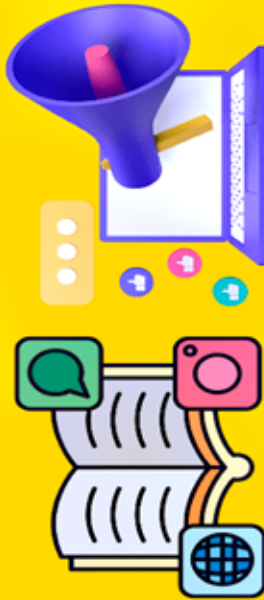
ผลลัพธ์การเรียนรู้

ผลึก : การสื่อสาร การคิดขั้นสูง การรวมพลังทำงานเป็นทีม การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิถีการดำรงชีพ
เฉพาะ : สารการเรียนรู้ภาษาไทย
1. ฟังหรือดูสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน แล้วพูดสรุป ตั้งคำถาม วิเคราะห์ แสดงความรู้ความรูสึก/ความคิดเห็น อย่างมีเหตุผล
2. พูดไต่มน้ำ พูดปฏิเสธ และพูดโต้ตอบอย่างถูกต้อง สุภาพ ถูกกาลเทศะ และเน้นใจ เคารพในความแตกต่างเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น
3. สบถมาแลกเปลี่ยนความรู้/ความคิดเห็น/ประสบการณ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเคารพในความหลากหลาย
เฉพาะ : สารการเรียนรู้สังคมศึกษา
1. เลือกใช้สื่อสารสนเทศและดิจิทัลอย่างรู้เท่าทัน
2. ใช้จริยธรรมและความรู้ด้านสื่อประกอบการตัดสินใจในการกระทำต่างๆในชีวิตประจำวัน
3. สร้างและส่งต่อสื่อให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว

วิเคราะห์ จับใจความ จากเรื่องที่ตนเองสนใจ และสามารถเขียนร่างบทพูดเพื่อนำเสนอความรู้ที่ศึกษา มาเพื่อพูดไต่มน้ำให้ได้ผู้สนใจฟังอย่างน่าสนใจและคล้อยตามได้อย่างมีเหตุผล อีกทั้งผู้เรียนยังมีความเข้าใจเกี่ยวกับบรรยากาศการพูด การฟังและการดู ใ้หาความรู้ สามารถทำงานร่วมกับเพื่อน ในการวางแผนและพูดไต่มน้ำให้ผู้อื่นช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมในประเด็นที่กลุ่มสนใจ

Summative

ภารกิจ: พูดไต่มน้ำ อย่างมีเหตุผล และน่าเชื่อถือ โดยร่วมกับเพื่อน ในการวางแผน ศึกษา รวบรวมข้อมูล และพูดไต่มน้ำให้ผู้อื่นช่วยกันรักษา สิ่งแวดล้อมในประเด็นที่กลุ่มสนใจ

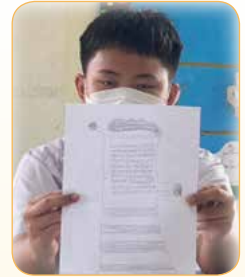
งานการเรียนรู้

เรื่องเล่า...จากห้องเรียน

เริ่มจากกิจกรรม “รู้จริง รู้ลึก รู้ทัน” โดยฝึกให้นักเรียนพูดแสดงความรู้ / ความคิดเห็น และตอบคำถามผ่านการดูคลิปต่าง ๆ ให้นักเรียน ศึกษาความน่าเชื่อถือจากโฆษณาต่างๆ และดูคลิปโฆษณาสะท้อนสังคม พร้อมตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากสื่อที่ได้ดู เช่น โฆษณา It Starts With Your Name-Starbucks India

จากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่อเลือกศึกษาประเด็นที่กลุ่มสนใจ พร้อมสืบค้นข้อมูลสื่อต่าง ๆ เพื่อสืบค้นข้อมูลสื่อต่าง ๆ ผลการวิเคราะห์และเลือกสื่อที่น่าเชื่อถือ และสรุปข้อมูลร่วมกันเพื่อนำมารายงานแต่ละกลุ่มมีการนำเสนอข้อมูลอะไรบ้าง ให้เพื่อนฟังพร้อมกับให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่าแต่ละกลุ่มมีการนำเสนอข้อมูลอะไรบ้าง นำเสนออย่างไร และน่าเชื่อถือหรือไม่ เพราะเหตุใด จากนั้นนำไปสู่การสรุปหลักการพูด แสดงความคิดเห็น พุดรายงาน และพูดโน้มน้าวใจ และเปรียบเทียบความเหมือน-ต่างของการพูดทั้ง 3 ประเภท โดยใช้เครื่องมือผู้นำ Venn-Diagram

เมื่อเสร็จจากกิจกรรมต่าง ๆ แล้ว นักเรียนจะได้เรียนรู้หลักในการพูดแต่ละประเภท และชวนนักเรียน คิดต่อว่าหากจะพูดเชิญชวนผู้อื่นให้หันมาดูแลสิ่งแวดล้อมจะเลือกประเด็นใดดี และจะพูดอย่างไรให้น่าสนใจและผู้อื่นต้องการทำตาม จากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามประเด็นที่สนใจ ร่วมกันวางแผนในการหาข้อมูล เลือกใช้สื่อ และการนำเสนอ

ผลที่เกิดกับนักเรียน... นักเรียนได้เปิดมุมมองใหม่เกี่ยวกับโฆษณาที่ไม่ใช่เพียงแค่ความบันเทิงหรือให้ทราบถึงสินค้าชิ้นนั้นเพียงอย่างเดียว แต่พวกเขาได้มองเห็นสิ่งที่โฆษณาต้องการจะสื่อให้แก่ผู้ชมได้ทราบ ได้มองเห็นเป็นภาพกว้างไปยังสังคมในปัจจุบัน ได้ตั้งคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับสื่อต่างๆ ที่พวกเขาได้ดูที่ไม่ใช่เพียงแค่ดูเพื่อความบันเทิงเพียงอย่างเดียว

ความรู้สึกรู้สึกของครู... ได้เปิดรับมุมมองใหม่ๆ และความคิดต่างๆ ของนักเรียนทำให้เราได้เข้าใจความคิด การตีความของนักเรียนทุกคน ซึ่งเหนือความคาดหมายของผู้สอนที่เข้าใจก่อนหน้านี้ว่า **“พวกเขาคือนักเรียนประถม 6”** แต่ความจริงแล้วความคิด มุมมองของพวกเขาไปไกลมากกว่าที่ครูคาดได้ หากไม่ได้เข้ามาสัมผัสด้วยตนเองจะไม่มีทางเข้าใจเป็นอันขาดว่ากรอบความคิดของพวกเขาขึ้นไปไกลเพียงใด

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยเจ้าสัวน้อย

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนประชารัฐ

ที่มาของหน่วย

ในการออกแบบหน่วยเจ้าสัวน้อย เริ่มจากคำถามว่า **“เรียนเรื่องจำนวน และการบวก การลบแล้ว นักเรียนจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง”** จึงเกิดงานการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้นักเรียน ได้ฝึกฝนและต่อยอดในการวางแผนจำหน่ายสินค้าร่วมกับเพื่อน ๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจว่าคณิตศาสตร์เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของเรา ไม่ใช่เรื่องที่ไกลตัว และไม่ใช่เรื่องยากหากเราฝึกฝนบ่อย ๆ

โรงเรียนประชารัฐ วิชาคณิตศาสตร์

ผลลัพธ์การเรียนรู้

ใช้ทักษะการอ่าน เขียน เรียนรู้เขียน สัญลักษณ์ ทานเลขีพการบวก ลบในการทำบัญชีเรื่องคำนวณ ทัดินทุน กำไร รายรับ-รายจ่าย ข และคำนวณนำหนักกับปริมาตรให้เหมาะ-สนกับราคาซื้อขาย มีการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณ์คุณภาพในการเลือกซื้อสินค้า และคำนึงถึงความสะอาดและการไม่เอาเปรียบกับลูกค้า

สาระ

หลัก : 1. การจัดการทงเอง 2. ทักษะการคิดขั้นสูง
ง. ทักษะการคิดขั้นสูง
เจเนซ : ทักษะแก้ปัญหา ทักษะใจกลุ่ม ทักษะคิดสร้างสรรค์

K ด้านละเขียนเขียนเกี่ยวกับจำนวนใช้ทักษะการบวกและการลบ การคูณ การหารและเศษส่วนอย่างง่าย

S ด้าน เรียน เรียนรู้เขียน สัญลักษณ์ ทานเลขีพการบวก ลบ ในการทำบัญชีเรื่องคำนวณ ทัดินทุน กำไร รายรับ-รายจ่าย

A มีสื่อคำอธิบายในการทำงาน พยายามทำงานให้ดี มีคุณภาพทำให้อาจารย์พอใจและนักเรียนมีความสุข สนใจเรียนอย่างมีความสุข

การประเมิน

วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน
- สังเกตพฤติกรรมการอ่าน และ การเขียน	- สมการคำนวณจำนวนการบวกและการลบเรื่องจำนวน
- ประเมินผลงานและการนำเสนอ	- สมการคำนวณการคูณและการหารเรื่องจำนวน
- ประเมินตนเองที่ประเมินประเมิน	- สมการคำนวณการคูณและการหารเรื่องจำนวน
	- สมการคำนวณการคูณและการหารเรื่องจำนวน

Summative

ภารกิจ: ตลาดคณิตประชารัฐ
ให้นักเรียนวางแผนในการขายสินค้า จากต้นทุน 100 บาท โดยไม่ขาดทุนและไม่เอาเปรียบผู้อื่น พร้อมทำบัญชีรายรับ-จ่าย และประเมินตนเอง

เจ้าสัวน้อย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

งานการเรียนรู้

- สำรวจราคาสินค้า**
อ่านเขียนและเปรียบเทียบจำนวน
กิจกรรม
อ่านชื่อ สินค้าราคา ไม่เกี่ยวข้องราคา เตรียมของไปปาร์ตี้
- คำนวณราคา**
ใช้ทักษะการบวก การลบ ในการคิดราคาสินค้า
กิจกรรม
เกมรวมเงิน สำรวจรอบตัว สร้างใจปัญหา ชื่ออะไรดี
- มาซึ่งกันและกัน**
มีทักษะการอ่านการอ่านค่าการเขียน และแปลงหน่วยให้กลมกลืนกัน
กิจกรรม
เลือกชื่ออะไรดี ชั่ง ชั่ง ชั่ง แปลงหน่วยให้มันก็
- ซื้อขายแลกเปลี่ยน**
ใช้ทักษะการบวกการลบ ไปใช้ในการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ต่างๆ
กิจกรรม
ซื้อขายแลกเปลี่ยน ตลาดใจพิชิตปัญหา ร้านค้าจำลอง

เรื่องเล่า...จากห้องเรียน

เมื่อห้องเรียนคณิตศาสตร์ กลายเป็นตลาดสำหรับนักเรียน การบวกลบเลขก็ไม่ได้อยู่แค่ในสมุดหรือหนังสืออีกต่อไป

ครูเริ่มกิจกรรมจากการชวนนักเรียนร้องเพลง “นกบวบนก” พร้อมทำท่าทางประกอบ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตื่นตัวพร้อมที่จะเรียนรู้ จากนั้นนำเสนอสินค้าต่าง ๆ มาให้นักเรียนสังเกตราคาจากป้ายราคา ให้ผู้นำอาสาออกมาช่วยกันอ่านป้ายราคาสินค้าและคำนวณราคาสินค้า แล้วแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยครูแจกใบรูดสินค้าตัวอย่าง ให้นักเรียนเลือกสินค้าที่กลุ่มตนเองอยากซื้อ 2 ชนิด เลือกได้แล้วให้ช่วยกันตัดภาพสินค้าและติดลงในกระดาษ เพื่อสร้างโจทย์ปัญหาพร้อมกัน พร้อมกับคำนวณหาราคาของสินค้า แล้วออกมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังที่หน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่ม นอกจากนี้ยังเรียนรู้เกี่ยวกับการชั่ง การอ่านค่า การใช้เครื่องมือในการชั่ง แล้วให้นักเรียนได้ฝึกการชั่งสิ่งของต่าง ๆ รอบตัว โดยให้นักเรียนเล่นเกมคาดคะเนน้ำหนัก ลองชั่งสิ่งของและอ่านค่า แล้วหาความคลาดเคลื่อนโดยใช้ทักษะการบวก-ลบ เพื่อหาคำตอบ

เมื่อนักเรียน ผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ และฝึกทักษะการอ่านค่าจำนวนตัวเลข การบวก การลบมาพอสมควรแล้ว ครูก็สร้างสถานการณ์ที่ท้าทายมากขึ้นโดยแจกเงิน (ธนบัตรจำลอง) ให้นักเรียนกลุ่มละ 500 บาท ให้นักเรียนช่วยกันตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าที่ครูนำมาว่าจะเลือกซื้ออะไร เพราะเหตุใด แล้วช่วยกันคำนวณราคาว่าต้องจ่ายเงินเท่าไร เหลือเงินเท่าไร แล้วให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน และให้เพื่อน ๆ กลุ่มอื่นช่วยกันตั้งคำถามพร้อมแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

ในส่วนของ การเรียนรู้ มีการจัดสถานการณ์เพื่อประเมินทักษะทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ทราบข้อมูลว่านักเรียนสามารถอ่านค่าของตัวเลขและนำทักษะการบวก-ลบมาใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่ โดยจัดฐานสำหรับประเมินนักเรียนโดยให้นักเรียนเลือกสินค้าที่ครูเตรียมไว้ บอกราคา และตอบคำถามเกี่ยวกับการคำนวณราคาสินค้าพร้อมลองคิดโจทย์การบวก-ลบเอง

การประเมินสมรรถนะ

ประเมินระหว่างทาง (Formative Assessment)
ใช้การประเมินตามสภาพจริง
กำหนดสถานการณ์ : อ่างราคา คำนวณราคา สร้างโจทย์ปัญหา

เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับจำนวน ตัวเลข การบวก-ลบ และการชั่งแล้ว ก้าวต่อไป คือการทำ “โครงการเจ้าสัวน้อย” โดยชวนนักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วลองคิดว่าอยากจำหน่ายอะไร พร้อมเสนอความคิดให้ครูและเพื่อนฟัง และตั้งคำถามต่อไปว่า “เราจะชวนคุณพ่อ คุณแม่มาช่วยด้วยดีไหม เราจะให้ช่วยอะไรได้บ้าง ลองกลับไปถามคุณพ่อคุณแม่กันดีกว่า ถ้าชวนคุณพ่อคุณแม่มาคุยกันทางออนไลน์ (Zoom Meeting) จะสะดวกวันไหน ก็เมิ่งดี จากนั้นครูให้วัน-เวลา เพื่อเป็นตัวเลือกกับนักเรียน และให้นักเรียน กลับไปสื่อสารกับผู้ปกครอง และนำข้อมูลกลับมาบอกในวันรุ่งขึ้น เพื่อสรุปข้อมูลร่วมกันในการกำหนดวัน เวลา ประชุม

ประเมินรวบยอด (Summative Assessment) ใช้โครงงานเจ้าสัวน้อย

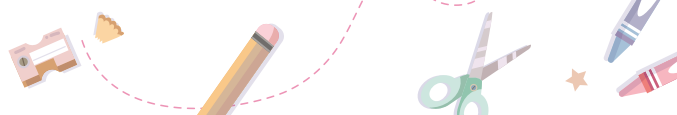
ประชุมสื่อสารกับผู้ปกครอง

Summative : โครงการเจ้าสัวน้อย

สำรวจ ราคาสินค้า

ในการประชุมผู้ปกครอง ผู้บริหารและครูร่วมกันแจ้งเป้าหมายของโครงการเจ้าสัวน้อย และกำหนดการในการพานักเรียนไปสำรวจตลาดเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับราคาสินค้า เพื่อขออนุญาตเบื้องต้น จากนั้นนักเรียน แต่ละกลุ่มจะนำเสนอความคิดว่าจะขายสินค้าอะไร และผู้ปกครองจะซื้อไหม เช่น “ถ้าหนูขายถั่วงอกจะดีไหมคะ” ผู้ปกครองก็จะเสนอแนะว่า “ถั่วงอกจะซื้อง่ายและเก็บได้ไม่นาน ถ้าขายพวกของที่เก็บได้นาน เช่น เมล็ดธัญพืชจะดีหรือไม่คะ” เป็นต้น เมื่อได้ข้อมูลจากผู้ปกครองแล้ว นักเรียน ก็เริ่มสำรวจราคาสินค้า วางแผนการลงทุน ราคายขาย และดำเนินการจัดซื้อ/ผลิต ชั่งน้ำหนัก บรรจุ และจำหน่าย รวมทั้งทำบัญชีรับ-จ่าย คำนวณกำไรและการแบ่งกำไรกับเพื่อนในกลุ่ม

โครงการเจ้าสัวน้อย

วางแผนในการลงทุน และจำหน่ายสินค้า

1	ส้ม 11kg = 220
2	ส้ม 11kg = 220
3	กล้วย 600
4	กล้วย 170
5	ส้ม 11kg = 220

บรรจุสินค้าและชั่งน้ำหนักสินค้า

โครงการเจ้าสัวน้อย

เก็บของทำความสะอาด

ทำป้าย ประชาสัมพันธ์สินค้า

โครงการเจ้าล้นน้อย

จำหน่ายสินค้า

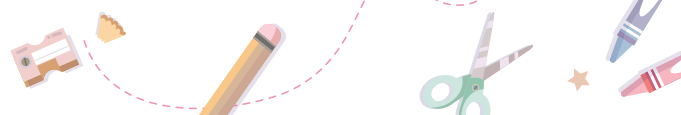

นับเงินแล้วทำบัญชีรายรับรายจ่าย

จากกิจกรรมในหน่วยนี้ นักเรียนได้ฝึกการตั้งเป้าหมาย การวางแผนมีการทำงานเป็นทีม ร่วมกับเพื่อนที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ได้ฝึกการฟัง การเข้าใจผู้อื่น และ Think Win-Win กับเพื่อน ฝึกพลังผสานความต่างร่วมกับเพื่อนเพื่อให้งานสำเร็จ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม เช่น “เรามีเงิน 500 บาท ซื้อนมกับสบู่เหลวดีไหม” “นมก็มีประโยชน์ ส่วนสบู่เหลวก็นำไปอาบน้ำได้นะ” “เราควรร่วมกันเท่าไรละ เงินเราพอไหม” เป็นต้น นอกจากนี้ นักเรียนได้ฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหา คณิตศาสตร์จากสถานการณ์จริง มีวิธีการแก้ปัญหาจากการสังเกต รวบรวมข้อมูล และหาข้อสรุปร่วมกับเพื่อน นักเรียนได้รู้จักการจัดการตนเองในการทำงานให้เสร็จตามเวลา สามารถควบคุมตนเองและรับผิดชอบงานจนสำเร็จตามเป้าหมาย

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียน ยังคงมีการฝึกทักษะจากการทำแบบฝึกหัด แต่นอกเหนือจากการทำแบบฝึกหัดแล้ว นักเรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ ฝึกทักษะซ้ำๆ เชื่อมโยงกับสถานการณ์จริง ทำให้นักเรียนสนุกและเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย นอกจากนี้ได้นำทักษะทางคณิตศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวันแล้ว นักเรียนยังรู้จักคุณค่าของเงินจากการที่ค้นหาเงินด้วยตนเอง ส่วนสินค้าที่ช่วยให้โครงการนี้สำเร็จ คือ ความร่วมมือจากผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนร่วมกับโรงเรียน นักเรียนบางกลุ่มมีผู้ปกครองช่วยสนับสนุนในการสอนให้ทำคอนเฟล็กช้ธัญพืช และช่วยสอนนักเรียน ชั่งและบรรจุภาชนะเพื่อนำมาจำหน่าย ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันทั้งจากครู เพื่อน และพ่อแม่

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยนักสถิติตัวน้อย

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปรีชาธรรม

ที่มาของหน่วย

ในการเรียนเรื่องแผนภูมิแท่ง ครูออกแบบหน่วยโดยเริ่มจากการตั้งคำถามว่า **“นักเรียนชั้น ป.4 เรียนแผนภูมิแล้วจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร”** นักเรียนในวัยนี้เริ่มสนใจข้อมูลข่าวสารรอบตัว จึงคิดว่าหากนำข้อมูลที่นักเรียนสนใจเป็นตัวตั้งต้น แล้วชวนเชื่อมโยง นำข้อมูลต่าง ๆ มาสร้างแผนภูมิแท่ง พร้อมชวนคิดวิเคราะห์ข้อมูลจากการอ่านแผนภูมิและใช้การคาดคะเนแนวโน้มจากข้อมูล นักเรียนน่าจะสนุกกับการเรียน **ผลลัพธ์ที่ได้** คือ หน่วยนักสถิติตัวน้อยหน่วยนี้

โรงเรียนปรีชาธรรม
วิชาคณิตศาสตร์

ผลลัพธ์การเรียนรู้

ออกแบบและจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางคณิตศาสตร์เชิงสำรวจ และคาดการณ์ จากข้อมูลที่ผู้เรียนสนใจ โดยอาศัยการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อฝึกทักษะการทำความเข้าใจ กำหนดสร้างตารางข้อมูล และจัดทำแผนภูมิต่างๆ เพื่อนำเสนอ แนวโน้มที่มีโอกาสเกิดขึ้นโดยการอ่านและวิเคราะห์ข้อมูลจาก แผนภูมิ โดยเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

K ด้านข้อมูลทางสถิติทั้ง วิธีการที่เอื้อต่อการสังเกต ความน่าเชื่อถือของข้อมูล

S ด้าน คณิต พื้นฐาน เรื่องค่าเฉลี่ย การอ่านข้อมูลจากแผนภูมิ การทำข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ รายชื่อ

A ไม่ออกข้อดีในการทำงาน พยายามทำงานให้ดีที่สุด ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม สนใจใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม กับเพื่อนอย่างมีความสุขสนุกสนาน

การประเมิน

วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน
สังเกตพฤติกรรมการอ่าน และทำแบบฝึกหัด	-แบบบันทึกผลการรวมรวบข้อมูลสถิติ และนำมาอ่าน คำนวณ เรื่องค่าเฉลี่ย ประเมินค่า จำนวนนับและสร้างกราฟจากข้อมูล
ประเมินผลงานและการนำเสนอ	-แบบสำรวจข้อมูลจากเพื่อนเรื่องพฤติกรรมนำมาเขียนตารางข้อมูลและแผนภูมิแท่ง
ประเมินผลของเพื่อนประเมิน	-แบบบันทึกการคัดเลือกข้อมูล การนำเสนอ และออกแบบการนำเสนอ

Summative

ภารกิจ: สักกัสังกม

จัดทำแผนภูมิแท่งโดยคัดเลือกข้อมูลทางสถิติที่ แสดงผลเชิงบวกก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม นำมาวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ นำเสนอข้อมูลโดยวิธีการที่ละเอียด และวางแผนในการนำเสนอข้อมูลต่อชุมชนโดยใช้องานที่ตนเองสนใจ

นักเรียน

นักสถิติตัวน้อย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

สมรรถนะหลัก

- 1.การจัดการตนเอง
- 2.ทักษะการคิดขั้นสูง
3. การสื่อสาร
- 4.การรวมพลังทำงานเป็นทีม
6. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติ และวิทยาการอย่างยั่งยืน

สมรรถนะเฉพาะ

- 1.แก้ปัญหาในชีวิตจริงด้วยแนวคิดของตนเองในสถานการณ์ต่างๆ และเรียนรู้คณิตศาสตร์ผ่านการสะท้อนความคิด (reflect) จากประสบการณ์ของตนเองหรือแลกเปลี่ยนกับผู้อื่น
- 2.แสดงแนวคิดพื้นฐาน หรือข้อมูลประกอบการแก้ปัญหา เพื่อชี้แจงแนวคิดหรือวิธีการของตนเองอย่างเป็นระบบ
- 3.ใช้เหตุผลทางคณิตศาสตร์สนับสนุนแนวคิดหรือข้อคาดการณ์ของตนเองได้อย่างสมเหตุสมผล (Logical reasoning) โดยใช้ข้อเท็จจริงทางคณิตศาสตร์
- 4.สร้างข้อคาดการณ์ ผ่านการสังเกตโดยใช้มุมมองทางคณิตศาสตร์ เพื่อสร้างข้อสรุปทั่วไป (generalization)
- 5.สืบค้น ตรวจสอบแหล่งที่มาของแหล่งข้อมูลต่างๆ และเลือกใช้ประกอบการเรียนรู้และแก้ปัญหาในกรณีจริงได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ และรู้จัก

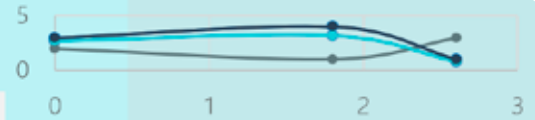
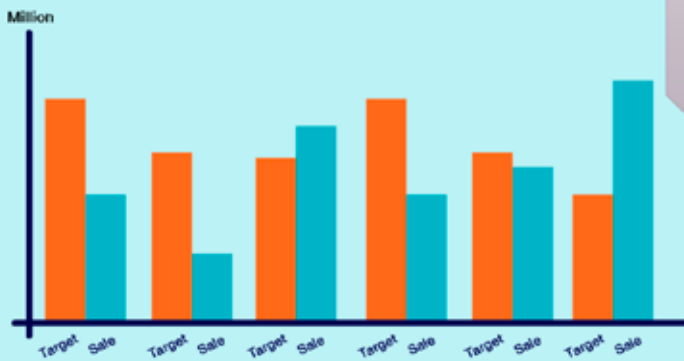
งานการเรียนรู้

- อ่านได้ ใช้เป็น
- สืบข้อเท็จจริง
- วิเคราะห์เชิง เห็นทางออก
- กลั่นกรองเป็น เห็นคุณค่า

นักสถิติตัวน้อย

ผลลัพธ์การเรียนรู้

ออกแบบและจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะทางคณิตศาสตร์เชิงสำรวจและคาดการณ์ จากข้อมูลที่น่าสนใจ โดยอาศัยการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อเท็จจริงร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อฝึกพลังประสานความต่าง กำหนดสร้างตารางข้อมูล และจัดทำแผนภูมิต่างๆ เพื่อนำเสนอแนวโน้มที่มีโอกาสเกิดขึ้นโดยการอ่านและวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนภูมิ โดยเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

งานการเรียนรู้

อ่านได้ ไซ้เป็น

- ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณ
- กำหนดหัวข้อที่สนใจ
- ศึกษาการบันทึกข้อมูลแบบตาราง และฝึกการตั้งชื่อตาราง

1

สืบข้อเท็จจริง

- วิเคราะห์ แยกแยะข้อมูลที่ได้
- เปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากหลายแหล่งเพื่อข้อมูล
- ร่วมกันตัดสินใจเลือกเรื่องที่สนใจ

2

วิเคราะห์เก่ง เห็นทางออก

- นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม
- เลือกรูปแบบแผนภูมิที่เหมาะสม
- ในการวิเคราะห์

3

กล้ารับรองเป็น เห็นคุณค่า

- เปรียบเทียบข้อมูล
- ฝึกนำเสนอ อธิบายข้อมูล

4

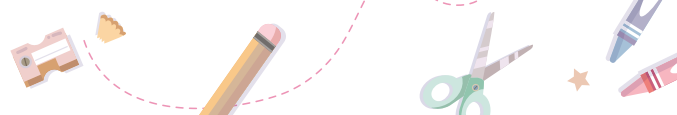
เรื่องเล่า...จากห้องเรียน

การออกแบบกิจกรรมในหน่วยนี้ กำหนดการเรียนรู้เป็น 4 งานการเรียนรู้ ประกอบด้วย สถานการณ์ต่าง ๆ ดังนี้

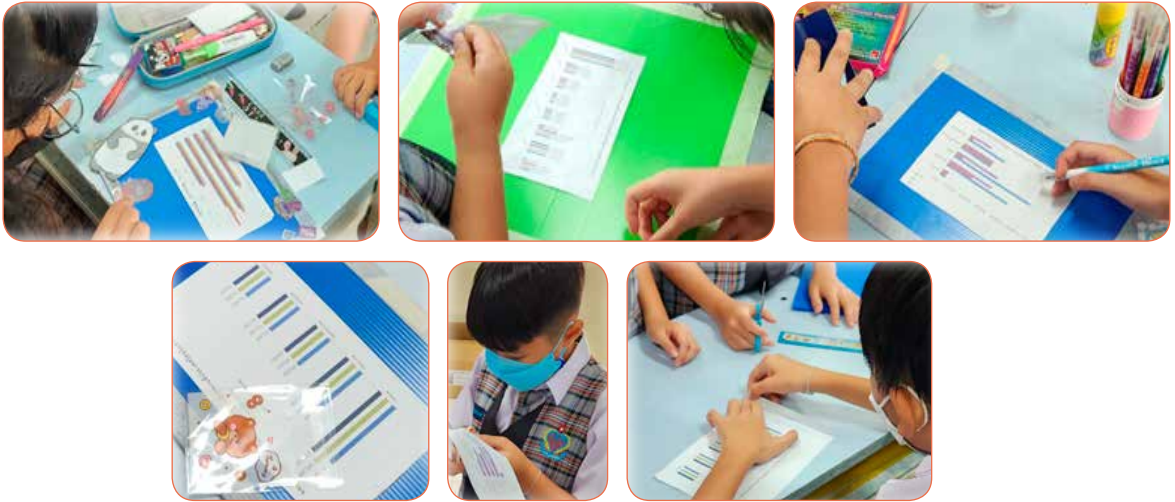
สถานการณ์ที่ 1 สังเกต สำรวจรวบรวมข้อมูลจัดทำชุดข้อมูลโดยอาศัยข้อเท็จจริง

กิจกรรมที่จัด : แบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสนใจ โดยไม่มีหัวข้อเรื่องให้เพื่อให้นักเรียนฝึกพลังประสานความต่างกับเพื่อน ๆ ในการหาหัวข้อที่สนใจร่วมกัน วางแผนในการจัดเก็บข้อมูล และนำเสนอเพื่อพิจารณาร่วมกันและให้คำแนะนำเพิ่มเติมต่อไป

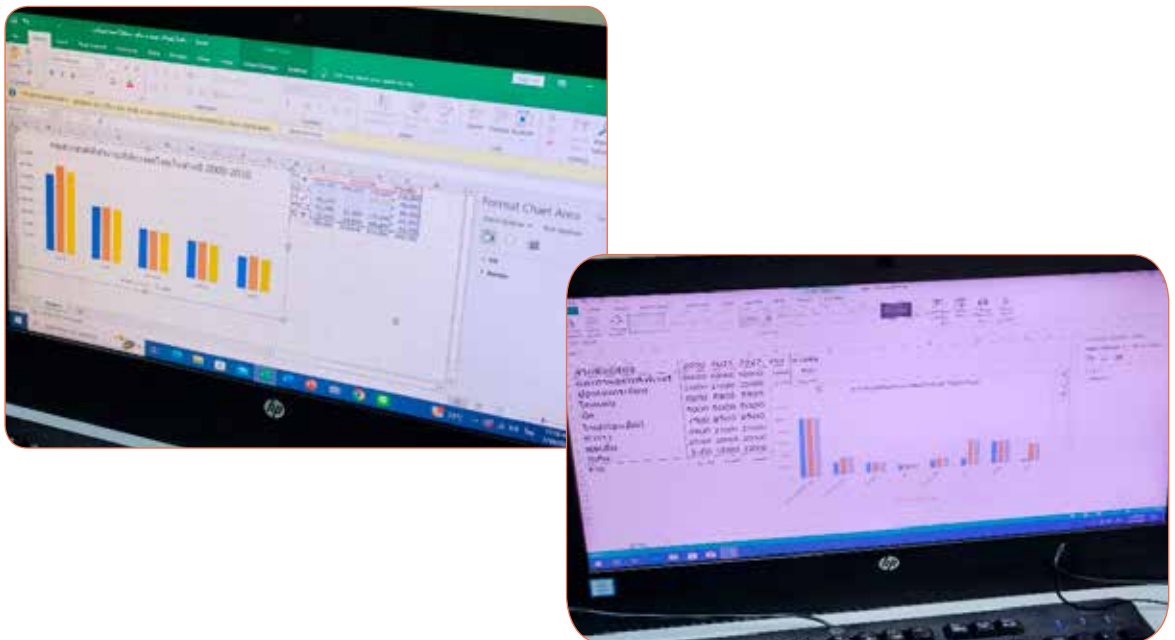
สถานการณ์ที่ 2 จัดทำชุดข้อมูลโดยอาศัยข้อเท็จจริง

กิจกรรมที่จัด : นักเรียนแต่ละกลุ่มเริ่มสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ตามหัวข้อที่กลุ่มสนใจ แล้วฝึกพลังผสานความต่างในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งที่มีความน่าเชื่อถือ

สถานการณ์ที่ 3 ฝึกพลังประสานความต่างจำแนกข้อเท็จจริง ออกแบบตารางและวิเคราะห์ข้อมูล

กิจกรรมที่จัด : ผู้เรียนเลือกใช้โปรแกรม Excel ในการบันทึกข้อมูลในรูปแบบตาราง ครูสอนการใช้สูตรในโปรแกรม Excel 2 ตัว คือ = SUM ไว้ใช้ในการรวมค่าข้อมูล และ = AVERAGEA ใช้เมื่อหาค่าเฉลี่ย จัดทำแผนภูมิรูปแท่งเพื่อนำเสนอผลงาน

สถานการณ์ที่ 4 นำเสนอผลงานให้เป็นที่ประจักษ์

กิจกรรมที่จัด : นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ร่วมร่วมนกันคาดคะเน
แนวโน้มจากข้อมูล

จากกิจกรรม ครูสังเกตเห็นว่านักเรียนบางคนยังเลือกทำงานกับเพื่อนที่ตนชอบ จึงให้
กรอบความคิดใหม่ว่าการทำงานในชีวิตจริง เราไม่สามารถเลือกกลุ่มคนที่จะทำงานด้วยได้ แต่เราสามารถ
โปรแอกทีฟในการเลือกที่จะปรับตัวเข้ากับผู้อื่น และลองมองหาข้อดีของเพื่อน เราอาจจะได้สิ่งดีๆ ที่เรา
อาจไม่คาดคิดได้ และในด้านการสืบค้นข้อมูล นักเรียนยังสืบค้นจากแหล่งข้อมูลเดียว อาจทำให้ข้อมูล
ที่ได้ไม่เพียงพอต่อการสรุปผล จึงแนะนำเรื่องการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือหลาย ๆ แหล่ง
และนำข้อมูลมาเปรียบเทียบ สังเคราะห์ เพื่อความถูกต้องของข้อมูล อย่างไรก็ตามนักเรียนก็สามารถทำงาน
จนบรรลุเป้าหมายได้

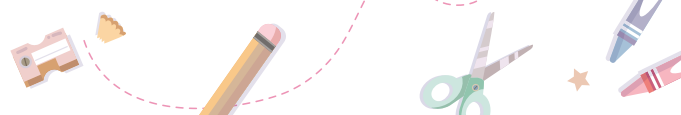

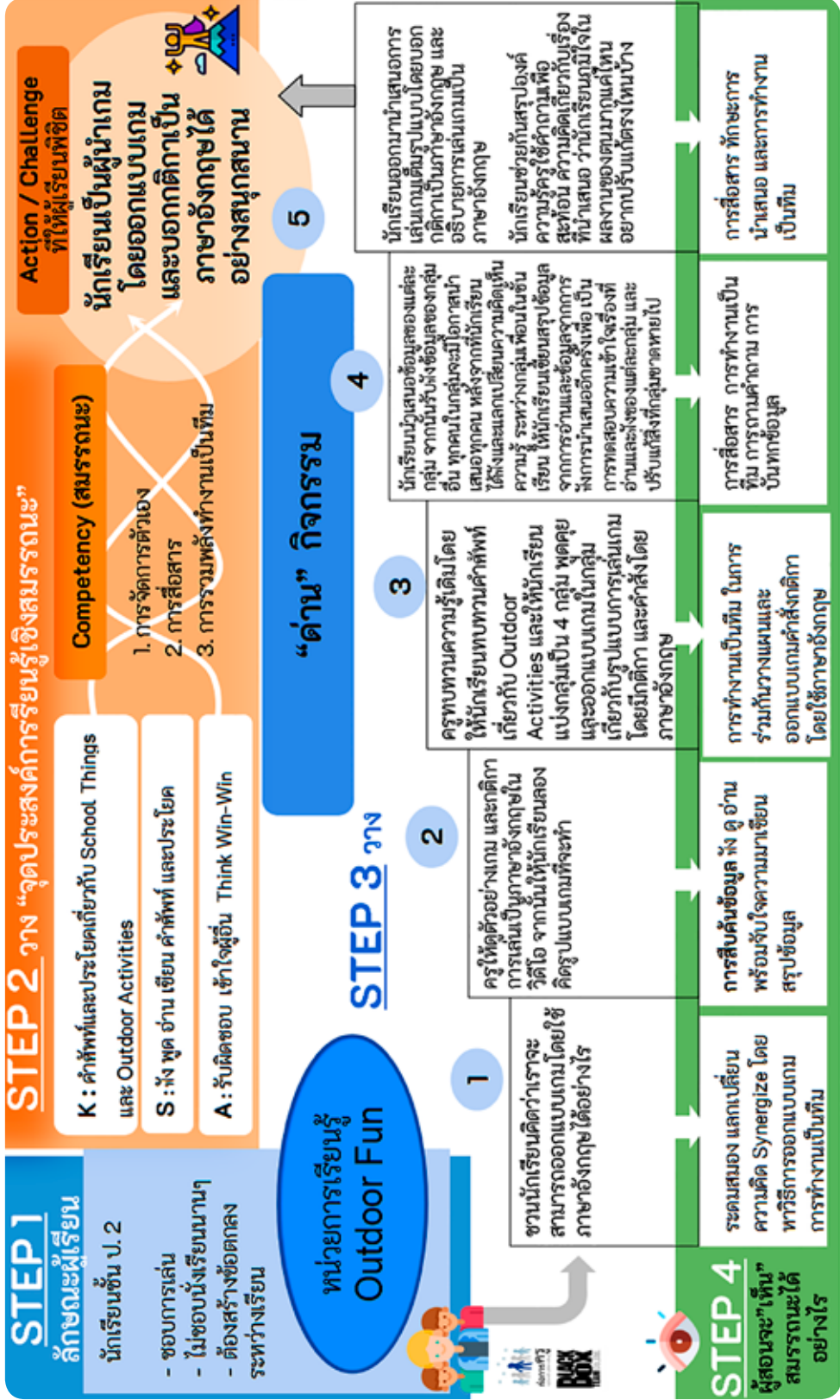
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วย Outdoor Fun

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนปรีชชาธร

ที่มาของหน่วย

นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับ School Things และ Outdoor Activities พร้อมกับฝึก
การสื่อสารประโยคต่าง ๆ จึงออกแบบหน่วย Outdoor fun ขึ้น เพื่อสร้างสถานการณ์ให้นักเรียนได้นำคำศัพท์
และสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้วมาออกแบบเกมร่วมกับเพื่อน พร้อมกฎ กติกาการเล่น และเป็นผู้นำเกมให้เพื่อนๆ
เล่นด้วยกัน

เรื่องเล่า...จากห้องเรียน

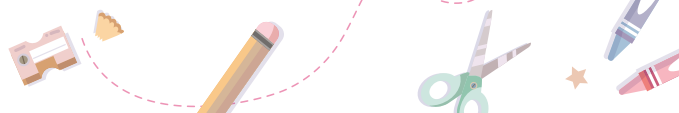
ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับ School Things และ Outdoor Activities ผ่านสื่อต่าง ๆ และให้นักเรียนจับคู่-จับกลุ่มกัน เล่นเกมเขียนคำศัพท์และประโยคต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานให้กับนักเรียน จากนั้นครูชวนนักเรียน คิดว่าอยากเล่นเกมอะไรบ้าง และให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม Synergize ในการออกแบบเกม โดยครูให้นักเรียน ดูตัวอย่างเกมและกติกาการเล่นจาก Clip ภาษาอังกฤษ แล้วสรุปข้อมูลจากการดูและฟังคลิปร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดออกแบบเกม กฎ กติกาการเล่น นำเสนอเกมให้เพื่อน ๆ ฟัง และนำเกมต่าง ๆ มาเล่นร่วมกัน โดยให้เจ้าของเกมแต่ละกลุ่มเป็นผู้นำเกม

แต่ละกลุ่มช่วยกันออกแบบ

ครูสร้างข้อตกลงในการทำกิจกรรม และให้นักเรียน เป็นผู้นำในการเล่นเกมโดยใช้ภาษาอังกฤษ

การจัดกิจกรรมเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ลงมือทำด้วยตนเอง เป็นผู้ริเริ่มการออกแบบกฎ กติกาในการเล่นเกมส์โดยใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารร่วมกัน สิ่งที่เกิดขึ้นได้ชัด คือ การเป็นผู้นำและผู้ตามระหว่างการทำกิจกรรม นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการสื่อสารกับเพื่อนของตัวเอง การเกิดทักษะชีวิต เช่น การแก้ปัญหาระหว่างการทำกิจกรรม การฟังและเข้าใจผู้อื่นก่อน การหยุดเพื่อคิดเมื่อนักเรียนเกิดปัญหา และนักเรียนฝึกพลังประสานความต่างในการเป็นผู้นำและผู้ตามจนสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และนำสิ่งที่ทำกิจกรรมในครั้งนี้ไปต่อยอดการทำกิจกรรมอื่นที่แตกต่างออกไปได้ และสิ่งที่นักเรียนได้จากการทำกิจกรรม คือ กล้าแสดงออก มีความมั่นใจ และรู้จักการเอาใจใส่ตัวเองและผู้อื่น

ครูรู้สึกประทับใจที่ผู้เรียน Synergized ในการทำงานเป็นกลุ่ม ช่วยเหลือกันจนกระทั่งงานสำเร็จ นักเรียนฝึกบัลลูนใจซึ่งกันและกัน นักเรียนสามารถออกแบบกิจกรรมด้วยตัวของตนเองได้

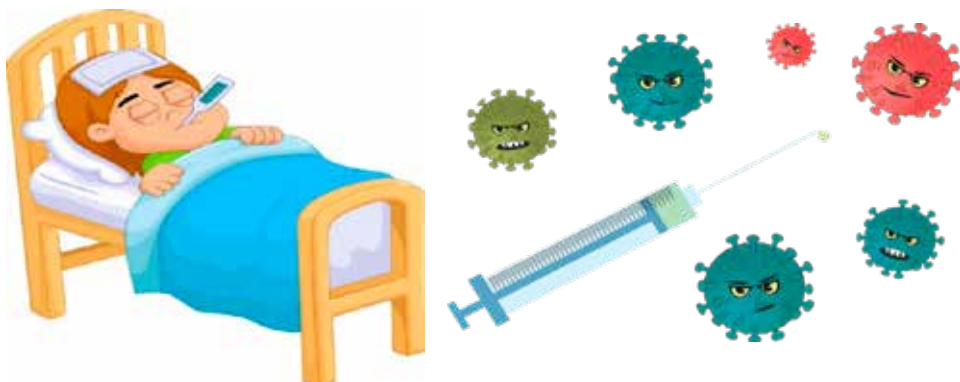

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง โรคไม่น่ากลัว แต่ไม่ดูแลตนเองน่ากลัวกว่า

วิชาบูรณาการทักษะชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประชารศ

ที่มาของหน่วย

ในช่วงนี้เป็นฤดูฝนนักเรียนในโรงเรียนไม่สบายกันหลายคนและเป็นช่วงที่นักเรียนได้เรียนเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ จึงออกแบบหน่วยนี้ให้เชื่อมโยงกับสถานการณ์โรคใกล้ตัวที่อาจจะเกิดในโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถดูแลป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากการเจ็บป่วย พร้อมทั้งสามารถนำข้อมูลที่ได้เรียนรู้จากการสืบค้นเชิงลึกไปใช้ในการแนะนำพร้อมเชิญชวนบุคคลอื่น ๆ ในโรงเรียน ตระหนักถึงการดูแลสุขภาพของตน และสามารถป้องกันโรคต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

STEP 1

ลักษณะผู้เรียน

- ขอบการลงมือทำ มีความคิดริเริ่ม
- ต้องเพิ่มทักษะการสืบค้น ข้อมูลจากแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ และการสังเคราะห์ ข้อมูล
- ต้องมีกติกาในการส่งงาน

STEP 2

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ: K : ไรศต่างๆ สาเหตุและการป้องกัน ไรศ

S : ดูแลตนเอง ป้องกันตนเองจากโรคต่างๆ ดังเป้าหมายในการดูแลตนเอง สืบค้น วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูล และนำเสนออย่างสร้างสรรค์

A : ใคกว้าง Think Win-Win เข้าใจผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน

Competency (สมรรถนะ)

1. การจัดการตนเอง
2. การคิดขั้นสูง
3. การสื่อสาร
4. การรวมพลังทำงานเป็นทีม

Action / Challenge ที่ให้ผู้เรียนทำได้

เด็กๆ เป็นผู้ริเริ่มในการตั้งเป้าหมาย ในการดูแลป้องกันตนเองจากโรคโดยมีเงื่อนไข สืบค้นข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ เกี่ยวกับโรคไม่แพ้แล้ว แต่ไม่ดูแลตนเองนำกลัวว่าและเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนในโรงเรียน ดูแลป้องกันตนเองจากโรค

STEP 3

วางแผน

“ด้าน” กิจกรรม

1

ครูสำรวจความรู้และประสบการณ์เดิมของเด็กๆ เกี่ยวกับ การดูแลป้องกันตนเองจากโรคที่สนใจ ร่วมกันยกตัวอย่างวิธีการดูแลป้องกันตนเอง

2

ให้เด็กๆ เตรียม นำเสนอข้อมูล ไรศไม่แพ้แล้ว นำกลัวว่า

3

เด็กๆ อภิปราย ร่วมกันเพื่อสร้าง ความรู้เรื่องการดูแล ป้องกันตนเองจาก โรคที่ตนเองสนใจ

4

เด็กๆ นำตัวอย่าง ไอเดียของเพื่อน เกี่ยวกับ การดูแล ป้องกันตนเองจาก โรคโควิด19 มาปรับ ใช้กับตนเอง

5

เด็กๆ ร่วมกัน จัดลำดับคะแนนสูงสุด 3 ลำดับแรก โหวต เพื่อหาวิธีการดูแลและ ป้องกันตนเองจากโรค โควิด19 ที่ดีที่สุดของ ชั้นเรียนหลังจากนี้ เด็กๆ จะช่วยกัน วางแผนและทำการ สำรองการดูแลและ ป้องกันตนเองใน โรงเรียนเป็นประจำ เพื่อนำมาจัดบอร์ด ประชาสัมพันธ์

STEP 4

ผู้สอนจะ “เห็น” สมรรถนะได้อย่างไร

การร่วมกิจกรรมไรศไม่แพ้แล้ว แต่ไม่ดูแลตนเอง นำกลัวว่า เป็นพื้นที่การเรียนรู้ ผ่านเกมทักษะการเอาชีวิตรอดและการสะท้อนคิดถึง พฤติกรรมการดูแลตนเอง

การนำเสนอข้อมูล สืบค้นข้อมูลมาจากแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ มีการ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูล และอ้างอิง แหล่งที่มา

การร่วมแสดงความ คิดเห็น บันทึกความรู้ ที่ได้วิเคราะสนุ ในรูปแบบ Concept Map

การสื่อสารแบ่งปันไอเดียที่ ป้องกันตนเองจากโรคโควิด 19 ในรูปแบบตาราง โหวต คะแนนร่วมกับวิชาเพื่อนทั้ง ห้องและวิเคราะห์ข้อมูล

การเป็นแผนการสำรวจการ ดูแลและป้องกันตนเองจากโรค โควิด19 ของโรงเรียนเป็นประจำ ทำงรูปประกอบการทำงานและ นำมาจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ ออกแบบการนำเสนอ ประชาสัมพันธ์

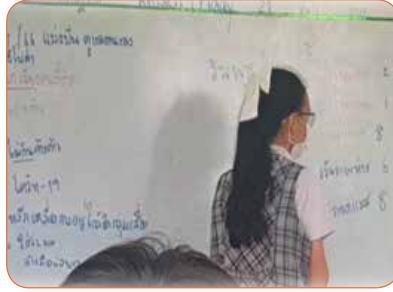
เรื่องเล่า...จากห้องเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องโรคไม่มากนักแล้ว แต่ไม่ดูแลตนเองน่าจะกลัวกว่า เริ่มจากเปิดพื้นที่การเรียนรู้ผ่าน “เกมทักษะการเอาชีวิตรอด” และสะท้อนคิดถึงพฤติกรรมดูแลตนเอง ดังนี้

ด้านที่ 1 ครูทดสอบความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียน เกี่ยวกับการดูแลป้องกันตนเองจากโรค โดยให้นักเรียนเล่นเกม **ทักษะการเอาชีวิตรอด** ครูเหวี่ยงลูกบอลที่อยู่ในถุงผ้าไปรอบ ๆ พื้นที่ที่กำหนดและให้นักเรียน เข้ามาหยิบอุปกรณ์ที่วางไว้รอบ ๆ เปรียบเทียบกับการที่โรคอยู่รอบ ๆ ตัวเรา เราจะมีทักษะในการดูแลป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคได้อย่างไร การที่นักเรียนหยิบอุปกรณ์ออกไปได้ โดยไม่ถูกลูกบอลเหวี่ยงไปโดน เปรียบเทียบกับนักเรียนมีวิธีเอาตัวรอดได้ แต่ถ้านักเรียนหยิบอุปกรณ์ออกไปไม่ได้ หรือโดนลูกบอลเหวี่ยงมาโดนเปรียบเทียบกับการที่นักเรียน ไม่สามารถหลีกเลี่ยงเชื้อโรคและติดโรคต่าง ๆ ในด้านกิจกรรมนี้ นักเรียนสามารถเชื่อมโยงเกมทักษะการเอาชีวิตรอดจากโรค ซึ่งเปรียบเสมือนการรู้จักดูแลตนเองในการหลีกเลี่ยงการติดเชื้อโรคได้ โดยใช้สมรรถนะการคิดแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยง การทำงานเป็นทีม และการสื่อสาร

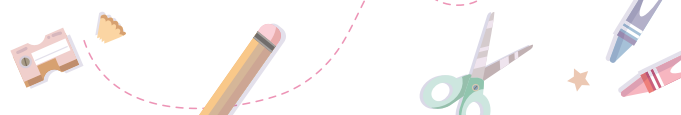
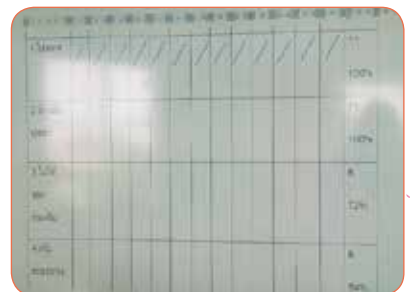
ด้านที่ 2-3 ให้นักเรียนเตรียมนำเสนอข้อมูลโรคที่ไม่มากนัก แต่หากไม่ดูแลตนเองจะน่ากลัวมากกว่าโดยการสืบค้นข้อมูลมาจากแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล และอ้างอิงแหล่งที่มา จากนั้นนำเสนอข้อมูลโรคที่ใกล้ตัวที่ตนเองสนใจที่ได้จากการสืบค้นเชิงลึก พร้อมอภิปรายร่วมกันเพื่อสร้างความรู้ เรื่องการดูแลป้องกันตนเองจากโรค ร่วมกันแสดงความคิดเห็น และบันทึกความรู้ที่ได้รับลงสมุดในรูปแบบ Concept Map ซึ่งนักเรียนสามารถสื่อสารได้ชัดเจน พุดนำเสนอข้อมูลในเชิงลึก นักเรียนใช้เวลาในการพูดได้นานขึ้น จากเดิมพูดได้ 2-3 นาที เป็นพูดได้ 5-10 นาที มีความมั่นใจในการพุดนำเสนอ มีการใช้ Eye contact กับเพื่อนมากขึ้น นักเรียนฟังข้อมูล จับประเด็นสำคัญมีคำถามในการถามข้อมูลเพื่อน และร่วมกันแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น เช่น “โรคอีโบล่าต่างกับโรคอื่นอย่างไร?” “โรคอื่น ๆ เข้าสู่ร่างกายจะทำลายระบบทีละส่วน แต่โรคอีโบล่าทำลายระบบร่างกายพร้อม ๆ กัน และทำให้เลือดออก หู ตา จมูก และปาก แสดงว่าระบบการทำงานต่าง ๆ ของร่างกายทั้งระบบหายใจ ระบบหมุนเวียนโลหิต และระบบอื่น ๆ ล้มเหลว พร้อม ๆ กัน ทำให้ตายอย่างรวดเร็ว” เมื่อนักเรียนฟังข้อมูลจากเพื่อนและร่วมอภิปรายนักเรียนสามารถจดบันทึกความรู้ที่ได้รับลงสมุดในรูปแบบ Concept Map จากความเข้าใจของตนเองเพิ่มเติมจากที่ครูชวนคิด

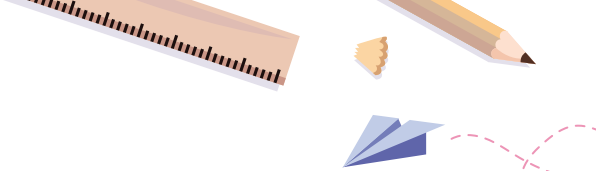

ด้านที่ 4-5 นักเรียนนำตัวอย่างแนวคิดของเพื่อนเกี่ยวกับการดูแลป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 มาปรับใช้กับตนเอง พร้อมทั้งสื่อสารแบ่งปันไอเดียในการป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 ในรูปแบบตาราง มีการทบทวนวิธีป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 ที่แต่ละคนคิดว่าสามารถทำได้และมีความเหมาะสมจากเพื่อนทั้งห้องเรียน ลงคะแนนร่วมกัน และจัดลำดับคะแนนสูงสุด 3 ลำดับแรก เพื่อสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการดูแลและป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 ที่ดีที่สุดของชั้นเรียน และนำข้อมูลมาจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ ในการทำกิจกรรมด้านนี้ นักเรียนมีการฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคต่าง ๆ ร่วมกับเพื่อน บางคนเสนอความคิดว่า

“ถ้ากินค้ำคาว แล้วติดโควิด-19 ก็ต้องไม่กินค้ำคาวสิ ไม่อย่างนั้นก็ต้องไปฉีดวัคซีนเพิ่ม” บางคนแสดงความคิดเห็นว่า “ไม่หรอก อาจจะติดเชื้อจากค้ำคาวที่หลุดมาจากห้อง LAB ก็ได้ หรืออาจจะเป็นเชื้อที่ได้จากการเพาะเลี้ยง อาจจะไม่ได้เกิดจากการกินค้ำคาวอย่างเดียว”

นอกจากนี้ยังมีนักเรียน ที่นำเสนอการดูแลป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 โดยการสวมหน้ากากอนามัย และเพื่อน ๆ ร่วมแลกเปลี่ยนในมุมมองและเสนอความคิดเพิ่มเติม เช่น เว้นระยะห่าง ล้างมือบ่อย ๆ กินร้อนช้อนกลาง เป็นต้น

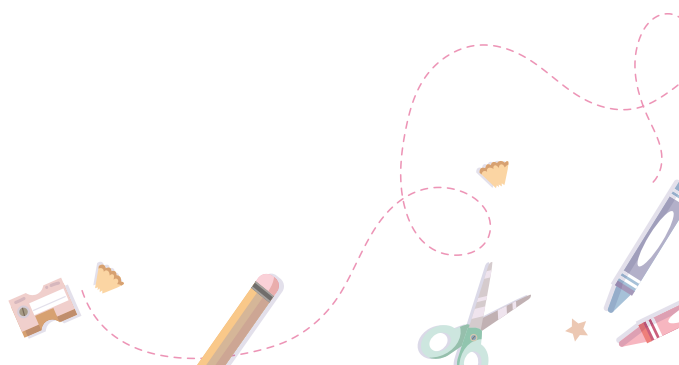
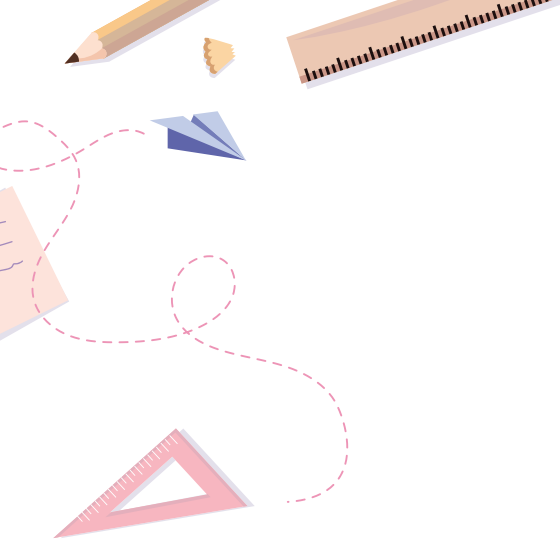

หลังจากนั้น นักเรียนช่วยกันวางแผน ทำการสำรวจการดูแลและป้องกันตนเองของนักเรียน
ในโรงเรียนปรีชาธร พร้อมนำข้อมูลมาคิดวิธีประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ตามความคิดสร้างสรรค์ของ
นักเรียน เพื่อเชิญชวนบุคคลอื่น ๆ ภายในโรงเรียนมาดูแลตนเองเพื่อป้องกันโรค ลดการเจ็บป่วย
และลดการติดต่อของโรคต่าง ๆ ภายในโรงเรียน

จากใจครู... ครูเชื่อว่าการเรียนการสอน คือ การจัดบรรยากาศ
ในชั้นเรียน ครูเป็นโค้ชสร้างวินัยเชิงบวก ครูเปิดรับทุกอย่างในห้องเรียน
สร้างพื้นที่ปลอดภัย ชวนกันเรียนรู้ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ
นักเรียนเกิดการเรียนรู้ สร้างผลงาน มีการเรียนอย่างมีความสุข
ผ่อนคลาย ครูยืนอยู่ข้าง ๆ มีการแสดงความคิดเห็นแตกต่าง
แต่ไม่แตกแยก นำข้อตกลงในการดูแลตนเองเพื่อป้องกันโรค กลับไป
พัฒนางาน วางแผน เชิญชวนบุคคลต่าง ๆ ได้อย่างน่าติดตาม ทำให้
เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ส่วนที่ 3

แบ่งปันประสบการณ์

การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง
สมรรถนะชีวิตในกิจวัตรประจำวัน :
7 Habits

โรงเรียนปรัชชาธร กรุงเทพมหานคร

บริบทโรงเรียน

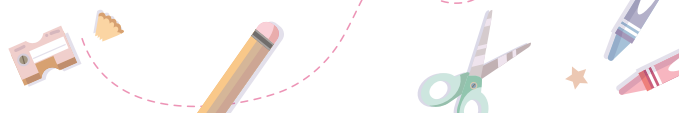
โรงเรียนปรัชชาธร เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่มีการดำเนินการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยมีจุดเน้นสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำให้ผู้เรียนเป็นผู้นำ ในตนเองจากการเรียนรู้และสร้างอุปนิสัยของผู้มีประสิทธิผลสูงทั้ง 7 หรือ 7 Habits เพื่อมุ่งพัฒนาสมรรถนะ สำคัญและภาวะผู้นำ จึงเริ่มใช้โปรแกรม The Leader in Me ในปีการศึกษา 2556 ซึ่งโปรแกรมนี้เป็นกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำในตนเองที่พัฒนาขึ้นโดย Dr.Stephen R. Covey เน้นการสร้างอุปนิสัยของผู้มีประสิทธิผลสูงทั้ง 7 หรือ 7 Habits และนำ 7 Habits มาใช้ในการพัฒนา ภาวะผู้นำในโรงเรียน ตั้งแต่ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง นำสู่ กระบวนการสร้างภาวะผู้นำระดับสากล ในปีการศึกษา 2559 โรงเรียน ปรัชชาธรได้รับการรับรองให้เป็นโรงเรียนต้นแบบผู้นำ (the Leader in Me Lighthouse School) จาก Franklin Covey ประเทศ สหรัฐอเมริกา และได้รับการรับรองให้เป็นโรงเรียนต้นแบบผู้นำอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

โรงเรียนปรัชชาธรมีสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยตั้งอยู่บริเวณหมู่บ้านจัดสรร ชุมชน ตลาด โรงพยาบาล สวนสนุก และห้างสรรพสินค้า ผู้ปกครองประกอบอาชีพ ที่หลากหลาย อาทิ พ่อค้า แม่ค้า เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล พนักงานบริษัท ข้าราชการ แม่บ้าน ธุรกิจส่วนตัว เป็นต้น โดยโรงเรียนเชิญชวนให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของบุตรหลาน ในลักษณะ Parent Lighthouse Team ซึ่งมีการจัดโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับโรงเรียน ทั้งนี้โรงเรียน ปรัชชาธรมีต้นทุนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านผู้บริหาร : ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร มีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ สามารถให้คำแนะนำครูในการออกแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริม การพัฒนาสมรรถนะของนักเรียน รวมทั้งสนับสนุนให้ครูมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ : โรงเรียนเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน และร่วมกันเรียนรู้ในการสร้างชุดความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) ผ่านการเรียนรู้ 7 Habits และ The Leader in Me Process มีการบริหารคุณภาพการดำเนินงาน โดยใช้ The Leader in Me Framework ของ Frankin Covey และใช้วงจรเดมมิ่ง PDCA (Deming Cycle) ที่คิดค้นโดยอัลทเทอร์ ชิวฮาร์ทท Walter Shewhart) เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงกระบวนการทำงาน นอกจากนี้ โรงเรียนมีการจัดตั้งทีมต้นแบบผู้นำของครู (Teacher Lighthouse Team) ทีมต้นแบบผู้นำของ นักเรียน (Student Lighthouse Team) และทีมต้นแบบผู้นำของผู้ปกครอง (Parent Lighthouse Team) เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น รวมทั้งวางแผนและดำเนินการกิจกรรม

โครงการต่าง ๆ เพื่อรองรับการดำเนินงานตามเป้าหมายของโรงเรียน โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อม ทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งมีการดูแลอาคารสถานที่ให้สะอาด ปลอดภัย พร้อมใช้งานอยู่เสมอ อีกทั้งมีการพัฒนาครูและบุคลากรโดยสร้างชุมชนการเรียนรู้แห่งวิชาชีพ (Professional Learning Community) มาเป็นเครื่องมือในการสร้างนวัตกรรมการทำงานแบบเรียนรู้ ร่วมกันและพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้ครูและบุคลากรมีความรู้ ความสามารถ และ เกิดความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ผ่านวิธี “Whole-Faculty-Study Group” โดยการแบ่งกลุ่มและร่วมกันเรียนรู้ การออกแบบการเรียนการสอน การสังเกตการสอน การสะท้อนผลที่เกิดกับนักเรียนและพัฒนา การออกแบบการเรียนการสอนให้นักเรียนบรรลุตามเป้าหมายร่วมกัน พร้อมทั้งนำข้อเรียนรู้พัฒนาตนเอง และแบ่งปันกับเพื่อนร่วมงาน

ด้านการพัฒนาหลักสูตร : โรงเรียนปรัชชาธร มีการพัฒนาหลักสูตรเพื่อมุ่งพัฒนา สมรรถนะของนักเรียน โดยมีการจัดโครงสร้างเวลาเรียนและออกแบบรายวิชาที่มุ่งเน้นพัฒนาสมรรถนะตาม จุดเน้นของโรงเรียน ทั้งรายวิชาแบบบูรณาการข้ามศาสตร์และรายวิชาเฉพาะในแต่ละสาระการเรียนรู้ มีการกำหนดจุดเน้นรายวิชาและผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง รวมทั้งการวัดและประเมินผล ซึ่งสามารถ สะท้อนให้เห็นการผสมผสานกันของ ความรู้ ทักษะ และเจตคติ และการนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยมีการเชื่อมโยงสู่การบรรลุสมรรถนะเฉพาะและสมรรถนะหลักอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังมีการกำหนดให้ มีชั่วโมงสะท้อนคิด (Reflection) ในแต่ละวัน เพื่อให้นักเรียนได้ทบทวนการเรียนรู้ ตั้งเป้าหมาย เพื่อนำการเรียนรู้ของตนเอง และประเมินการเรียนรู้ของตนเอง โดยการสะท้อนคิด เพื่อปรับปรุงและพัฒนา ตนเองพร้อมกับให้ข้อมูลย้อนกลับร่วมกับครู

ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : ครูมีการกำหนดเป้าหมาย การเรียนรู้ผู้เรียนเพื่อให้เป็นผู้นำในตนเองและมีสมรรถนะในด้านต่าง ๆ เหมาะสมตามวัย โดยใช้ชุมชน การเรียนรู้แห่งวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เพื่อร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ในการพัฒนาผู้เรียน ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานหลักสูตรและเป้าหมาย ของโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก ร่วมกันสังเกต เก็บข้อมูลมาสะท้อนผล เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในครั้งต่อไป มีการตรวจสอบและประเมินผลการเรียนรู้โดยการประเมิน สภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น ประเมินการปฏิบัติ การประเมินตนเอง การประเมิน 360 องศา รวมทั้งมีการสื่อสารกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนรู้และเป้าหมายของผู้เรียนผ่าน Leadership Portfolio เพื่อให้ผู้ปกครองได้ร่วมพูดคุยกับนักเรียน ร่วมให้กำลังใจ ช่วยสนับสนุน ผลักดันให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเอง ตามเป้าหมายที่นักเรียนตั้งไว้ นอกจากนี้ยังมีการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน รวมทั้ง ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียน

ด้านคุณภาพของผู้เรียน : ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำในตนเองผ่านการเรียนรู้ 7 Habits และ The Leader in Me Process มีทักษะทางปัญญา มีทักษะการเรียนรู้ มีสมรรถนะในการนำความรู้ ทักษะ เจตคติไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถตั้งเป้าหมาย วางแผน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รวมทั้ง

สามารถประเมินและสะท้อนผลการทำงานเพื่อสรุปจุดเด่นและข้อควรพัฒนา พร้อมทั้งนำผลมาปรับปรุงการทำงานของตนเองได้ รวมทั้งมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเป็นไทย รู้จักรับผิดชอบและรู้หน้าที่ของตน และมีจิตอาสาในการช่วยเหลือผู้อื่น นอกจากนี้นักเรียนมีการตั้งเป้าหมายในการเรียนและการศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาที่ตั้งเป้าหมายไว้ และนักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนสอบเข้าสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในลำดับต้น ๆ ทั้งห้องเรียน English Program ห้องเรียนพิเศษ (Gifted) และห้องเรียนปกติ

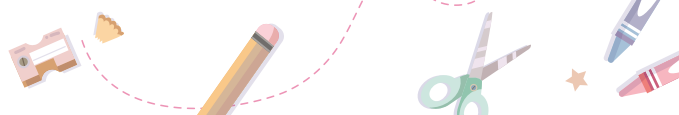
ด้วยต้นทุนที่มีอยู่เกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำให้ผู้เรียนเป็นผู้นำในตนเอง จากการเรียนรู้อุปนิสัยที่มีประสิทธิผลทั้ง 7 หรือ 7 Habits โรงเรียนจึงใช้แนวทางการพัฒนาสมรรถนะชีวิตในกิจวัตรประจำวัน: 7 Habits เป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน ซึ่งได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา 2556 ทั้งนี้โรงเรียนได้ออกแบบระบบการทำงาน การสร้างวัฒนธรรมภาวะผู้นำ การเรียนรู้หลักการของผู้นำและออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเป็นผู้นำในตนเองโดยเชื่อมโยงกับการนำ 7 Habits ไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน ทั้งภายในห้องเรียน ภายนอกห้องเรียน ภายในโรงเรียน รวมทั้งที่บ้าน โดยประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการเข้ามามีส่วนร่วมส่งเสริมการเรียนรู้ของบุตรหลาน ทั้งในลักษณะทำกิจกรรมที่บ้านและทั้งในลักษณะ Parent Lighthouse Team ซึ่งมีการจัดโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับโรงเรียนในแต่ละเดือน เช่น กิจกรรมเล่านิทานเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง คติวิเคราะห์ และการสื่อสาร กิจกรรมอาชีพในฝันโดยแบ่งปันประสบการณ์ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ คุณลักษณะเฉพาะและการเตรียมตัวเพื่อให้นักเรียนค้นหาความสนใจในอาชีพและวางแผนอนาคตของตน เป็นต้น จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดผลงานและองค์ความรู้สำคัญต่าง ๆ ในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้เรียน

ปลูกความคิด ผลที่ได้คือการกระทำ
 ปลูกการกระทำ ผลที่ได้คืออุปนิสัย
 ปลูกอุปนิสัย ผลที่ได้คือคุณลักษณะ
 ปลูกคุณลักษณะ ผลที่ได้คือชะตาชีวิต
 ชาบูแอล สไมล์

แนวคิดและแนวทางในการทำงาน

โรงเรียนปรัชชาธร มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีศีลธรรม เป็นพลเมืองดีของสังคม ให้เป็นผู้มีความรู้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้อย่างชาญฉลาด และหวังให้เยาวชนเป็นคนดี มีความรู้ รู้จักคิดเป็นระบบ มีความสุข และดำรงความเป็นไทย จึงกำหนดวิสัยทัศน์ คือ “สร้างผู้นำ รักรัษ์วัฒนธรรม พัฒนานวัตกรรมสู่สังคมโลก” และเพื่อมุ่งพัฒนาสมรรถนะสำคัญและภาวะผู้นำ จึงเริ่มใช้โปรแกรม The Leader in Me ในปีการศึกษา 2556 ซึ่งโปรแกรมนี้เป็นกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำ

ในตนเองที่พัฒนาขึ้นโดย Dr. Stephen R. Covey เน้นการสร้างอุปนิสัยของผู้มีประสิทธิผลสูงทั้ง 7 หรือ 7 Habits และนำ 7 Habits มาใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำในโรงเรียน ตั้งแต่ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง นำสู่กระบวนการสร้างภาวะผู้นำระดับสากล โดยเริ่มด้วยการสร้างกรอบความคิดที่มีประสิทธิผล 5 ประการ ดังนี้

การสร้างกรอบความคิดของทุกคนในโรงเรียนให้มองถึงศักยภาพของนักเรียนที่มีความสามารถเฉพาะตัวที่แตกต่างกันไป จะส่งผลถึงการกระทำและผลลัพธ์ที่ได้โดยเริ่มที่ผู้บริหารและครูก่อนเป็นอันดับแรกจากนั้นถ่ายทอดให้กับนักเรียน และต่อยอดไปถึงผู้ปกครองเป็นกระบวนการที่พัฒนาจากภายในสู่ภายนอก ประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ การสอนทักษะชีวิต ภาวะผู้นำ การสร้างวัฒนธรรม ภาวะผู้นำ และการสร้างความเชื่อมโยงสู่วิชาการ นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

โรงเรียนปรัชชาธรได้นำหลักการและกระบวนการ The Leader in Me มาออกแบบการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับบริบท ปรัชญา เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และจุดเน้นของโรงเรียน รวมทั้งบูรณาการกับหลักสูตรและแผนพัฒนาต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ภาวะผู้นำเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันของผู้เรียน ดังรายละเอียด

การบริหารจัดการ

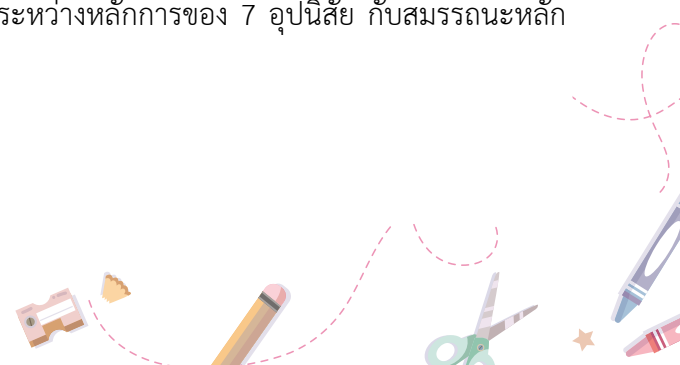

สอนทักษะผู้นำ ครู/นร./ ผปค.	การพัฒนาหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล
สร้าง วัฒนธรรม และแบ่งปัน ภาวะผู้นำ	- กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน - กิจกรรมเสริมหลักสูตร - โครงการ/กิจกรรมต่างๆ
ระบบ หนุนเสริม	- PLC - Leadership Portfolio

จากแผนภาพ โรงเรียนปรีชาธรบูรณาการ The Leader in Me Framework เข้ากับระบบการทำงาน โดยแบ่งการทำงานออกเป็น 3 ฝ่าย คือ 1) ฝ่ายการสอนทักษะชีวิต/ภาวะผู้นำ รับผิดชอบในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยตรง 2) ฝ่ายการสร้างวัฒนธรรมภาวะผู้นำ รับผิดชอบในด้านกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ และ 3) ฝ่ายการสร้างเชื่อมโยงสู่วิชาการ รับผิดชอบในด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ Leadership Portfolio ในการตั้งเป้าหมายในด้านต่าง ๆ ด้านบทบาทภาวะผู้นำ พร้อมทั้งติดตามประเมินผล พร้อมนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาตนเอง รวมทั้งการพัฒนาครูในการร่วมกันออกแบบการเรียนรู้ที่ปลดปล่อยศักยภาพของนักเรียนและให้ผู้เรียนนำการเรียนรู้ของตนเอง จากนั้นร่วมกันวิเคราะห์งาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของเป้าหมายของโรงเรียน มาตรฐานการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา (สมศ.) และสมรรถนะของผู้เรียน เพื่อจัดระบบและนำไปจัดทำแผนงาน โครงการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนในแต่ละปีการศึกษา

การออกแบบกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการเป็นผู้นำในตนเองผ่านกิจวัตรประจำวัน

ในการพัฒนาสมรรถนะการเป็นผู้นำในตนเองผ่านกิจวัตรประจำวัน ผู้เรียนจะได้พัฒนาสมรรถนะหลักทั้ง 6 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะการจัดการตนเอง สมรรถนะการคิดขั้นสูง สมรรถนะการสื่อสาร สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง สมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน ผ่านการสร้างอุปนิสัยของผู้มีประสิทธิผลสูงทั้ง 7 หรือ 7 Habits โดยโรงเรียนปรีชาธร มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างหลักการของ 7 อุปนิสัย กับสมรรถนะหลัก 6 สมรรถนะ รายละเอียด ดังนี้

หลักการของ 7 อุปนิสัย

สมรรถนะหลักที่สอดคล้อง

อุปนิสัยที่ 1: บี โปรแอกทีฟ

- ริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ
- จัดการกับการเปลี่ยนแปลง
- เลือกและรับผิดชอบการกระทำที่ตนเลือก
- รู้เท่าทัน ใช้สติ
- ทำดีแม้ไม่มีใครเห็น

- การจัดการตนเอง
- การคิดขั้นสูง
- การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

อุปนิสัยที่ 2: เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ

- กำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยม
- กำหนดเป้าหมายส่วนตนที่สามารถวัดผลได้
- ลำดับความสำคัญให้สอดคล้องกับเป้าหมาย

- การจัดการตนเอง
- การคิดขั้นสูง
- การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

อุปนิสัยที่ 3: ทำสิ่งที่สำคัญก่อน

- มุ่งเน้นสิ่งที่สำคัญ มีวินัย และเชื่อตรงต่อเป้าหมาย
- นำการวางแผนและลำดับความสำคัญมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

- การจัดการตนเอง
- การคิดขั้นสูง
- การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

อุปนิสัยที่ 4: คิดแบบชนะ-ชนะ

- สร้างความสัมพันธ์ที่มีความไว้วางใจซึ่งกันและกันสูง
- ใจกว้างและยุติธรรม
- ใส่ใจผู้อื่น ใส่ใจสิ่งแวดล้อม มองผลประโยชน์ร่วมกัน

- การจัดการตนเอง
- การคิดขั้นสูง
- การสื่อสาร
- การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน
- การรวมพลังทำงานเป็นทีม
- การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

อุปนิสัยที่ 5: เข้าใจผู้อื่นก่อน แล้วจึงให้ผู้อื่นเข้าใจเรา

- ใช้การสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ
- เอาชนะอุปสรรคในการสื่อสารด้วยทักษะการฟังอย่างเข้าใจ
- สื่อสารความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

- การจัดการตนเอง
- การสื่อสาร
- การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง
- การคิดขั้นสูง
- การรวมพลังทำงานเป็นทีม

อุปนิสัยที่ 6: ผนึกพลังประสานความต่าง

- ใช้ความแตกต่างให้เกิดประโยชน์
- ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ
- ตัดสินใจร่วมกันกับผู้อื่น
- ให้ความสำคัญกับความแตกต่าง หลากหลาย

- การจัดการตนเอง
- การสื่อสาร
- การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน
- การคิดขั้นสูง
- การรวมพลังทำงานเป็นทีม
- การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

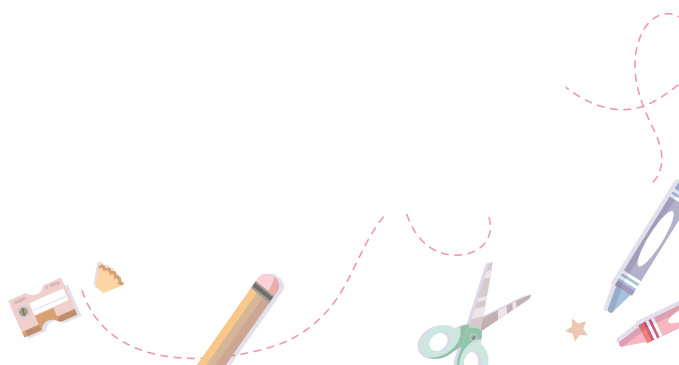
อุปนิสัยที่ 7: ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ

- สร้างความสมดุลให้กับชีวิต
- พัฒนาตนเอง แสวงหา และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- เติมพลังใน 4 มิติ

- การจัดการตนเอง
- การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง
- การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน
- การคิดขั้นสูง

สำหรับการการออกแบบกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการเป็นผู้นำในตนเองผ่านกิจวัตรประจำวัน โรงเรียนมีการจัดทั้งกิจกรรมเสริมหลักสูตร (Co-Curriculum Activities) กิจกรรมพิเศษ (Extra-Curriculum Activities) และหลักสูตรแฝง (Hidden Curriculum) ดังนี้

แนวทางการจัดกิจกรรม	ลักษณะของกิจกรรม	กิจกรรมที่จัด/รายละเอียด
<p>กิจกรรมเสริมหลักสูตร (Co-Curriculum Activities)</p> 	<p>เป็นกิจกรรมที่กำหนดในโครงสร้างเวลาเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร มีการออกแบบโครงสร้างของกิจกรรม การดำเนินการ และการประเมินผล</p>	<p>1. รายวิชา 7 Habits</p> <ul style="list-style-type: none"> - เรียนรู้หลักการในการเป็นผู้นำในตนเองผ่าน 7 Habits พร้อมนำ 7 Habits ไปใช้ในชีวิตประจำวัน - เรียนรู้งานบริการและนำจุดเด่นของตนไปใช้ในการเลือกทำงาน บริการให้ผู้อื่น เช่น บุคคลในครอบครัว บริการชุมชน <p>2. ชั่วโมง Reflection (คาบสุดท้ายของทุกวัน)</p> <p>นักเรียนสะท้อนคิดในสิ่งที่ตนเรียนรู้ในแต่ละวัน สิ่งที่ทำได้ดี สิ่งที่สามารถพัฒนาเพิ่มขึ้น โดยนักเรียนผลัดกันเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ในแต่ละวันติดตามการตั้งเป้าหมาย บทบาทผู้นำ การใช้ 7 Habits ฝากบัญชีชื่อใจ ใน Leadership Portfolio</p>
<p>กิจกรรมพิเศษ (Extra-Curriculum Activities)</p> 	<p>เป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจัดในลักษณะโครงการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์หรือได้พัฒนาสมรรถนะหลัก ตามเหตุการณ์ สถานการณ์ และโอกาสที่เหมาะสม</p>	<p>1. ผู้นำกิจกรรมหน้าเสาธง</p> <p>นักเรียนแต่ละชั้นสลับกันเป็นผู้นำในกิจกรรมหน้าเสาธง</p> <p>2. โครงการ/กิจกรรมเสริม นอกห้องเรียน</p> <p>เปิดโอกาสให้นักเรียนสมัครเป็นผู้นำในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ผู้นำอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ผู้นำออกกำลังกาย ผู้นำพัฒนาสิ่งแวดล้อม ผู้นำเล่าข่าว/นิทาน ผู้นำฐานกิจกรรมภาษาไทย ผู้นำฐานกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เป็นต้น</p>

แนวทางการจัดกิจกรรม	ลักษณะของกิจกรรม	กิจกรรมที่จัด/รายละเอียด
<p data-bbox="147 276 411 348">หลักสูตรแฝง (Hidden Curriculum)</p> 	<p data-bbox="454 270 757 603">เป็นการออกแบบสิ่งแวดล้อมทั้งด้านทางกายภาพ และด้านปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะหลัก รวมทั้งพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน บ้านและชุมชน</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="777 276 985 309">1. Culture Week <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="795 315 1275 478">- สัปดาห์แรกของภาคเรียนต้น นักเรียนและครู ร่วมกันออกแบบพร้อมตกแต่งสภาพแวดล้อม ผู้นำภายในห้องเรียน และภายในโรงเรียน รวมทั้งจัดทำ Leadership Portfolio <li data-bbox="777 486 1023 519">2. สร้างวัฒนธรรมผู้นำ <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="795 525 1265 603">- สร้างสภาพแวดล้อมผู้นำทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน <li data-bbox="795 609 1271 687">- พัฒนาภาวะผู้นำในตนเองโดยใช้ Leadership Portfolio <li data-bbox="795 693 999 727">- Leadership Day <li data-bbox="777 735 1128 819">3. ทีมต้นแบบนักเรียนผู้นำ (Student Lighthouse Team) <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="795 825 1251 1113">- เปิดโอกาสให้นักเรียนสมัครเป็น Student Lighthouse Team เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสนำเสนอความคิดเห็นและเสนอโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ พร้อมเป็นผู้นำในการร่วมกันวางแผนการทำงาน ประสานงาน ดำเนินการ ติดตามประเมินผลการทำงาน โดยมีการประชุมร่วมกันเดือนละครั้ง

ตัวอย่างกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการเป็นผู้นำในตนเอง ผ่านกิจวัตรประจำวัน และผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน : กิจกรรมเสริมหลักสูตร

การพัฒนาสมรรถนะการเป็นผู้นำในตนเอง ผ่านกิจวัตรประจำวันในลักษณะกิจกรรมเสริมหลักสูตร (Co-Curriculum Activities) โรงเรียนปรัชชาธรกำหนดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมตามจุดเน้นของโรงเรียนในโครงสร้างเวลาเรียน ของหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนปรัชชาธร เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำโดยตรงผ่าน 2 รายวิชานี้ ดังรายละเอียด

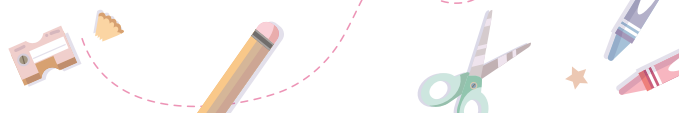
กิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการเป็นผู้นำในตนเองผ่านกิจวัตรประจำวัน

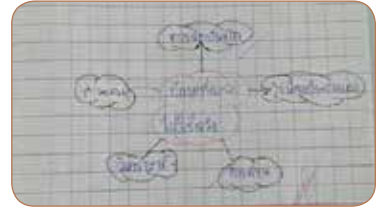

รายวิชา 7 Habits

ในวิชา 7 Habits นักเรียนจะเรียนรู้หลักการของแต่ละอุปนิสัย เริ่มตั้งแต่อุปนิสัยที่ 1: ปี โปรแอกทีฟ อุปนิสัยที่ 2: เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3: ทำสิ่งที่สำคัญก่อน อุปนิสัยที่ 4: คิดแบบชนะ-ชนะ อุปนิสัยที่ 5: เข้าใจผู้อื่นก่อน แล้วจึงให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 6: ฝึกพลีส่วนความต่าง และอุปนิสัยที่ 7: ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ ผ่านการทำกิจกรรม การใช้เครื่องมือผู้นำต่าง ๆ การวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ พร้อมเชื่อมโยงสู่การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เมื่อเรียนรู้ในแต่ละอุปนิสัยแล้ว นักเรียนจะช่วยกันสรุปสิ่งที่เรียนรู้และเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองเพื่อแบ่งปันการเรียนรู้กับผู้ปกครองพร้อมนำ 7 Habits ไปสอนผู้ปกครองที่บ้าน นอกจากนี้ยังมีการเรียนรู้งานบริการและนำจุดเด่นของตนไปใช้ในการเลือกทำงานบริการให้ผู้อื่น เช่น บุคคลในครอบครัวและบริการชุมชน

ชั่วโมง Reflection

ในคาบเรียนสุดท้ายของทุกวัน นักเรียนชั้นประถมศึกษาทุกห้องจะมีชั่วโมงสะท้อนคิด ชั่วโมงนี้ นักเรียนจะได้ทบทวนว่าตนเองได้เรียนรู้อะไรบ้างในแต่ละวิชา มีอะไรที่ตนเองทำได้ดี มีอะไรภาคภูมิใจ มีสิ่งใดที่อยากแก้ไขหรือทำให้ดีขึ้น นักเรียนจะฝึกพลังประสานความต่างในการแสดงความคิดเห็น โดยมีผู้ผ่านการประชุม (facilitator) ซึ่งจะมีการหมุนเวียนกันเป็นผู้นำตามความสมัครใจ โดยใน 1 เดือน นักเรียนจะได้เป็น facilitator 1 ครั้ง

หลังจากสะท้อนคิดเสร็จแล้ว นักเรียนจะมีการติดตามความก้าวหน้าของ Leadership Portfolio ดังนี้

วันจันทร์: กิจกรรมการใช้ 7 อุปนิสัยในชีวิตประจำวัน นักเรียนได้บันทึกการใช้ 7 อุปนิสัยและนำมาแบ่งปันให้เพื่อน ได้ฝากบัญชีข้ออมใจซึ่งกันและกัน

วันอังคาร: กิจกรรมทบทวน 7 อุปนิสัยผ่านเพลงและบทกลอน

วันพุธ: กิจกรรมบทบาทภาวะผู้นำ ในแต่ละเดือน นักเรียนจะเลือกบทบาทภาวะผู้นำที่ตนเองอยากทำ คนละ 1 บทบาท เมื่อถึงวันพุธ นักเรียนก็จะสรุปสิ่งที่ตนเองทำให้กับเพื่อนคู่คิด เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และฝากบัญชีข้ออมใจซึ่งกันและกัน

วันพฤหัสบดี: กิจกรรมติดตามความก้าวหน้าของ Leadership Portfolio นักเรียนจะทบทวนการติดตามเป้าหมายโรงเรียน เป้าหมายห้อง เป้าหมายส่วนตัว เป้าหมายวิชาการ และให้เพื่อนคู่คิดได้แสดงความคิดเห็นและฝากบัญชีข้ออมใจซึ่งกันและกัน

วันศุกร์: กิจกรรมชัยชนะของเรา นักเรียนจะร่วมพูดคุยถึงสิ่งที่ห้องทำได้ดีและเฉลิมฉลองร่วมกัน

ตัวอย่างกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการเป็นผู้นำในตนเอง ผ่านกิจวัตรประจำวัน และผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

: กิจกรรมพิเศษ

การพัฒนาสมรรถนะการเป็นผู้นำในตนเอง ผ่านกิจวัตรประจำวันในลักษณะกิจกรรมพิเศษ (Extra-Curriculum Activities) โรงเรียนปรีชชาธร จัดในลักษณะการพัฒนาภาวะผู้นำผ่านโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดในแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์หรือได้พัฒนาสมรรถนะหลักตามเหตุการณ์ สถานการณ์ และโอกาสที่เหมาะสม ดังรายละเอียด

กิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการเป็นผู้นำในตนเองผ่านกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมพิเศษ

สมรรถนะหลัก

1. การจัดการทงเวลา
2. การคิดริเริ่ม
3. การรวมพลังการทำงานเป็นทีม
4. การสื่อสาร
5. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง
6. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและรักษาทรัพยากรอย่างยั่งยืน

ผู้นำกิจกรรมหน้าเสาธง

นักเรียนแต่ละชั้นสลับกันเป็นผู้นำในกิจกรรมหน้าเสาธง

- ผู้นำเชิญธง • ผู้นำร้องเพลงชาติ • ผู้นำสวดมนต์ • ผู้นำแม่เมตตา • ผู้นำฝ่าย IT

โครงการ/กิจกรรมเสริมนอกห้องเรียน

เปิดโอกาสให้นักเรียนสมัครเป็นผู้นำในกิจกรรมต่างๆ

1. โครงการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไทย
 - ผู้นำอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไทย
2. โครงการเด็กยุคใหม่กับหัวใจสมัครใจ
 - ผู้จัดสรรวัสดุสภาพ ผู้จำหน่ายสินค้า
3. โครงการผู้นำพัฒนาสิ่งแวดล้อม
 - ผู้สำรวจและรักษาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
4. โครงการรักการอ่าน
 - ผู้นำเล่าข่าว/เล่านิทาน
5. โครงการวันสำคัญ : วันในวัดครู วันพ่อ วันแม่
 - ผู้นำพิธีกร ผู้นำพิธีการ ผู้นำดูแลน้อง ผู้นำร้องเพลง
6. โครงการวันวิชาการ : วันภาษาไทย วันวิทยาศาสตร์ วันภาษาอังกฤษ
 - ผู้จัดฐานกิจกรรม ผู้จัดเก็บเวลา/เปลี่ยนฐาน
7. กิจกรรมทัศนศึกษา
 - ผู้นำสืบค้นข้อมูล ผู้จัดการเรียนรู้สู่การแลกเปลี่ยน

การประเมิน

- การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนจากกิจกรรมประจำวัน
- การประเมินตนเองของนักเรียน
 - : โดยใช้เครื่องมือผู้ใจ plus/defect
 - : โดยติดตามเป้าหมายแต่ละเดือน
- การประเมิน 360° จากผู้ปกครอง ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง

ชั่วโมง Reflection

นักเรียนแต่ละชั้นสลับกันเป็นผู้นำในกิจกรรมหน้าเสาธง โดยมีบทบาทหน้าที่ผู้นำต่าง ๆ ได้แก่ ผู้นำเชิญธงชาติ ผู้นำร้องเพลงชาติ ผู้นำสวดมนต์ ผู้นำแม่เมตตา ผู้นำดูแลเครื่องเสียงและ IT นักเรียนทุกห้องจะได้เป็นผู้นำกิจกรรมหน้าเสาธง โดยนักเรียนชั้น ป.6 จะเป็นฝ่ายอำนวยความสะดวกและฝึกซ้อมให้ห้อง ๆ

เดือน พ.ค. - มิ.ย.	เป็นหน้าที่ของผู้นำ ป.5
เดือน ก.ค.	เป็นหน้าที่ของผู้นำ ป.4
เดือน ส.ค. - ก.ย.	เป็นหน้าที่ของผู้นำ ป.3
เดือน พ.ย. - ธ.ค.	เป็นหน้าที่ของผู้นำ ป.2
เดือน ม.ค. - ก.พ.	เป็นหน้าที่ของผู้นำ ป.1

ผู้นำโครงการกิจกรรมต่าง ๆ

เปิดโอกาสให้นักเรียนสมัครเป็นผู้นำในโครงการและกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน เช่น ผู้นำอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย ผู้นำออกกำลังกาย ผู้นำพัฒนาสิ่งแวดล้อม ผู้นำเล่าข่าว/นิทาน ผู้นำฐานกิจกรรมภาษาไทย ผู้นำฐานกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

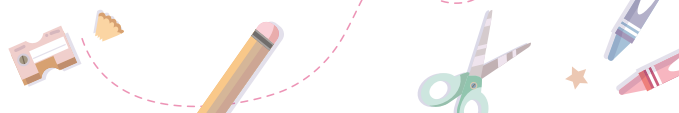
โครงการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

ทุกวันจันทร์ หลังกิจกรรมเข้าแถวเคารพธงชาติ นักเรียนจะร่วมทำกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย โดยรับสมัคร**ผู้นำอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย** ซึ่งจะทำหน้าที่ร่วมกันวางแผนกำหนดหัวข้อเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยที่ต้องการเผยแพร่ให้กับเพื่อน ๆ และน้อง ๆ และจะเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมในการหาข้อมูลนำเสนอ พร้อมทั้งฝึกซ้อมร่วมกันทั้งโรงเรียน

โครงการนักเรียนยุคใหม่กายใจสมบูรณ์

ทุกวันอังคารและวันพุธ หลังกิจกรรมเข้าแถวเคารพธงชาติ นักเรียนจะร่วมทำกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพอนามัย โดยทุกวันอังคาร นักเรียนแต่ละห้องจะมี**ผู้นำตรวจสุขภาพ** ช่วยครูตรวจเล็บ ตรวจผมของเพื่อน ๆ ในห้องตนเอง และสรุปข้อมูลพร้อมรายงานผลให้ครูประจำชั้นทราบ

ทุกวันอังคารและวันพุธ มีกิจกรรมออกกำลังกายหลังจากกิจกรรมเข้าแถวเคารพธงชาติ นักเรียนจะฝึกพลังประสานความต่างกับคณะครูในการออกมาเป็นผู้นำออกกำลังกายร่วมกับครู

โครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

ทุกวันพฤหัสบดี มีกิจกรรมเสริมสร้างบรรยากาศในโรงเรียน โดยนักเรียนทุกคนจะเป็นผู้นำอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการช่วยกันสำรวจบริเวณต่าง ๆ ในโรงเรียน ที่ห้องของตนเลือกที่จะดูแล พร้อมกับช่วยกันดูแลรักษาความสะอาด และตกแต่งบริเวณนั้นให้สวยงาม พร้อมมารายงานผลให้ครูประจำชั้นทราบ

โครงการรักการอ่าน

ทุกวันศุกร์ จะมีกิจกรรมแบ่งปันการอ่านในช่วงเช้าก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติ และหลังจากเข้าแถวเคารพธงชาติ จะมีกิจกรรมหนูน้อยนักเล่า โดยรับสมัครผู้นำเล่าเรื่อง เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความสนใจในเรื่องต่าง ๆ ออกมาเล่าเรื่องที่ตนรู้หรือได้ศึกษาจากการดู/การอ่าน จากแหล่งต่าง ๆ ให้กับทุกคนฟัง

กิจกรรมวันแม่ นักเรียนเป็นผู้นำในการประสานงานกับครูเจ้าของโครงการในการถวายพระพร โดยร่วมกันวางแผนการฝึกซ้อมพิธีการ ซ้อมร้องเพลง การคัดเลือกผู้นำฝ่ายต่าง ๆ การจัดสถานที่ และดำเนินการจัดกิจกรรมจนสำเร็จ

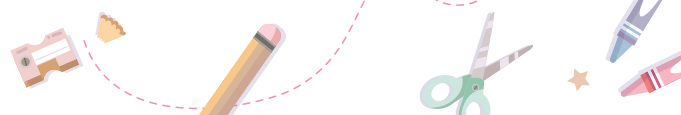
โครงการวันวิชาการ

เปิดโอกาสให้นักเรียนสมัครเป็นผู้นำฐานกิจกรรม ในวันภาษาไทย วันวิทยาศาสตร์ วันภาษาอังกฤษ โดยนักเรียนร่วมกันคิดฐานกิจกรรม ออกแบบกิจกรรม เตรียมสื่อ/อุปกรณ์ต่าง ๆ และเป็นผู้นำกิจกรรมในฐาน

กิจกรรมวันภาษาไทย นักเรียนเป็นผู้นำประจำฐาน โดยได้ออกแบบกิจกรรม เตรียมสื่อและดำเนินกิจกรรมในฐานของตน

กิจกรรมวันวิทยาศาสตร์ นักเรียนสร้างสรรค์ละครวิทยาศาสตร์ และรับสมัครผู้นำฐานกิจกรรม โดยคิดฐานออกแบบกิจกรรม เตรียมสื่อและดำเนินกิจกรรมในฐานของตน และให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแต่งกาย Theme วิทยาศาสตร์ตามความคิดสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มสีสันและสร้างจินตนาการให้นักเรียน

ตัวอย่างกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการเป็นผู้นำในตนเอง ผ่านกิจวัตรประจำวัน และผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

: หลักสูตรแฝง

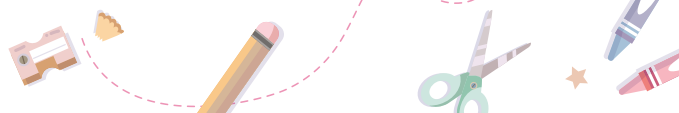
การพัฒนาสมรรถนะการเป็นผู้นำในตนเองผ่านกิจวัตรประจำวันในลักษณะหลักสูตรแฝง (Hidden Curriculum) โรงเรียนปรีชาธรรมจัดในลักษณะการออกแบบสิ่งแวดล้อมทั้งด้านทางกายภาพ (See) ภายในโรงเรียน ทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ที่สะท้อนให้ทุกคนได้เห็นถึงการเป็นผู้นำ ได้ยินภาษาของผู้นำผ่านการใช้ภาษา 7 อุปนิสัย (Hear) และสัมผัสได้ (Feel) ถึงการเป็นผู้นำในวัฒนธรรมของการใส่ใจ การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก และการสนับสนุนกันและกัน ดังรายละเอียด

Culture Week

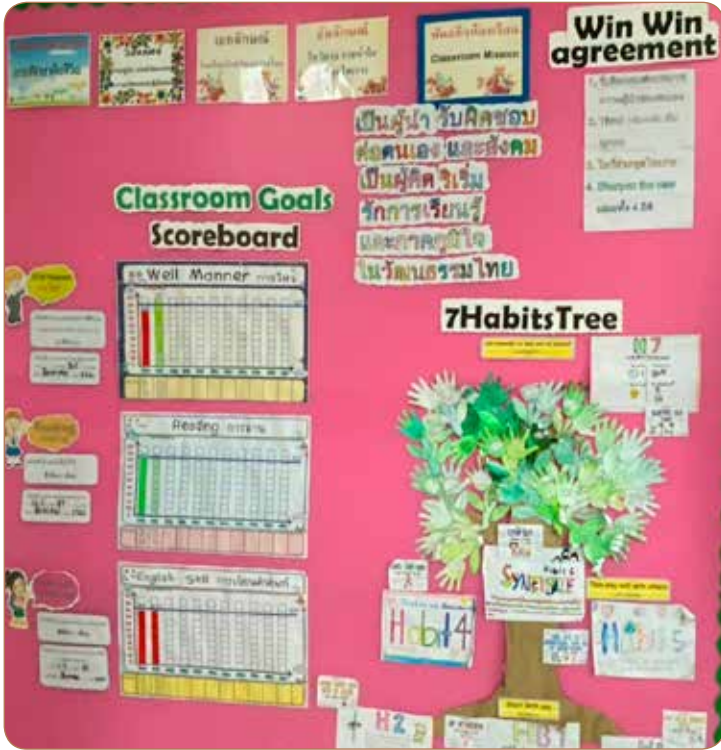
สัปดาห์แรกของภาคเรียนต้น นักเรียนและครูร่วมกันออกแบบพร้อมตกแต่งสภาพแวดล้อมผู้นำภายในห้องเรียนของตนเอง โดยแต่ละห้องมีต้นไม้ 7 อุปนิสัย พันธกิจห้องเรียน บอร์ดภาวะผู้นำ บอร์ดฝากบัญชีออมใจ ข้อตกลงของห้อง ที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น ออกแบบ ตกแต่งด้วยความตั้งใจ และผนึกพลังประสานความต่างกันในการเสริมสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียน โดยเข้าร่วมกิจกรรมตามความสมัครใจ นักเรียนได้ร่วมวางแผน เตรียมอุปกรณ์ ลงมือทำ และประเมินผลงานร่วมกัน นอกจากนี้นักเรียนมีการจัดทำ Leadership Portfolio ของตนเองเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาภาวะผู้นำของตน

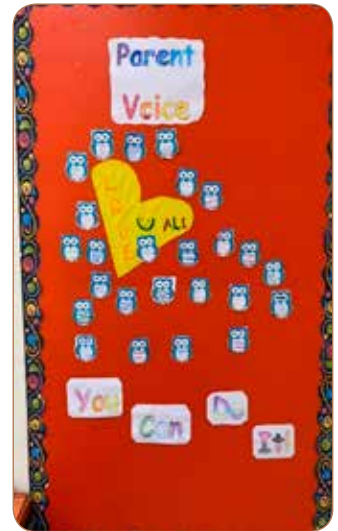
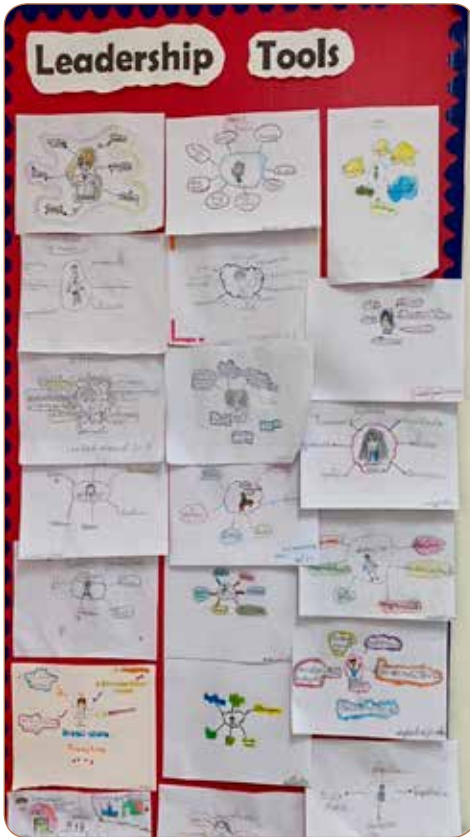

สร้างวัฒนธรรมผู้นำ

สร้างสภาพแวดล้อมผู้นำ ครูและนักเรียนร่วมกันสร้างสภาพแวดล้อมผู้นำทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

Leadership Day โรงเรียนจัดงาน Leadership Day ปีละครั้ง เพื่อปลดปล่อยศักยภาพของนักเรียนในการเป็นผู้นำในการวางแผน เตรียมงาน ดำเนินการ และติดตามประเมินผลร่วมกัน

Leadership Day Event.

สถานการณ์สำหรับประเมินการเป็นผู้นำ...

โรงเรียนจัดงาน Leadership Day ปีละครั้ง เพื่อเป็นสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกถึงการเป็น **“นักกิจกรรมที่เป็นผู้นำในตนเอง”** โดยนักเรียนจะเริ่มตั้งแต่วางแผนกิจกรรม ออกแบบเนื้อหาการแสดง จัดอุปกรณ์ การตกแต่งสถานที่ ทำการ์ดเชิญผู้ปกครองและชุมชน ฝึกซ้อม ประสานงาน ดูแลต้อนรับ และประเมินผลการดำเนินงาน โดยใช้ plus/delta

นักเรียนแต่ละคนจะอาสาเป็นผู้นำในด้านต่าง ๆ ตามที่ตนสนใจ

Information Leaders: Provide information and evaluation via QR Code.

School Tour Leaders

Photo Leaders

Snacks Leaders

Classroom Visit Leaders: เติญผู้ปกครองและผู้มาเยี่ยมชม เข้าเยี่ยมชมชั้นเรียน

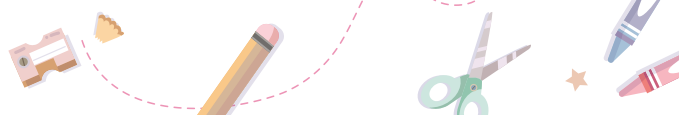

ทีมต้นแบบนักเรียนผู้นำ (Student Lighthouse Team)

เปิดโอกาสให้นักเรียนสมัครเป็น Student Lighthouse Team เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสนำเสนอความคิดเห็นและเสนอโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ พร้อมเป็นผู้นำในการร่วมกันวางแผนการทำงาน ประสานงาน ดำเนินการ ติดตามประเมินผลการทำงาน โดยมีการประชุมร่วมกันเดือนละครั้ง ในปีการศึกษา 2566 นักเรียนได้เลือก จัดทีมเป็น 2 ทีม และมีกิจกรรมของแต่ละทีม ดังนี้

กิจกรรมที่แต่ละทีมเลือก ในปีการศึกษา 2566

Students Lighthouse Team

รับสมัคร **Students Lighthouse** เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสนำเสนอความคิดเห็นและโครงการ/กิจกรรมต่างๆ พร้อมเป็นผู้นำในการวางแผนประสานงาน ดำเนินการ ติดตาม ประเมินผลการทำงาน โดยมีการประชุมร่วมกัน เดือนละ 1 ครั้ง

สถานการณ์สำหรับฝึกการเป็นผู้นำ

Student Lighthouse Team

ทีมแก้ปัญหาที่งานห้อง

Student Lighthouse

BE ALL TO ALL SCHOOL EVENTS SCHOOL PROJECTS Our Voices Learning Community Volunteer Team

น.น. น.น.

Action Plan ของแต่ละ Team

ตัวอย่างการเขียนรูปแบบกิจกรรมทีมผู้นำ Light house Team มีการเขียนรูปแบบกิจกรรมของแต่ละทีม เพื่อให้ชัดเจนตามวัตถุประสงค์ของทีม

บทเรียน/องค์ความรู้สำคัญของโรงเรียนประชารัฐ

ครู เป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน ครูจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมและการออกแบบกิจกรรมในการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ทบทวนจุดเด่น (plus) และจุดที่ควรพัฒนา (delta) ในการจัดกิจกรรม รวมทั้งปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนให้ผู้เรียนแต่ละคนที่มีความสามารถที่ต่างกันบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ เพื่อให้ผู้เรียนมีพื้นฐานด้านความรู้ ความคิด คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเกิดทักษะ สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข ครูจึงมีบทบาทที่สำคัญ ได้แก่

บทบาทผู้เรียนรู้ ครูเปิดใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ติดตามความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของโลกเพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาที่ช่วยเตรียมผู้เรียนให้เกิดความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ/เจตคติที่สอดคล้องกับโลกที่เปลี่ยนแปลงไป สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงานในอนาคตได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้านอยู่เสมอ ส่งผลให้ครูต้องเป็นผู้เรียนรู้ในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อทบทวนและคัดเลือกเนื้อหาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีความครบถ้วนและทันสมัย รวมทั้งทำความเข้าใจเพิ่มเติมเพื่อเชื่อมโยงกับสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาให้ผู้เรียน นำไปสู่การออกแบบกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้น่าสนใจและมีความหมายต่อผู้เรียน

บทบาทนักออกแบบ ครูต้องมองเชื่อมโยงสมรรถนะกับกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของนักเรียน มีการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานมาเป็น **“นักออกแบบสถานการณ์เพื่อพัฒนาสมรรถนะและตอบสนองความต้องการของนักเรียน”** ออกแบบกิจกรรมที่ตอบโจทย์ผู้เรียน มีความทันสมัย น่าสนใจ

เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาสมรรถนะ เชื่อมโยงกับชีวิตจริง เรียนรู้จากปัญหาจริง ทดลองปฏิบัติ ลงมือทำ รวมถึงคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ตามวัยเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

บทบาทโค้ช ครูเป็นเสมือนผู้ให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษา ช่วยมอง ช่วยคิด ช่วยตั้งคำถาม เพื่อช่วยเหลือให้ผู้เรียนได้หาวิธี/แนวทางในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้สำเร็จ ทั้งด้านเรื่องส่วนตัว ด้านการเรียนและด้านการทำงาน

บทบาทผู้อำนวยความสะดวก ครูเป็นผู้สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ช่วยประสานงาน กระตุ้นให้ผู้เรียนได้สะท้อนคิดและเกิดการพัฒนาตนเอง

บทบาทผู้สร้าง ครูสร้างแรงบันดาลใจ สร้างกรอบความคิดให้นักเรียนเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง สร้างโอกาสในการเรียนรู้และการใช้ชีวิตตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน โดยปลดปล่อยศักยภาพของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีโอกาสตั้งเป้าหมายและนำการเรียนรู้ของตนเอง ครูต้อง **“มีสายตาในการมองนักเรียนและวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนให้ออก”** เพื่อที่จะสามารถช่วยเหลือผู้เรียนจากการสังเกตกระบวนการเรียนรู้และการทำงานทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้งช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนจากการเรียนรู้ร่วมกัน

ผู้บริหาร เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนและหนุนเสริมการดำเนินงาน จึงควรสร้างระบบการทำงานที่เอื้อต่อการปฏิบัติ วิเคราะห์และเชื่อมโยงงานต่าง ๆ เข้ามารวมกัน ตามหลัก **“ทำน้อย ได้มาก”** เพื่อลดภาระงานของครูและครูมีเวลาในการพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มที่ ทั้งนี้มีการ **“สร้างกรอบความคิด สร้างระบบพัฒนาครู เสริมพลังอำนาจครู สร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ และสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้”** ดังนี้

1. **สร้างกรอบความคิด** คือ **“ทุกคนคือผู้นำ ทุกคนมีศักยภาพ การเปลี่ยนแปลงเริ่มต้นที่ตัวเรา ครูปลดปล่อยศักยภาพของนักเรียนให้เป็นผู้ดำเนินการเรียนรู้ของตน และร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนา นักเรียนอย่างองคร่วม”** ให้กับครูและผู้ปกครอง เปิดโอกาสให้ทุกคนเป็นผู้นำ สร้างระบบการทำงานเป็นทีมทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียน ครู นักเรียน และผู้ปกครอง

2. **สร้างระบบพัฒนาครู** พัฒนาครูอย่างเป็นระบบ สร้างระบบการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องร่วมกันผ่านชุมชนการเรียนรู้ของครูผู้นำ (Professional Learning Community: PLC) โดยมีระบบพัฒนาครูตั้งแต่เริ่มทำงานจนถึงในขณะปฏิบัติงานด้วยการสร้างชุมชนเรียนรู้ทางวิชาชีพและการใช้สมุดบันทึกผู้นำ รวมถึงส่งเสริมในการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ เพื่อให้ครูเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ พัฒนาให้ครูมีความคิดเชิงระบบที่สามารถมองสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มีความคิดเชิงสร้างสรรค์ โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้ ความเข้าใจ อย่างเป็นระบบ และให้โอกาสคุณครูในการเรียนรู้ผ่านการอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนอื่น ๆ

3. **เสริมพลังอำนาจครู** ผู้บริหารมีกรอบความคิดว่า **“ครูทุกคนมีศักยภาพ และจุดเด่นที่แตกต่างกัน”** หน้าที่สำคัญของผู้บริหาร คือ **“การชื่นชมและสื่อสารให้ครูแต่ละคนมองเห็นจุดเด่นของตนและจุดเด่นของเพื่อน พร้อมกับนำจุดเด็นนั้นมาร่วมกันพัฒนาผู้เรียน พัฒนางาน ให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยให้อิสระครูในการริเริ่มและเป็นผู้นำในตนเอง”**

4. สร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ สร้างระบบความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้รอบตัวผู้เรียนที่เน้นพัฒนาด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยอาศัยกระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ ความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ การนำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนเพื่อเอื้อให้ผู้เรียนมีโอกาสนในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

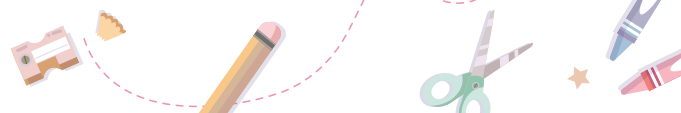
5. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ ทั้งในด้านงบประมาณ ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ และด้านการบริหารจัดการ

จากปัจจัยและการหนุนเสริมต่าง ๆ ข้างต้น ทำให้เกิดการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ซึ่งระหว่างการทำดำเนินงานมีการพูดคุยหารือ ติดตาม ประเมินผลเป็นระยะเพื่อพัฒนางานให้เกิดประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น ทำให้สามารถปรับวิธีการ กระบวนการทำงานให้ตรงเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนได้มากขึ้น

“ครูทุกคนมีศักยภาพ และจุดเด่นที่แตกต่างกัน”

หน้าที่สำคัญของผู้บริหาร

คือ “การสื่อสารให้ครูแต่ละคนมองเห็นจุดเด่นของตนและจุดเด่นของเพื่อน พร้อมกับนำจุดเด่นนั้นมาร่วมกันพัฒนาผู้เรียน พัฒนางาน ให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยให้อิสระครูในการริเริ่มและเป็นผู้นำไปในตนเอง”

ส่วนที่ 4

แบ่งปันประสบการณ์

Whole School Learning
: สงขลาบ้านฉาน

โรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา

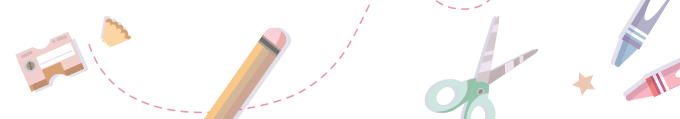

เกริ่นนำ

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนทั้งโรงเรียน โดยใช้ประเด็นการเรียนรู้ร่วมกัน (Whole School Learning) เป็นแนวทางที่มีความเหมาะสมกับบริบทของ โรงเรียนศิริพงษ์วิทยา เป็นอย่างมาก เพราะมีประสบการณ์การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและตั้งอยู่ในจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานหลายยุคและมีศิลปวัฒนธรรมที่น่าสนใจมากมาย ด้วยเหตุผลดังกล่าวโรงเรียน ศิริพงษ์วิทยา จึงเลือกประเด็นการเรียนรู้ร่วมกันเรื่องเมืองสงขลา โดยกำหนดชื่อประเด็นการเรียนรู้ ให้มีกลิ่นอายคนใต้ว่า **“สงขลาบ้านฉาน”**

ประเด็นการเรียนรู้ **“สงขลาบ้านฉาน”** เป็นประเด็นการเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องราว สถานที่ บุคคล วิถีชีวิต และวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคน ทุกชั้นได้เข้าร่วมเรียนรู้ตามความสนใจ

ส่วนนี้จะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับ 1) ลักษณะการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนทั้งโรงเรียน โดยใช้ประเด็นการเรียนรู้ร่วมกันในประเด็นสงขลาบ้านฉาน 2) กิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้สงขลา แต่แรกและหน่วยการเรียนรู้ไข่ครอบ รายละเอียดดังนี้

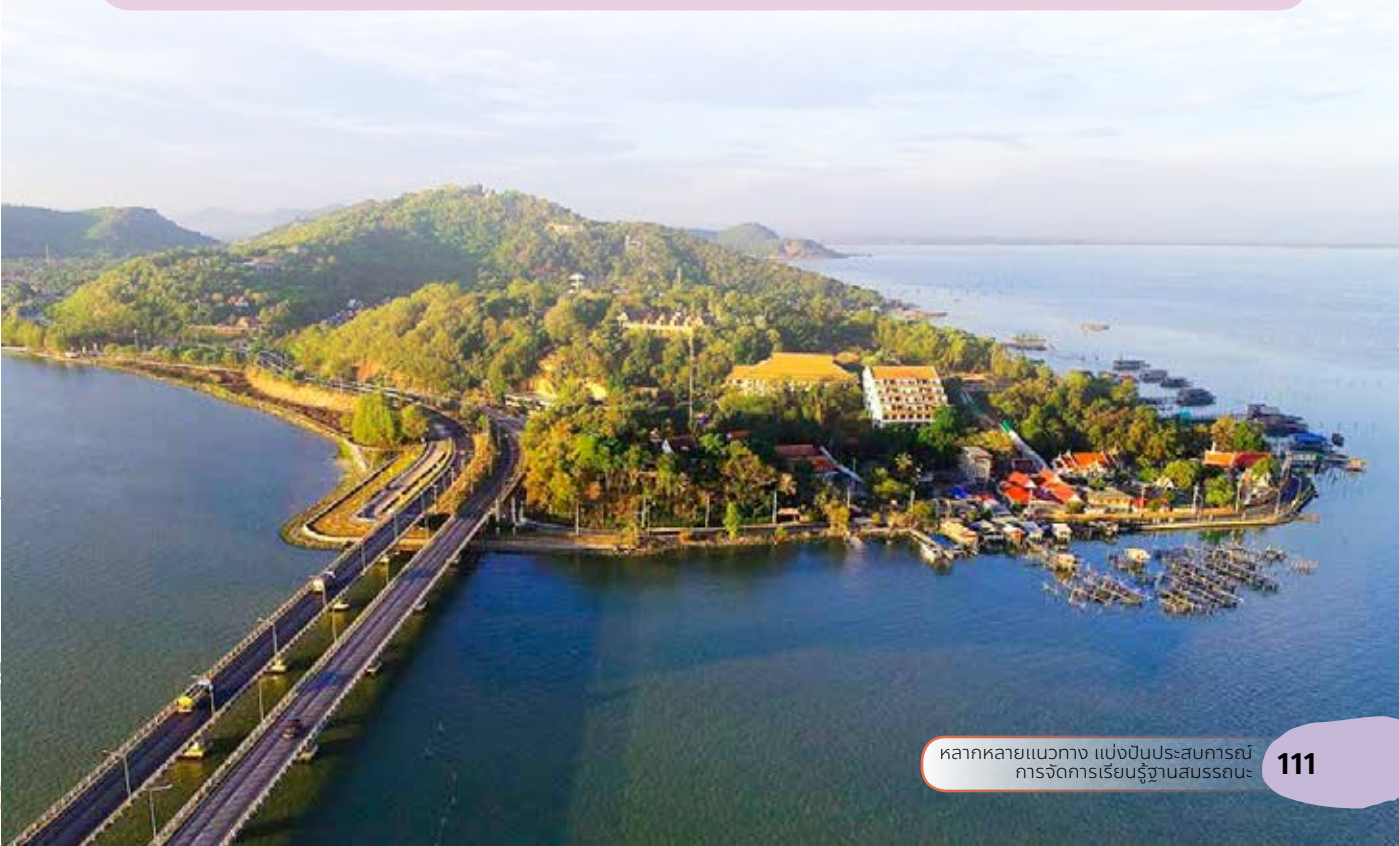
ลักษณะการพัฒนาศมรรณนะผู้เรียนทั้งโรงเรียน

โดยใช้ประเด็นการเรียนรู้ร่วมกัน ในประเด็น “สงขลาบ้านฉวน”

ข้อมูลเบื้องต้น

สงขลาเป็นเมืองเก่าที่ได้รับการประกาศจากคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่าตาม “ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า พ.ศ. 2548-2552 ของประเทศไทย ตามความเห็นของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2548 ให้เป็น 1 ใน 10 เมืองของประเทศ หรือ 1 ใน 2 จังหวัดของภาคใต้ ที่เป็นมรดกของชาติ จึงเป็นหน้าที่สำคัญยิ่งของการจัดการศึกษาที่จะต้องทำให้นักเรียนและเยาวชนของสงขลาได้ตระหนักถึงความสำคัญนี้ เพื่อดำรงรักษาประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตอันดีงามให้คงไว้ รวมทั้งเท่าทันต่อความเจริญและเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็ว สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข โดยยังคงอัตลักษณ์ของความเป็นสงขลาไว้ได้อย่างเข้มแข็งและกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียวกัน มีการสืบทอด ส่งต่อจากรุ่นสู่รุ่น คงความสมานฉันท์ระหว่างคนไทยพุทธ คนไทยจีน และคนไทยมุสลิม ให้เป็น “ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นแผ่นดินนี้ เป็นต้นแบบเมืองดีที่เอิดฉั่น ควรที่เราผู้รักสมัครมัน ร่วมผลักดัน ร่วมเขี่ยนขับเคลื่อนเมือง”

โรงเรียนศิริพงศวิทยา ตั้งอยู่ในจังหวัดสงขลาซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานหลายยุค และมีศิลปวัฒนธรรมที่น่าสนใจมากมาย ด้วยเหตุผลดังกล่าวโรงเรียนศิริพงศวิทยา จึงเลือกประเด็นการเรียนรู้ร่วมกันเรื่อง “สงขลาบ้านฉวน”

สมรรถนะที่พัฒนาผู้เรียน

การเรียนรู้ในประเด็น “สงขลาบ้านฉาง” นักเรียนจะได้พัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะ ดังนี้

➤ สมรรถนะหลัก

- **สมรรถนะการจัดการตนเอง** เกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง การมีเป้าหมายในชีวิต การจัดการอารมณ์และความเครียด และการจัดการปัญหาและภาวะวิกฤติ

- **สมรรถนะการคิดขั้นสูง** เกี่ยวกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดเชิงระบบ และการคิดแก้ปัญหา

- **สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม** เกี่ยวกับการเป็นสมาชิกทีมที่ดีและมีภาวะผู้นำ กระบวนการทำงานเป็นทีม และการสร้างสัมพันธ์ที่ดีและการจัดการความขัดแย้ง

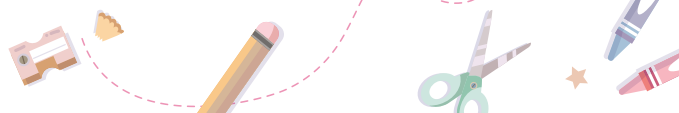
- **สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง** เกี่ยวกับการเป็นพลเมืองรู้เคารพสิทธิและพลเมืองรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ พลเมืองมีส่วนร่วมอย่างมีวิจารณญาณ และพลเมืองผู้สร้างความเปลี่ยนแปลง

- **สมรรถนะการสื่อสาร** เกี่ยวกับการรับสารอย่างมีสติและถอดรหัสเพื่อให้เกิดความเข้าใจ การรับส่งสารบนพื้นฐานความเข้าใจและความเคารพในความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง และการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร

➤ สมรรถนะเฉพาะ

การเรียนรู้ในประเด็น “สงขลาบ้านฉาง” นักเรียนจะได้พัฒนาสมรรถนะเฉพาะในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ศิลปะ สังคมศึกษา การจัดการครัวเรือนและการประกอบการและเทคโนโลยีดิจิทัล

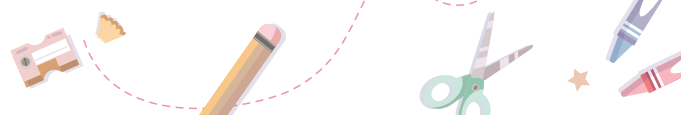

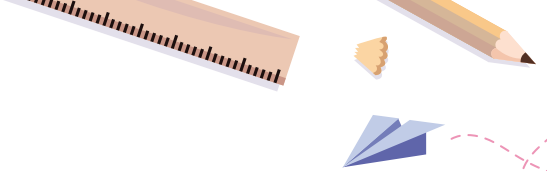
ลักษณะการออกแบบประเด็นการเรียนรู้และหน่วยการเรียนรู้

➤ ช่วงการเตรียมการ

กิจกรรม	รายละเอียดการดำเนินการ
1. การสำรวจสิ่งที่เป็นประเด็นการเรียนรู้ร่วมที่เป็นจุดเน้นสำคัญของโรงเรียน จากคณะครู นักเรียน และผู้ปกครอง	ประชุมคณะครู นักเรียน และผู้ปกครองเกี่ยวกับเนื้อหาสาระและประเด็นที่สนใจทุกกลุ่มเลือกประเด็นการเรียนรู้เรื่องเมืองสงขลาเพราะโรงเรียนศิริพงศ์วิทยาตั้งอยู่ในจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานหลายยุค และมีศิลปวัฒนธรรมที่น่าสนใจมากมายทั้งวัดวาอาราม อาคารสถานที่ บุคคลสำคัญ อาหารการกิน และเรื่องราวต่าง ๆ และได้ตั้งประเด็นการเรียนรู้ร่วมกันว่า "สงขลาบ้านฉาน"
2. การกำหนดประเด็นการเรียนรู้ย่อย ๆ และหน่วยการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนแต่ละชั้นแต่ละกลุ่ม	หลังจากกำหนดประเด็นการเรียนรู้ร่วมกันชื่อ "สงขลาบ้านฉาน" แล้วได้กำหนดประเด็นการเรียนรู้ย่อย ๆ และหน่วยการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนแต่ละชั้น แต่ละกลุ่ม โดยแต่ละชั้นปีจะได้เรียนรู้ใน 4 ประเด็นการเรียนรู้ย่อย ดังนี้ สงขลาแต่แรก วิธีการอยู่ร่วมกันแบบสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างเกื้อกูลและกลมเกลียว อาหารประจำถิ่น สถาปัตยกรรมและสถานที่สำคัญในจังหวัดสงขลา โดยในแต่ละประเด็นการเรียนรู้ย่อย นักเรียนทุกชั้นเรียนจะกำหนดหน่วยการเรียนรู้แตกต่างกัน ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนที่มีลักษณะบูรณาการหลากหลายทั้งสมรรถนะหลัก และสมรรถนะเฉพาะที่เป็นจุดเน้น และกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสืบค้น หาความรู้ด้วยตนเอง ได้คิด ปฏิบัติจริง เรียนรู้จากการสัมผัสสถานที่ เรื่องราวต่าง ๆ และสรุปความรู้สร้างความรู้ เสนอความรู้ และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง
3. จัดทำรายละเอียดของแต่ละหน่วยการเรียนรู้	ในประเด็นการเรียนรู้เรื่อง สงขลาบ้านฉาน มีหน่วยการเรียนรู้จำนวน 24 หน่วยการเรียนรู้ แต่ละหน่วยการเรียนรู้ มีการกำหนดสมรรถนะหลัก สมรรถนะเฉพาะ และผลลัพธ์การเรียนรู้อย่างชัดเจน สำหรับหัวข้อ/องค์ประกอบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) จุดเน้นการพัฒนา/ ปัญหา/ความต้องการ 2) แนวคิดสำคัญ 3) สมรรถนะหลัก สมรรถนะเฉพาะ และผลลัพธ์การเรียนรู้ 4) จุดประสงค์เชิงสมรรถนะ 5) สาระการเรียนรู้ 6) งานการเรียนรู้ (Learning tasks) 7) กิจกรรมการเรียนรู้ 8) การวัดประเมินผลรวบยอด

กิจกรรม	รายละเอียดการดำเนินการ
	หน่วยการเรียนรู้แต่ละระดับชั้น
	<p>ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรียนรู้ 4 หน่วยการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) หน่วยสงขลายุค 3 โรงสีแดง (หีบให้หีน) และประวัติบุคคลสำคัญ คือ คุณรังษี รัตนปรากร 2) หน่วยการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมในโรงเรียน 3) ขนมห่มยอด (ขนมหมดาว) 4) งานปั้น
	<p>ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรียนรู้ 4 หน่วยการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) หน่วยสงขลายุค 3 ศาลเจ้าพ่อหลักเมืองสงขลา และกำแพงเมืองเก่าสงขลา และเรื่องราวของรัชกาลที่ 3 และเจ้าพระยาวิเชียรคีรี 2) หน่วยการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมในชุมชนถนนไทรบุรี 3) ขนมป่าจีและขนมลูกโดน 4) ภาพวาดฝาผนัง
	<p>ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรียนรู้ 4 หน่วยการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) หน่วยสงขลายุค 3 เจดีย์เขาหลวงบนเขาตั้งกวน พลับพลาวีหารแดง ตำนานเขาน้อยและเรื่องราวของพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์และพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ เจ้าอยู่หัว 2) หน่วยการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมในถนนนางงามและถนนหนองจิก 3) ข้าวยำ 4) เรือนไทย (บ้านพ้อมะรงค์)
	<p>ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรียนรู้ 4 หน่วยการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) หน่วย สงขลายุค 2 (ฝั่งแหลมสน) มีสถานที่ คือ วัดสุวรรณคีรี วัดภูผาเบิก วัดศิริวรรณาวาส วัดบ่อทรัพย์ และเรื่องราวของบุคคลสำคัญ คือ พระยาสุวรรณคีรี-สมบัติ (เหยียง แซ่เฮา) และพระเจ้ากรุงธนบุรี 2) หน่วยการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมในถนนพัทลุง (บ้านบน) 3) ไข่ครอบ เต้าคั่ว 4) พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

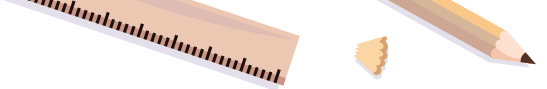
กิจกรรม	รายละเอียดการดำเนินการ
	<p style="text-align: center;">หน่วยการเรียนรู้แต่ละระดับชั้น</p> <p>ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรียนรู้ 4 หน่วยการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none">1) หน่วย สงขลายุค 1 (ฝั่งเขาแดง) สถานที่สำคัญ คือ การตั้งเมือง การขยายอำนาจการปกครอง ป้อมปราการต่าง ๆ เจดีย์เขาน้อย และเรื่องราวของบุคคลสำคัญ คือ สุลต่านสุไลมาน และสมเด็จพระนารายณ์มหาราช2) หน่วยการเรียนรู้ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมในชุมชนหัวเขา3) ไก่ก้อและ4) ลายผ้าทอเกาะยอ (แกะลายสกรีนบนผ้า) <p>ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรียนรู้ 4 หน่วยการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none">1) หน่วย ยุคก่อนตั้งเมืองสงขลา สถานที่ เมืองสทิงปุระ วัดพะโคะ วัดจะทิ้งพระ และเรื่องราวบุคคลสำคัญ คือ หลวงปู่ทวด (เหยียบน้ำทะเลจืด)2) หน่วยการเรียนรู้ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมในถนน นครนอก ถนนนครใน และถนนนางงาม3) ไอติมสงขลา4) ภาพวาดฝาผนังและงานปั้นของวัดกลาง
4. กำหนดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน	<p>เมื่อครูผู้สอนแต่ละชั้นเรียนได้กร่างรายละเอียดหน่วยการเรียนรู้แล้ว โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน โดยให้ครูผู้สอนนำเสนอข้อมูลหน่วยการเรียนรู้ เพื่อการเรียนรู้จากกันและกัน และร่วมกันพิจารณารายละเอียดหน่วยการเรียนรู้ในประเด็นสำคัญดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none">1) ลักษณะกิจกรรมที่มีลักษณะการเรียนรู้เชิงรุกที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสสืบค้น หาความรู้ด้วยตนเอง ได้คิด ปฏิบัติจริง ได้มีโอกาสเรียนรู้จากการสัมผัสสถานที่ เรื่องราวต่าง ๆ อีกทั้งได้มีโอกาสสรุปความรู้ สร้างความรู้ เสนอความรู้ และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง2) รายละเอียดเนื้อหากิจกรรมความเหมาะสม และ มีความสอดคล้องกันของส่วนต่าง ๆ <p>หลังจากนั้นครูผู้สอนก็จะนำข้อสังเกตมาร่วมกันปรับเปลี่ยนหน่วยการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมต่อไป</p>

➤ ช่วงการจัดการเรียนรู้

กิจกรรม	รายละเอียดการดำเนินการ
<p>1. จัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล</p>	<p>ผู้บริหารและผู้สอนเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ทั้งการจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ การประสานงานสถานที่ บุคคล การบริหารจัดการชั้นเรียน/ การเรียนรู้ และการวัดประเมินผลทั้งระหว่างเรียนและประเมินรวบยอดหลังจากจบหน่วย</p> <p>ในการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนทำหน้าที่อำนวยความสะดวก ให้ข้อมูลย้อนกลับ ช่วยเหลือ และสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามความสนใจและศักยภาพ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองที่มีจิตอาสาเข้ามาช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียนร่วมด้วย</p> <p>การวัดประเมินผล ผู้บริหารและผู้สอนกำหนดประเด็นการประเมินสมรรถนะหลัก สมรรถนะเฉพาะ และ/หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ และช่วงเวลาในการประเมินร่วมกันและการนำผลการประเมินไปใช้</p>
<p>2. การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียน</p>	<p>หลังจากผู้เรียนแต่ละชั้นเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะผ่านหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ทำให้ได้เกิดผลงานหลากหลาย เพื่อต่อยอดการเรียนรู้ จึงจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในช่วงปลายภาคเรียน โดยเน้นการนำเสนอผลผลิตจากการเรียนรู้ โดยนักเรียนมานำเสนอจัดเป็นตลาดเพื่อการเรียนรู้ และมีการซื้อขายกัน โดยเฉพาะอาหารที่ดัดแปลงขึ้นใหม่</p>

ประสบการณ์การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะ

จากการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาสมรรถนะในหน่วยสงขลาบ้านฉาน พบว่า นักเรียนมีความสุข และมีความสนใจในการเรียนรู้เป็นอย่างมากในสัปดาห์นี้จะนำเสนอข้อมูลกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนหนึ่งของหน่วยสงขลาแต่แรก หน่วยไข่ครอบซึ่งเป็นอาหารที่นิยมรับประทานของชาวสงขลา

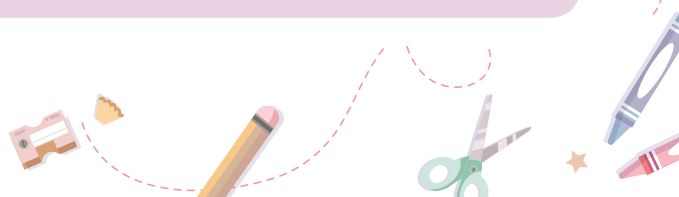
หน่วยการเรียนรู้ สงขลาบ้านฉาน

หน่วยย่อย สงขลาแต่แรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เริ่มต้นการเรียนรู้ โดยคุณครูสอบถามนักเรียนว่า จังหวัดสงขลา มีอะไรบ้าง หลังจากนั้นให้นักเรียนฟังเพลงเสน่ห์สงขลา นักเรียน ฟังและดูด้วยความตั้งใจ มีท่าทีตื่นเต้นและตั้งใจมาก เมื่อจบเพลง นักเรียนเล่าเรื่องราวของสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับตนเองให้เพื่อนฟังด้วยความสนุกสนาน ซึ่งนักเรียนต่างแลกเปลี่ยนเรื่องราวกันได้อย่างน่าสนใจ และต่างรับฟังเพื่อนอย่างตั้งใจ

นักเรียนบอกเล่าสิ่งที่เห็นและได้ยินจากเพลงเสน่ห์สงขลา คุณครูจะมีการบันทึกคำตอบของนักเรียนบนกระดาน โดยให้นักเรียนช่วยกันสะกดคำ นักเรียนก็ได้เรียนรู้คำใหม่เพิ่มไปอีกด้วย สิ่งที่เป็นความสำเร็จ คือ นักเรียนสามารถช่วยกันดูและฟัง โดยบอกสิ่งที่มีอยู่ในจังหวัดสงขลาจากเพลงได้ พร้อมทั้งสามารถอธิบายลักษณะของสถานที่นั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน

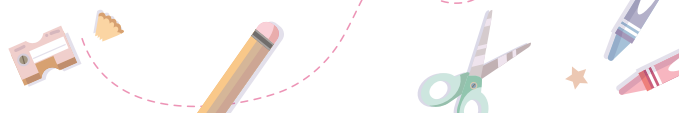

นักเรียน เลือกที่จะศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่อ โดยนักเรียนแบ่งกลุ่ม ตั้งคำถาม และหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวเพื่อนำเสนอให้เพื่อนๆ ฟังหน้าชั้นเรียน

นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการฟังเพื่อนนำเสนอข้อมูล และจากการสืบค้นข้อมูลของกลุ่มตัวเอง มาจัดทำเป็นหนังสือเล่มเล็กของตนเอง

ในการทำสมุดเล่มเล็ก นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน มีความสละสลวย สามารถเข้าใจได้ง่าย ซึ่งนักเรียนในห้องได้ช่วยกันสะกดคำ นักเรียนสามารถเขียนสะกดคำเองได้หลายคำ ซึ่งบางคำที่นักเรียนยังเขียนไม่ได้ คุณครูจะมีการช่วยสอนเขียนสะกดคำให้กับนักเรียนทำให้นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำใหม่ได้เพิ่มขึ้นอีกหลายคำ นอกจากนี้ นักเรียนยังสามารถวาดภาพสถานที่สำคัญในจังหวัดสงขลาโดยสามารถเก็บรายละเอียดสถานที่นั้น ๆ ผ่านการวาดออกมาได้อย่างสวยงาม และมีองค์ประกอบครบถ้วนสมบูรณ์ นักเรียนสามารถจัดวางองค์ประกอบของภาพได้อย่างสมดุล รู้จักทำฉากหลังให้เป็นธรรมชาติเหมาะสมกับสถานที่ นักเรียนมีพัฒนาการในเรื่องของการระบายสีโดยนักเรียนรู้จักการตัดขอบ ลงน้ำหนักสีเข้มเบา ระบายไปในทิศทางเดียวกัน และไม่ระบายออกนอกเส้น นักเรียนได้ทำผลงานออกมาสวยงามทั้งการเขียนและการวาดภาพที่สวยงาม ซึ่งนักเรียนได้ให้ความร่วมมือ และตั้งใจในการทำกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ โดยมีผลงานสมุดเล่มเล็กเป็นของตนเองทุกคน

สมรรถนะที่นักเรียนได้พัฒนาจากการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้สงขลาแต่แรก

1. สมรรถนะการจัดการตัวเอง รู้จักตนเอง รู้จักจัดการอารมณ์ของตนเองได้ และมีวินัยสามารถจัดการตนเองให้ทำงานจนสำเร็จได้
2. สมรรถนะการสื่อสาร รับและส่งสารอย่างตั้งใจ โดยสามารถสื่อสารตามวัตถุประสงค์ได้
3. สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง เคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น และรับผิดชอบหน้าที่ของตนเองจนสำเร็จ
4. สมรรถนะการคิดขั้นสูง สังเกต สืบค้น ตั้งคำถามจากสิ่งต่างๆ รอบตัวได้
5. สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้สำเร็จ และปฏิบัติตามกฎ กติกาของทีม
6. สมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิยาการอย่างยั่งยืน สังเกต และสามารถตั้งคำถามจากสิ่งที่สังเกตได้

ประสบการณ์การพัฒนาสมรรถนะ หน่วยไข่ครอบ

กิจกรรมการเรียนรู้หน่วยไข่ครอบนั้น มีลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงร่วมกันเป็นทีม เน้นการออกแบบกิจกรรมให้เรียนรู้ด้วยตนเอง มีสถานการณ์หลากหลายให้เรียนรู้กิจกรรมที่จัดขึ้นทำให้นักเรียนเกิดความสนใจเป็นอย่างมาก

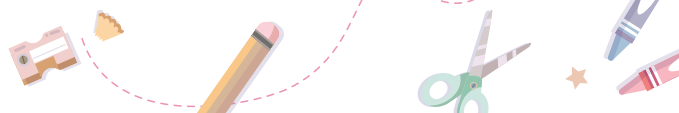
1. กิจกรรมจิตตปัญญา

กิจกรรมจิตตปัญญา เป็นกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียน โดยเน้นให้เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้อยู่กับตัวเองและเป็นการฝึกสมาธิซึ่งจะค่อนข้างมีความหลากหลาย เช่น การนั่งสมาธิ การวาดภาพระบายสีตามเงื่อนไขที่กำหนด การฉีกกระดาษ A4 จำนวน 1 แผ่นให้ได้ยาวที่สุด ซึ่งอาจจะใช้เวลา 5-45 นาที ตามความเหมาะสมของเวลาและกิจกรรม

2. กิจกรรมการสืบค้นข้อมูลก่อนลงมือทำไข่ครอบ

ก่อนการทำไข่ครอบจริง ทำให้นักเรียนร่วมกันเสนอวิธีการทำไข่ครอบตามที่ตนเองทราบ ซึ่งนักเรียนจะคาดการณ์วิธีการทำคร่าว ๆ เช่น การต้องแยกไข่แดงจากไข่ขาว และการใช้ไข่แดง 2 ฟอง เพื่อให้ได้ไข่ครอบ 1 ฟอง ก่อนที่จะให้นักเรียนไปสืบค้นข้อมูล และนำมาเสนอในคาบเรียนถัดไป เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับปริมาณความเข้มข้นของน้ำเกลือ เวลาในการแช่ และนึ่งไข่

3. ทดลองปฏิบัติทำไข่ครอบ

3.1 การล้างไข่

การล้างไข่

ขั้นแรกในการทำไข่ครอบ ซึ่งต้องใช้ค่อนข้างใช้ความละเอียดในการล้างสิ่งสกปรกออกจากเปลือกไข่ให้หมด

3.2 การตอกไข่และแกะเปลือกไข่

ครั้งที่ 1

ครั้งที่ 2

การตอกไข่และแกะเปลือกไข่ นักเรียนตอกไข่ใส่ในภาชนะเปล่า เพื่อเตรียมแยกไข่ โดยการตอกไข่ต้องให้เปลือกไข่สมบูรณ์ ประมาณ 3/4 ส่วน เพื่อใช้ในการทำฐานรองไข่ครอบ

- ครั้งที่ 1 นักเรียนจะมีความระมัดระวังมาก คือ มีการเริ่มแกะจากส่วนปลายของเปลือกไข่เพราะกลัวทำเปลือกไข่ไม่สมบูรณ์ ทำให้ใช้เวลานานเกินไปจนเหลือเวลาแซ่ไข่ในน้ำเกลือน้อย

- ครั้งที่ 2 นักเรียนลดความละเอียดในการแกะเปลือกไข่ลง โดยเริ่มแกะเปลือกจากบริเวณประมาณ 3/4 ของเปลือกไข่เลย และสามารถนำเปลือกไปใช้ในการทำไข่ครอบได้เช่นเดิม

3.3 การแยกไข่แดง

การแยกไข่แดง นักเรียนแยกไข่แดงออกจากไข่ขาวโดยใช้มือ ดังนี้

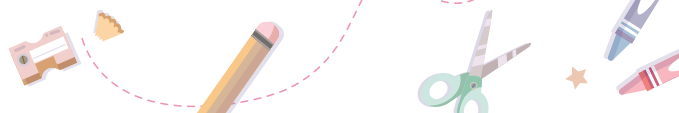
- ครั้งที่ 1 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถแยกไข่แดงออกจากไข่ขาวได้อย่างสมบูรณ์ บางครั้งไข่แดงแตก หรือหากไข่แดงไม่แตกจะเหลือไข่ขาวติดไปกับไข่แดงค่อนข้างมากทำให้ไม่ได้ไข่ครอบที่สมบูรณ์
- ครั้งที่ 2 นักเรียนพัฒนามากขึ้นการแยกไข่จะดีมาก มีไข่แตกค่อนข้างน้อย ประมาณ 10% ของจำนวนไข่ทั้งหมด ซึ่งสาเหตุที่แตก คือ มีการดึงขั้วไข่ออกเพราะเป็นส่วนที่ทำให้ไข่แดงคงสภาพเป็นฟองกลม ๆ ได้

3.4 การแช่ไข่ในน้ำเกลือ

การแช่ไข่ในน้ำเกลือ คือ การนำไข่แดงที่แยกแล้วลงไปแช่ในน้ำเกลือ ซึ่งมีความเข้มข้นประมาณหนึ่ง เพื่อลดความคาวของไข่แดง และทำให้ไข่อยู่ในสภาพที่สามารถเก็บรักษาได้นานขึ้น ซึ่งเป็นการถนอมอาหารรูปแบบหนึ่ง จะเห็นว่าในการแช่น้ำเกลือ

- ครั้งที่ 1 ไข่จมน้ำลงไปอยู่ก้นถ้วย เนื่องจากน้ำเกลือมีความเข้มข้นไม่พอ เพราะนักเรียนเกรงว่าหากใส่เกลือมากเกินไปจะทำให้ไข่กรอบเค็ม
- ครั้งที่ 2 ไข่แดงลอยขึ้นมาอยู่เหนือผิวน้ำ เนื่องจากมีการบูรณาการการชั่งตวงให้นักเรียนชั่งเกลือได้สัดส่วนที่เหมาะสมสำหรับการทำไข่ครอบ แต่ด้วยข้อจำกัดของเวลาทำให้มีเวลาแช่ไข่เพียง 45 นาที ซึ่งไม่เพียงพอ ทำให้ได้ไข่ที่มีความคาวและยังไม่ใสเหมือนไข่ครอบที่ขายตามท้องตลาด
- ครั้งที่ 3 มีการละลายเกลือให้มีความเข้มข้นเพิ่มขึ้น 3 เท่า แต่ผลลัพธ์ยังเหมือนเดิม จึงได้ข้อสรุปว่า การเพิ่มความเข้มข้นของน้ำเกลือไม่ได้ช่วยลดเวลาการแช่ไข่แดงลง ในทางกลับกัน หากละลายเกลือได้ไม่ดี เกลือที่ยังไม่ละลายอาจมีส่วนทำให้ไข่แตกในเวลาที่น่าไขมาใส่ในเปลือก

3.5 ตัดเปลือกไข่

การตัดเปลือกไข่ เป็นการนำเปลือกไข่มาตัดเล็มขอบออก เพื่อเตรียมสำหรับนำไปบรรจุไข่แดงในการทำไข่ครอบ ซึ่งจากการทำทั้ง 2 ครั้ง จะมีข้อจำกัดเหมือนกันคือ กรรไกรมีขนาดไม่เหมาะสมสำหรับการทำไข่ครอบทำให้ยากในการตัดขอบให้สวยและไม่มีความ

4. นำไข่ใส่เปลือก

การนำไข่ใส่เปลือก เป็นขั้นตอนเตรียมไข่ครอบที่จะนำไปนึ่ง ซึ่งมีความท้าทายเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากจะต้องระวังไม่ให้ไข่แตกแล้วยังต้องให้ไข่ประกบกัน 2 ฟอง เพื่อให้เป็นไข่ครอบที่สมบูรณ์อีกด้วย ในการทำ ครั้งที่ 1 นักเรียนไม่ทราบแรงมือในการใส่ไข่ในเปลือกทำให้ในกลุ่มที่แยกไข่แดงได้เยอะในตอนแรก ทำไข่แตกหมดจนเหลือแค่ 1 ฟอง จึงไม่สามารถทำไข่ครอบได้ และในกลุ่มที่แยกไข่แดงได้น้อยอยู่แล้ว ในขั้นนี้จึงทำไข่แดงแตกหมด แต่เกิดเมนูสร้างสรรค์อีก 1 เมนู คือ การทำไข่ที่คล้ายไข่ทรงเครื่อง คือ นำไข่ที่แตก บรรจุในเปลือกไข่และนำไปนึ่ง และในการทำไข่ครอบ ครั้งที่ 2 นักเรียนมีความคุ้นเคยและเรียนรู้จากการทำ ครั้งที่ 1 ทำให้ไข่แตกน้อยถึงไม่มีเลยในบางกลุ่ม จึงได้ไข่ครอบที่มีความสมบูรณ์จำนวนมาก

ผลการทำไข่ครอบ

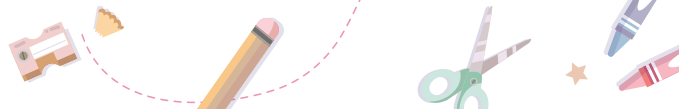
01

02

03

จากการทำไข่ครอบทั้ง 3 ครั้ง จะเห็นได้ว่าการพัฒนางานขึ้นในทุก ๆ ครั้งอย่างเห็นได้ชัด ในการทดลองทำ ดังนี้

ครั้งที่ 1 ไข่จะแตกค่อนข้างมากจนแทบไม่เหลือแต่มีการแก้ปัญหา คือ การทำไข่ที่คล้ายไข่ทรงเครื่อง

ครั้งที่ 2 นักเรียนสามารถแยกไข่แดงได้อย่างดีและสามารถบรรจุไข่แดงลงในเปลือกได้ โดยไม่ให้ไข่แตก ทำให้ได้ไข่ครอบที่เกือบจะสมบูรณ์เป็นจำนวนมาก แต่เนื่องจากมีเวลาในการแช่ไข่แดงน้อยทำให้ไข่หลังจากนี้ไม่ใสมากพอ เมื่อรับประทานจะได้รสชาติคล้ายไข่แดงที่อยู่ในไข่ดาว

ครั้งที่ 3 นักเรียนมีความชำนาญในการแยกไข่และตอกไข่มากขึ้น ทำให้ใช้เวลาน้อยและมีเวลาในการแช่ไข่แดงมากขึ้น จนได้ไข่ครอบที่มีความใสมากเกือบคล้ายไข่ครอบที่ขายตามท้องตลาด

การวางแผนการทำไข่ครอบ ครั้งที่ 3

หลังจากการทำไข่ครอบในครั้งที่ 1 และ 2 นักเรียนมีความคุ้นเคย และชำนาญในการทำไข่ครอบแล้ว ครั้งที่ 3 มีการเพิ่มสถานการณ์ คือ นักเรียนจะได้ร่วมกันกับเพื่อนต่างห้องในการทำไข่ครอบ จึงได้มีการวางแผนเพื่อแบ่งหน้าที่ อุปกรณ์ที่แต่ละคนต้องเตรียมในการทำไข่ครอบ ครั้งที่ 3 และลำดับขั้นตอนการทำไข่ครอบเป็น algorithm

AAR การทำไข่ครอบ ครั้งที่ 3

AAR ไข่ครอบครั้งที่ 3

- สิ่งที่ได้เรียนรู้:
 - ตอบ การทำไข่ครอบ
- สิ่งที่ดีแล้ว:
 - ตอบ ทุกคนช่วยกันทำไข่ครอบ
- จะดีกว่านี้ถ้า:
 - ตอบ ไข่ไม่แตกเยอะ

AAR ไข่ครอบครั้งที่ 3

- สิ่งที่ได้เรียนรู้: ได้รู้ว่าการทำไข่ครอบ จะแตกไข่เยอะ และไข่แดงจะไหลออกจนหมดถ้าไม่รีบทำ
- สิ่งที่ดีแล้ว: ทำออกมาได้/ได้เรียนรู้การสังเกตไข่แดงที่ไหลออก
- จะดีกว่านี้ถ้า...: ลดเสียงที่คนทำ และแบ่งหน้าที่ให้ดีกว่าเดิมเพราะเพื่อนบางคนคิดว่าทำอะไรก็ไม่ได้

ทีม ไข่ครอบเกิดตาครอบ

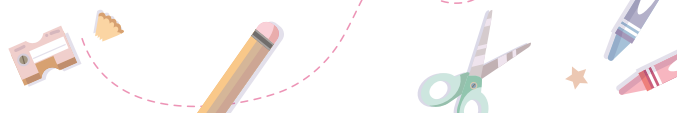
AAR ไข่ครอบครั้งที่ 3

- สิ่งที่ได้เรียนรู้: ได้เรียนรู้ การแตกไข่แดงออกจากไข่ขาว และการแตกไข่
- สิ่งที่ดีแล้ว: สมาชิก ช่วยกันทำ ไข่เริ่มเย็น ไม่ค่อย ตึงใจฟัง ทำหน้าที่ของตัวเองได้เยี่ยมมาก
- จะดีกว่านี้ถ้า: เราต้องทำพอประมาณของเกลือ เพราะตอนเราจับประตอมันแข็งมาก

AAR ไข่ครอบ ครั้งที่ 3

- สิ่งที่ได้เรียนรู้:
 - คือไข่ขาวที่เป็นจุด ถ้าดึงออกก็จะได้แตกทันที
 - วิธีการ ตวงเกลือใส่
- สิ่งที่ดีแล้ว:
 - คือการสื่อสารใช้เปิด
 - การบอกใช้ใส่เกลือเพราะมัน แตกแล้วลูก
- จะดีกว่านี้ถ้า:
 - ตอนแยกไข่แดง-ขาวจากคนในกลุ่มที่รู้แล้วคือไปหยิบไข่แดงแล้วมีใครบ้างคนที่ไม่จับไข่แดงทำให้แตก

กลุ่ม "ไข่ครอบ" หัดดีมีคุณงาม"

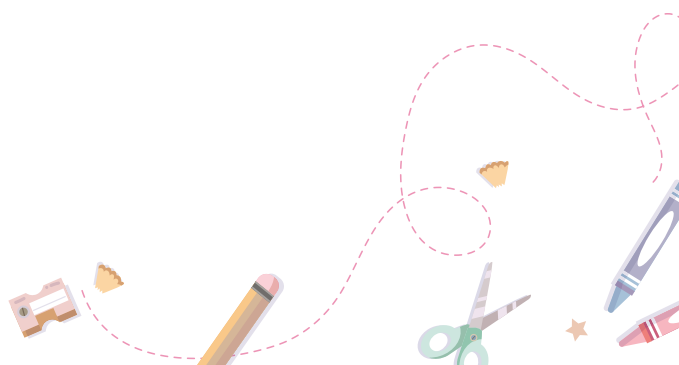
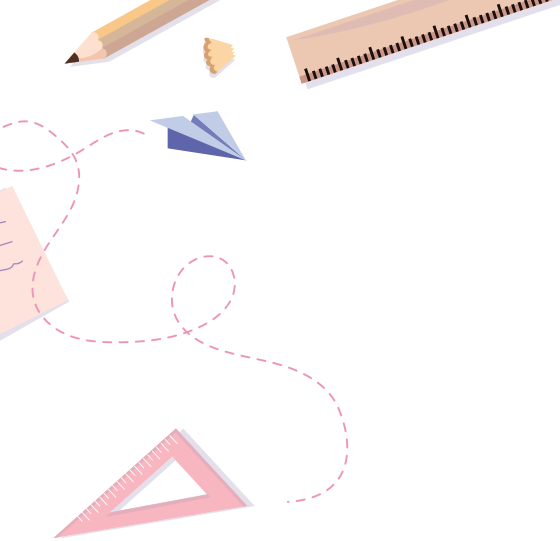
AAR การทำไข่ครอบ ครั้งที่ 3

จากการสะท้อนผลการทำไข่ครอบ ครั้งที่ 3 จะเห็นได้ว่า นักเรียนหลาย ๆ กลุ่มสามารถร่วมมือกันทำงานได้ดีจนงานสำเร็จได้ แต่สิ่งที่ตนเห็นว่าควรพัฒนา คือ ในขั้นของการนำไข่แดงใส่เปลือกไข่ เพื่อเตรียมนึ่ง นักเรียนหลายกลุ่มแย่งกันตักไข่จนไข่แตกเกือบหมด ทำให้มีไข่ครอบที่สมบูรณ์จำนวนไม่มาก และการใช้น้ำเกลือที่มีความเข้มข้นมากเกินไปพร้อมกับการโรยเกลือบนไข่ครอบ ทำให้มีเกลือบางส่วนติดไข่ไปในเปลือก ในขั้นการใส่ไข่ในเปลือกทำให้เมื่อรับประทานแล้วไม่มีความเค็มของเกลืออย่างชัดเจน

สงขลาบ้านฉวน เป็นประเด็นการเรียนรู้ร่วมกันของโรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา ที่ดำเนินการมานาน เมื่อทบทวนต้นทุนและนำมาผสานกับแนวคิด แนวทางการพัฒนาสมรรถนะ โดยเฉพาะหลักการ MERMAID of S ทำให้ได้ผลเกินคาดคิด ดังนี้

- 1) ได้สานสัมพันธ์อันดีทุกมิติทั้งกับชุมชน ผู้ปกครอง ครูผู้สอน นักเรียนรุ่นพี่รุ่นน้อง และผู้คนในท้องถิ่น
- 2) นักเรียนรักท้องถิ่นมากขึ้น ครูเห็นแหล่งเรียนรู้รอบโรงเรียนมากขึ้น
- 3) เกิดนวัตกรรมใหม่ทั้งในเชิงการจัดการเรียนการสอน และผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ดัดแปลงจากองค์ความรู้เดิม
- 4) เมื่อเผยแพร่แนวทางนี้ให้โรงเรียนที่สนใจพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน พบว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอนเกิดแรงบันดาลใจ และแนวทางการทำงานอย่างชัดเจน

ส่วนที่ 5

แบ่งปันประสบการณ์

การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทาง
การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ
โดยใช้ทฤษฎีพหุปัญญา

โรงเรียนศิริวงศ์วิทยาและโรงเรียนสุทธีรักษ์
จังหวัดสงขลา

เกริ่นนำ

โรงเรียนศิริพงศ์วิทยาและโรงเรียนสุทธิรักษ์ จังหวัดสงขลา มีความมุ่งมั่นในการพัฒนา นวัตกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในโอกาสที่ได้เข้าร่วมโครงการศึกษาและพัฒนาระบบกลไกหนุนเสริม การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งในโครงการนี้สามารถเลือก แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน 6 แนวทาง ได้แก่

- แนวทางที่ 1 จัดสถานการณ์เพื่อการพัฒนาสมรรถนะ
- แนวทางที่ 2 ใช้รูปแบบการเรียนรู้สู่การพัฒนาสมรรถนะ
- แนวทางที่ 3 บูรณาการผสมผสานหลายสมรรถนะ
- แนวทางที่ 4 สมรรถนะชีวิตในกิจวัตรประจำวัน
- แนวทางที่ 5 การเรียนรู้สมรรถนะแบบผสมผสาน
- แนวทางที่ 6 การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนทั้งโรงเรียน โดยใช้ ประเด็นการเรียนรู้ร่วมกัน (Whole-School Learning)

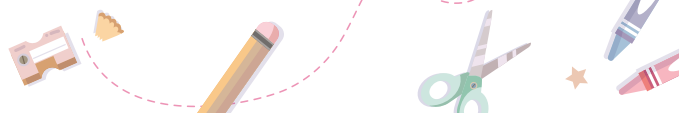
เมื่อโรงเรียนศิริพงศ์วิทยาและโรงเรียนสุทธิรักษ์ จังหวัดสงขลา ได้นำแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

ดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนจนเกิดผลจึงได้คิดค้น

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนด้วยทฤษฎีพหุปัญญา ขึ้นโดยการร่วมคิดและการสนับสนุนองค์ความรู้จากนักวิชาการ และผู้รู้

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนด้วยทฤษฎีพหุปัญญา ที่คิดค้นขึ้นนี้สอดคล้องกับ หลักการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่กล่าวถึง 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) ที่หลากหลาย สามารถตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน 2) การจัดโอกาสและประสบการณ์เพื่อเสริมสร้าง A (attitude/ attribute) สร้างแรงจูงใจ แรงบันดาลใจ กระตุ้นความสนใจใฝ่รู้ สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำตนเองและกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้ (self-directed learning) เนื่องจาก A เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน 3) มีการจัดโอกาสและ ประสบการณ์ให้ผู้เรียนใช้เวลาในการเรียนรู้/การทำงาน ตามความถนัดและความสามารถของตน สามารถ ก้าวหน้าไปเร็วช้าแตกต่างกันได้ (self-pacing) 4) มีการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานจริง ได้เผชิญสถานการณ์ ปัญหา อุปสรรคที่ท้าทายและได้มีโอกาสประยุกต์ใช้ K S A ในการทำงานจนประสบความสำเร็จ และ 5) มีการให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเองระหว่างเรียน (assessment as learning) เพื่อการปรับปรุงวิธีการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ของตน

และเมื่อนำแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนด้วยทฤษฎีพหุปัญญาไปใช้ พบว่า เกิดผล อย่างมากมาย

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนด้วยกฤษฎีพหุปัญญา

➤ ลักษณะ

แนวทางนี้เป็นการส่งเสริมสมรรถนะหลักหรือสมรรถนะเฉพาะ หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ ให้แก่ผู้เรียนที่มีความสามารถเด่นด้านต่าง ๆ เป็นการพัฒนาสมรรถนะที่เริ่มต้นจากต้นทุนของผู้เรียนทั้งที่เป็นความสนใจและความสามารถพิเศษ โดยในการพัฒนาสมรรถนะนั้น ผู้สอนและผู้เรียนร่วมออกแบบกิจกรรม และประสบการณ์ที่มีความเฉพาะตัวของผู้เรียนรายบุคคลโดยยึดแนวคิดหลักการเกี่ยวกับพหุปัญญา ดังนี้

- 1) ปัญญาของมนุษย์ มีหลายด้าน ในแต่ละด้านมีรายละเอียดหลายมิติ
 - 2) คน ๆ หนึ่งอาจมีปัญหาสูงเพียงด้านเดียวหรือมิติเดียวในด้านนั้น หรืออาจมีปัญหาสูงหลายด้าน คนแต่ละคนมักมีปัญหาด้านใดด้านหนึ่งโดดเด่น/ชัดเจน
 - 3) ปัญญาทุกด้านที่ต้องใช้ในชีวิตมีความเชื่อมโยงกันและปัญญาทุกด้านถูกควบคุมโดยส่วนต่าง ๆ ในสมองและปัญญาทุกด้านพัฒนาได้
- นอกจากนี้ยังยึดแนวคิดหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาปัญญา ดังนี้
- 1) ผู้เรียน/เจ้าของปัญญาควรได้ออกแบบพัฒนาปัญญาของตนเอง
 - 2) ผู้เรียนแต่ละคนควรได้รับการส่งเสริมปัญญาด้านที่ถนัดในช่วงต้นซึ่งจะส่งผลต่อความภูมิใจ พลังใจ แรงจูงใจในการเรียนรู้ และปัญญาด้านที่เกี่ยวข้องจะได้รับการพัฒนาตามมาด้วย
 - 3) การจัดกิจกรรมส่งเสริมปัญญา ควรมีลักษณะบูรณาการ มีกิจกรรมและรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาปัญญาหลายด้าน
 - 4) ในการประเมินการเรียนรู้ ควรวัดจากเครื่องมือที่หลากหลายเพื่อให้สามารถครอบคลุมความสามารถ/ปัญญาในแต่ละด้าน
 - 5) พัฒนาความเก่งด้านใดด้านหนึ่งแต่ด้านอื่นจะพัฒนาด้วย
 - 6) ไม่เปรียบเทียบความเก่งของแต่ละคนและไม่เปรียบเทียบระดับปัญญาแต่ละด้าน

➤ ขั้นตอนการทำงาน: ช่วงการเตรียมการ

1. ผู้สอนตรวจสอบระดับปัญญาของผู้เรียน โดยอาจจะใช้การสังเกตพฤติกรรม แบบคัดกรอง หรือการสะท้อนคิดของผู้เรียน

2. ผู้สอน ผู้ปกครอง ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องสรุประดับปัญญาแต่ละด้านของผู้เรียนแต่ละคน และร่วมกันกำหนดแนวทางในการพัฒนาปัญญา

3. ออกแบบกิจกรรมพัฒนาปัญญา อาจจะเป็นในลักษณะ 1) การพัฒนาปัญญาทุกด้านใน ลักษณะหน่วยบูรณาการซึ่งเป็นการพัฒนาปัญญาที่ผสมโยงกับการพัฒนาสมรรถนะ 2) พัฒนาปัญญาเด่น ของนักเรียน (รายบุคคล) เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเชื่อมโยงถึงปัญหาด้านอื่นและเชื่อมโยงสู่การพัฒนาสมรรถนะ 3) จัดกิจกรรมชมรม/ชุมนุมเพื่อพัฒนาปัญหาด้านต่าง ๆ

4. ออกแบบการประเมินระดับปัญญาและสมรรถนะ โดยเน้นการสังเกตพฤติกรรม ตรวจสอบผลงาน การสะท้อนคิดของผู้เรียน โดยเฉพาะเน้นการประเมินการเรียนรู้ (assessment as Learning: aal)

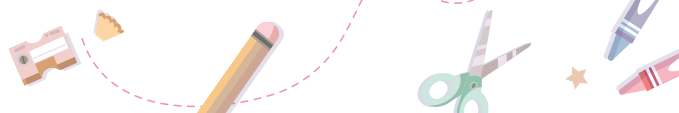
➤ ขั้นตอนการทำงาน: ช่วงการจัดการเรียนรู้และการสรุปผล

1. ผู้สอนจัดกิจกรรมพัฒนาปัญญาและสมรรถนะตามที่กำหนด โดยเน้นการจัดสถานการณ์/ พื้นที่/โอกาสให้ได้ฝึกฝนและแสดงความสามารถที่สะท้อนปัญหาด้านนั้น ๆ อย่างต่อเนื่องโดยมีการจัด สถานการณ์ที่ง่าย ยากขึ้น ทำหาย และซับซ้อนขึ้นเป็นระยะ

2. ผู้สอน ผู้ปกครอง ผู้รู้ ผู้เรียน และเพื่อน พิจารณาสິงที่ทำได้ สิ่งทีเรียนรู้อะหว่างทาง ตามเป้าหมายและกิจกรรมที่ได้กำหนดร่วมกัน โดยมีการอภิปราย พูดคุย ปรับเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวัดประเมินผลหลังจากจบการพัฒนาปัญญาตามกิจกรรมที่กำหนด

4. ผู้สอนและผู้ปกครองร่วมกันถอดบทเรียน และนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบ และ จัดกิจกรรมในโอกาสต่อไป

ประสบการณ์การใช้แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ด้วยทฤษฎีพหุปัญญาของโรงเรียนศิริพงศ์วิทยา

โรงเรียนศิริพงศ์วิทยาได้ตระหนักถึงการพัฒนาความสามารถของนักเรียน จึงได้มีการจัดตั้ง
ชุมนุมต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่องยาวนาน บางชุมนุมได้จัดทำขึ้นเป็นเวลามากกว่า 10 ปี ได้แก่ ชุมนุมกระโดดเชือก
ซึ่งเกิดประโยชน์กับนักเรียนหลากหลายด้าน เช่น เพิ่มความแข็งแรงของร่างกาย สร้างความรับผิดชอบ
ต่อตนเองและผู้อื่น พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น บางชุมนุมจัดตั้งขึ้นในช่วงเวลาที่ผ่านมา เช่น ชุมนุม
การสร้างเนื้อหาออนไลน์ตามความสนใจของผู้เรียน ชุมนุมร้องเพลง ซึ่งเกิดจากการนำความชอบ
ความสนใจของนักเรียน นำมาสู่การเปิดกิจกรรมชุมนุมเพื่อให้นักเรียนได้เข้าร่วมและพัฒนาความสามารถ
อย่างเต็มที่ตามความสนใจ

ในการนำแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนด้วยทฤษฎีพหุปัญญามาใช้เพื่อพัฒนา
ความสามารถของโรงเรียนศิริพงศ์วิทยาได้ดำเนินการจนเกิดผลโดยมีการพัฒนาปัญญาและสมรรถนะ ดังนี้

1. การพัฒนาปัญญาและสมรรถนะในลักษณะรายบุคคล

- การรាំมโนราห์ของน้องจิ๊กซอว์
- การเล่นดนตรีของน้องทัมม์

2. การพัฒนาปัญญาและสมรรถนะในลักษณะรายบุคคลในลักษณะการจัดชุมนุม

- ชุมนุมกระโดดเชือก
- ชุมนุมร้องเพลง
- ชุมนุมการสร้างเนื้อหาออนไลน์ตามความสนใจของผู้เรียน

สำหรับเนื้อหาที่นำเสนอในเอกสารฉบับนี้ ของนำเสนอเฉพาะเรื่องการรាំมโนราห์ของน้องจิ๊กซอว์ และ
กิจกรรมชุมนุมกระโดดเชือก

แนวทางการพัฒนาการรាំมโนราห์

ที่มา/ลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก

เริ่มต้นจากเด็กชายกฤติเดช สุวรรณโณ (น้องจิ๊กซอว์) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/1 ได้ผ่านมาเห็นการแสดงของพี่ ๆ ชั้น ป.3 ที่กำลังทำกิจกรรมการแสดง ณ เวทีกลางของโรงเรียนน้องจิ๊กซอว์ จึงขออนุญาตคุณครูประจำชั้นขึ้นไปแสดงรำโนราห์ให้พี่ ๆ ได้ชม คุณครูประจำชั้นจึงได้พาน้องมาลองขึ้นแสดงปรากฏว่าน้องสามารถรำโนราห์ได้ด้วยความมั่นใจ สามารถสื่อสารอารมณ์ผ่านทางท่ารำ และสีหน้าแววตาได้ดี ทำให้เป็นที่ชื่นชอบและได้รับเสียงปรบมือเป็นกำลังใจจากคุณครูและพี่ ๆ ชั้น ป.3 ที่อยู่บริเวณนั้น

เป้าหมาย

➤ สมรรถนะหลัก: การจัดการตนเอง

นักเรียนเห็นคุณค่าในตนเอง มีเป้าหมายในชีวิต สามารถจัดการตนเอง จัดการอารมณ์ ความเครียด และปัญหาที่พบในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม รวมถึงมีสุขภาพจิตสุขภาพกายและมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นในทางที่ดี

➤ สมรรถนะเฉพาะและผลลัพธ์การเรียนรู้

มีส่วนร่วมในกิจกรรมการแสดงที่เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเอง แสดงออกด้วยความมั่นใจ เหมาะสมกับวัยแสดงท่าทางง่าย ๆ เพื่อสื่อความหมายแทนคำพูดและแสดงการเคลื่อนไหวที่สะท้อนอารมณ์ของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ด้วยความภาคภูมิใจ

➤ ปัญหาที่พัฒนา 4 ด้าน

1. ปัญหาด้านภาษา
2. ปัญหาด้านเคลื่อนไหว
3. ปัญหาด้านดนตรี
4. ปัญหาด้านการเข้าใจตนเอง

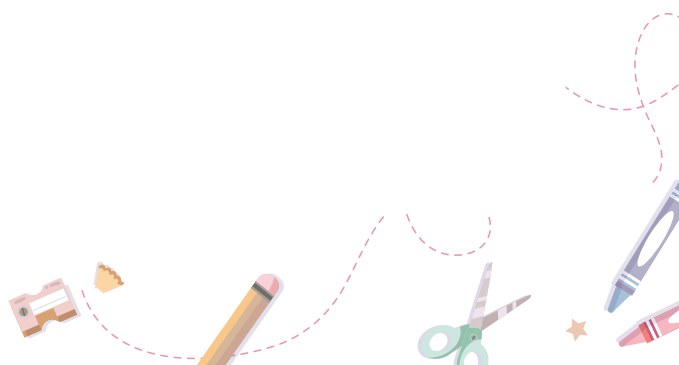
➤ จุดประสงค์เชิงสมรรถนะ

จุดประสงค์เชิงสมรรถนะรวบยอด (ปลายทาง)

น้องจิ๊กซอว์ สามารถแสดงมโนราห์ในเวทีต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องตามหลักการ งดงาม และภาคภูมิใจ

จุดประสงค์เชิงสมรรถนะ (นำทาง)

1. ศึกษาเรื่องราวการรำโนราห์ด้วยความมุ่งมั่น ใส่ใจ
2. ปฏิบัติการซ้อมได้อย่างต่อเนื่อง
3. รำโนราห์ในท่วงท่าใหม่ให้เพื่อน ๆ ชมอย่างมั่นใจในกิจกรรมยามเช้าทุกวันศุกร์
4. ร่วมแสดงมโนราห์ในงานต่าง ๆ ได้

งานการเรียนรู้ (Learning tasks) จุดประสงค์เชิงสมรรถนะ และหลักฐานการเรียนรู้

จุดประสงค์เชิงสมรรถนะ	งานการเรียนรู้ (Learning tasks)	หลักฐานการเรียนรู้
1. ศึกษาเรื่องราวการรำมโนราห์ด้วยความมุ่งมั่น ใส่ใจ	งานศึกษาเรื่องราวมโนราห์	บันทึกการเรียนรู้
2. ปฏิบัติการซ้อมได้อย่างต่อเนื่อง	งานปฏิบัติการฝึกซ้อม	- คลิปการฝึกซ้อม - บันทึกการเรียนรู้
3. รำมโนราห์ในท่วงท่าใหม่ให้เพื่อน ๆ ชมอย่างมั่นใจในกิจกรรมยามเช้าทุกวันศุกร์	งานแสดงประจำสัปดาห์	- แผนการฝึกซ้อม - คลิปการฝึกซ้อม - บันทึกการเรียนรู้
4. ร่วมแสดงมโนราห์ในงานต่าง ๆ ได้	งานแสดงจริง	- แผนการฝึกซ้อม - คลิปการฝึกซ้อม - บันทึกการเรียนรู้

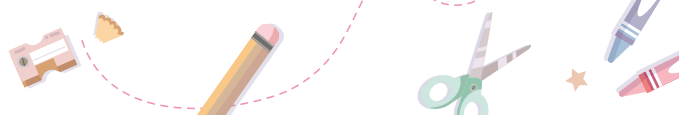

จุดประสงค์นำทาง	งาน/กิจกรรมการเรียนรู้และสถานการณ์	สื่อและแหล่งเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
1. ศึกษาเรื่องราวการรำโนร่าด้วยความมุ่งมั่นใส่ใจ	1. งานศึกษาเรื่องราวมโนร่า <ul style="list-style-type: none"> กิจกรรมที่ 1 ศึกษาเรื่องราวการรำมโนร่าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ การชมการแสดงจากเวทีต่าง ๆ และดูการแสดงจากสื่อในอินเทอร์เน็ต กิจกรรมที่ 2 บันทึกการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - คลิปวิดีโอ - การแสดงจากเวทีต่าง ๆ 	บันทึกการเรียนรู้
2. ปฏิบัติการซ้อมได้อย่างต่อเนื่อง	2. งานปฏิบัติการฝึกซ้อม <ul style="list-style-type: none"> กิจกรรมที่ 1 ฝึกซ้อมการรำมโนร่ากับคุณครู กิจกรรมที่ 2 ฝึกซ้อมทบทวนท่ารำด้วยตนเอง กิจกรรมที่ 3 ฝึกซ้อมให้คุณครูผู้ฝึกซ้อมได้ชมเพื่อนำคำแนะนำไปปรับปรุงและพัฒนาทักษะการรำให้ดียิ่งขึ้น กิจกรรมที่ 4 บันทึกการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ดนตรีมโนร่า 	บันทึกการเรียนรู้

“ตื่นเต้นที่ได้ใส่ชุดมโนร่าครั้งแรก
ชุดหนักนิดหน่อย

คุณครูต้องผูกแน่น ๆ ไม่ให้หลุดตอนรำ ชุดใส่ยาก
ต้องมีคนคอยช่วย สิ่งที่ยากใสมากที่สุด คือ เทริด
ใส่แล้วเจ็บหน้าผากมาก แต่ไหว”

น้องจิ๊กซอว์

จุดประสงค์นำทาง	งาน/กิจกรรมการเรียนรู้และสถานการณ์	สื่อและแหล่งเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
3. รำโนราห์ในท่วงท่าใหม่ให้เพื่อน ๆ ชมอย่างมั่นใจในกิจกรรมยามเช้าทุกวันศุกร์	งานแสดงประจำสัปดาห์ <ul style="list-style-type: none"> • กิจกรรมที่ 1 วางแผนการซ้อม และการแสดงแต่ละสัปดาห์ • กิจกรรมที่ 2 แสดงการรำโนราห์ในกิจกรรมยามเช้าหน้าเสาธง • กิจกรรมที่ 3 ทบทวนสิ่งที่ทำ (สิ่งที่ทำได้ดี สิ่งที่ต้องปรับปรุง กระบวนการปรับปรุง) ความคิดความรู้สึกของตนเอง • กิจกรรมที่ 4 บันทึกการเรียนรู้ 	- ดนตรีมโนราห์	บันทึกการเรียนรู้
4. ร่วมแสดงมโนราห์ในงานต่าง ๆ ได้	งานแสดงจริง <ul style="list-style-type: none"> • กิจกรรมที่ 1 วางแผนการซ้อม และการรำโนราห์ในงานต่าง ๆ • กิจกรรมที่ 2 การซ้อมเพื่อเตรียมแสดงบนเวที • กิจกรรมที่ 3 การแสดงจริง • กิจกรรมที่ 4 ทบทวนสิ่งที่ทำ (สิ่งที่ทำได้ดี สิ่งที่ต้องปรับปรุง กระบวนการปรับปรุง) ความคิดความรู้สึกของตนเอง และบันทึกความรู้สึกการเรียนรู้ 	- เวทีแสดงในงานต่าง ๆ - ดนตรีมโนราห์	บันทึกการเรียนรู้

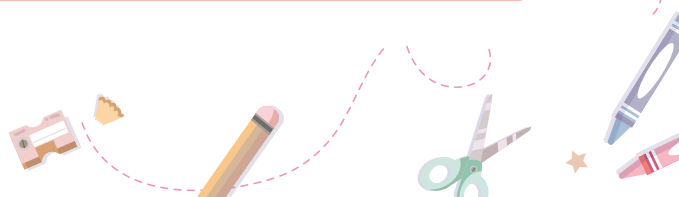

การวัดประเมินผลรวบยอด

จุดประสงค์ปลายทาง	สถานการณ์การประเมิน	เกณฑ์การปฏิบัติ
5. สามารถแสดงมโนราห์ในเวทีต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องตามหลักการ งดงาม และภาคภูมิใจ	ร่วมแสดงมโนราห์ในเวทีศิริพงษ์วิทยากี้อตทาแลนด์	ตรวจสอบผลงานการแสดง - ความถูกต้องตามหลักการ - ความสวยงามของท่ารำ - แสดงมโนราห์ด้วยความภาคภูมิใจ

การประเมินปัญหา

ปัญหา	วิธีการวัดและประเมินผล
1. ปัญหาด้านภาษา	ตรวจบันทึกการเรียนรู้
2. ปัญหาด้านเคลื่อนไหว	สังเกตลีลาการรำมโนราห์
3. ปัญหาด้านดนตรี	สังเกตการแสดงที่เข้าจังหวะทำนอง
4. ปัญหาด้านการเข้าใจตนเอง	ตรวจการสะท้อนความคิดความรู้สึกของตนเอง

ผลการพัฒนาปัญญาการรำโนราห์ของน้องจิ๊กซอว์

➤ **งานศึกษาเรื่องราวมโนราห์ :** กิจกรรมศึกษาเรื่องราวการรำโนราห์จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ คุณครูได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้ความรู้เกี่ยวกับมโนราห์ ทั้งการบอกเล่า การใช้สื่อคลิปวิดีโอ รวมถึงใช้สื่อจริง โดยเปิดโอกาสให้น้องได้มีการตั้งคำถาม ข้อเสนอแนะ สังเกต สัมผัส และทดลองปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและจดจำความรู้ที่ได้มานาน ซึ่งน้องสามารถเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ในกิจกรรมเรียนรู้เครื่องแต่งกายมโนราห์ คุณครูได้นำตัวอย่างชุดชั้นส่วนต่าง ๆ มาให้ เรียนรู้

เริ่มตั้งแต่การอธิบายที่ละชิ้นส่วนไปจนถึงการสาธิต ซึ่งน้องได้เป็นแบบในการสวมชุดมโนราห์ น้องคอยสอบถาม สังเกต ตั้งข้อสงสัยตลอดการเรียนรู้จนกระทั่งแต่งกายเสร็จสมบูรณ์ สังเกตได้ว่าน้องมีความสุข จดจ่อกับการเรียนรู้ และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

➤ งานแสดงประจำสัปดาห์

การแสดงครั้งแรกของน้องจิ๊กซอว์เป็นการแสดงการแสดงมโนราห์แบบเดี่ยวในกิจกรรมหน้าเสาธง

น้องจิ๊กซอว์

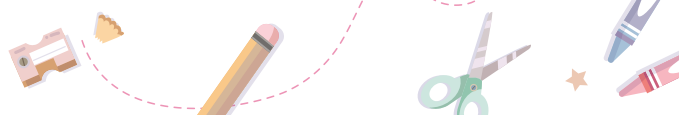

จากการที่น้องฝึกรำโนราห์เป็นประจำทุกวัน ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน ทำให้น้องมีความมั่นใจ กล้าที่จะแสดงออก สามารถแสดงให้คุณครู พี่ๆ เพื่อนๆ ในโรงเรียนได้ชม ในกิจกรรมหน้าเสาธง ซึ่งเพลงที่น้องรำมีชื่อว่าเพลงโค เป็นเพลงพื้นฐานในการรำโนราห์ โดยทั่วไปนั้นการรำโนราห์ นักดนตรีจะต้องสังเกตลีลาท่ารำของผู้แสดง แล้วจึงตีจังหวะให้เข้ากับท่ารำ แต่การแสดงของน้องเป็นการรำสด เนื่องจากน้องบอกกับคุณครูที่เปิดเพลงว่าเอาดนตรีแบบไหนมาก็ได้

น้องสามารถรำได้หมด และหลังจากการเปิดเพลง ปรากฏว่าน้องสามารถรำได้เข้ากับจังหวะเพลงได้จริง ทำให้เป็นที่ชื่นชม ชื่นชอบของผู้ที่ได้ชมเป็นอย่างมากและจากการแสดงครั้งนี้ทำให้เห็นได้ถึงพรสวรรค์ที่ควบคู่กับพรแสวงในการฝึกลักษณะตั้งใจของน้อง จนสามารถแสดงท่าทางออกมาได้อย่างสวยงามและมั่นใจ การแสดงครั้งต่อมาเป็นการแสดงการแสดงมโนราห์แบบรำหมู่ โดยมีรุ่นพี่ในชุมนุมร่วมแสดงกับน้องในกิจกรรมหน้าเสาธง

ภาพบรรยากาศการแสดงมโนราห์ เพลงโคร่วมกับพี่ ๆ ในกิจกรรมหน้าเสาธง ซึ่งได้รับผลตอบรับอย่างดีจากเพื่อนๆ พี่ๆ คุณครู และผู้ปกครองที่ได้เห็นการแสดงครั้งนี้ อีกทั้งยังสร้างความตื่นตา ตื่นใจให้กับนักเรียนคนอื่น ๆ ที่ไม่มีโอกาสได้ชมการแสดงพื้นบ้านของภาคใต้อย่างใกล้ชิด หลังจากกิจกรรมในครั้งนี้นักเรียนให้ความสนใจในการแสดงมโนราห์มากขึ้น และมีนักเรียนหลายคนเข้ามาสมัครขอร่วมฝึกอีกด้วย

จากการที่น้องได้เริ่มฝึกรำโนราห์อย่างจริงจัง ทั้งการฝึกฝนด้วยตนเองและการฝึกจากคุณครู ทำให้เกิดการแสดงที่สมบูรณ์ขึ้น ซึ่งเส้นทางกว่าจะเป็นการแสดงชุดนี้ เกิดจากการที่คุณครูผู้ฝึกซ้อมทดลองให้นักเรียนในชุมนุมช่วยกันแกะท่ารำจากคลิปวิดีโอตัวอย่างและฝึกด้วยตนเองก่อน เพื่อนักเรียนเกิดทักษะการสังเกต ทักษะการฟัง ทักษะการจัดการร่างกายส่วนต่าง ๆ ของตนเอง สร้างความสามัคคีในการทำงาน เมื่อนักเรียนแกะท่ารำเบื้องต้นได้แล้ว คุณครูจะเป็นผู้ปรับลีลาท่ารำให้ถูกต้อง เพื่อให้ท่ารำอ่อนช้อย แต่ซ่อนความแข็งแรง รวมถึงช่วยปรับรูปแบบแถวให้กับนักเรียนเพื่อให้การแสดงมีความสมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งหลังจากการแสดงครั้งนี้ทำให้น้องและพี่ ๆ เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ที่สามารถร่วมกันฝึกฝนจนเกิดเป็นการแสดงชุดนี้ได้

งานแสดงจริง

ภาพการแสดงมโนราห์
ด้วยการแต่งกาย
เต็มรูปแบบครั้งแรก
บนเวทีกลางของโรงเรียน
ซึ่งการแสดงครั้งนี้เกิดจาก
การฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่อง
ร่วมกับการประสานความรู้
ที่เกี่ยวข้องกับมโนราห์ด้านอื่น ๆ
ทั้งการแต่งกาย
และการแต่งหน้า
ซึ่งการแสดงครั้งนี้เป็นการ
แสดงเพียงคนเดียว
ทำให้เป็นจุดเด่นและ
ทำให้การแสดงครั้งนี้
เป็นที่ชื่นชอบ เป็นที่ชื่นชม
ของผู้ชม อีกทั้งยังกลายเป็น
ขวัญใจพี่ ๆ เพื่อน ๆ
ในด้านการรำโนราห์
อีกด้วย

จากการที่น้องได้เรียนรู้เกี่ยวกับมโนราห์ ได้แสดงการรำมโนราห์ทั้งเดี่ยวและเป็นหมู่ในกิจกรรมหน้าเสาธง คุณครูผู้ฝึกซ้อมจึงจัดเวทีให้น้องได้แสดงความสามารถในการรำมโนราห์ โดยการสวมใส่ชุดและเทริดในการรำเต็มรูปแบบ ซึ่งการแสดงครั้งนี้เป็นการเตรียมตัวด้วยตนเอง ตั้งแต่การทบทวนท่ารำ ทบทวนการแต่งกายซึ่งมีที่ ๆ คอยช่วยเหลือ รวมถึงการใช้พื้นที่บนเวที โดยครูมีบทบาทในการช่วยปรับเสริม และเป็นที่ปรึกษาให้การแสดงครั้งนี้เป็นไปได้ด้วยดี

จุดประสงค์เชิงสมรรถนะรวบยอด (ปลายทาง)

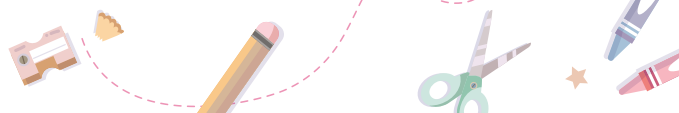
นักเรียนสามารถแสดงมโนราห์ในเวทีต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องตามหลักการ งดงาม และภาคภูมิใจ

น้องจิ๊กซอว์ ร่วมแสดงมโนราห์ในเวทีศิริพงษ์วิทยากีฬาทาเลนต์ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้แข่งขันแสดงความสามารถในด้านการร้อง เต้น รำ ซึ่งจากภาพจะเห็นได้ว่า น้องมีความมั่นใจในการเป็นผู้นำโดยไม่จำเป็นต้องมีที่ ๆ รำร่วมด้วย และนักเรียนที่รำด้านหลัง เป็นเพื่อนร่วมชั้นที่ไม่ได้ฝึกซ้อมกันมาก่อน แต่เมื่อถึงเวลาขึ้นเวทีแข่งขัน เพื่อน ๆ ให้ความไว้วางใจน้องให้ได้เป็นผู้นำและเพื่อน ๆ รำตามบนเวทีจนจบการแสดง ซึ่งนักเรียนแสดงร่วมกันได้อย่างลงตัว มีความมั่นใจ มีรอยยิ้มตลอดการแสดง

การประเมินทักษะของน้องจิ๊กซอว์ ทำโดยการจัดสถานการณ์ให้น้องได้แสดงความสามารถเกิดทักษะการเป็นผู้นำ ซึ่งจากการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ทำให้เพื่อน ๆ รอบข้างที่ชื่นชอบในการรำได้เห็นและเลียนแบบ เมื่อมีโอกาสได้ร่วมแสดงจึงขอขึ้นไปแสดงด้วยโดยไม่มี การฝึกซ้อมล่วงหน้า นักเรียนแสดงได้โดยใช้ทักษะการสังเกต การเลียนแบบ น้องก็สามารถแสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ในการจัดองค์ประกอบของการแสดงที่ช่วยให้เพื่อน ๆ ได้มีส่วนร่วม เห็นถึงไหวพริบปฏิภาณในการแสดงท่าทางที่เพื่อน ๆ สามารถปฏิบัติตามได้อย่างพร้อมเพรียง เห็นถึงสมรรถนะการจัดการตนเอง การสื่อสารการทำงานเป็นทีมและเห็นถึงเจตคติที่ดี ความรักและภาคภูมิใจในศิลปะการแสดงท้องถิ่นภาคใต้

ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ความรู้สึกของน้องจิ๊กซอว์ มีความสุขทุกครั้งที่ได้ร่ำมนรธา ชอบการร่ำและการซ้อม ชอบดูคลิปลวีดีโอที่ร่ำสวย อยากร่ำเก่ง ๆ จะได้แต่งชุดมนรธาแล้วขึ้นร่ำบนเวทียีก

ความรู้สึกของครูผู้เก็บข้อมูล จากการเก็บข้อมูลมาตั้งแต่ต้น ทำให้ผู้เก็บข้อมูลรู้สึกประทับใจในความมุ่งมั่น ความพยายามของน้องเป็นอย่างมาก เนื่องจากน้องยังเป็นน้องเล็กชั้น ป. 1 แต่น้องมีความพยายาม มีความตั้งใจในการฝึกซ้อม รวมถึงให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดีมาโดยตลอด นักเรียนมีความรักในศิลปะวัฒนธรรมอย่างเห็นได้ชัด และยังเป็นแรงบันดาลใจให้กับเพื่อนๆ คนอื่นในโรงเรียน ในเรื่องของการสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งหลังจากที่น้องได้มีโอกาสแสดงความสามารถก็จะมีนักเรียนคนอื่น ๆ ที่มีความชื่นชอบในการแสดงมนรธามากขึ้นเรื่อย ๆ

ผู้บริหาร มีผลต่อความเชื่อว่านักเรียนเขามีความสามารถทางด้านนั้นจริง ๆ ที่ติดตัวเขามาแล้ว จากการที่พูดคุยกับแม่ของน้องทำให้ได้รู้ว่าแม่ไม่ได้ส่งน้องไปเรียนอะไรที่ไหน นักเรียนฝึกเองใน YouTube เห็นมนรธา ก็ฝึกเลย นั่นคือความสามารถที่ติดตัวเขามา เราก็ต้องช่วยพัฒนาต่อยอดให้เขามีความสุข เต็มตามศักยภาพและประสบความสำเร็จ

ครูผู้ฝึกซ้อม น้องจิ๊กซอว์เป็นนักเรียนที่มีความมุ่งมั่นมุมานะในการฝึกฝนเพื่อให้ตนเองสามารถร่ำได้ทันและพร้อมเพรียงกับพี่ ๆ เมื่อได้รับคำแนะนำจากคุณครูหรือรุ่นพี่ก็สามารถรับฟังข้อเสนอแนะและปรับปรุงพัฒนาตนเองทันที มีรอยยิ้มออกมาทุกครั้งเมื่อได้ร่ำมนรธา

ผู้ปกครอง หลังจากกลับจากโรงเรียน น้องจะทำการบ้าน อาบน้ำ แล้วเปิดทีวีดูคลิปลวีดีโอร่ำมนรธาด้วยตนเองจากนั้นน้องฝึกซ้อมทุกวัน โดยคุณแม่ไม่ต้องช่วยควบคุมหรือฝึกให้เลย ด้วยที่บ้านมีเชื้อสายมนรธาจากคุณทวด แต่ท่านเสียตั้งแต่น้องยังเล็กทำให้น้องชื่นชอบเป็นพิเศษ คุณแม่เห็นน้องแล้วมีความสุขที่ลูกได้ทำในสิ่งที่ชอบ พร้อมทั้งจะสนับสนุนทุกกิจกรรมของน้องตลอดไป

สิ่งที่พัฒนาขึ้น จากการสังเกตนักเรียนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน เห็นได้ว่านักเรียนมีความกล้าแสดงออก มีความมั่นใจในการแสดงท่าทางต่าง ๆ มากขึ้นรวมถึงนักเรียนสามารถเรียบเรียงท่าร่ำ เก็บรายละเอียดของท่าร่ำ จัดการตนเองได้ดี รวมถึงเข้าใจวิธีฝึกได้อย่างดี อีกทั้งนักเรียนยังเป็นที่ยอมรับจากพี่ ๆ และนักเรียนคนอื่น ๆ ในโรงเรียนเรื่องความสามารถในการร่ำมนรธา ซึ่งถ้าพูดถึงนักเรียนที่ร่ำมนรธาได้ดีในตอนนี้ ทุกคนก็เอ่ยชื่อแรกคือ “น้องจิ๊กซอว์”

แนวทางการพัฒนาการกระโดดเชือก

ที่มา/ลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก

โรงเรียนศิริพงษ์วิทยา เห็นคุณค่าของกีฬากระโดดเชือกและเห็นโอกาสในการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน ได้ใช้เวลาว่าง นอกเหนือจากชั่วโมงเรียนให้เป็นประโยชน์ เป็นการลดปัญหาการใช้เวลาในการทำกิจกรรมที่ไม่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต โรงเรียนสนใจส่งเสริมกีฬากระโดดเชือกอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากกีฬานี้ทุกคนที่สนใจสามารถเล่นได้ ใช้อุปกรณ์ราคาไม่สูงนัก เหมาะกับนักเรียนทุกคนที่สนใจจากการติดตามนักกีฬากระโดดเชือก พบว่า นักกีฬากระโดดเชือกของเรามีส่วนสูงได้ตามมาตรฐานสากลทุกคนโดยเฉพาะในช่วงวัยรุ่น

การส่งเสริมสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่องของโรงเรียน ปรากฏความสำเร็จชัดเจนจากรางวัลชนะเลิศถ้วยพระราชทาน ซึ่งถือว่าแชมป์กระโดดเชือกประเทศไทย ครองตำแหน่งต่อเนื่องเป็นปีที่ 5 รวมทั้งได้ทำหน้าที่นักกีฬากระโดดเชือกทีมชาติไทย ร่วมแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ 10 ประเทศ (Asean Jump Rope Championship) มีส่วนทำให้ประเทศไทยเป็นแชมป์กระโดดเชือกอาเซียน 12 เหรียญทอง 6 เหรียญเงิน และ 4 เหรียญทองแดง มาสู่ทีมชาติไทยของนักกีฬา 6 คน

การแข่งขันกระโดดเชือกชิงแชมป์เอเชีย ซึ่งประเทศเกาหลีเป็นเจ้าภาพ และการแข่งขันในระดับประเทศในปีต่อไป มีความเป็นไปได้สูงมากที่ตัวแทนนักกีฬากระโดดเชือกจากโรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จะได้เข้าร่วมสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศไทย ให้กับจังหวัดสงขลา ด้วยความร่วมมือร่วมใจและการให้ความสนับสนุนจากองค์กร หน่วยงานต่าง ๆ ที่ตระหนักถึงคุณค่าของนักกีฬาและการสร้างควมมีคุณค่าในตัวนักเรียน

เป้าหมาย

➤ สมรรถนะหลัก: การจัดการตนเอง

รู้จักตนเองทางด้านกายภาพ การจัดระเบียบร่างกาย รู้จักจุดเด่น จุดควรพัฒนาในทักษะของตนเอง มีวินัยในการดูแลจัดการชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม รวมถึงมีสุขภาพจิตสุขภาพกาย และมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นในทางที่ดี

➤ สมรรถนะหลัก: การคิดขั้นสูง

สามารถวางแผนและดำเนินการ สามารถจินตนาการ และเสนอความคิดได้อย่างคล่องแคล่วหลากหลายโดยใช้ความคิดที่แปลกใหม่ที่ไม่ซ้ำใครหรือพัฒนาต่อยอดจากของเดิมพร้อมแสดงการแปลความหมายข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์

➤ สมรรถนะเฉพาะและผลลัพธ์การเรียนรู้

เคลื่อนไหวร่างกายแบบผสมผสานและมีกิจกรรมทางกายด้วยตนเองและร่วมกับผู้อื่น ทั้งแบบอยู่กับที่ แบบเคลื่อนที่ และแบบใช้อุปกรณ์ประกอบ ผ่านการฝึกทักษะการเคลื่อนไหวเรื่องการรับแรง การใช้แรง ความสมดุลของร่างกายอย่างมีสติสม่ำเสมอ และคำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

โดยเห็นคุณค่าของการพัฒนาสมรรถภาพทางกายอย่างต่อเนื่อง มีความสามัคคีมีน้ำใจนักกีฬา ปฏิบัติตามกฎ กติกาและข้อตกลง วิเคราะห์ทักษะการเล่น จุดแข็ง กลวิธีการเล่นของทีมเพื่อปรับปรุงทีมให้ประสบความสำเร็จ

➤ ปัญหาที่พัฒนา 4 ด้าน

1. ปัญหาด้านตรรกะ
2. ปัญหาด้านเคลื่อนไหว
3. ปัญหาด้านการเข้าใจผู้อื่น
4. ปัญหาด้านการเข้าใจตนเอง

➤ จุดประสงค์เชิงสมรรถนะ

1. จุดประสงค์เชิงสมรรถนะรวบยอด (ปลายทาง)

นักเรียนคิดสร้างสรรค์ท่ากระโดดเชือกเป็นของตนเอง และนำเสนอท่ากระโดดเชือกให้เพื่อนในทีมและรุ่นพี่ร่วมกันรับชมด้วยความภูมิใจ

2. จุดประสงค์เชิงสมรรถนะ (นำทาง)

1. นักเรียนกำหนดเป้าหมายและวางแผนการฝึกซ้อมของตนเอง
2. นักเรียนศึกษาเรียนรู้วิธีการกระโดดเชือก
3. นักเรียนฝึกซ้อมตามแผนที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ
4. นักเรียนสร้างสรรค์ท่ากระโดดเชือกที่แปลกใหม่เป็นของตนเอง

จุดประสงค์เชิงสมรรถนะ งานการเรียนรู้ และหลักฐานการเรียนรู้

จุดประสงค์เชิงสมรรถนะ	งานการเรียนรู้ (Learning tasks)	หลักฐานการเรียนรู้
1. นักเรียนกำหนดเป้าหมายและวางแผนการฝึกซ้อมของตนเอง	งานเรียนรู้ที่นักเรียนวางแผนการฝึกซ้อมของตนเอง	- ภาพถ่าย - คลิปการฝึกซ้อม
2. นักเรียนศึกษาเรียนรู้วิธีการกระโดดเชือก	งานศึกษาวิธีการและเทคนิคการกระโดดเชือก	- คลิปการฝึกซ้อม
3. นักเรียนฝึกซ้อมตามแผนที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ	งานปฏิบัติการฝึกซ้อม	- คลิปการฝึกซ้อม
4. นักเรียนสร้างสรรค์ท่ากระโดดเชือกที่แปลกใหม่เป็นของตนเอง	งานสร้างสรรค์ท่ากระโดดเชือก	- คลิปการฝึกซ้อม

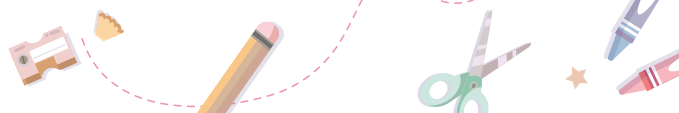

กิจกรรม/สถานการณ์การเรียนรู้

จุดประสงค์นำทางและงานการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้และสถานการณ์	สื่อและแหล่งเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
<p>1. นักเรียนกำหนดเป้าหมายและวางแผนการฝึกซ้อมของตนเอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - วางแผนการฝึกซ้อมของตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> ● กิจกรรมที่ 1 การสร้างแรงบันดาลใจให้กับรุ่นน้อง โดยมีรุ่นพี่ เล่าสู่กันฟัง ประสบการณ์การกระโดดเชือกของศิษย์เก่าสู่รุ่นน้องโรงเรียนศิริพงษ์วิทยา ● กิจกรรมที่ 2 รุ่นพี่ชวนน้อง ทำแผนการฝึกซ้อม ● กิจกรรมที่ 3 น้องทบทวนแผนการฝึกซ้อมของตนเอง โดยนำคำแนะนำที่ได้จากรุ่นพี่มาปรับใช้ ● กิจกรรมที่ 4 บันทึกการเรียนรู้ประจำวัน/สัปดาห์ 	<ul style="list-style-type: none"> - เชือกสำหรับการฝึกซ้อม - คลิปวิดีโอ การแข่งขัน กระโดดเชือกของรุ่นพี่ - รางวัลที่ได้รับจากการกระโดดเชือก 	<ul style="list-style-type: none"> - บันทึกการเรียนรู้ประจำวัน/สัปดาห์
<p>2. นักเรียนศึกษาเรียนรู้วิธีการกระโดดเชือก</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานศึกษาวิธีการเทคนิคการกระโดดเชือก 	<ul style="list-style-type: none"> ● กิจกรรมที่ 1 ศึกษาคลิปวิดีโอ กระโดดเชือกจากรุ่นพี่ ● กิจกรรมที่ 2 รุ่นพี่เล่าวิธีการฝึกซ้อมให้น้องฟัง บอกเล่าเทคนิคเฉพาะตัวของแต่ละคนและสาธิตการกระโดดเชือกให้น้องดู ● กิจกรรมที่ 3 นักเรียนศึกษาเรื่องการนับจังหวะการกระโดดเชือก โดยต้องใช้การฝึกสมาธิร่วมด้วย ● กิจกรรมที่ 4 บันทึกการเรียนรู้ประจำวัน/สัปดาห์ 	<ul style="list-style-type: none"> - เชือกสำหรับการฝึกซ้อม - คลิปวิดีโอ การแข่งขัน กระโดดเชือกของรุ่นพี่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินทักษะการปฏิบัติด้วยแบบประเมินทักษะการกระโดดเชือก

จุดประสงค์นำทาง และงานกรเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้และสถานการณ์	สื่อและแหล่งเรียนรู้	การวัดและ ประเมินผล
<p>3. นักเรียนฝึกซ้อมตาม แผนที่กำหนดไว้ อย่างสม่ำเสมอ</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานปฏิบัติการ ฝึกซ้อม 	<ul style="list-style-type: none"> ● กิจกรรมที่ 1 นักเรียนฝึกกระโดด เชือกกระยะเตรียมตัว เพื่อเป็นการฝึก ซ้อมสมรรถภาพร่างกายทั่วไป โดยเริ่มจากง่ายไปยากแล้วบันทึกข้อมูลไว้ เช่น การวอร์มร่างกายโดยการวิ่ง ยืดกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ● กิจกรรมที่ 2 ระหว่างฝึกซ้อมรุ่น พี่จะแทรกเทคนิคและเทคนิคให้น้อง โดยรุ่นพี่จะกระโดดเชือกในท่าต่าง ๆ เพื่อเป็นตัวอย่างให้น้อง และจะให้น้อง ลองทำทำนั้น แบ่งเป็นกลุ่มกลุ่ม โดยพี่ 1 คนจะช่วยดูแลน้อง 4-3 คน หรือ ตามความเหมาะสมในแต่ละครั้งของ จำนวนผู้มาฝึกซ้อม ● กิจกรรมที่ 3 รุ่นพี่และน้องเรียน รู้ความสามารถของแต่ละคน ไว้ สำหรับการเลือกรายการที่จะลง แข่งขันให้เหมาะสม และรู้จักแข็ง จุดอ่อนของทีม รวมทั้งศึกษาจุดแข็ง และจุดอ่อนของทีมคู่แข่งด้วย ● กิจกรรมที่ 4 บันทึกการเรียนรู้ ประจำวัน/สัปดาห์ 	<ul style="list-style-type: none"> - เชือกสำหรับ ฝึกซ้อม - คลิปวิดีโอ - ดนตรีประกอบ จังหวะ 	<p>ประเมินทักษะ การปฏิบัติด้วย แบบประเมิน ทักษะการกระ โดดเชือก</p>
<p>4. นักเรียนสร้างสรรค์ ท่ากระโดดเชือกที่ แปลกใหม่เป็นของ ตนเอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานสร้างสรรค์ท่า กระโดดเชือกของ ตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> ● กิจกรรมที่ 1 เรียนรู้และฝึก ความแข็งแรง ความอดทนของกล้ามเนื้อ ● กิจกรรมที่ 2 เรียนรู้ความอ่อนตัว ความคล่องแคล่วว่องไว ความเร็ว ปฏิภริยาตอบสนองของการเคลื่อนไหว ร่างกาย ● กิจกรรมที่ 3 เรียนรู้การสร้างสรรค์ ท่ากระโดดเชือกร่วมกันระหว่างเพื่อน ร่วมทีมและครูผู้ฝึกซ้อม ● กิจกรรมที่ 4 บันทึกการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - คลิปวิดีโอ - การแข่งขัน 	<p>ประเมินทักษะ การปฏิบัติด้วย แบบประเมิน ผลลัพธ์การเรียนรู้ รวบยอดกีฬา กระโดดเชือก</p>

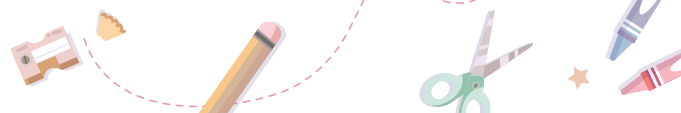

การวัดประเมินผลรวบยอด

จุดประสงค์ ปลายทาง	สถานการณ์การประเมิน	เกณฑ์การปฏิบัติ
นักเรียนคิดสร้างสรรค์ทำ กระโดดเชือกเป็นของตนเอง และนำเสนอทำกระโดดเชือก ให้เพื่อนในทีมและรุ่นพี่ ร่วมกันรับชมด้วยความภูมิใจ	ให้นักเรียนสร้างสรรค์ทำกระโดดเชือก และนำเสนอ	<ul style="list-style-type: none"> - ความแปลกใหม่ของท่า - ความภาคภูมิใจ - ความมั่นใจ

ผลการพัฒนาการกระโดดเชือก

สิ่งที่นักเรียนพัฒนาขึ้นอย่างชัดเจน คือ การมีวินัยในตนเองของรุ่นน้อง โดยมีรุ่นพี่ส่งเสริมอยู่เบื้องหลัง สังเกตจากเมื่อเลิกเรียนเวลา 16.00 น. นักเรียนรุ่นน้องจะรีบปฏิบัติหน้าที่ในห้องเรียนให้เสร็จเรียบร้อย เช่น บางคนมีเวรประจำวัน มีการบ้าน หรือกิจกรรมอื่น ๆ นักเรียนจะรู้หน้าที่ของตนเองว่าหากมาไม่ทันเวลาที่กำหนด จะต้องเพิ่มการวิ่งรอบสนามตามกติกาที่กำหนด นักเรียนทุกคนยอมรับและปฏิบัติตามข้อตกลงนี้ร่วมกัน โดยการฝึกซ้อมดำเนินการ นักเรียนจะจัดการด้วยตนเองและเมื่อรุ่นพี่มาถึงสนามฝึกก็จะมี การพูดคุยเกี่ยวกับข้อสงสัย และจับเวลาเพื่อส่งสถิติการฝึกกระโดดเชือกของแต่ละคนให้กับครูผู้ฝึกซ้อม ทั้งนี้ รุ่นพี่จะร่วมกันปรึกษากับครูผู้ฝึกซ้อมเพื่อคัดเลือกรุ่นน้องที่กระโดดได้ดี และมีแววในการดำเนินนี้ เพื่อฝึกซ้อมอย่างใกล้ชิด ให้คำแนะนำที่ตรงประเด็น จะได้พัฒนาตนเองและลงแข่งขันในรายการต่าง ๆ ได้

นักเรียนชั้น ป.4 กำลังกระโดดเชือกสลับขา
มีแนวความสามารถโดดเด่นที่จะพัฒนาต่อ
เพื่อลงแข่งรายการว่องไว และรายการอื่น ๆ

นักเรียนชั้น ป.3 กระโดดเชือกสลับขา
ช่วงแรกยังไม่มีความโดดเด่นแต่ต่อมามี
พัฒนาการที่ดีขึ้นจากการฝึกซ้อมทุกวัน เพื่อนในทีม
และรุ่นพี่เห็นถึงความมุ่งมั่นตั้งใจของน้อง

▶ ผลการพัฒนาการกระโดดเชือก

นักเรียนสร้างผลงานและส่งต่อแรงบันดาลใจจากพี่สู่น้อง รุ่นพี่จากรั้วโรงเรียนศิริพงษ์ศิวทยา
ยังคงสร้างผลงานคว่ำรางวัล รวมทั้งออกงานแสดงความสามารถกระโดดเชือกผ่านรายการโทรทัศน์ที่มี
ชื่อเสียงโด่งดังอย่างรายการ Super10

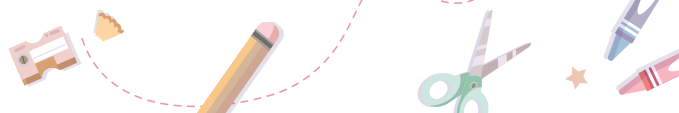

(น้องนัก) ด.ญ.พรกมล เอียดประดิษฐ์
 ตอนไปร่วมรายการน้องอายุ 9 ปี
 และยังคงศึกษาอยู่ที่โรงเรียนศิริพงศวิทยา
 ฉายาของน้องคือ **เทพกระโดดใจกว้างแสง**

ปัจจุบันของน้องนัก อายุ 15 ปี
 ยังคงมีความมุ่งมั่น ยังคงร่วมฝึกซ้อมร่วมกับน้อง
 อย่างสม่ำเสมอ และยังคงมาฝึกซ้อมกระโดดเชือกที่โรงเรียนศิริพงศวิทยาเป็นประจำหลังเลิกเรียน

ด.ช.สุรรัช เกิดพิมพ์ (น้องปิม) อายุ 14 ปี
 เป็นศิษย์เก่าของโรงเรียนศิริพงศวิทยา อีกคนหนึ่ง
 ที่ยังคงมีวินัยในการฝึกซ้อมกระโดดเชือกอย่างต่อเนื่อง
 และคอยเป็นรุ่นพี่ที่สร้างแรงบันดาลใจ รวมถึง
 ให้กำลังใจแก่น้องปิมได้ไปออกรายการ Super10
 ช่องเวิร์คพอยท์ พร้อมกับเพื่อนเป็นผู้ช่วยแกว่งเชือกให้ปิม
 ซึ่งทั้งสองคนก็เป็นรุ่นพี่ศิษย์เก่าของโรงเรียนศิริพงศ
 วิทยาเช่นกัน และมีครูผู้ฝึกสอนไปให้กำลังใจนักเรียน
 ในครั้งนี้ด้วย

ก้าวต่อไปของการกระโดดเชือก: ก้าวไปไม่หยุดด้วยหัวใจ ที่แข็งแกร่งและพลังความร่วมมือ

1. สร้างชมรมกระโดดเชือกเพื่อขยายผล หากได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งหากได้รับแรงสนับสนุนจากภาครัฐ ภาคเอกชนร่วมกัน จะช่วยให้นักเรียนมีทุนทรัพย์ในการเดินทางไปแข่งขันรายการระดับประเทศ รวมถึงกำลังใจที่ได้รับจากหลายฝ่ายจะช่วยผลักดันให้นักกีฬากระโดดเชือกมีกำลังใจสามารถแข่งขันในระดับที่สูงขึ้นได้ โดยรุ่นที่นักกีฬาได้เริ่มต้นออกเดินสายเปิดหมวกที่ถนนคนเดินสงขลา และแสดงความสามารถในการกระโดดเชือกตามงานที่จัดขึ้นทั้งในสงขลาและจังหวัดอื่น ๆ เพื่อนำไปใช้สำหรับการแข่งขันรายการต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศ

2. เปิดพื้นที่ให้ฝึกซ้อม ให้นักเรียนได้ฝึกซ้อมกีฬาและสามารถสร้างประโยชน์ ในอนาคต หากได้รับการสนับสนุนจากหลาย ๆ ฝ่ายพื้นที่ที่ทรงนี้จะช่วยขยายได้มากกว่านี้ และที่สำคัญสิ่งที่ขยายออกไปไกลแล้ว คือ การบ่มเพาะเมล็ดพันธุ์อย่างนักเรียนในห้างกวมเดปโต สามารถตั้งเป้าหมายของตนเองและเดินตามเป้าหมายของตนเองต่อไปได้

3. สร้างเครือข่ายกับโรงเรียนต่าง ๆ ที่มีความสนใจในกีฬากระโดดเชือก ให้เข้ามาดูการฝึกซ้อม และร่วมมือกันในโอกาสต่าง ๆ โดยร่วมกันวางแผน เพื่อส่งเสริมและพัฒนากีฬากระโดดเชือกให้ได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้นในวงกว้าง รวมถึงสนับสนุนนักเรียน นักกีฬาให้มีความก้าวหน้าต่อไป

ปจณา...ท่านสงสัยหรือไม่ว่า
ทำไมกิจกรรมนี้ยังคงอยู่
และมีการฝึกซ้อมอย่างเข้มข้น
แม้ว่าผู้สอน
ย้ายโรงเรียนแล้ว ?

วิสัยทัศน์เมื่อทำสิ่งที่รัก อุปสรรคมากมายเพียงใดก็จะ
ฝ่าฟันไปได้ (เพราะนักเรียนมี **A: Attitude** ใหญ่ เพราะเขา
มีความรัก และตระหนักในคุณค่าและความสุขที่ได้รับ)

ประสบการณ์การใช้แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ด้วยทฤษฎีพหุปัญญา

ประเด็นพัฒนาความสามารถในการประดิษฐ์หุ่นยนต์ ของโรงเรียนสุทธิรักษ์ จังหวัดสงขลา

จุดเน้นการพัฒนา/ปัญหา/ความต้องการ

หุ่นยนต์เป็นเรื่องหนึ่งที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน การเรียนรู้เรื่องหุ่นยนต์สามารถพัฒนาผู้เรียนได้หลากหลาย โดยเฉพาะการพัฒนาปัญญาเกี่ยวกับด้านตรรกะ และคณิตศาสตร์ รวมทั้งปัญญาด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้การพัฒนาหุ่นยนต์สามารถต่อยอดความถนัดและความสนใจของผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้

โรงเรียนสุทธิรักษ์ พัฒนาระบบการเรียนการสอนหุ่นยนต์อย่างต่อเนื่องและมีตัวแทนนักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันระดับประเทศและสามารถแข่งขันจนได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนประเทศไทยไปแข่งขัน ณ ประเทศจีน สร้างความภาคภูมิใจให้ประเทศ จังหวัด โรงเรียน รวมถึงผู้ปกครอง จึงเป็นแรงบันดาลใจให้แก่นักเรียนรุ่นต่อไปเป็นอย่างมาก ทางโรงเรียนเล็งเห็นถึงศักยภาพของนักเรียน จึงได้พัฒนากิจกรรมหุ่นยนต์แก่นักเรียนที่มีความสามารถโดดเด่น ต่อยอดความถนัดและความสนใจของผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้

➤ แนวคิดสำคัญ

ทักษะเทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นทักษะที่สำคัญที่ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนา โดยเฉพาะการเรียนรู้/พัฒนาผ่านเรื่องราวหุ่นยนต์ ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ผู้เรียนสนใจ

เป้าหมาย

➤ สมรรถนะหลัก: สมรรถนะการจัดการตนเอง

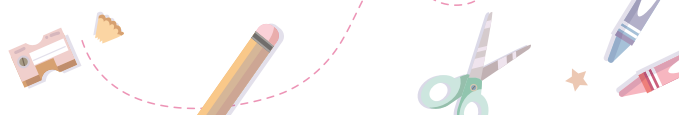
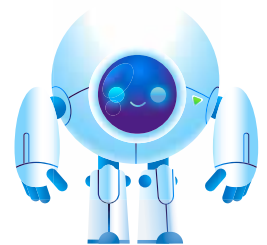
- 1) มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในตนเอง
- 2) สามารถตัดสินใจและวางแผนเกี่ยวกับชีวิตและการเรียนตนเอง
- 3) มีวินัยและมุ่งมั่นตนเองไปสู่เป้าหมาย

➤ สมรรถนะหลัก: สมรรถนะการสื่อสาร

- 1) รับและส่งสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในชุมชน สังคม อย่างมีสติ จับประเด็นสำคัญ ข้อคิดและได้รับตามวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร
- 2) แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคลที่หลากหลายอย่างมีมารยาท
- 3) เลือกใช้กลวิธีในการสื่อสารที่เหมาะสมตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

➤ สมรรถนะหลัก: สมรรถนะการร่วมพลังทำงานเป็นทีม

- 1) เป็นสมาชิกที่ริเริ่มกำหนดเป้าหมายวิธีการทำงานทั้งของตนเองและทีม
- 2) ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการวางแผนการทำงานอย่างเป็นลำดับขั้นและปฏิบัติงานจนสำเร็จ

➤ **สมรรถนะหลัก: สมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน**

- 1) กระตือรือร้นและมีฉันทะในการใฝ่หาความรู้
- 2) ออกแบบแนวทางและลงมือแก้ปัญหาจากสถานการณ์ใกล้ตัวหรือสิ่งแวดล้อมโดยใช้ความรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ/หรือเทคโนโลยี
- 3) ใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัยและเหมาะสม

➤ **สมรรถนะเฉพาะและผลลัพธ์การเรียนรู้**

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

- 1) ฟังและ/หรือดูสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน ชุมชน และสังคม แล้วพูดสรุป ตั้งคำถาม วิเคราะห์ รวมทั้งแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
- 2) พูดโน้มน้าวและพูดโต้ตอบอย่างถูกต้อง สุภาพ ถูกกาลเทศะ มั่นใจ ด้วยความเข้าใจและเคารพในความแตกต่าง
- 3) พูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกได้อย่างเป็นกลาง ให้เกียรติและเคารพในความแตกต่าง
- 4) เขียนสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสม ด้วยลายมือที่สวยงาม และเป็นระเบียบ
- 5) ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และกาลเทศะ

สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- 1) ใช้เหตุผลเชิงตรรกะในการอธิบายและออกแบบวิธีการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตประจำวัน
- 2) ออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่ายเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ตรวจสอบข้อผิดพลาดของโปรแกรมและแก้ไข

➤ **ปัญญาที่พัฒนา 6 ด้าน**

1. ปัญญาด้านภาษา
2. ปัญญาด้านตรรกะและคณิตศาสตร์
3. ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์
4. ปัญญาด้านเคลื่อนไหว
5. ปัญญาด้านการเข้าใจคนอื่น/ระหว่างบุคคล
6. ปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง

จุดประสงค์เชิงสมรรถนะ

➤ **จุดประสงค์เชิงสมรรถนะรวบยอด (ปลายทาง)**

นักเรียนสร้างหุ่นยนต์ตามแนวคิด เจื่อนไขที่กำหนด สามารถออกแบบการนำเสนอและนำเสนอความคิดและผลงานได้อย่างมั่นใจ

➤ จุดประสงค์เชิงสมรรถนะ (นำทาง)

- 1) นักเรียนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับหุ่นยนต์อย่างสนุกสนาน
- 2) นักเรียนเรียนรู้โปรแกรมชุดคำสั่งหุ่นยนต์
- 3) นักเรียนร่วมกันปฏิบัติการต่อหุ่นยนต์แบบต่าง ๆ ด้วยกันเป็นทีมและเขียนชุดคำสั่ง
- 4) นักเรียนร่วมกันออกแบบ สร้างหุ่นยนต์ที่คิดค้นขึ้นเอง และนำเสนอได้อย่างน่าสนใจ
- 5) นักเรียนร่วมกันออกแบบและสร้างหุ่นยนต์เพื่อแข่งขันที่โรงเรียนจัดขึ้น

จุดประสงค์เชิงสมรรถนะ (นำทาง) งานการเรียนรู้ (Learning tasks) และหลักฐานการเรียนรู้

จุดประสงค์เชิงสมรรถนะ (นำทาง)	งานการเรียนรู้ (Learning tasks)	หลักฐานการเรียนรู้
1. นักเรียนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับหุ่นยนต์อย่างสนุกสนาน	งานรู้จักหุ่นยนต์	- รายงาน / ชิ้นงาน
2. นักเรียนเรียนรู้โปรแกรมชุดคำสั่งหุ่นยนต์	งานเขียนโปรแกรมด้วยชุดคำสั่ง	- แบบบันทึกภารกิจ - ชิ้นงาน
3. นักเรียนร่วมกันปฏิบัติการต่อหุ่นยนต์แบบต่าง ๆ ด้วยกันเป็นทีมและเขียนชุดคำสั่ง	งานปฏิบัติการร่วมกันต่อหุ่นยนต์และเขียนโปรแกรมคำสั่ง	- แบบบันทึกภารกิจ - ชิ้นงาน
4. นักเรียนร่วมกันออกแบบและสร้างหุ่นยนต์ที่คิดค้นขึ้นเอง และนำเสนอได้อย่างน่าสนใจ	งานออกแบบและปฏิบัติการร่วมกันสร้างหุ่นยนต์	- ผลการนำเสนอของกลุ่ม - ร่างแบบหุ่นยนต์ - หุ่นยนต์
5. นักเรียนร่วมกันออกแบบและสร้างหุ่นยนต์เพื่อแข่งขันที่โรงเรียนจัดขึ้น	งานแข่งขันหุ่นยนต์	- ร่างแบบหุ่นยนต์ - หุ่นยนต์

กิจกรรมการเรียนรู้ และผลการพัฒนาผู้เรียนในงานรู้จักหุ่นยนต์

นักเรียนเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับหุ่นยนต์อย่างสนุกสนาน: งานรู้จักหุ่นยนต์

กิจกรรมที่ 1 แร้งบันดาลใจจากรุ่นพี่ เล่าเรื่องหุ่นยนต์

- 1) ครูชวนสนทนาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันหุ่นยนต์ของรุ่นพี่ที่ผ่านมา
- 2) ให้นักเรียนบอกเล่าประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง
- 3) ครูให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอบรรยากาศการแข่งขันและกิจกรรมที่ผ่านมา
- 4) นักเรียนบอกเล่าความรู้สึกประทับใจ

กิจกรรมที่ 2 สืบค้นเรื่องราวหุ่นยนต์

- 1) ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม
- 2) แต่ละกลุ่มสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับหุ่นยนต์
- 3) ทุกกลุ่มร่วมกันให้คะแนนการนำเสนอพร้อมข้อเสนอแนะ
- 4) ครูและนักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยน และสรุปสาระที่ได้เรียนรู้

กิจกรรมที่ 3 สรุปเป็นภาพกราฟฟิกผ่าน Canva

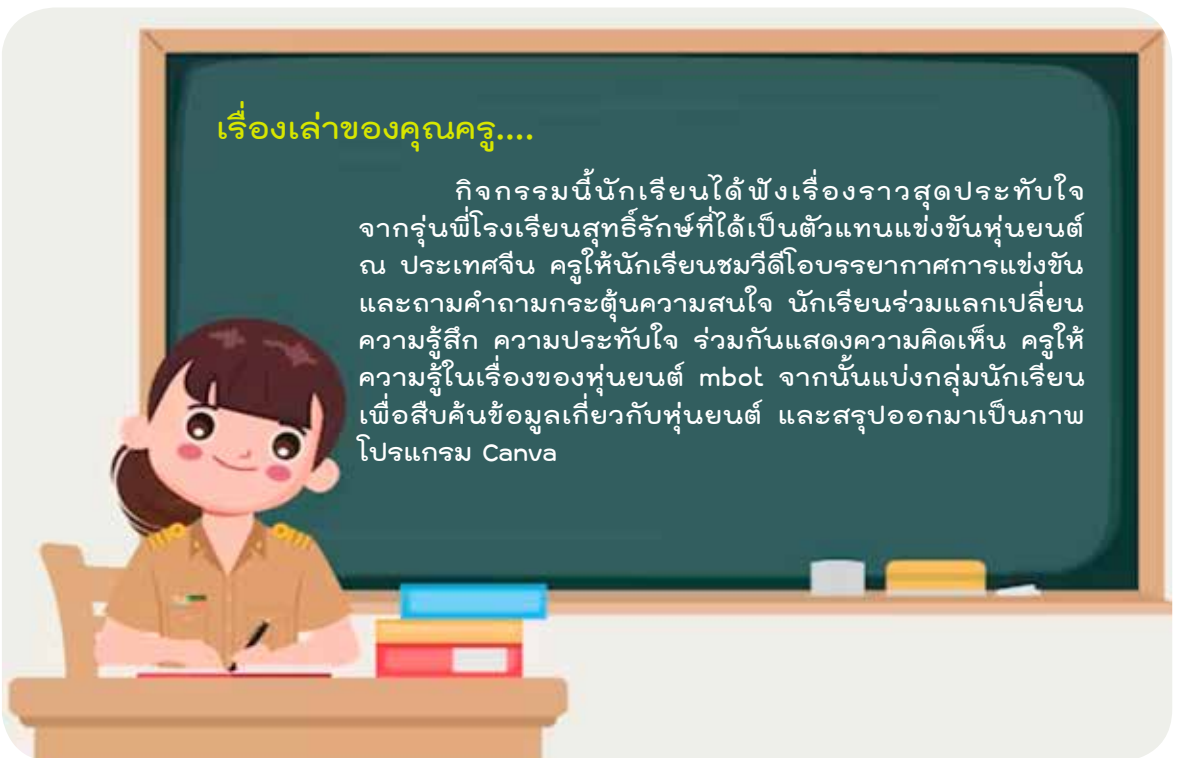
นักเรียนสรุปสาระการเรียนรู้เรื่องหุ่นยนต์ผ่านโปรแกรมแคนวาในรูปแบบต่าง ๆ

กิจกรรมที่ 4 นำเสนอภาพกราฟฟิกผ่าน Canva

นักเรียนแต่ละกลุ่มอธิบายแนวคิดการออกแบบและนำเสนอภาพผลงาน

เรื่องเล่าของคุณครู....

กิจกรรมนี้นักเรียนได้ฟังเรื่องราวสุดประทับใจจากรุ่นพี่โรงเรียนสุทธิรักษ์ที่ได้เป็นตัวแทนแข่งขันหุ่นยนต์ ณ ประเทศจีน ครูให้นักเรียนชมวีดิโอบรรยากาศการแข่งขันและถามคำถามกระตุ้นความสนใจ นักเรียนร่วมแลกเปลี่ยนความรู้สึก ความประทับใจ ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ครูให้ความรู้ในเรื่องของหุ่นยนต์ mbot จากนั้นแบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับหุ่นยนต์ และสรุปออกมาเป็นภาพโปรแกรม Canva

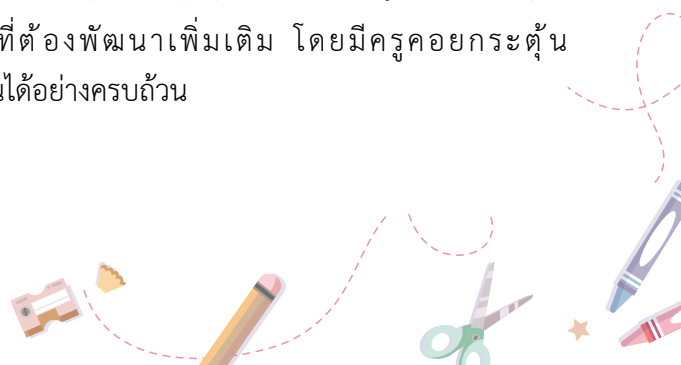

จากกิจกรรมนี้ พบว่า นักเรียนให้ความสนใจในกิจกรรมการเรียนการสอนหุ่นยนต์เป็นอย่างมาก เกิดความรู้สึกตื่นเต้น และมีแรงบันดาลใจอยากเป็นตัวแทนแข่งขันเหมือนกับรุ่นพี่ ได้พัฒนาสมรรถนะการสื่อสาร ในการร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้สึกลหลังดูคลิปวิดีโอ และถามคำถามอย่างตื่นเต้นเกี่ยวกับรายละเอียดในสนามแข่ง จากนั้นนักเรียนสืบค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับหุ่นยนต์ mbot นักเรียนช่วยกันออกแบบเนื้อหาสรุปเกี่ยวกับหุ่นยนต์ พร้อมทั้งนำเสนอผลงานให้เพื่อนฟังได้

ในส่วนสมรรถนะการสื่อสารนักเรียนส่วนใหญ่ทำได้ดี สามารถสื่อสารได้อย่างมั่นใจ มีเพียงบางส่วนที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติม โดยมีครูคอยกระตุ้น

โดยการตั้งคำถาม เพื่อให้ นักเรียนสามารถอธิบายผลงานได้อย่างครบถ้วน

กิจกรรมการเรียนรู้ และผลการพัฒนาผู้เรียน ในงานเขียนโปรแกรมด้วยชุดคำสั่ง

กิจกรรมที่ 1 แนะนำโปรแกรมและชุดคำสั่ง

- 1) ครูอธิบายเกี่ยวกับโปรแกรมและชุดคำสั่งพื้นฐานที่ใช้สั่งการหุ่นยนต์
- 2) นักเรียนฝึกเขียนโปรแกรมทบทวนคำสั่งพื้นฐาน
- 3) ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวน

กิจกรรมที่ 2 ฝึกเขียนคำสั่งต่าง ๆ

- 1) ครูอธิบายเกี่ยวกับโปรแกรมและชุดคำสั่งต่าง ๆ ที่ใช้สั่งการหุ่นยนต์
- 2) นักเรียนฝึกเขียนโปรแกรมทบทวนคำสั่งต่าง ๆ

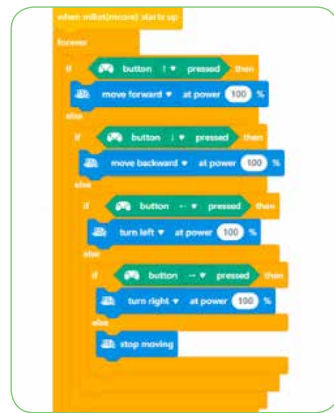
กิจกรรมที่ 3 เขียนคำสั่งตามภารกิจ

- 1) นักเรียนได้รับโจทย์และร่วมกันออกแบบชุดคำสั่งตามภารกิจ
- 2) นำเสนอการเขียนโปรแกรม

เรื่องเล่าของครูในงานเขียนโปรแกรมด้วยชุดคำสั่ง

เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับหุ่นยนต์ จากนั้นนักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับ โปรแกรม mblock โปรแกรมที่มีบล็อกคำสั่ง ที่ใช้ในการเชื่อมต่อคำสั่งกับหุ่นยนต์ ครูอธิบายเกี่ยวกับโปรแกรมและชุดคำสั่งพื้นฐานที่ใช้สั่งการหุ่นยนต์ นักเรียนฝึกเขียนทบทวนคำสั่งพื้นฐาน จากนั้นครูสร้างสถานการณ์โดยนักเรียนเขียนคำสั่งตามภารกิจ เมื่อตามที่ได้รับโจทย์และร่วมกันออกแบบชุดคำสั่งตามภารกิจนำเสนอการเขียนโปรแกรม

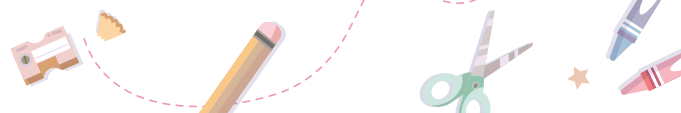
ผลการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องการเขียนคำสั่งหุ่นยนต์ ทำให้นักเรียนได้พัฒนาสมรรถนะการทำงานเป็นทีมและการคิดขั้นสูง จากการที่ครูมีโจทย์ภารกิจให้นักเรียนและเพื่อนในทีมร่วมกันออกแบบคำสั่งตามโจทย์ที่ได้รับ โดยโจทย์นั้นครูมีการออกแบบมาให้มีความหลากหลายเพื่อที่นักเรียนแต่ละกลุ่มจะได้แก้ปัญหาลักษณะต่าง ๆ รวมถึงนักเรียนพัฒนาการสื่อสาร สามารถนำเสนอแนวคิดได้เป็นอย่างดี ได้นำเสนอความคิดของแต่ละกลุ่ม ครูได้เห็นถึงความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ เพราะการที่จะทำภารกิจผ่านได้ จะต้องอาศัยการเขียนชุดคำสั่ง และอัปโหลดคำสั่งในหุ่นยนต์หลาย ๆ ครั้ง จนกว่าจะผ่าน พบว่า นักเรียนมีความอดทนและความพยายามจนสามารถทำสำเร็จได้เป็นอย่างดี

กิจกรรมการเรียนรู้และผลการพัฒนาผู้เรียนในงานปฏิบัติการต่อหุ่นยนต์แบบต่าง ๆ ด้วยกันเป็นทีมและเขียนชุดคำสั่ง

นักเรียนร่วมกันปฏิบัติการต่อหุ่นยนต์แบบต่าง ๆ ด้วยกันเป็นทีมและเขียนชุดคำสั่ง: งานปฏิบัติการต่อหุ่นยนต์แบบต่าง ๆ ด้วยกันเป็นทีมและเขียนชุดคำสั่ง

➤ กิจกรรมที่ 1 ต่อหุ่นยนต์แบบพื้นฐานแบบที่ 1

แบ่งกลุ่มนักเรียนช่วยกันต่อหุ่นยนต์ตามที่ครูสาธิต หลังจากนั้นทบทวน เสนอความคิด ความรู้สึกสิ่งที่ทำได้ดีและสิ่งที่ทำไม่ได้

➤ กิจกรรมที่ 2 ต่อหุ้ยนนต์แบบสำหรับการแข่งขันความเร็ว

แบ่งกลุ่มนักเรียนช่วยกันต่อหุ้ยนนต์ตามที่ครูสาธิต ทบทวน เสนอความคิดความรู้สึก
สิ่งที่ทำได้ดี และสิ่งที่ทำไม่ได้

➤ กิจกรรมที่ 3 ต่อหุ้ยนนต์แบบสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์

แบ่งกลุ่มนักเรียนช่วยกันต่อหุ้ยนนต์ตามที่ครูสาธิตสาธิต ทบทวน เสนอความคิดความรู้สึก
สิ่งที่ทำได้ดี และสิ่งที่ทำไม่ได้

➤ กิจกรรมที่ 4 สอนน้องต่อหุ้ยนนต์

เรื่องเล่าจากครูในงานร่วมกันปฏิบัติการต่อหุ้
ยนนต์แบบต่าง ๆ ด้วยกันเป็นทีมและเขียนชุดคำสั่ง

หลังจากที่ครูสาธิตการต่อหุ้ยนนต์และการเขียนชุด
คำสั่งแบบต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน นักเรียนลงมือปฏิบัติทั้ง
การประกอบหุ้ยนนต์ เพื่อรองรับภารกิจในแบบต่าง ๆ และ
เขียนคำสั่งให้แก่หุ้ยนนต์ในการทำภารกิจนั้น ครูและ
นักเรียนร่วมกันสะท้อนสิ่งที่ทำได้ดี หรือไม่ดีที่ต้องพัฒนา
รวมไปถึงข้อค้นพบจากการลงมือปฏิบัติงานของนักเรียน

จากงานในหน่วยนี้ พบว่า นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ สามารถคิดนอกกรอบ จากที่ครูสอน และมีความมั่นใจในการนำเสนอแนวคิด โดยตัวอย่างของการประกอบหุ่นยนต์และชุดคำสั่งที่ครูเตรียมไว้ในการสาธิต นักเรียนยกมือเพื่อแสดงเจตจำนงของตนเองว่าอยากจะปรับให้เป็นในแบบที่ตนเอง และเพื่อนในทีมคิดไว้ ครูจึงเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความคิดของนักเรียน แต่เพียงมีเงื่อนไขว่าหุ่นยนต์ของแต่ละกลุ่มจะต้องสามารถทำตามภารกิจได้บรรลุเป้าหมายได้ ซึ่งเป็นการพัฒนาสมรรถนะการจัดการตนเองนักเรียน มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง รวมไปถึงการทำงานเป็นทีม การพัฒนาสมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน สามารถร่วมกันออกแบบกับเพื่อนในทีมเพื่อแก้ปัญหาให้สำเร็จได้

กิจกรรมการเรียนรู้และผลการพัฒนาผู้เรียนในงานออกแบบ และปฏิบัติการร่วมกันสร้างหุ่นยนต์

นักเรียนร่วมกันออกแบบและสร้างหุ่นยนต์ที่คิดค้นขึ้นเองและนำเสนอได้อย่างน่าสนใจ: งานออกแบบและปฏิบัติการร่วมกันสร้างหุ่นยนต์

กิจกรรมที่ 1 ร่างแบบหุ่นยนต์ร่วมกัน

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่างแบบหุ่นยนต์ นำเสนอ และรับฟังความคิดเห็น

กิจกรรมที่ 2 สร้างหุ่นยนต์ร่วมกัน

- นักเรียนสร้างหุ่นยนต์ นักเรียนทดลองเขียนชุดคำสั่ง นำเสนอ และรับฟังความคิดเห็น
ปรับงาน ทบทวนตนเอง

กิจกรรมที่ 3 นำเสนอผลงาน

นักเรียนนำเสนอชิ้นงาน สาธิตการทำงานของหุ่นยนต์

เรื่องเล่าจากครูในงานออกแบบและปฏิบัติการร่วมกันสร้างหุ่นยนต์

ครูพบว่านักเรียนมีองค์ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหุ่นยนต์และชุดคำสั่งแล้วจากกิจกรรมที่ผ่านมา ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน ให้นักเรียนทำงานร่วมกันออกแบบหุ่นยนต์ของทีมตนเอง ตามความคิดสร้างสรรค์ อย่างสนุกสนาน จากนั้นนำเสนอความคิดเห็นอย่างมั่นใจ และรับฟังความคิดเห็นของครูและเพื่อนร่วมชั้น พร้อมกับคำแนะนำในการปรับปรุงจากครู ข้อค้นพบจากการลงมือปฏิบัติงานของนักเรียน

ผลการเรียนรู้จากหน่วยนี้ พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาสมรรถนะด้านการสื่อสารโดยสามารถสื่อสารกับเพื่อนในทีมได้เป็นอย่างดี มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และได้พัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม โดยสามารถวางแผนเป้าหมายร่วมกันอย่างเป็นขั้นตอนและปฏิบัติงานจนสำเร็จได้ บรรยากาศในการทำกิจกรรมเต็มไปด้วยความสนุกสนาน นักเรียนบางคนสะท้อนว่า “ไม่อยากจะให้หมดคาบเรียน” บางคนก็สะท้อนว่า “จะกลับไปหาไอเดียเพิ่มในอินเทอร์เน็ต” นักเรียนหลาย ๆ คนมีการเดินสำรวจความคิดเห็นของเพื่อนแต่ละกลุ่ม และสอบถามกันเองในข้อสงสัยว่า “ทำไมถึงออกแบบแบบนี้ ตรงส่วนนี้ติดตั้งเพิ่มไปช่วยในเรื่องอะไร” เมื่อถึงเวลานำเสนอ ตัวแทนของกลุ่มสามารถอธิบายได้

กิจกรรมการเรียนรู้และผลการพัฒนาผู้เรียน ในงานออกแบบและปฏิบัติการร่วมกันสร้างหุ่นยนต์

นักเรียนร่วมกันออกแบบและสร้างหุ่นยนต์เพื่อแข่งขันที่โรงเรียนจัดขึ้น: งานแข่งขันหุ่นยนต์

กิจกรรมที่ 1 รับโจทย์และเงื่อนไข ตลอดจนแหล่งเรียนรู้

ทีมนักเรียน รับโจทย์จากครู

กิจกรรมที่ 2 ออกแบบและสร้างหุ่นยนต์

นักเรียนร่วมกันออกแบบและสร้างหุ่นยนต์ตามที่ได้ออกแบบไว้

กิจกรรมที่ 3 เสนอหุ่นยนต์ต่อพี่เลี้ยงรับข้อเสนอแนะและปรับปรุงงาน ครั้งที่ 1

นักเรียนตรวจสอบหุ่นยนต์กับครู รับข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไข

กิจกรรมที่ 4 เสนอหุ่นยนต์ต่อพี่เลี้ยงรับข้อเสนอแนะและปรับปรุงงาน ครั้งที่ 2

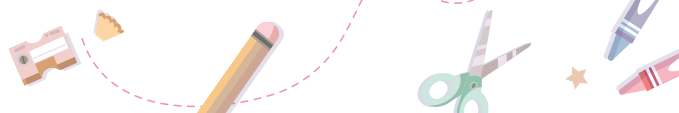
นักเรียนตรวจสอบหุ่นยนต์กับครู รับข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไข

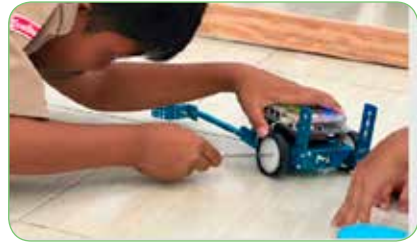
กิจกรรมที่ 5 ร่วมแข่งขันหุ่นยนต์

นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันหุ่นยนต์

เรื่องเล่าของครูในงานงานแข่งขันหุ่นยนต์

เมื่อนักเรียนได้รับโจทย์ภารกิจการแข่งขัน โดยครูชี้แจงกติกาการแข่งขัน และให้เวลานักเรียนแต่ละทีมในการปรับหุ่นยนต์ เขียนชุดคำสั่ง และเตรียมตัวสำหรับการแข่ง ครูจับคู่การแข่งขันตามลำดับประกาศรายชื่อทีมแข่งขันตามตารางแข่งขัน แข่งจนกระทั่งได้ผู้ชนะสำหรับภารกิจแข่งขันภายในครั้งนี้

จากการสังเกต พบว่า เมื่อต้องเจอสถานการณ์สำหรับการแข่งขัน นักเรียนมีความตื่นเต้นมากกว่าปกติและมีความกังวล แต่ก็แสดงออกถึงความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะเข้าร่วมการแข่งขัน โดยแต่ละทีมจะมีเวลาให้ปรับเปลี่ยนหุ่นยนต์ก่อนการแข่งขัน โดยต้องตกลงกันเองว่าใครเป็นคนบังคับหุ่นยนต์เมื่อลงสู่สนามจริง พบว่า หลายทีมมีการแบ่งหน้าที่ได้เป็นอย่างดี เมื่อมีคนบังคับ เพื่อนที่เหลือจะให้คำแนะนำและบอกว่าจะทำอย่างไร ในขณะที่ทีมอื่นสังเกตการณ์แข่งของทีมที่กำลังแข่ง สังเกตการบังคับและการวางแผนการทำคะแนนของแต่ละทีมแล้ววิเคราะห์ เตรียมสำหรับการปรับเปลี่ยนหุ่นยนต์ของตนเอง และกลยุทธ์ในการทำคะแนนของตนเอง เมื่อถึงลำดับในการแข่งของทีมตนเอง หลาย ๆ ทีมมีการปรับหุ่นยนต์และวางกลยุทธ์การทำคะแนน ทำให้ผลคะแนนในช่วงหลังทำได้ดีและมีคะแนนสูง การแข่งขันหุ่นยนต์ที่เกิดขึ้นนักเรียนได้พัฒนาสมรรถนะการจัดการตนเองมีวินัยและมีความมุ่งมั่น อีกทั้งพัฒนาสมรรถนะด้านการสื่อสาร สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม โดยสามารถวางแผนเป้าหมายร่วมกันอย่างเป็นขั้นตอนและปฏิบัติงานจนสำเร็จได้ สามารถแข่งขันหุ่นยนต์ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ และเมื่อเจอสถานการณ์ที่ไม่คาดฝัน เช่น หุ่นยนต์ไม่ทำตามคำสั่งหรือ อุปกรณ์หลุด นักเรียนสามารถแก้ปัญหา โดยใช้ความรู้จากที่เรียนมาแล้วได้ ซึ่งเป็นการพัฒนาสมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน

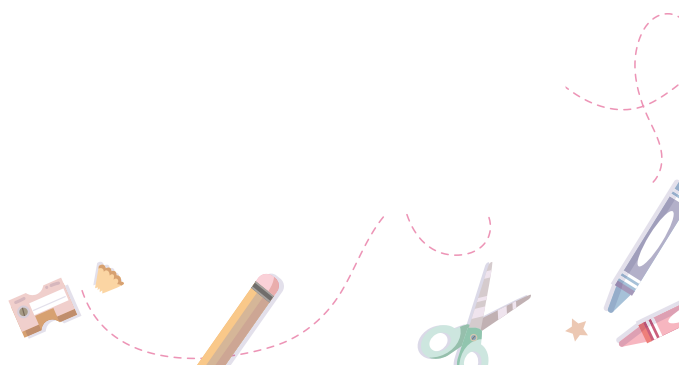

ข้อค้นพบจากครูผู้สอน

เมื่อครูสร้างสถานการณ์พัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนผ่านการแข่งขัน ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาสมรรถนะในหลาย ๆ ด้าน อาทิ **สมรรถนะการสื่อสาร:** นักเรียนแลกเปลี่ยนสื่อสารภายในทีม **สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม:** ร่วมกันทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และการพัฒนาสมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน: จะต้องอาศัยองค์ความรู้ที่ผ่านมา ในการสร้างสรรค์และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้ได้ การแข่งขันและการทำงานเป็นทีม เหมือนเป็นการเตรียม โลกจำลองที่นักเรียนจะต้องเจอในชีวิตจริง ที่ต่อไปอาจจะ ต้องมีการแก้ปัญหาและทำงานกับคนที่นักเรียนไม่ได้คุ้นเคย การให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและ เจอสถานการณ์จริงเป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุดที่นักเรียนจะได้นำสิ่งที่เรียนรู้มาใช้เพื่อการแก้ปัญหา โดยครูมีบทบาทเป็นผู้ช่วยเหลือ สนับสนุน และเป็นผู้ที่ทำหน้าที่จัดการให้เกิดสถานการณ์เพื่อการเรียนรู้ และคอยประคับประคองให้ผู้เรียนผ่านสถานการณ์นั้นไปให้ได้

นอกจากนี้ครู พบว่า นักเรียนมีสีหน้าแววตาที่มีความสุข และเห็นได้ชัดว่าเกิดความภูมิใจ ในผลงานของตนเอง มีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างมาก มีความสนใจ และหาความรู้ เพิ่มเติมด้วยตนเอง โดยเฉพาะนักเรียนมีความสามารถในการออกแบบ วางแผนการทำงานเป็นทีม สื่อสาร กับเพื่อนร่วมทีมได้เป็นอย่างดี เมื่อลงสนามแข่งขันสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี มีสมาธิจดจ่อ กับสิ่งที่ทำ มีความสามัคคีและมีวินัยในการฝึกซ้อม และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง

ส่วนที่ 6

แบ่งปันประสบการณ์

การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทางการ
พัฒนาสมรรถนะสำหรับ
ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ

โรงเรียนวัดบูรณาวาส

เกริ่นนำ

โรงเรียนวัดปรุณาวาส ได้คิดค้นและพัฒนาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ร่วมกับนักวิชาการและศึกษานิเทศก์ โดยโรงเรียนได้นำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ แนวทางนี้พัฒนาขึ้นจากการผสมแนวคิด หลักการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยเฉพาะแนวคิดที่ว่า **การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนนั้นต้องมีการจัดให้ออกาสผู้เรียนใช้เวลาในการเรียนรู้/การทำงาน ตามความถนัดและความสามารถของตน** สามารถก้าวหน้าไปเร็วช้าแตกต่างกัน (Self-Pacing) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่หลากหลาย สามารถตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน (ทิตินา เขมมณี, 2564) และหลักการในการพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ที่ยึดหลักว่า "นักเรียนทุกคนมีสิทธิ์ที่จะได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพและยึดหลักของความเสมอภาคและการกระจายโอกาสทางการศึกษา"

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ

➤ ลักษณะ

แนวทางในการส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียนที่เน้นการออกแบบผลลัพธ์ กิจกรรม และการวัดประเมินผลที่อยู่บนหลักการพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่าง โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนที่ยืดหยุ่นตามลักษณะเฉพาะ ระดับความสามารถและความสนใจ แนวทางนี้สามารถทำได้ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน โดยเน้นการทำงานร่วมกันกับผู้ปกครองในทุกขั้นตอน

➤ ขั้นตอนการทำงาน

● การทำงานในช่วงการเตรียมการ

- 1) สำรวจระดับสมรรถนะและความสนใจของผู้เรียน
- 2) กำหนด บทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้
 - (1) เป็นบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนทั้งห้อง/ทั้งหมด
 - (2) เป็นบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย
 - (3) เป็นบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนทั้งห้อง/ทั้งหมด แต่ออกแบบกิจกรรม

การเรียนรู้หลากหลายแบบตามความสนใจและระดับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน แต่ละกลุ่มในแต่ละบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้

3) กำหนดสมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา โดยอาจจะกำหนดในลักษณะภาพรวม หรือกำหนดเป็นกลุ่มย่อย หรือเป็นรายบุคคล

4) ครู และผู้ปกครองร่วมกันออกแบบบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ย่อยที่มีลักษณะบูรณาการสำหรับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม/แต่ละคน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เชิงรุกทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน นอกโรงเรียน และที่บ้าน

5) จัดทำรายละเอียดบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย

- (1) จุดเน้น
- (2) แนวคิดสำคัญ
- (3) สมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา
- (4) ผลลัพธ์การเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงสมรรถนะรวบยอด/ปลายทาง และผลลัพธ์การเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงสมรรถนะย่อย/นำทาง
- (5) สารการเรียนรู้
- (6) กลยุทธ์/หลักการการจัดการเรียนรู้
- (7) งานการเรียนรู้
- (8) กิจกรรมการเรียนรู้/สถานการณ์การเรียนรู้ โดยเน้นการพัฒนาคุณลักษณะ/เจตคติ ในช่วงต้น ผีตกชะย่อย ๆ และเรียนรู้เนื้อหาสำคัญผ่านการปฏิบัติจริงอย่างเป็นลำดับขั้นตอน และ

ให้เรียนรู้ผ่านสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับสมรรถนะที่กำหนด สำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการวิเคราะห์ขั้นตอน และกิจกรรมใ้่าง่าย เป็นลำดับขั้นตอนที่เหมาะสมกับพื้นฐานความสามารถและนำเสนอใจ

(9) แนวทางการวัดและประเมินผล โดยการกำหนดรายละเอียดดังกล่าวอาจจะเป็นบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้รายบุคคล หรือรายกลุ่ม หรือรายห้องขึ้นอยู่กับผู้เรียน

6) จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ และตรวจสอบความพร้อม

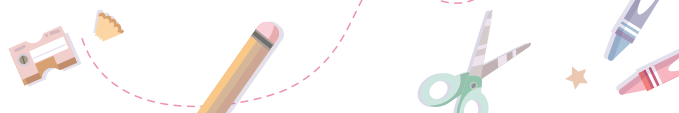
● **ช่วงการจัดการเรียนรู้และการสรุปผล**

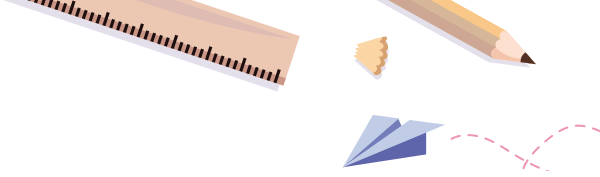
- 1) ครู และผู้ปกครองร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนด
- 2) ครูและผู้ปกครองวัดประเมินผลระหว่างทางตามผลลัพธ์การเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงสมรรถนะย่อย/นำทางที่กำหนด และมีการสื่อสารความก้าวหน้าในการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- 3) ครู และผู้ปกครองร่วมกันวัดประเมินผลหลังจากจบหน่วยผ่านสถานการณ์ตามผลลัพธ์การเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงสมรรถนะรวบยอด/ปลายทางที่กำหนด
- 4) ครูและผู้ปกครองร่วมกันถอดบทเรียน และนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบและจัดกิจกรรมในโอกาสต่อไป

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ

➤ ช่วงการเตรียมการ

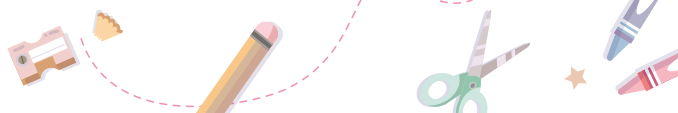
กิจกรรม	รายละเอียดการดำเนินการ
1. สสำรวจระดับสมรรถนะ และ ความสนใจของผู้เรียน	ประชุมคณะครูผู้ปกครอง เพื่อสำรวจระดับสมรรถนะหลัก สมรรถนะ เฉพาะ และความสนใจของผู้เรียนรายบุคคล พบว่า สมรรถนะที่ ต้องการพัฒนา คือ สมรรถนะด้านการสื่อสาร สมรรถนะการจัดการ ตนเอง และสมรรถนะการคิดขั้นสูง ที่ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความ สามารถระดับเริ่มต้นและกำลังพัฒนา โดยเน้น การบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและการงานอาชีพ เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการอ่าน การเขียน และทักษะชีวิต
2. กำหนดบทเรียน/ หน่วยการเรียนรู้	หลังจากสำรวจระดับสมรรถนะ และความสนใจของผู้เรียน ครู และ ผู้ปกครองร่วมกันออกแบบบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ สำหรับพัฒนา สมรรถนะด้านการอ่าน เขียน และการงานอาชีพสำหรับนักเรียน ทั้ง 3 กลุ่ม แบ่งเป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านการเขียน 4 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้ 1. ผจญภัยรถไฟแห่งเสียง 2. รถไฟสื่อภาษา 3. สถานีคำศัพท์น่ารู้ 4. ชานชาลาพาเพลิน การพัฒนาทักษะชีวิต 3 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้ 1. นักสืบแปลงเกษตร 2. ผักสวนครัวมหานคร 3. ต้นทุนอาชีพ
3. กำหนดสมรรถนะหลัก /สมรรถนะเฉพาะ/ผลลัพธ์ การเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> ● สมรรถนะหลักที่ต้องการพัฒนา 1. สมรรถนะการจัดการตนเองเกี่ยวกับการเห็นคุณค่าในตนเอง 2. สมรรถนะการคิดขั้นสูง เกี่ยวกับการคิดเชิงระบบและการคิด แก้ปัญหา 3. สมรรถนะการสื่อสารเกี่ยวกับการรับสารอย่างมีสติและถอดรหัส เพื่อให้เกิดความเข้าใจการรับส่งสารบนพื้นฐานความเข้าใจและ ความเคารพในความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง และ การเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึง ความรับผิดชอบเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร 4. สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกทีม ที่ดีและมีภาวะผู้นำกระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังอย่าง เป็นระบบ

กิจกรรม	รายละเอียดการดำเนินการ
	<p>5. สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งเกี่ยวกับพลเมืองรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่</p> <ul style="list-style-type: none">● สมรรถนะเฉพาะที่ต้องการพัฒนา<ul style="list-style-type: none">- กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย<ol style="list-style-type: none">1. การฟัง การดู และการพูดเพื่อพัฒนาการคิด<ol style="list-style-type: none">1) ฟังและ/หรือดูอย่างตั้งใจแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง คำชี้แจงและคำแนะนำได้ถูกต้องเหมาะสม2) พูดสื่อสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์อย่างเหมาะสม2. การอ่านเพื่อพัฒนาการคิด<ol style="list-style-type: none">1) อ่านออกเสียงคำในบทอ่านและสื่อประเภทต่าง ๆ ที่กำหนดให้อย่างตั้งใจและถูกต้อง รวมทั้งเข้าใจความหมายของคำแล้วสามารถอ่านออกเสียงตลอดจนทำความเข้าใจคำอ่านและสื่อที่พบในชีวิตประจำวัน2) อ่านบทอ่านตามความสนใจและนำเสนอเรื่องที่ทำได้อ่านอย่างสร้างสรรค์3. การเขียนเพื่อพัฒนาการคิด<ol style="list-style-type: none">1) เขียนคำอย่างตั้งใจและถูกต้อง สามารถนำไปใช้ในการเขียนสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม2) เขียนสื่อสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์และรูปแบบการเขียน● ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา<ol style="list-style-type: none">1. อ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายของคำที่อ่าน2. ถ่ายทอดเนื้อหาของสิ่งที่ฟังและดู3. วิเคราะห์สิ่งที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน4. เขียนคำได้ถูกต้องและนำไปใช้ในการเขียนเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน5. ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนได้ถูกต้องเหมาะสม<ul style="list-style-type: none">- กลุ่มสาระการเรียนรู้การจัดการศรัทธาและการทำงาน<ol style="list-style-type: none">1. ทำงานอย่างเป็นระบบ ต่อยอดจากของเดิมด้วยตนเองหรือร่วมกับสมาชิกในครอบครัว เพื่อนและผู้อื่น2. ทำงานโดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า พอเพียง เหมาะสม● ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา<p>ทำงานอย่างเป็นระบบ ต่อยอดจากของเดิมด้วยตนเอง หรือร่วมกับเพื่อนและผู้อื่นอย่างเหมาะสม วางแผนการทำงาน ลงมือทำตามแผนโดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่าและพอเพียง ตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงการทำงานให้บรรลุเป้าหมายด้วยความรับผิดชอบ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น</p>

กิจกรรม	รายละเอียดการดำเนินการ
4. ครู และผู้ปกครองร่วมกัน ออกแบบบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ย่อยที่มีลักษณะบูรณาการ	ครู และผู้ปกครองร่วมกันออกแบบบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ย่อย โดยในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะพัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะ เฉพาะของผู้เรียนในลักษณะบูรณาการหลายสมรรถนะ และกำหนด กิจกรรมที่เป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วม ให้นักเรียนเรียนรู้ผ่านบทเรียนแต่ละห้องเรียนพิเศษ 3 ห้องเรียน ตามระดับความยากง่ายของเนื้อหา
5. จัดทำรายละเอียดบทเรียน/ หน่วยการเรียนรู้	<p>ในการเรียนรู้เรื่องการอ่าน เขียน ในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียน ทั้ง 3 กลุ่มแบ่งเป็น 4 หน่วยการเรียนรู้ แต่ละหน่วยการเรียนรู้ กำหนดสมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ ต้องการพัฒนาสำหรับรายละเอียดหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จุดเน้น 2. แนวคิดสำคัญ 3. สมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการ พัฒนา 4. ผลลัพธ์การเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงสมรรถนะรวบยอด/ปลายทาง และผลลัพธ์การเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงสมรรถนะย่อย/นำทาง 5. สารการเรียนรู้ 6. กลยุทธ์/หลักการจัดการเรียนรู้ 7. งานการเรียนรู้ 8. กิจกรรมการเรียนรู้/สถานการณ์การเรียนรู้ 9. แนวทางการวัดและประเมินผล
6. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ และตรวจสอบ ความพร้อม	ครู และผู้ปกครอง ร่วมกันจัดเตรียมความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ โต๊ะ เก้าอี้ ที่เหมาะสมกับขนาดรูปร่างของนักเรียน จัดเตรียมสื่อการ เรียนรู้สอดคล้องกับความบกพร่องของนักเรียน โดยเฉพาะของจริง ที่นักเรียนสามารถจับต้องได้ เป็นสิ่งใกล้ตัวทำทลายกระตุ้นความสนใจ เสริมสร้างจินตนาการและความคิด มีความปลอดภัยคงทน มีขนาด รูปร่าง เรื่องราวเหมาะสม จัดให้มีมุมส่งเสริมการอ่านโดยกำหนด พื้นที่ไว้ด้วยสื่อหรือพรม มีหนังสือหลากหลายโดยเฉพาะหนังสือ นิทาน หนังสือภาพประกอบและเปลี่ยนหนังสือตามหัวข้อที่ต้องการ ให้อ่าน หรือตามความสนใจของนักเรียนอยู่เสมอ ร่วมกันจัดให้มี แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพียงพอ ปลอดภัย ต่อการส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

➤ ช่วงการจัดการเรียนรู้และการสรุปผล

มีกิจกรรมหลัก 4 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรม	รายละเอียดการดำเนินการ
1. ครู และผู้ปกครองร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนด	ครู และผู้ปกครองร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน เพื่อส่งเสริมการอ่าน การเขียนและทักษะชีวิตของนักเรียนให้เป็นไปตามผลลัพธ์การเรียนรู้ เปิดโอกาสผู้ปกครองจิตอาสาเข้ามาช่วยเหลือกิจกรรมตามตารางกิจกรรม หรืออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน
2. ครูและผู้ปกครองวัดประเมินผลระหว่างทาง ตามผลลัพธ์การเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงสมรรถนะย่อย/นำทางที่กำหนด	ครู และผู้ปกครองทำความเข้าใจการวัดผลประเมินผลร่วมกันออกแบบเครื่องมือวัดระหว่างทาง และนำไปตรวจสอบสมรรถนะนักเรียนในความดูแลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง และมีการสื่อสาร ความก้าวหน้าในการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อผู้ปกครองได้ทราบพัฒนาการด้านการเรียนรู้ เพื่อนำไปปรับปรุง รวมทั้งครูและผู้ปกครองจะได้กำหนดแนวทางสำหรับการพัฒนาสมรรถนะการอ่าน เขียนของผู้เรียนในระยะต่อไป
3. ครู และผู้ปกครองร่วมกันวัดประเมินผลหลังจากจบหน่วยผ่านสถานการณ์ตามผลลัพธ์การเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงสมรรถนะรวบยอด/ปลายทางที่กำหนด	ครู และผู้ปกครองทำความเข้าใจการวัดผลประเมินผลหลังจากจบหน่วยการเรียนรู้ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ ร่วมกันออกแบบเครื่องมือวัดปลายทาง ผ่านสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย และนำไปประเมินผู้เรียนในห้องการศึกษาพิเศษทั้ง 3 ห้องเรียน เพื่อครูและผู้ปกครองได้ทราบสมรรถนะการอ่าน เขียน ของนักเรียนในความรับผิดชอบ
4. ครู และผู้ปกครองร่วมกันถอดบทเรียนและนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบ และจัดกิจกรรมในโอกาสต่อไป	ครู ผู้ปกครอง และผู้บริหาร ร่วมกันทบทวนผลการดำเนินงานในการพัฒนาสมรรถนะการอ่าน การเขียน และทักษะชีวิตของนักเรียนที่ผ่านมา ดังนี้ 1) ถอดบทเรียนในสิ่งที่ได้ศึกษาเรียนรู้ทั้งข้อดีและข้อที่ควรพัฒนา ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา 2) บันทึกสะท้อนบทเรียนผ่านเอกสารและประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3) นำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบ และจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการผู้เรียนในโอกาสต่อไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 นกสีบแปลงเกษตร

จุดเน้น

รู้จักสวนครัวในโรงเรียนและสามารถปลูกผักสวนครัวเพื่อประกอบอาหารพร้อมทั้งถ่ายถอดสู่อาชีพในอนาคต

จุดประสงค์นำทาง

ของเรียนพิเศษ 1

1. นักเรียนจำแนกผักสวนครัวที่แบ่งประเภทได้
2. นักเรียนบอกลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของผักสวนครัวได้
3. นักเรียนบอกประโยชน์ของผักสวนครัวแต่ละชนิด
4. นักเรียนปลูกผักสวนครัวที่สนใจได้

ของเรียนพิเศษ 2

1. นักเรียนเขียนชื่อผักสวนครัวที่สนใจแปลงเกษตรได้
2. นักเรียนเขียนบันทึกลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของผักสวนครัวได้
3. นักเรียนเปรียบเทียบระหว่างการบริโภคผักในบริเวณผักสวนครัวได้
4. นักเรียนปลูกผักสวนครัวและบันทึกขั้นตอนการปลูกได้

ของเรียนพิเศษ 3

1. นักเรียนบอกประโยชน์ของผักสวนครัวที่สนใจแปลงเกษตรได้
2. นักเรียนเขียนข้อความติดชื่อและลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของผักสวนครัวได้
3. นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับประโยชน์ของการบริโภคผักสวนครัว
4. นักเรียนปลูกผักสวนครัวที่สามารถนำไปประกอบอาหารที่ตนเองชื่นชอบได้

ห้องเรียนพิเศษ 2

นักเรียนปลูกผักสวนครัวตามความสนใจพร้อมบันทึกการเจริญเติบโตได้

ห้องเรียนพิเศษ 3

นักเรียนปลูกผักสวนครัวและนำมาประกอบอาหารได้

176

หลากหลายแนวทางแบ่งปันประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

จุดประสงค์การเรียนรู้นำทาง

ห้องเรียนพิเศษ 1

1. นักเรียนจำแนกผักสวนครัวในแปลงเกษตรได้
2. นักเรียนบอกลักษณะของผักสวนครัวได้
3. นักเรียนบอกประโยชน์ของผักสวนครัวแต่ละชนิด
4. นักเรียนปลูกผักสวนครัวที่สนใจได้

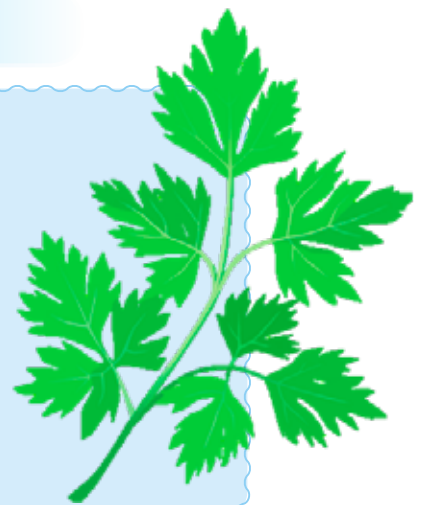
ห้องเรียนพิเศษ 2

1. นักเรียนเขียนชื่อผักสวนครัวที่พบในแปลงเกษตรได้
2. นักเรียนเขียนบันทึกลักษณะของผักสวนครัวได้
3. นักเรียนเปรียบเทียบระหว่างการบริโภคกับการไม่บริโภคผักสวนครัวได้
4. นักเรียนปลูกผักสวนครัวและบันทึกขั้นตอนการปลูกได้

ห้องเรียนพิเศษ 3

1. นักเรียนบอกประโยชน์ของผักสวนครัวที่พบในแปลงเกษตรได้
2. นักเรียนเขียนผังความคิดชื่อและลักษณะของผักสวนครัวได้
3. นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติเกี่ยวกับการบริโภคผักสวนครัว
4. นักเรียนปลูกผักสวนครัวที่สามารถนำไปประกอบอาหารที่ตนเองชื่นชอบได้

กิจกรรมการเรียนรู้

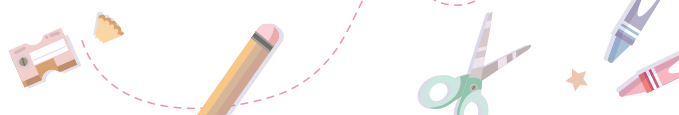
ห้องเรียนพิเศษ 1 จำแนกผักสวนครัวในแปลงเกษตร บอกลักษณะของผัก บอกประโยชน์ของผักสวนครัว แต่ละชนิดและปลูกผักสวนครัวที่สนใจ

ห้องเรียนพิเศษ 2 เขียนชื่อ/บันทึกลักษณะของผักสวนครัว ศึกษาข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระหว่างการบริโภคกับการไม่บริโภคผักสวนครัว และปลูกผักสวนครัวและบันทึกขั้นตอนการปลูก

ห้องเรียนพิเศษ 3 บอกประโยชน์ของผักสวนครัว เขียนผังความคิดชื่อและลักษณะ แสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับประโยชน์ของการบริโภคผักสวนครัว และปลูกผักสวนครัวพร้อมนำไปประกอบอาหารที่ตนเองชื่นชอบ

ผลลัพธ์การเรียนรู้รายยอด

ห้องเรียนพิเศษ 1

นักเรียนปลูกและ
ดูแลผักสวนครัว
ในกระถางที่ออกแบบได้

ห้องเรียนพิเศษ 2

นักเรียนปลูกผักสวนครัว
ตามความสนใจ
พร้อมบันทึก
การเจริญเติบโตได้

ห้องเรียนพิเศษ 3

นักเรียนปลูกผักสวนครัว
และนำมา
ประกอบอาหารได้

สถานการณ์การประเมิน

ห้องเรียนพิเศษ 1 นักเรียนประดิษฐ์กระถางต้นไม้จากแก้วพลาสติกและปลูกผักสวนครัวที่นักเรียนสนใจ แล้วนำไปดูแลรดน้ำให้ผักเจริญเติบโต

ห้องเรียนพิเศษ 2 นักเรียนเลือกปลูกผักสวนครัวที่นักเรียนสนใจจากนั้นให้นักเรียนนำผักสวนครัวที่นักเรียนปลูกไปบันทึกการเจริญเติบโตที่บ้านจำนวน 2 สัปดาห์ แล้วนำบันทึกและผักสวนครัวที่ปลูกมาส่งครูที่โรงเรียน

ห้องเรียนพิเศษ 3 นักเรียนเลือกปลูกผักสวนครัว และประกอบอาหารเมนูจานโปรดจากผักสวนครัวที่นักเรียนปลูกแล้วนำไปรับประทานร่วมกับผู้ปกครอง

เรื่องเล่าจากครู

จากกิจกรรมการเรียนรู้ **หน่วยบูรณาการยุคเกษตรกร นักสืบแปลงเกษตร** นักเรียน ได้สำรวจ ผักสวนครัวจากแปลงเกษตรซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ทำให้นักเรียนได้รู้จักการสังเกตชื่อผักสวนครัว ลักษณะผักสวนครัว และเมื่อมาศึกษาประโยชน์ของการรับประทานผักสวนครัวในคลิป์ดิทัศน์ที่ครูให้ดู ทำให้นักเรียนสนใจรับประทานอาหารที่มีส่วนประกอบจากผักสวนครัวมากขึ้น นักเรียน สนุกสนานที่ได้ลงมือปลูกผักสวนครัวด้วยตนเอง พร้อมทั้งชักชวนผู้ปกครองให้ช่วยปลูกผักสวนครัวที่บ้าน และช่วยกันนำมาประกอบอาหารรับประทานได้

เกร็ดความรู้

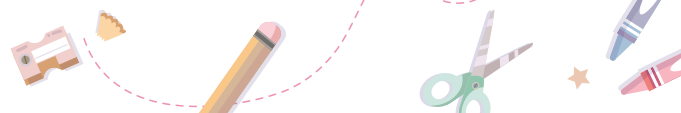
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ครูต้องมีการวางแผนการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่าง ของผู้เรียนแต่ละบุคคลและจัดตามกลุ่มความสามารถของผู้เรียน และการทำกิจกรรมแต่ละขั้นตอนครูต้องใช้วิธีการที่เหมาะสมเพื่อให้นักเรียนทุกคนปฏิบัติได้ ในระยะแรกครูต้องช่วยเหลือทุกขั้นตอน จากนั้นให้การช่วยเหลือลดลงเมื่อผู้เรียนทำได้ และลดการช่วยเหลือในที่สุดเมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง

- * **การกระตุ้นผู้เรียน** ให้พยายามช่วยเหลือตนเอง จะทำให้ผู้เรียนสามารถพึ่งตนเองและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างรวดเร็ว
- * **การส่งเสริม** ให้ผู้เรียนได้รับ **ประสบการณ์ที่หลากหลาย** ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสค้นพบความสามารถและความถนัดของตัวเองได้

ข้อพึงระวัง

กิจกรรมการประกอบอาหารสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษควรได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด เนื่องจากนักเรียนต้องใช้อุปกรณ์ที่อาจเกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน เช่น มีด เตาแก๊ส และอุปกรณ์อื่น ๆ ดังนั้น ในขณะที่ฝึกทักษะการประกอบอาหาร นักเรียนจึงต้องได้รับการดูแลจากผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด

ส่วนที่ 7

แบ่งปันประสบการณ์

การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ
ตามแนวทางการพัฒนาสมรรถนะ
บนความต้องการ/
ความสนใจของผู้เรียน

โรงเรียนศิริพงศ์วิทยา จังหวัดสงขลา

เกริ่นนำ

โรงเรียนศิริพงษ์วิทยามีความมุ่งมั่นในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ในโอกาสที่ได้เข้าร่วมโครงการศึกษาและพัฒนาาระบบกลไกหนุนเสริมการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสามารถเลือกแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน 6 แนวทาง คือ **แนวทางที่ 1** จัดสถานการณ์เพื่อการพัฒนาสมรรถนะ **แนวทางที่ 2** ใช้รูปแบบการเรียนรู้สู่การพัฒนาสมรรถนะ **แนวทางที่ 3** บูรณาการ ผสานหลายสมรรถนะ **แนวทางที่ 4** สมรรถนะชีวิตในกิจวัตรประจำวัน **แนวทางที่ 5** การเรียนรู้สมรรถนะแบบผสมผสาน และ **แนวทางที่ 6** การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนทั้งโรงเรียน โดยใช้ประเด็นการเรียนรู้ร่วมกัน (Whole-School Learning) โรงเรียนได้นำแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะทั้ง 6 แนวดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนจนเกิดผล จึงได้พัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะบนความต้องการ ความสนใจของนักเรียนอีกแนวทางหนึ่ง โดยการสนับสนุนจากนักวิชาการและผู้รู้

แนวทางการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะบนความต้องการและความสนใจของนักเรียนแนวทางการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะบนความต้องการและความสนใจของนักเรียน เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับหลักการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่กล่าวถึง การจัดโอกาสและประสบการณ์เพื่อเสริมสร้าง A (attitude/attribute) สร้างแรงจูงใจ แรงบันดาลใจ กระตุ้นความสนใจใฝ่รู้ สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำตนเองและกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้ (self-directed learning) เนื่องจาก A เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และมีการจัดโอกาสและประสบการณ์ให้ผู้เรียนใช้เวลาในการเรียนรู้/การทำงาน ตามความถนัดและความสามารถของตน สามารถก้าวหน้าไปเร็วช้าแตกต่างกันได้ (self-pacing)

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน บนความต้องการ/ความสนใจของผู้เรียน

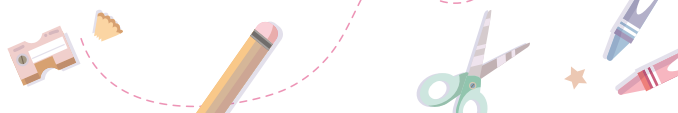
➤ ลักษณะ

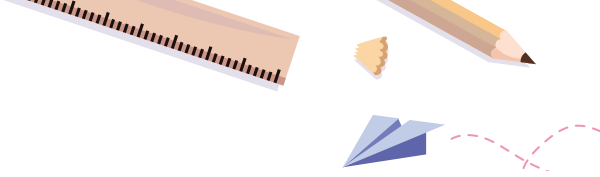
ลักษณะการจัดการเรียนรู้ในแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มด้วยการสำรวจความสนใจ ความต้องการของผู้เรียนแล้วใช้ประเด็นที่ผู้เรียนสนใจหรือต้องการเรียนรู้เป็นจุดเริ่มต้นแล้วออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน โดยมีการหารือระหว่างกันเพื่อปรับแผน และประเมินผลการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ

➤ ขั้นตอนการทำงาน

การทำงานในช่วงการเตรียมการ

1. ผู้สอนประมวลผลลัพธ์การเรียนรู้สำคัญในรายวิชา/สาระที่รับผิดชอบ
2. ผู้สอนสำรวจสิ่งที่ผู้เรียนสนใจเรียนรู้ (ผู้เรียนห้องใดห้องหนึ่ง/ผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยใดกลุ่มย่อยหนึ่ง/ผู้เรียนหลายชั้นเรียน/หลายกลุ่ม) โดยใช้เทคนิคการระดมสมอง (หรืออาจเป็นวิธีอื่นตาม

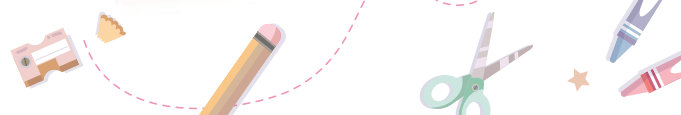

ความเหมาะสม) และร่วมกันคัดเลือกประเด็นที่สนใจร่วมกัน

3. ผู้สอนนำสิ่งที่ผู้เรียนสนใจมาผสมผสานกับผลลัพธ์การเรียนรู้สำคัญในรายวิชา/สาระ
4. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันพิจารณาข้อมูลและตัดสินใจร่วมกันว่าจะเรียนรู้เรื่องใดในลักษณะไหน
5. ผู้สอนกำหนด บทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ (อาจเป็นเฉพาะห้อง หรือเฉพาะกลุ่มหรือหลาย ๆ กลุ่ม/หลายชั้นเรียน) และสมรรถนะที่ต้องการส่งเสริม
6. ออกแบบบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้ย่อยที่มีลักษณะบูรณาการสำหรับผู้เรียนแต่ละกลุ่มแต่ละคน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เชิงรุกทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน นอกโรงเรียน และที่บ้าน
7. ผู้สอนนำเสนอข้อมูลให้ผู้เรียนรับทราบและร่วมกันวางแผน
8. ผู้สอนจัดทำรายละเอียดบทเรียน/หน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับ
 - 1) จุดเน้น
 - 2) แนวคิดสำคัญ
 - 3) สมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา
 - 4) ผลลัพธ์การเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงสมรรถนะรวบยอด/ปลายทาง และผลลัพธ์การเรียนรู้จุดประสงค์เชิงสมรรถนะย่อย/นำทาง
 - 5) สาระการเรียนรู้
 - 6) กลยุทธ์/หลักการการจัดการเรียนรู้
 - 7) งานการเรียนรู้
 - 8) กิจกรรมการเรียนรู้/สถานการณ์การเรียนรู้ (โดยเน้นการพัฒนาคุณลักษณะ/เจตคติในช่วงต้น ฝึกทักษะย่อยๆ และเรียนรู้เนื้อหาสำคัญผ่านการปฏิบัติจริงอย่างเป็นลำดับขั้นตอน และให้เรียนรู้ผ่านสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับสมรรถนะที่กำหนด สำหรับกิจกรรมการรู้นั้นมีการวิเคราะห์ขั้นตอน และกิจกรรมให้ง่าย เป็นลำดับ ขั้นตอนที่เหมาะสมกับพื้นฐานความสามารถ และ น่าสนใจ)
 - 9) แนวทางการวัดและประเมินผล
9. ผู้สอนจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ และตรวจสอบความพร้อม

➤ ขั้นตอนการทำงานในช่วงการจัดการเรียนรู้และการสรุปผล

1. ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนด
2. ผู้สอนและผู้เรียนพิจารณาสิ่งที่ได้เรียนรู้ระหว่างทาง ตามผลลัพธ์การเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงสมรรถนะย่อย/นำทางที่กำหนด และมีการอภิปราย พูดคุย ปรับเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
3. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันวัดประเมินผลหลังจากจบหน่วย ผ่านสถานการณ์ตามผลลัพธ์การเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงสมรรถนะรวบยอด/ปลายทาง ที่กำหนด
4. ผู้สอนและผู้ปกครองร่วมกันถอดบทเรียน และนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบและจัดกิจกรรมในโอกาสต่อไป

ถอดประสบการณ์การทำงานของครูศักดิ์สิทธิ์ มณีโชติ: ผู้คิดค้นและนำแนวทางไปใช้จนเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม

- ผู้สอนวิเคราะห์ตัวชี้วัด / ผลลัพธ์การเรียนรู้ระหว่างทางและปลายทางของรายวิชาที่สอน วิทยาศาสตร์
- เรียนรู้ สมรรถนะ และลักษณะความสนใจของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน

ผู้สอนเสนอเนื้อหาต่อผู้เรียน และ สํารวจความสนใจของผู้เรียน
ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนดประเด็นที่สนใจ

ผู้สอนประมวลข้อมูล รวบรวม ความสนใจ แนวคิดของผู้เรียน
สรุปสิ่งที่ผู้เรียนอยากเรียนรู้ ยกร่างและเสนอเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ของห้องเรียน

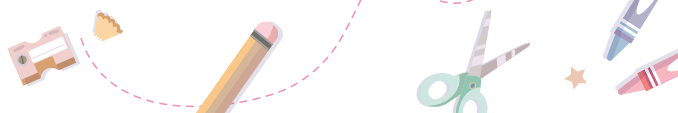
ผู้สอนกำหนดเป้าหมาย(สมรรถนะที่จะพัฒนา /ผลลัพธ์การเรียนรู้ /งานการเรียนรู้ และ
กำหนดรายละเอียดกิจกรรม ผู้เรียนแต่ละคนกำหนดเป้าหมายในการเรียน

ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนด
ผู้สอน และผู้เรียนประเมินระหว่างเรียน

ผู้เรียนประเมินผลตนเองในประเด็นที่เป็นเป้าหมายที่ตั้งไว้
และกำหนดสิ่งที่สนใจที่จะเรียนรู้ต่อเนื่อง ผู้สอนประเมินผู้เรียน
ตามสมรรถนะที่จะพัฒนา /ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้

ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้เรื่อง วงจรไฟฟ้าและแรงไฟฟ้า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กิจกรรมการเรียนรู้	ลักษณะของกิจกรรม
1. สำรวจความสนใจของผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนเสนอเนื้อหาย่อ - ผู้เรียนเขียนสิ่งที่สนใจหรืออยากทำเกี่ยวกับวงจรไฟฟ้าและแรงไฟฟ้าลงในกระดาษโพสอิท - ผู้เรียนนำโพสอิทติดที่กระดาน - ผู้สอนและผู้เรียนพิจารณาข้อมูลของทุกคน - ร่วมกันสรุปสิ่งที่สนใจเป็นภาพรวมของห้องเรียนนำไปสู่การสร้างเป็นชิ้นงาน
2. สร้างความเข้าใจพื้นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สอนทบทวนเนื้อหาต่าง ๆ โดยเฉพาะองค์ประกอบพื้นฐานที่เกี่ยวกับเรื่องวงจรไฟฟ้าและแรงไฟฟ้าผ่านสถานการณ์รอบตัว - ผู้เรียนสืบค้นเนื้อหาที่สนใจเพิ่มเติม
3. ออกแบบที่สอดคล้องกับชิ้นงาน	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกลุ่มผู้เรียน ให้แต่ละกลุ่มกำหนด เป้าหมายร่วมกัน - ร่วมกันออกแบบชิ้นงานจากความสนใจของกลุ่มตนเอง นำเสนอให้ผู้สอนและผู้เรียนคนอื่นๆ เติบโต
4. ลงมือสร้างชิ้นงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนร่วมกันสร้างชิ้นงานตามแบบที่ร่าง ทั้งในชั่วโมงเรียนและที่บ้าน - สมาชิกในทีมร่วมกันปรับชิ้นงาน ปรับแบบร่างที่ออกแบบไว้เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของตนเอง
5. นำเสนอชิ้นงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนแต่ละทีมนำเสนอชิ้นงานของทีมตนเอง - ผู้สอนให้คำแนะนำโดยใช้คำถามชวนคิดตาม
6. ประเมินผล	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนประเมินกระบวนการและผลงานของตนเองตลอดการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงเป้าหมายที่ตั้งร่วมกัน

ถ่ายทอดประสบการณ์การจัดกิจกรรม

ผลการจัดกิจกรรม

สำรวจความสนใจ ป. 6/1

ผู้สอนพบว่านักเรียนตื่นตัวมากที่ได้เขียนสิ่งที่อยากทำและเรื่องวงจรไฟฟ้าเพราะเป็นเรื่องใหม่สำหรับนักเรียน เมื่อให้เขียนสิ่งที่สนใจทำนักเรียน อยากรู้โมเดลบ้าน โมเดลร้านค้าต่าง ๆ ที่สามารถเปิด-ปิดไฟได้จริง ซึ่งนักเรียนตกลงกันว่าสิ่งที่อยากทำ คือ โมเดลอาคารต่าง ๆ ตามความสนใจของแต่ละกลุ่มโดยการเชื่อมโยงกับเรื่องของวงจรไฟฟ้า

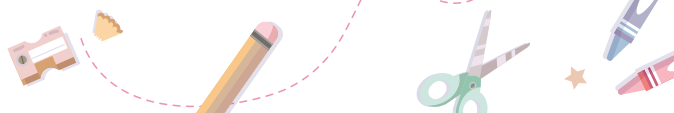
สำรวจความสนใจ ป. 6/2

ผู้สอน พบว่า นักเรียนตื่นเต้นเช่นกับนักเรียนชั้น ป.6/2 โดยนักเรียนเขียนออกมาไปในแนวทางเดียวกันคือ อยากรู้ว่าโมเดลบ้านที่สามารถเปิดปิดไฟได้จริง อยากรู้ว่าโมเดลที่เหมือนบ้านจริง ๆ แต่เป็นแบบย่อขนาดให้เล็กลงมา นักเรียนจึงรู้สึกตื่นเต้นและอยากรู้ว่าสำเร็จตามที่คิดไว้

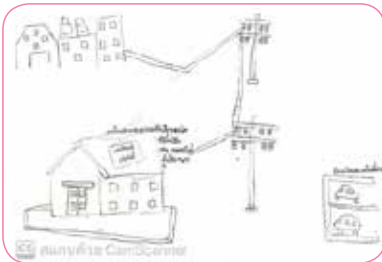
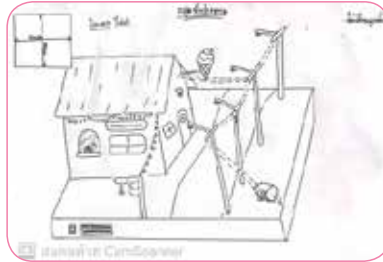
ความสุขของครู ช่วงสำรวจความสนใจ

ในตอนที่เราเห็นนักเรียน มุ่งมั่นตั้งใจเขียนในสิ่งที่อยากทำเป็นบรรยากาศที่ดีมาก ๆ เห็นแววตามุ่งมั่นของนักเรียนที่พร้อมจะเรียนรู้ สัมผัสได้ถึงความรู้สึกของนักเรียน ว่าตัวเองจะเป็นเจ้าของกิจกรรมในครั้งนี้ จึงทำให้ตลอดระยะเวลาในการทำกิจกรรมในขั้นนี้เต็มไปด้วยเป้าหมายที่นักเรียน อยากรู้ว่าสำเร็จ ตัวครูกับนักเรียนสนิทกันมากขึ้น เพราะเป็นการเรียนรู้ที่อยู่บนความสนใจร่วมกัน

งานออกแบบและสร้าง Model

นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันออกแบบและลงมือทำ Model ตามแบบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 การทำงานร่วมกันอย่างมีแบบแผนน้อยกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 และทักษะในเรื่องของความละเอียด ความประณีตของชิ้นงานน้อยกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 เช่นเดียวกันแต่ระหว่างที่ทำนักเรียนมีความสุขกับกิจกรรมและงานพร้อมเต็มใจแก้ไขงานอยู่เสมอเมื่อยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ผลงาน

นักเรียนร่วมกันออกแบบบ้านโดยระหว่างการออกแบบสิ่งที่เห็นคือนักเรียนได้นำหนังสือขึ้นมาอ่านด้วยตนเองและเชื่อมโยงสู่การออกแบบบ้านที่ใช้วงจรไฟฟ้าได้จริงเสนอแนะความคิดเห็นกันภายในกลุ่มซึ่งระหว่างทางตรงนี้สิ่งที่เห็นได้ชัด คือ **การเรียนรู้ด้วยตนเองร่วมกับทีม** มีความชัดเจนจนสังเคราะห์เป็น Model ต่าง ๆ ครบทุกกลุ่ม

จุดเริ่มต้นของความสนใจสู่ “ห้องเรียนสมรรถนะ” ที่เน้นการคิด ปฏิบัติตามความสนใจ

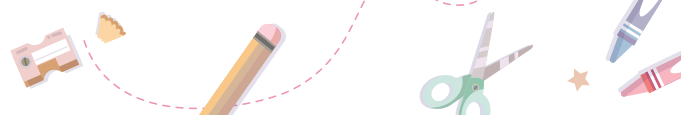

“ห้องเรียนสมรรถนะ”

ระหว่างที่นักเรียนลงมือสร้างชิ้นงานร่วมกันสิ่งที่ครูผู้สอนเห็น คือ บางเรื่องที่นักเรียนยังไม่เคยทำก็ได้ทำในกิจกรรมครั้งนี้ เช่น นักเรียนที่กำลังขันน็อตโดยที่ไม่เคยทำมาก่อนซึ่งตอนแรกน้องลองใช้ไม้บรรทัดเหล็กในการขันเพราะยังไม่มีอุปกรณ์ สุดท้ายจึงหาอุปกรณ์ที่เหมาะสมสำหรับและทำจนสำเร็จได้ จึงเห็นการลองผิดลองถูก การสังเกต และการทดลองเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง บรรยากาศในห้องเรียนทำให้เห็นสมรรถนะในตัวผู้เรียนแต่ละคนแตกต่างกัน แต่สิ่งที่เห็นชัดคือ

“ทุกคนมีความสุขกับสิ่งที่ทำ เต็มที่ เต็มใจ พร้อมแก้ไขงานเมื่อไม่เป็นไปตามที่คิดไว้”

จากจุดเริ่มต้นของความสนใจนำไปสู่ “การเต็มใจ ใส่ใจ”
ในการเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลา

“การเต็มใจ เต็มที่ในการเรียนรู้เมื่อเริ่มต้นที่ความสนใจ: เมื่อ A (Attitude) ใหญ่ อะไรก็ได้”

สิ่งหนึ่งที่ครูเห็นการเปลี่ยนแปลงของนักเรียน คือ ความมุ่งมั่นของการเรียนรู้ นักเรียนไม่ได้ทำชิ้นงานที่โรงเรียนเพียงอย่างเดียว แต่นำชิ้นงานกลับไปทำต่อที่บ้าน โดยเฉพาะวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ นักเรียนนัดหมายกันทำงานกันที่บ้านเพื่อน ขณะไปซื้อวัสดุอุปกรณ์ นักเรียน พิมพ์ข้อความ/ถามครูตลอดผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น แชน Facebook ส่วนตัวหรือกลุ่มวิทยาศาสตร์ มีการส่งข้อมูลมาแลกเปลี่ยนกันในภายในกลุ่ม รายงานความคืบหน้าอยู่เสมอ ทำให้บรรยากาศของการเรียนรู้อบอุ่นมากยิ่งขึ้นและเห็นถึงความสามารถของนักเรียนที่เหนือความคาดหมายของครูผู้สอนอีกด้วย

ความสนใจของผู้เรียนนำไปสู่ “พลัง Support ของผู้ปกครอง”

Support ความรู้

ผู้ปกครองของนักเรียนบางคนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวงจรไฟฟ้าเนื่องจากประสบการณ์และประกอบกับอาชีพที่ได้ทำอยู่ในปัจจุบันจึงเอื้อต่อการเป็นโค้ชให้นักเรียนอีกทางหนึ่ง

Support พลังกาย พลังใจ

คุณแม่ของนักเรียนที่เป็นเจ้าบ้านได้ทำอาหารเลี้ยงนักเรียน เพื่อเสริมพลังกายพร้อมกับคำพูดเชิงบวกเพื่อเป็นพลังใจให้แก่นักเรียนในการทำงานต่อไป

“แม่เห็นลูกมีความสุขและตั้งใจกับการทำงานชิ้นนี้
จึงอยากช่วยลูกเท่าที่ช่วยได้ แม่พร้อม support เต็มที่ค่ะ”

AAR 6/1
 กิจกรรม Model ฝึกฝนไฟฟ้า
 งานไม่ล้มแล้วจึงตามไปขง
 เมธข เวลาด้วย อุปกรณ์ด้วย
 66ตัวผมตั้งใจกับงานแล้ว
 ในลือแต่ถ้าจริงไฟฟ้า

AAR "เรื่องเตาเผา" (6)
 โยเดลินของปมสำเร็จเพราะ
 ทาคณช่วยกันทำจึงเสร็จตามที่หวัง
 ส่วนของวัสดุแบบบ้านก็เก็บจากตอน
 หาราคือ ได้โอเพราะอุปกรณ์ไม่พร้อม

๒๑๗

กลุ่มการวัดค่าของโวลต์และโอห์ม
 ๒รีชไปโดยดี เพราะช่วยกันทำ
 ช่วยกันต่ออติมาจนสมบูรณ์ตาม
 ที่เป้าหมายมาอย่างไว

๒๑๗

งานที่ผ่านมากของภาคเรียน
 สำเร็จ เหนือการเปลี่ยนแปลง เมธข
 ตอนร่างแบบมีข้อผิดพลาดอย่าง
 ก็เอาแต่กันจริง พอตอนทำจริง
 ก็ทำไม่ได้ สุดท้ายก็ทำไม่ได้
 ด้วยดี ถึงจบไปเสียแบบ ก็ทำ
 ออกมาได้ดี ทาคณในหกล้อมตัวรีช
 ทำสามัคคีกันจนจบทำสำเร็จ

“ส่วนตัวผมคิดว่าถ้าเรามีความสนใจ
 ตั้งใจจดจ่อกับสิ่งไหน มันทำให้เราไปต่อ
 กับสิ่งนั้นได้จริง ๆ และทุกอย่างเริ่มต้นจาก
 การอยากรู้และอยากทดลอง”

นักเรียนชายหาญชัย ช่วยขึ้น
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2

ทำสำเร็จ
 ทำสำเร็จ...
 ไฟฟ้าแต่เรืออากาศต่างอย่าง
 ไม่ค่อยสวยเท่าไร
 ดีกว่า...
 ...

เสียงสะท้อนของผู้เรียน

จากการเรียนรู้สู่การเป็น “วิทยากร” ในงานวันวิทยาศาสตร์ของโรงเรียน

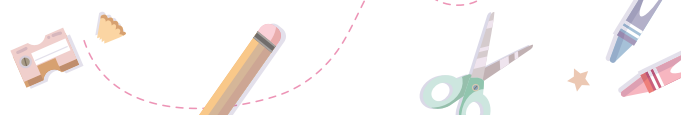

จุดเริ่มต้นของการทำในสิ่งที่ชอบสู่การขยายผลต่อให้ผู้อื่นกับการเป็น “วิทยากร”

วิทยากรที่มาจากจิตอาสา นักเรียน เต็มใจและตั้งใจที่จะมาขยายผลในเรื่องของวงจรไฟฟ้าจากการสร้างชิ้นงานโดยการเป็นวิทยากรในฐานะบ้านวงจรไฟฟ้า สิ่งที่ทำให้เห็นได้ชัด คือ เจตคติที่ดีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่มีมากขึ้น เพราะเมื่อรุ่นน้องเห็นชิ้นงานจากรุ่นพี่กับการได้ทดลองต่อวงจรไฟฟ้าอย่างง่าย ส่งผลให้เป็นชนวนแก่รุ่นน้องที่อยากจะทำในสิ่งที่ตนเองสนใจเช่นกัน โดยไม่กลัวว่าจะทำได้หรือทำไม่ได้ แต่อย่างน้อยนักเรียนรู้จักการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนกับการเรียนรู้ของตนเอง

ความรู้สึกของวิทยากร

“ผมเห็นน้องเข้ามาจดบันทึกและทดลองตามที่ผมสอนทำให้เห็นถึงความอยากรู้ อยากทดลองของน้อง ๆ ผมดีใจมากที่เราเรียนมาเข้าใจมาได้มาให้ความรู้แก่น้อง ๆ มันเป็นความภาคภูมิใจของผมและมีความสุขมาก ๆ ที่ได้ทำในสิ่งนี้ครับ”

ปัจจัยสำคัญและบทบาทครูสู่ความสำเร็จ

ครูต้องมีการเตรียมความพร้อมและมีการออกแบบกิจกรรมในการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการความสนใจของผู้เรียน โดยที่ครูต้องเชื่อมโยงกับเนื้อหาในรายวิชาที่รับผิดชอบพร้อมกับบูรณาการในชีวิตประจำวันของผู้เรียน เพื่อเป็นการเสริมเรื่องการคิดเชื่อมโยงในตัวของผู้เรียนพร้อมกับสมรรถนะที่จะเกิดขึ้นในตัวผู้เรียน

ครูต้องมีความแม่นยำในเรื่องของสมรรถนะ โดยสังเกตจากพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนตลอดแนวนำไปสู่ผลลัพธ์ปลายทางที่เกิดขึ้นในตัวของผู้เรียน

ครูจึงมีบทบาทที่สำคัญ ได้แก่

- **บทบาทนักรังสรรค์** ครูต้องคิดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับสมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะที่เกิดขึ้นในตัวของนักเรียน มีการนำประเด็นที่ผู้เรียนสนใจ ณ ขณะนั้นมาเชื่อมโยงในกิจกรรมการเรียนรู้เป็น “**นักรังสรรค์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะและตอบสนองความต้องการความสนใจของผู้เรียน**” ออกแบบกิจกรรมที่ตอบโจทย์ผู้เรียนให้ผู้เรียนได้ประเมินตัวเองร่วมกับครูผู้สอน ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นเจ้าของร่วมกันระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน

- **บทบาทโค้ช** ครูผู้ให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษา ชวนถาม ช่วยมอง ช่วยคิด เพื่อช่วยเหลือให้ผู้เรียนได้หาวิธี/แนวทาง ในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้สำเร็จ

- **บทบาทผู้อำนวยความสะดวก** อำนวยความสะดวกในเรื่องของอุปกรณ์ สถานที่การเรียนรู้ สนับสนุนหนุนเสริมในสิ่งที่ผู้เรียนต้องการเพิ่มเติม

- **บทบาทผู้เปิดโลกการเรียนรู้** ผู้สอนเปิดโลกการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนรักวิชาวิทยาศาสตร์มากยิ่งขึ้น มีเจตคติที่ดีในรายวิชาวิทยาศาสตร์ พร้อมทั้งสร้างนิสัยผู้เรียนให้เป็นผู้ไม่หลงเชื่ออะไรง่าย ทุกอย่างต้องมีการพิสูจน์หรือการทดลองก่อน และผู้สอนทำให้ผู้เรียนเปิดใจที่กล้าลงมือทำ กล้าทดลองโดยไม่กลัวผิด

บทเรียน/องค์ความรู้สำคัญของผู้บริหารในการหนุนเสริมการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน บนความต้องการ/ความสนใจของผู้เรียน

“ผู้บริหารต้องมีความยืดหยุ่นจัดโครงสร้างการทำงานที่เหมาะสมกับบริบทของครูในโรงเรียนให้ความสำคัญกับงานสอน ส่งเสริมจัดตารางเวลาให้เหมาะสมกับงานสอนและกิจกรรมอื่น ๆ อย่างสมดุลรวมทั้งการส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างครูและผู้ปกครอง อาทิ การจัดการเรียนรู้รูปแบบ Home based Learning ซึ่งมีการจัดให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมต่อการออกแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจต่อแนวการเรียนการสอนร่วมกัน”

บรรณานุกรม

ทิตินา แคมมณี และคณะ. (2565). แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับสมรรถนะและการศึกษาฐานสมรรถนะ. เอกสารอัดสำเนา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 จาก <https://dictionary.orst.go.th/> สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2565

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). นวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาในประเทศไทยและประเทศที่คัดสรรเพื่อการพัฒนาผู้เรียนสู่ศตวรรษที่ 21. นนทบุรี: บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). แนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก: ถอดบทเรียนจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาศึกษาการเรียนรู้.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2562). รายงานผลการฝึกอบรมและสัมมนา Competency-Based Curriculum Implementation ของประเทศสาธารณรัฐเอสโตเนีย. (ถ่ายเอกสาร).

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (มปป.). การพัฒนาแผนปฏิบัติการการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ลงสู่การปฏิบัติ. (ถ่ายเอกสาร).

ภาคผนวก

คณะผู้วิจัยในโครงการวิจัยศึกษาและพัฒนาระบบกลไกหนุนเสริม การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการที่ปรึกษา

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ทีศนา แหมมณี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาริณี ตรีวีร์บุญ

คณะผู้วิจัยในโครงการ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ คชสิทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์	ประธาน
โครงการวิจัย
2. ศาสตราจารย์ ดร.บังอร เสรีรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	รองประธาน
และผู้วิจัย
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ฐิติพร พิษณุกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ	ผู้วิจัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังคณา กรัณยาธิกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ	ผู้วิจัย
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิติกร อ่อนโยน	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ	ผู้วิจัย
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวณี ชัยเขาวรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	ผู้วิจัย
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี เชื้อชัย	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ผู้วิจัย
8. ดร.เนลิมาชัย พันธุ์เลิศ	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ผู้วิจัย
9. ดร.กฤษณาลี บริรักษ์สันติกุล	โรงเรียนปรัชชาธร	ผู้วิจัย
10. ดร.ศุภลักษณ์ มีปาน	สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร	ผู้วิจัย
11. ดร.วีระชาติ ภาชีชา	สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร	ผู้วิจัย
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธัญวรัตน์ ปิ่นทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ	ผู้วิจัย
13. ดร.ประพรรณ พละชีวะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ	ผู้วิจัย
14. ดร. วิภาวดี แขวงเมฆ	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ	ผู้วิจัย
15. ดร.รุ่งอรุณ วัฒนชณะชากร	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ	ผู้วิจัย
16. ดร.นาฏฤดี จิตรรังสรรค์	โรงเรียนสุจีบุลี	ผู้วิจัยและ
เลขานุการ
17. นางพรทิพย์ กุศลสิริสถาพร	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ	ผู้ช่วยเลขานุการ

รายชื่อคณะกรรมการระดับพื้นที่/สถานศึกษา

❁ โรงเรียนวัดบูรณาวาส กรุงเทพมหานคร

1. นางสาวจิราภรณ์ จ้อยเจริญ	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
2. นางสาวประกวตเดือน แจ้งบ้าน	รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
3. นางสาวจิราพันธ์ วสวัตต์ฐากร	ครูผู้สอน
4. นางสุมาลี ธนกิจเดชา	ครูผู้สอน
5. นางสาวนิตยสุดา มีฤทธิ์	ครูผู้สอน
6. นางอมรรัตน์ วิริยะสังจะ	ครูผู้สอน
7. นางสาวลัดดาวลัย แดงนวล	ครูผู้สอน
8. นางสาวสุจิตราภรณ์ ยงหวาน	ครูผู้สอน
9. นายธีระศักดิ์ แสนท้วม	ครูผู้สอน
10.นางสาวศันศนีย์ บุญเจริญ	ครูผู้สอน
11.นางเสาวณี พรหมสวัสดิ์	ครูผู้สอน
12.นางสาวสุจิตรา ขำคำ	ครูผู้สอน
13.นางสินีนานฎ จันทร์ดี	ครูผู้สอน
14.นางสาวบุษยากร ดวงโพธิ์คา	ครูผู้สอน
15.นายจักราวุธ พลลาภ	ครูผู้สอน
16.นางสาวเกษศิริรินทร์ ชนะภัย	ครูผู้สอน
17.นางสาวสรายุรค์ม์ พันธุ์แดง	ครูผู้สอน
18.นางสาวสุภาวดี หลีอินทร์	ครูผู้สอน
19.นางสาวสุภาภรณ์ อินธิเสน	ครูผู้สอน
20.นางสาวนิภาพร บัวเทศ	ครูผู้สอน
21.ว่าที่ร้อยตรีหญิงสุรินทร์นา หมื่นปัดชา	ครูผู้สอน
22.นางสาวณฐา วราเมธิตล	ครูผู้สอน
23.นางสาวพรพิมล สมอ้าย	ครูผู้สอน
24.นางสาวณัชชา กิจเมฆ	ครูผู้สอน
25.นางสาวณัฐวิภา พ่วงบัวทอง	ครูผู้สอน
26.นางสาวชุตติมา แสงวงศ์	ครูผู้สอน

❁ โรงเรียนปรีชาธาร กรุงเทพมหานคร

1. ดร.กฤษณาสี บริรักษ์สันติกุล	ผู้อำนวยการ
2. นางสาวรินรดา กลิ่นบัวแก้ว	ครูผู้สอน
3. นางจารุณี บุญคำ	ครูผู้สอน
4. นางสาวอลิษา ทิพย์ปาน	ครูผู้สอน
5. นางสาวอรุโณทัย คอวนิช	ครูผู้สอน
6. นางสาวศุภศรี สารศิริ	ครูผู้สอน
7. นางสาวอ้อมจิตร เหล่าทองสาร	ครูผู้สอน
8. นายภัทรวิษณุ ชันธสำลี	ครูผู้สอน
9. นางสาวธนัชชา สาริพัฒน์	ครูผู้สอน
10. นางสาวมนรดา จีระกุล	ครูผู้สอน

❁ โรงเรียนบางขวดอนุสรณ์ จ.ปทุมธานี

1. ว่าที่ร้อยตรีหญิงลูกน้ำ แมลงภู	ผู้อำนวยการ
2. นายวิฑูรย์ ใจใส	ครูผู้สอน
3. นางสาวกนกวรรณ คงสวัสดิ์	ครูผู้สอน
4. นางสาวพรทิพย์ โสมแพน	ครูผู้สอน
5. นางสาวเฉลิมรุ่ง หลักสี	ครูผู้สอน
6. นายเอกราช ดาษดา	ครูผู้สอน
7. นายอำนาจ อึ้งทอง	ครูผู้สอน
8. นางศันสนีย์ ยางาม	ครูผู้สอน
9. นางสาวชวธร แต่งเผือก	ครูผู้สอน
10. นางปนัดดา ทิวะรัตน์	ครูผู้สอน
11. นางสาวมีนา จูสีะ	ครูผู้สอน

❁ โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง1 จ.ปทุมธานี

1. นางสาวกิตติมา ปี่แก้ว	ผู้อำนวยการ
2. นางสุรัสวดี ญาณศิริ	ครูผู้สอน
3. นางสาวใหม่ หินอ่อน	ครูผู้สอน
4. นางสาวศิรินทิพย์ โต้ะฟาละ	ครูผู้สอน
5. นางสาวนฤมล พิชัยช่วง	ครูผู้สอน
6. นางศิริลักษณ์ สุขประเสริฐ	ครูผู้สอน
7. นางสาววิลาสินี คำศรี	ครูผู้สอน
8. นางสาวสมร อุ่นผ่อง	ครูผู้สอน
9. คณะครูโรงเรียนเทศบาลท่าโขลง 1	

❁ โรงเรียนชุมชนบ้านโนนจิก จ.สระแก้ว

1. นางจิรวรรณ หัตถกิจ	ผู้อำนวยการ
2. นางสาวสารีย์ ชนะหาญ	ครูผู้สอน
3. นางสาวรัตนภรณ์ จันทะดี	ครูผู้สอน
4. นางอัญชลี รินสabay	ครูผู้สอน
5. นางธัญพร กรมแสง	ครูผู้สอน

❁ โรงเรียนบ้านหนองแสง จ.สระแก้ว

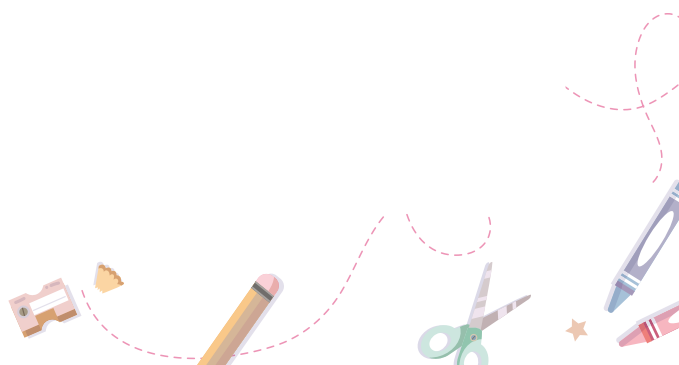
1. นายธวัช เทียวเจริญ	ผู้อำนวยการ
2. นางประทุมทิพย์ ฌรงค์เพชร	ครูผู้สอน
3. นางเพชรปวีณ์ ธงชัย	ครูผู้สอน
4. น.ส.วาสิฐี ศรีตาคน	ครูผู้สอน
5. น.ส.อันธิกา พวงทอง	ครูผู้สอน

❁ โรงเรียนศิริพงศ์วิทยา จังหวัดสงขลา

1. นายบุญเจือ ทองประหวัน	ผู้รับใบอนุญาต
2. นางสาวชำเรือง พัทธชนม์	ที่ปรึกษาวิชาการ
3. นางอารี ปรีศวงศ์	ผู้อำนวยการ
4. นางสาววิชุดา กาญจนะประโชติ	ครูผู้สอน
5. นางสาววิชุดา มณีโชติ	ครูผู้สอน
6. นางสาวเกวลิ ทองมีขวัญ	ครูผู้สอน
7. นายศักดิ์สิทธิ์ มณีโชติ	ครูผู้สอน

❁ โรงเรียนสุทธีรักษ์ จังหวัดสงขลา

1. นางธัญลักษณ์ สุทธิสว่าง	ผู้อำนวยการ
2. นางสาวณัฐชยา สุทธิสว่าง	รองผู้อำนวยการ
3. นางสุดชาดา บุญแก้ว	ครูผู้สอน
4. นางสาวโมไนยา สุทธิสว่าง	ครูผู้สอน
5. นางณัฐกานต์ ขวัญแก้ว	ครูผู้สอน
6. นางประภัสสร คงรักษ์	ครูผู้สอน

รายชื่อผู้รังสรรค์ผลงานแบ่งปันประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

ส่วนที่ 1 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทางการใช้รูปแบบการเรียนรู้ สู่การพัฒนาสมรรถนะ : การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการแบบเปิด (Open Approach) โรงเรียนศิริพงษ์วิทยา

1. นางสาวสุภาวดี หนูไส	ครูผู้สอนโรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา
2. นางสาวเพ็ญญา ขรวัททองเขียว	ครูผู้สอนโรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา
3. นางสาวกัญญ์ณกนก ไชยสาคร	ครูผู้สอนโรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา
4. นายเต็มลิข เมตตารุ่งโรจน์	ครูผู้สอนโรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา
5. นางอุษณี คงช่วย	ครูผู้สอนโรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา
6. นายบุญเจือ ทองประหวั่น	ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา
7. นางสาวชำเรือง พัชรชนม์	ที่ปรึกษาวิชาการโรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา
8. นางอารี ปรีตวงศ์	ผู้บริหารโรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา
9. ศาสตราจารย์บังอร เสรีรัตน์	นักวิจัยและผู้หนุนเสริมจากมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
10. ดร.นาฏฤดี จิตรรังสรรค์	นักวิจัยและผู้หนุนเสริม (ผู้อำนวยการโรงเรียนสุจิตบุลี)

ส่วนที่ 2 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทางการบูรณาการผสม หลายสมรรถนะ : โรงเรียนปรีชาธร

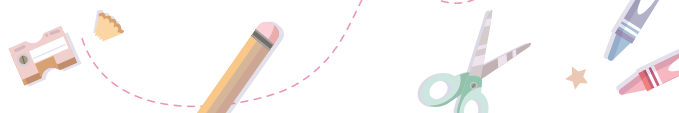
1. นางจรรุณี บุญคำ	ครูโรงเรียนปรีชาธร
2. นางสาวอลิษา ทิพย์ปาน	ครูโรงเรียนปรีชาธร
3. นางสาวอรุโณทัย คอวนิช	ครูโรงเรียนปรีชาธร
4. นางสาวศุภศรี สารศิริ	ครูโรงเรียนปรีชาธร
5. นางสาวอ้อมจิตร เหล่าทองสาร	ครูโรงเรียนปรีชาธร
6. นายภัทรวิชญ์ ชันด์สำลี	ครูโรงเรียนปรีชาธร
7. นายสมบัติ แก้วผ่องอำไพ	ครูครูโรงเรียนปรีชาธร
8. นางสาวธนัชชา สาริพัฒน์	ครูโรงเรียนปรีชาธร
9. นางสาวมนรดา จีระกุล	ครูโรงเรียนปรีชาธร
10. นางสาวรินรดา กลิ่นบัวแก้ว	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนปรีชาธร
11. ดร.กฤษณาลี บริรักษ์สันติกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนปรีชาธร
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวณี ชัยเชาวรัตน์	นักวิจัยผู้หนุนเสริมจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
13. ดร.เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ	นักวิจัยผู้หนุนเสริมจากสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่ 3 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทางสมรรถนะชีวิต ในกิจวัตรประจำวัน : 7 Habits โรงเรียนปรีชชาธร

1. นางจารุณี บุญคำ	ครูโรงเรียนปรีชชาธร
2. นางสาวอลิษา ทิพย์ปาน	ครูโรงเรียนปรีชชาธร
3. นางสาวอรุณทัฬหิ์ คอวนิช	ครูโรงเรียนปรีชชาธร
4. นางสาวศุภศรี สารศิริ	ครูโรงเรียนปรีชชาธร
5. นางสาวอ้อมจิตร เหล่าทองสาร	ครูโรงเรียนปรีชชาธร
6. นายภัทรวิษณุ ชันธุ์สำลี	ครูโรงเรียนปรีชชาธร
7. นายสมบัติ แก้วผ่องอำไพ	ครูครูโรงเรียนปรีชชาธร
8. นางสาวธันชชา สาริพัฒน์	ครูโรงเรียนปรีชชาธร
9. นางสาวมนรดา จีระกุล	ครูโรงเรียนปรีชชาธร
10. นางสาวรินรดา กลิ่นบัวแก้ว	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนปรีชชาธร
11. ดร.กฤษณาลี บริรักษ์สันติกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนปรีชชาธร
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวณี ชัยเขาวรัตน์	นักวิจัยผู้ทุนเสริมจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
13. ดร.เฉลิมชัย พันธุ์เลิศ	นักวิจัยผู้ทุนเสริมจากสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่ 4 Whole School Learning: สงขลาบ้านจวน โรงเรียนศิริพงษ์ศึกษาและ โรงเรียนสุทธิรักษ์

1. นางสาวเกวลิ์ ทองมีขวัญ	ครูผู้สอนโรงเรียนศิริพงษ์ศึกษา จังหวัดสงขลา
2. นางสาวปวีณ์นุช ดั่งสูงเนิน	ครูผู้สอนโรงเรียนศิริพงษ์ศึกษา จังหวัดสงขลา
3. นางสาววิชชุดา มณีโชติ	ครูผู้สอนโรงเรียนศิริพงษ์ศึกษา จังหวัดสงขลา
4. นายเต็มสิบ เมตดารุ่งโรจน์	ครูผู้สอนโรงเรียนศิริพงษ์ศึกษา จังหวัดสงขลา
5. นายเกียรติศักดิ์ สดพงษ์	ครูผู้สอนโรงเรียนศิริพงษ์ศึกษา จังหวัดสงขลา
6. นางสาววิชชุดา กาญจนะประโชติ	ครูผู้สอนโรงเรียนศิริพงษ์ศึกษา จังหวัดสงขลา
7. นางสุดชาดา บุญแก้ว	ครูผู้สอนโรงเรียนสุทธิรักษ์ จังหวัดสงขลา
8. นายบัญชา ชัยรัตน์	ครูผู้สอนโรงเรียนสุทธิรักษ์ จังหวัดสงขลา
9. นางสาวรวงคณา ขวัญทองยิ้ม	ครูผู้สอนโรงเรียนสุทธิรักษ์ จังหวัดสงขลา
10. นางขวัญณา ศรีนุ้ย	ครูผู้สอนโรงเรียนสุทธิรักษ์ จังหวัดสงขลา
11. นายบุญเจือ ทองประหวั่น	ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนศิริพงษ์ศึกษา จังหวัดสงขลา
12. นางสาวชำเรือง พัชรชนม์	ที่ปรึกษาวิชาการโรงเรียนศิริพงษ์ศึกษา จังหวัดสงขลา
13. นางอารี ปริศวงศ์	ผู้บริหารโรงเรียนศิริพงษ์ศึกษา จังหวัดสงขลา
14. นางสาวธัญลักษณ์ สุทธิสว่าง	รองผู้อำนวยการโรงเรียนสุทธิรักษ์ จังหวัดสงขลา

15. นางสาวณัฐชยา สุทธิสว่าง
16. ศาสตราจารย์บังอร เสรีรัตน์
17. ดร.นาฏฤดี จิตรรังสรรค์

รองผู้อำนวยการโรงเรียนสุทธิรักษ์ จังหวัดสงขลา
 นักวิจัยและผู้หนุนเสริมจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ
 บ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 นักวิจัยและผู้หนุนเสริมจากโรงเรียนสุจิตปูลิ

ส่วนที่ 5 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยใช้ทฤษฎีพหุปัญญา โรงเรียนศิริพงศวิทยา

1. นายศักดิ์สิทธิ์ มณีโชติ
2. นายบุญเจือ ทองประหวั่น
3. นางสาวชำเรือง พัทธชนม์
4. นางอารี ปรีดวงศ์
5. ศาสตราจารย์บังอร เสรีรัตน์
6. ดร.นาฏฤดี จิตรรังสรรค์

ครูผู้สอนโรงเรียนศิริพงศวิทยา จังหวัดสงขลา
 ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนศิริพงศวิทยา จังหวัดสงขลา
 ที่ปรึกษาวิชาการโรงเรียนศิริพงศวิทยา จังหวัดสงขลา
 ผู้บริหารโรงเรียนศิริพงศวิทยา จังหวัดสงขลา
 นักวิจัยและผู้หนุนเสริมจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ
 บ้านสมเด็จเจ้าพระยา
 นักวิจัยและผู้หนุนเสริมจากโรงเรียนสุจิตปูลิ

ส่วนที่ 6 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทางการพัฒนาสมรรถนะ สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนวัดปุณณวาส

1. นางสาวนิภาพร บัวเทศ
2. ว่าที่ ร.ต.หญิงสุรินทร์นา หมั่นปัดชา
3. นางสาวณัฐา วราเมธิตล
4. นางสาวพรพิมล สมอ้าย
5. นางสาวณัชชา กิจเมฆ
6. นางสาวณัฐวิภา พ่วงบัวทอง
7. นางสาวชุตินา แสงวงศ์
8. นายจักรารัฐ พลลาภ
9. คณะครูโรงเรียนวัดปุณณวาส
10. นางสาวจิราภรณ์ จ้อยเจริญ
11. นางสาวประภาวเดือน แจ้งบ้าน
12. นายธีระศักดิ์ แสนท้วม
13. ดร.ศุภลักษณ์ มีปาน

หัวหน้าสายชั้นการศึกษาพิเศษครู วิทยฐานะครูชำนาญการ
 ครูการศึกษาพิเศษครู วิทยฐานะครูชำนาญการ
 ครูการศึกษาพิเศษ ครู คศ.1
 ครูการศึกษาพิเศษ ครู คศ.1
 ครูการศึกษาพิเศษ ครูผู้ช่วย
 ครูการศึกษาพิเศษ ครูผู้ช่วย
 ครูการศึกษาพิเศษ ครูผู้ช่วย
 ครูคอมพิวเตอร์ ครู คศ.1
 ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดปุณณวาส
 วิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดปุณณวาส
 วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ
 นักวิจัยและผู้หนุนเสริม
 (ศึกษานิเทศก์วิทยฐานะเชี่ยวชาญ)

14. ดร.วีระชาติ ภาชีชา

นักวิจัยและผู้หนุนเสริม

(ศึกษานิเทศก์วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ)

15. ศาสตราจารย์บังอร เสรีรัตน์

นักวิจัยและผู้หนุนเสริมจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ

บ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ส่วนที่ 7 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะตามแนวทางการพัฒนาสมรรถนะ บนความต้องการ/ความสนใจของผู้เรียน โรงเรียนศิริพงษ์วิทยา

1. นางสาวสุภาวดี หนูใส

ครูผู้สอนโรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา

2. นางสาวเพ็ญภา ขรัวทองเขียว

ครูผู้สอนโรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา

3. นางสาวกัญญ์กนก ไชยสาคร

ครูผู้สอนโรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา

4. นายเต็มสิบ เมตตารุ่งโรจน์

ครูผู้สอนโรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา

5. นางอุษณี คงช่วย

ครูผู้สอนโรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา

6. นายบุญเจือ ทองประหวั้น

ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา

7. นางสาวชำเรือง พัชรชนม์

ที่ปรึกษาวิชาการโรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา

8. นางอารี ปริศวงศ์

ผู้บริหารโรงเรียนศิริพงษ์วิทยา จังหวัดสงขลา

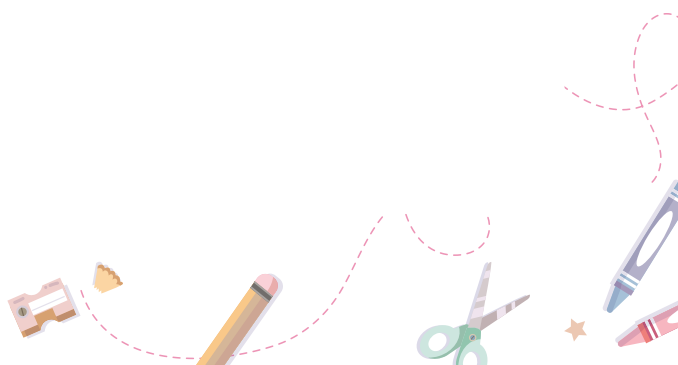
9. ศาสตราจารย์บังอร เสรีรัตน์

นักวิจัยและผู้หนุนเสริมจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ

บ้านสมเด็จเจ้าพระยา

10. ดร.นาฏฤดี จิตรรังสรรค์

นักวิจัยและผู้หนุนเสริม (ผู้อำนวยการโรงเรียนสุจุฬาลิ)

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ดร.สุเทพ แก่งสันเทียะ
ดร.อรรถพล สังขวาสี
นายธนู ขวัญเดช
ดร.สวัสดิ์ ภูทอง
ดร.ประวีณา อัสโย

เลขาธิการสภาการศึกษา (ปี 2566)
เลขาธิการสภาการศึกษา (ต.ค. ปี 2566 - ปัจจุบัน)
รองเลขาธิการสภาการศึกษา
รองเลขาธิการสภาการศึกษา
ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

คณะบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์บังอร เสรีรัตน์
ดร.นาฏฤดี จิตรรังสรรค์
ดร.กฤษณ์สิริ สันติกุล
ดร.ศุภลักษณ์ มีปาน
ดร.วีระชาติ ภาชีชา
นายบุญเจือ ทองประหวั่น
นางสาวชำเรือง พัชรชนม์
นางสาวณัฐชยา สุทธิสว่าง
นายศักดิ์สิทธิ์ มณีโชติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
โรงเรียนสุจิตปุณี
โรงเรียนปรีชชาธร
สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนศิริพวงศัวิทยา จังหวัดสงขลา
ที่ปรึกษาวิชาการโรงเรียนศิริพวงศัวิทยา จังหวัดสงขลา
รองผู้อำนวยการโรงเรียนสุทธิรักษ์ จังหวัดสงขลา
ครูผู้สอนโรงเรียนศิริพวงศัวิทยา จังหวัดสงขลา

รวบรวม เรียบเรียง และศิลปกรรมภายใน

นางสาวอุบล ตริรัตน์วิชา

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ดร.ศศิรัศม์ วีระไวทยะ
นางสุวรรณา สุวรรณประภาพร
นางสาวอุบล ตริรัตน์วิชา
นางสาวภควดี เกิดบัณฑิต
นางสาวรพีชา ไวสาหลง
นายอริญชัย วรรณชาติ

ผู้อำนวยการกลุ่มมาตรฐานการศึกษา (ต.ค. 65 - มิ.ย. 66)
ผู้อำนวยการกลุ่มมาตรฐานการศึกษา (ส.ค. 66 - ปัจจุบัน)
นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

ขอบขอบคุณ

www.freepik.com
www.canva.com

กลุ่มมาตรฐานการศึกษา สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
โทร. 02 668 7123 ต่อ 2548

เอกสารสิ่งพิมพ์ องค์ความรู้
สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

เอกสารงานวิจัย
องค์ความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะ

หลากหลายแนวทางบ่งบับประสิทธิภาพ
การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ
สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 58/2566
ISBN 978-616-270-449-9

หลากหลายแนวทาง
แบ่งปันประสบการณ์
การจัดการเรียนรู้
ฐานสมรรถนะ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา